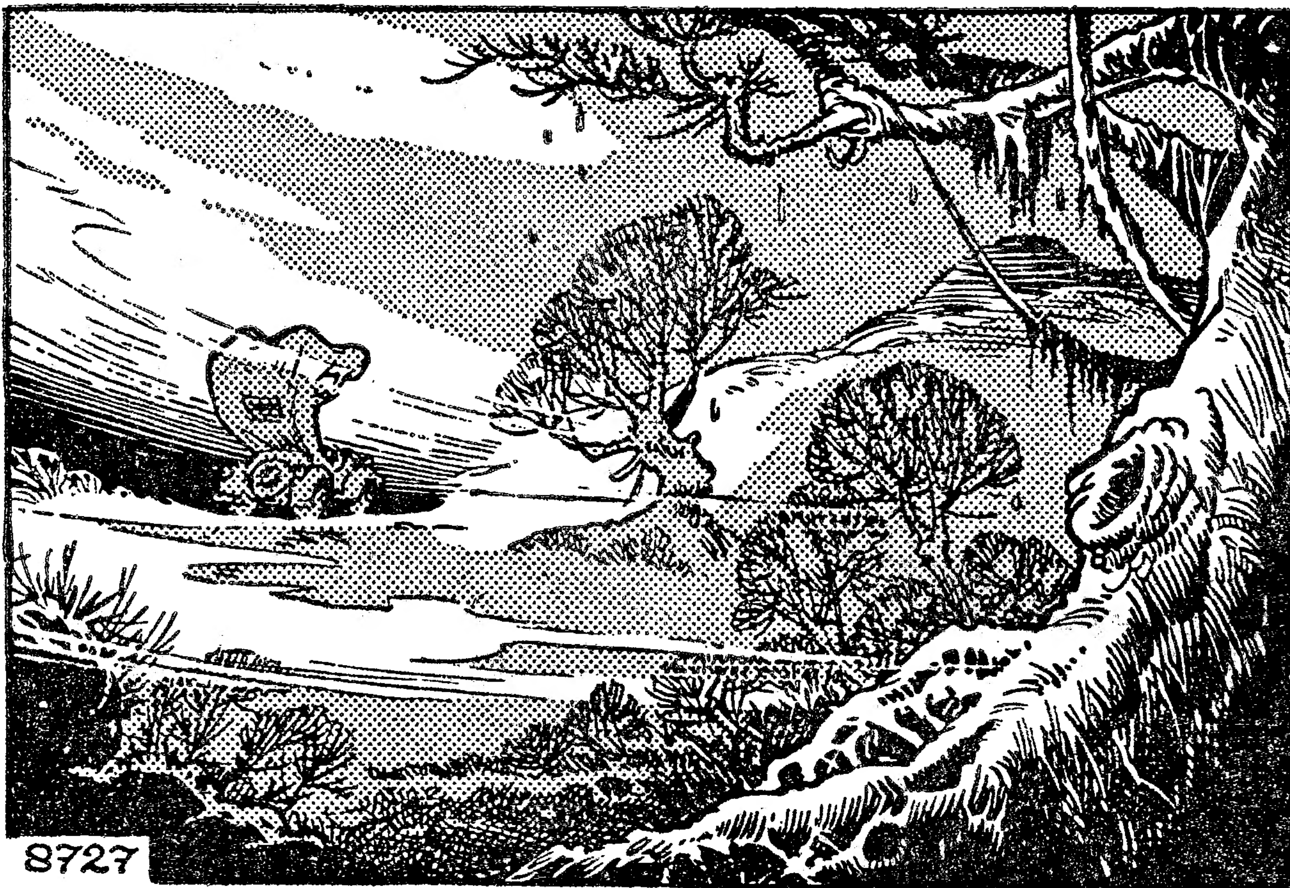
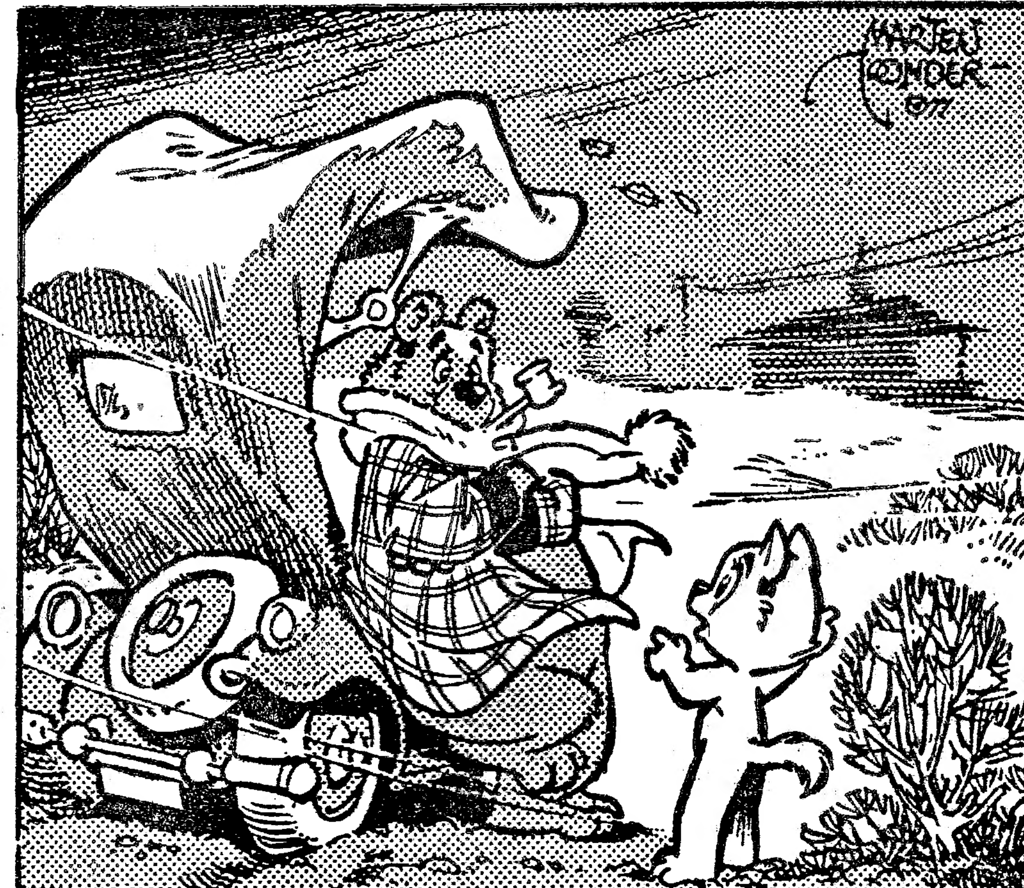
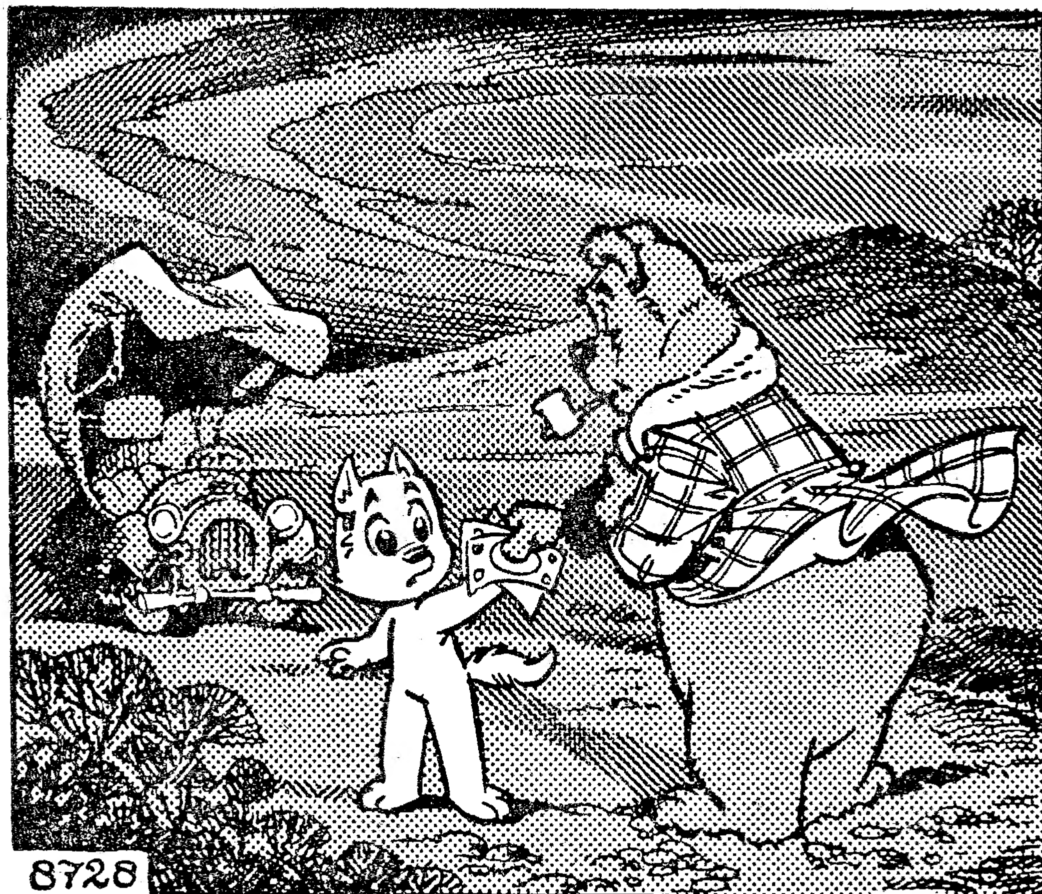

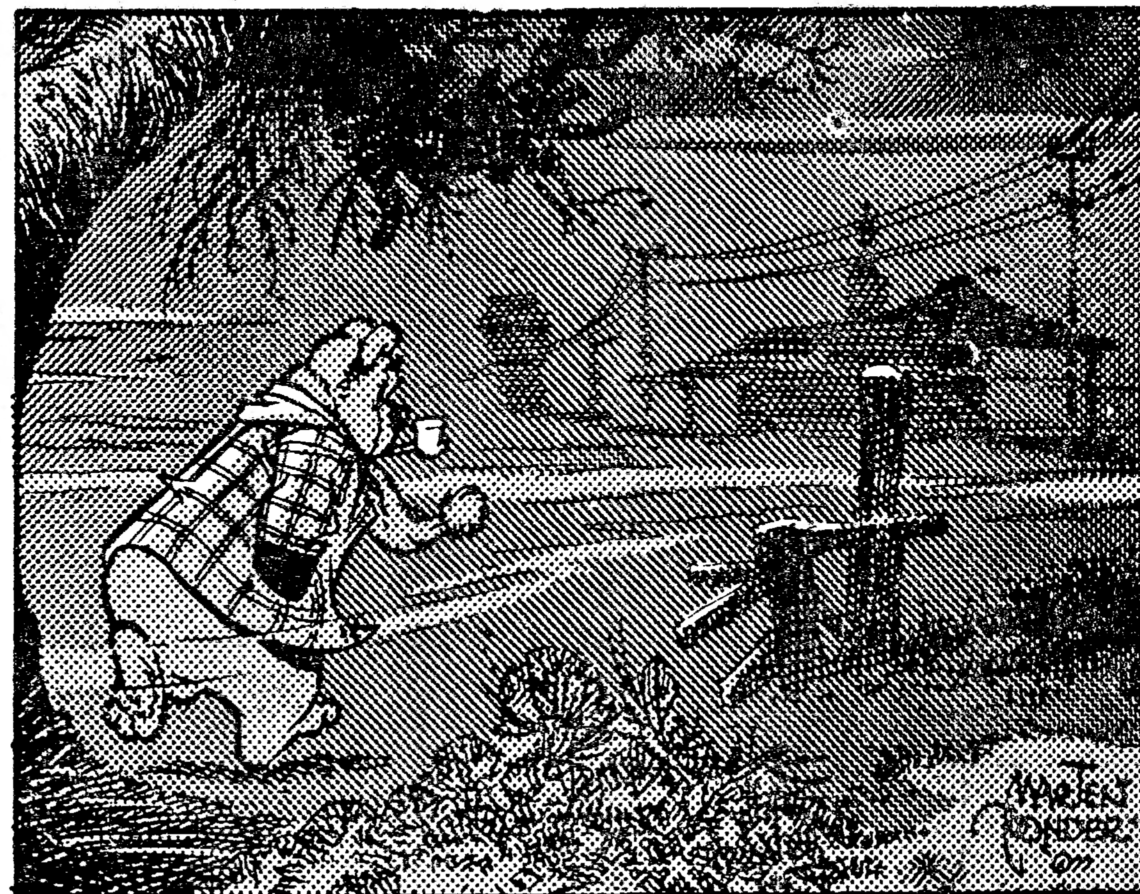

8727 Op een schrale dag in de winter kon men de Oude Schicht bonkend en slippend door het Ugelmoer zien trekken. Dat is een vreugdeloos landschap, waar kille grondnevels zich langs verknarde boomstammen kronkelen. Bovendien is de weg sterk verwaarloosd en het is dan ook geen wonder dat de inzittenden na enige uren rijden geheel verstijfd waren.
„Misschien was dat autotochtje toch niet zo'n goed idee", zei Tom Poes. „Ik vind er niet veel aan".
„Het is heel interessant", sprak heer Bommel geprikkeld. „Dat stond in dat tijdschrift en daar houd ik mij aan. Deze landstreek was eens bloeiend, maar nu de micamijnen niet langer gebruikt worden, is hij vervallen. Trouwens, ik wil dat verlaten plaatsje Ugelterp wel eens bezoeken om er te mijmeren over het verleden. Dat is ook leerzaam voor jou, jonge vriend. Dan kan je zien hoe vergankelijk het leven is".
Hij zweeg, want het trouwe voertuig begon te schokken, de motor sputterde een paar keer, en toen stond het stil.
„De benzine is op, denk ik", zei Tom Poes.
„Waarom heb je daar niet even naar gekeken voordat we wegreden?", vroeg heer Ollie geërgerd. „Moet ik dan altijd alles zelf doen?"
Hij stapte uit en schudde aan de motorkap. Maar alles bleef stil en moedeloos leunde hij ten slotte tegen het portier.
„Kijk", zei Tom Poes. „Dat daar zal het station Ugelterp wel zijn. Wat ervan over is tenminste". Hij wees in de mistige verte, maar heer Bommel had er niet veel belangstelling voor.
„Hoe komen we aan benzine?", vroeg hij zich af.

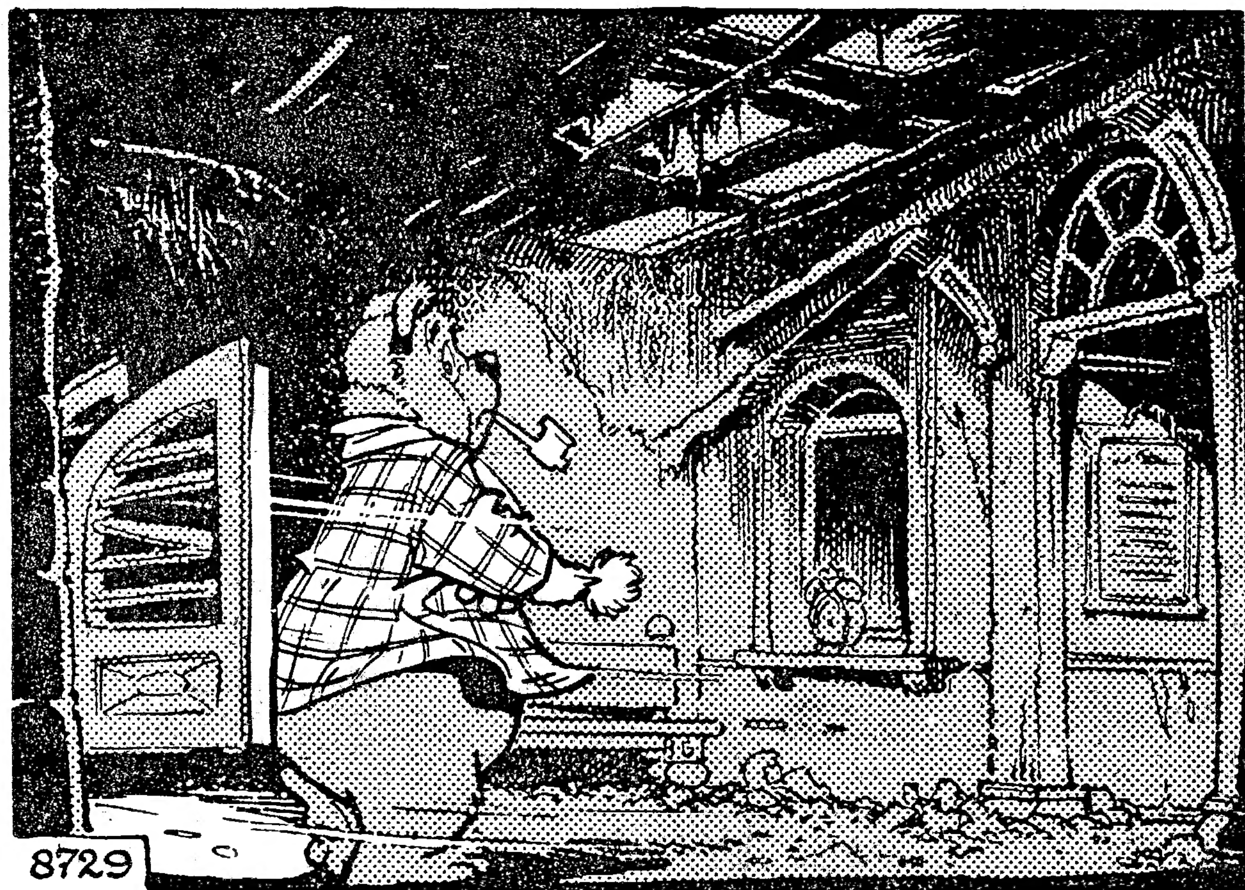
770106

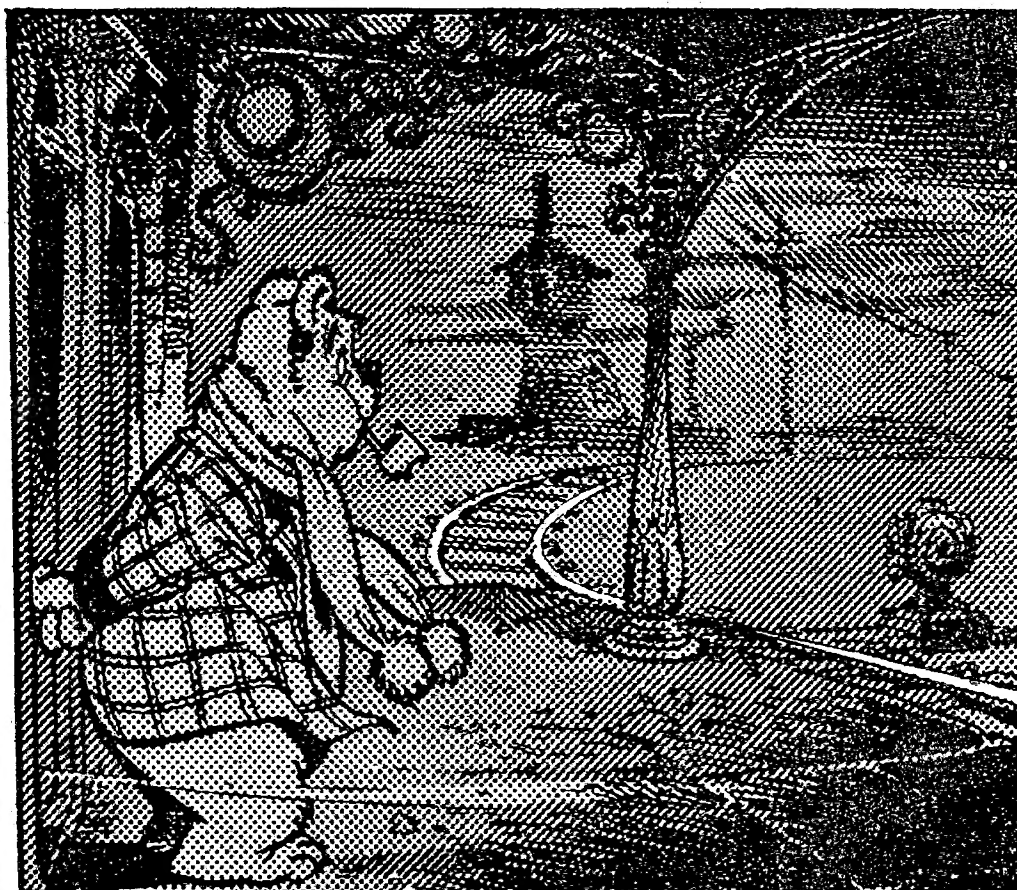

8728 Het begon al een beetje donker te worden en er stak een dunne wind op, die klagend de nevels voor zich uit dreef. Heer Ollie liep enige tijd stampvoetend heen en weer om warm te blijven en toen kreeg hij een idee.
„Kijk, jonge vriend", sprak hij, zijn portefeuille trekkend. „Een eindje terug was een benzinepomp. Een paar uurtjes lopen, schat ik. Als jij met je jonge benen nu eens ... eh... Het is goed voor je bloedsomloop. Beter dan hier te verkleumen, bedoel ik. Ik zou het zelf niet kunnen doen, met mijn teer gestel, zeg nu zelf".
Tom Poes begreep dat er niet veel anders op zat. Hij nam de bankbiljetten van heer Bommel aan en begon terug te lopen om benzine te halen.

„Ik hoop dat hij een beetje opschiet", mompelde heer Ollie. „Het is hier niet gezond, dat voel ik in mijn merg. Misschien was dit autotochtje niet zo'n goed idee, vooral omdat het kacheltje van de Schicht niet brandt nu hij stil staat. En dan te bedenken, dat thuis de haard knappert..."
Hij keek huiverend om zich heen en toen viel zijn blik op het vervallen stationnetje van Ugelterp.
„Allicht is daar meer beschutting tegen de gure wind dan hier", sprak hij tot zichzelf. „Dit gaat uren duren".
Met deze gedachte trok hij zijn sjaal wat hoger op en begaf zich naar het gebouwtje.

8729. Het stationnetje was inderdaad niet veel minder meer dan een ruïne. Door de gaten in de zoldering floot de wind, de scheefhangende deurtjes zwaaiden piepend in hun hengsels en het vergane houtwerk kraakte zo akelig dat het de verkleumde heer slecht te moede werd.
„Het tocht hier recht doorheen", prevelde hij met stijve lippen. „Het is binnen al niet veel beter dan buiten. En het is net alsof ik iets hoor tikken. Iets vreemds.... Zou ik soms hartkloppingen hebben?"
Hij liep met stramme knieën het halletje door en betrad het perron, dat leeg in de avond lag. De rails glommen vochtig en verdwenen met een bocht in de nevel, maar het viel heer Bommel op dat ze niet roestig waren.

„Integendeel", dacht hij. „Ze zien er nog goed uit. Eigenlijk zonde dat ze niet meer gebruikt worden. Alles hier is verlaten en nutteloos. En koud trouwens ook. Misschien, dat ik binnen..."

Op dat moment klonk er uit het inwendige van het gebouw het schelle gerinkel van een bel en het valt te begrijpen dat de eenzame heer danig schrok.
„Er w-werkt nog iets!", sprak hij tot zichzelf. „W-wat kan dat betekenen?"
Met de uiterste behoedzaamheid sloop hij het gangetje weer door en toen hij rondkeek in de stationshal, zag hij de oorzaak van het akelige geluid voor het kaartjesloket staan. Het was een grote wekker, die op zes uur stond.

8730. Toen heer Bommel zag dat het akelige geratel van een afgaande wekker afkomstig was, vermande hij zich en betrad het halletje. Op hetzelfde moment werd het raam van het kaartjesloket omhooggeschoven en boven het kozijn uit verscheen een slaperig hoofd dat gedekt werd door een spoorwegpetje.

„Alweer zes uur", mompelde de treinbeambte. „Het is een reuze druk leven. En kijk, wat enigjes. Een klant!"

„Wammes!", riep heer Ollie verbaasd uit. „Wammes Waggel! Wat doe jij hier?"

„Werken natuurlijk", riep de ander uit. „Dat zie je toch? Ik heb een betrekking bij de Oriejent Ekspres. De reels oliën en de boel schoonhouwen en alles. Hard werken hoor. Vooral als er reizigers komen. Maar jij ben de eerste, zover ik weet".

„Ik dacht dat het lijntje opgeheven was", zei heer Bommel bevreemd. „En waarom Oriënt Expres? Trouwens, ik ben geen klant. Ik wacht alleen maar op Tom Poes, die benzine is gaan halen voor de Oude Schicht".

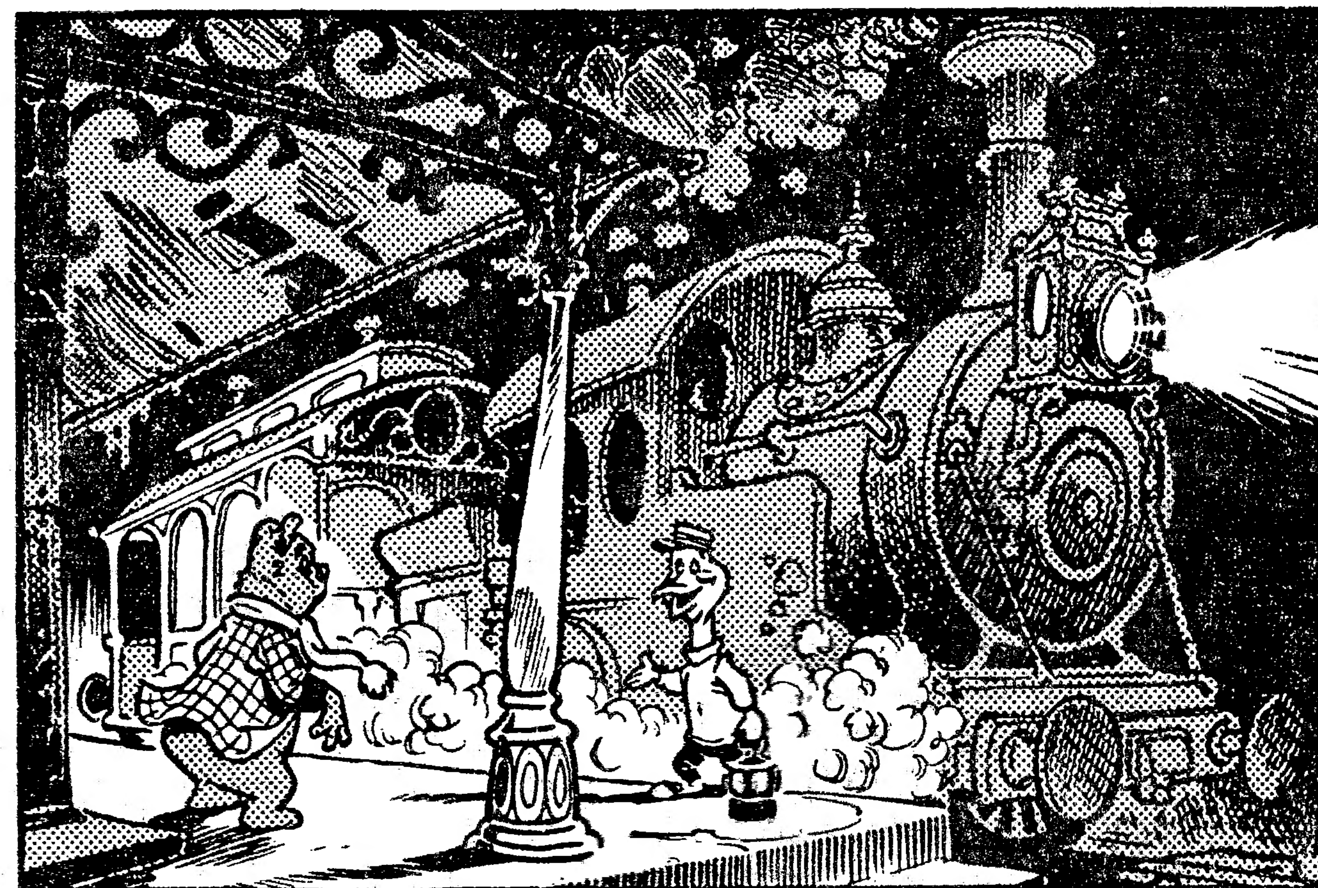
„Flauw hoor", zei Wammes teleurgesteld. „Dan ga ik de wissel maar smeren".

Hij ontstak een lantaren en begaf zich met bezige tred naar buiten, terwijl heer Bommel kouwelijk in een hoekje ging zitten.

„De onzin", dacht hij. „Heer Waggel speelt weer een van zijn kinderachtige spelletjes".

8731 Heer Bommel zat in elkaar gedoken op het bankje zonder erin te slagen warm te worden. De lucht was klam en vochtig en de tocht die door alle kieren kwam, verkilde hem tot in het gebeente. Toch dommelde hij een poosje in, want hij schrok plotseling op van een ongewoon geluid.
Het was een langgerekte klagende kreet die van heel ver scheen te komen en gevoelens van lang geleden in de suffende heer wakker riep. De roep doofde uit, maar nauwelijks waren de echo's weggestorven of hij zwol weer aan; nu dichterbij.
,,Het is een trein" mompelde heer Ollie onthutst. ,,Een locomotief!"
Hij sprong op en snelde naar het perron, waar de spoorbeamte Waggel met een lantaren stond te zwaaien. En ja hoor, uit de mist en duisternis doemde een licht op dat langzaam naderbij kwam. Ook werd er nu gesis en gerommel hoorbaar en even later schoof er een trein het station binnen, die temidden van dichte stoomwolken afremde en bleef staan.
Heer Bommel keek met grote verbazing naar het fraaie personenrijtuig, dat een gastvrij licht uitstraalde en schudde nietbegrijpend het hoofd.

,,Dat kan niet" sprak hij. ,,Deze lijn is al heel lang geleden opgeheven en ze hebben de rails bij Hunsum opgebroken".
,,Het kan best hoor" verzekerde Wammes Waggel. ,,Dat zie je toch? Dit is de Oriejent Ekspres en als je wil kan je meerijden. Maar je moet wel gauw wezen, want direct gaat hij weer verder".

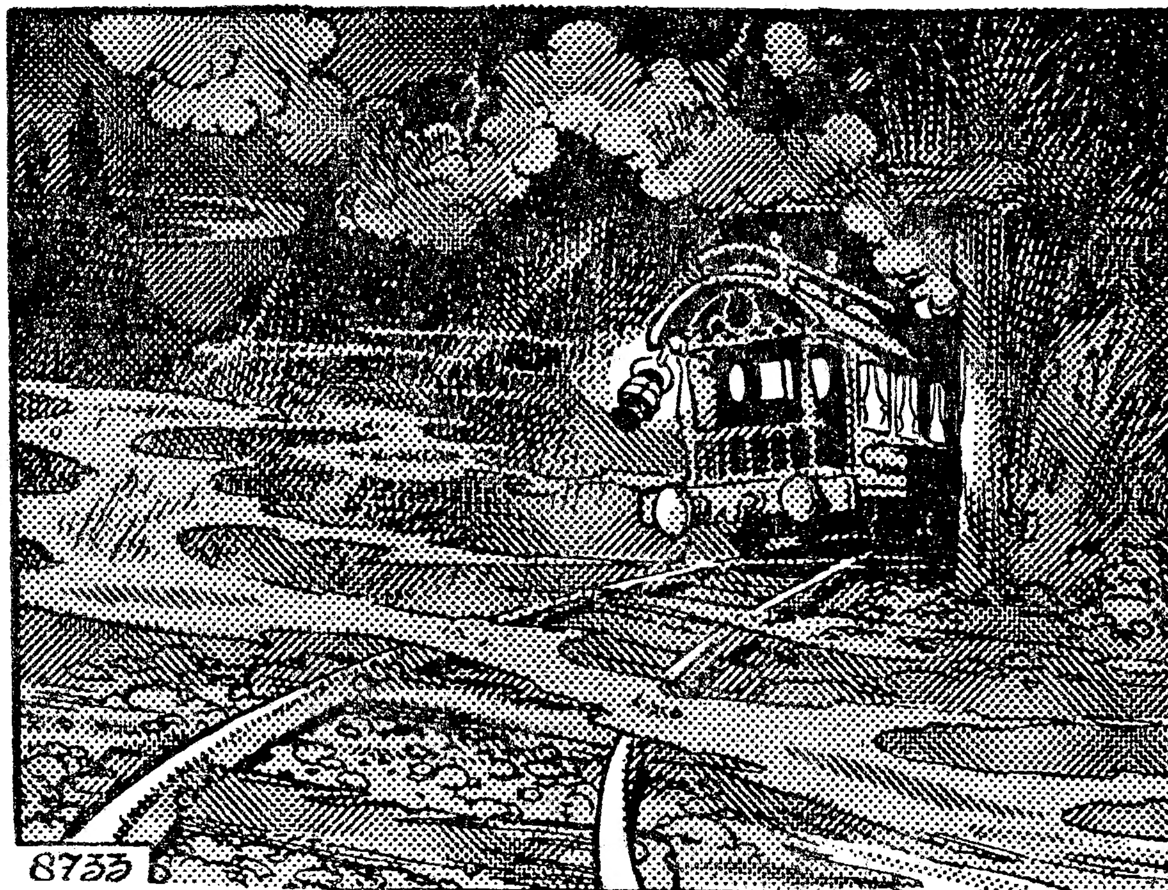

8732 Heer Ollie deed onwillekeurig een stapje naar de laatste wagon van de trein toe. De koude en de nevels hadden hem geheel verkild en de warmte die het rijtuig uitstraalde, trok hem sterk aan.

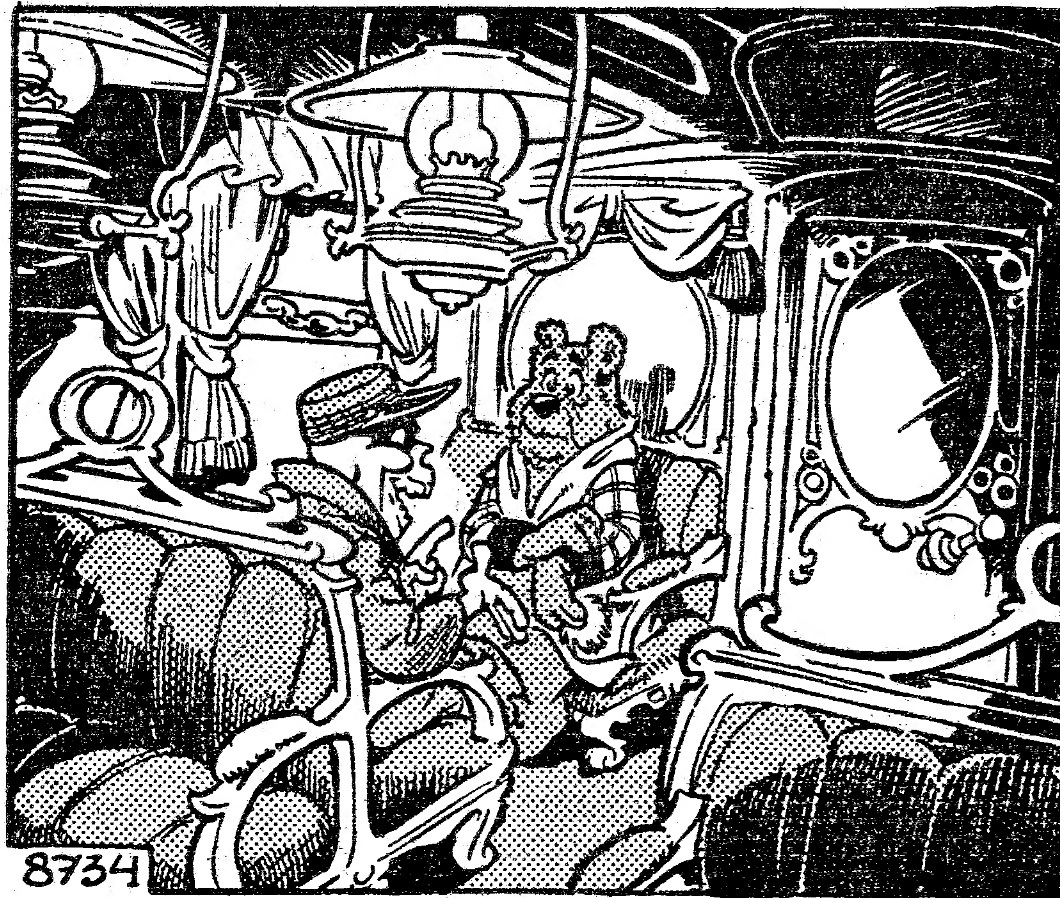
„Waarom ga je niet naar binnen?'' vroeg Wammes. „Daar is het lekker, hoor. En als je niet opschiet is het te laat, want als ik dit bord omhoog steek, gaat-ie weer rijen''.
„Het is moeilijk...'', mompelde heer Bommel. „Tom Poes komt met de benzine... Maar aan de andere kant..Hij zal begrijpen dat mijn gezondheid hier te veel leed. Als ik nu gewoon eens naar de dichtsbijzijnde plaats ga. Met een gastvrije herberg...''

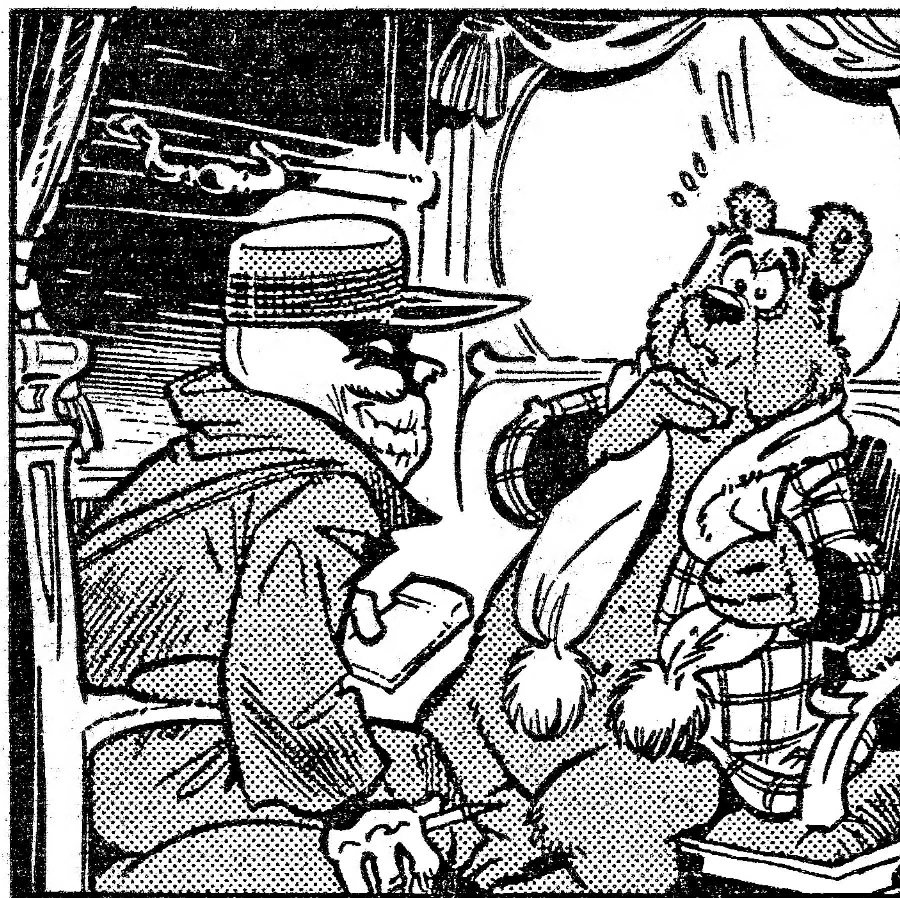
„Nou, wat doe je?'' drong de stationschef aan. „Wees nou niet flauw. Je bent de eerste klant en dat is reuze enig...''
Deze woorden hadden een waarschuwing moeten zijn, maar heer Ollie was door de koude bevangen en had zijn besluit genomen.
„Ik doe het'', sprak hij. „Geef me maar een retourtje naar de eerste plaats waar de trein naar toe gaat''.
„Dat hoeft niet, hoor'', riep Waggel. „Retourtjes zijn er niet en het kaartje kan je bij de conducteur bestellen''.
Heer Bommel stapte in en terwijl de chef het vertreksein gaf, stak hij zijn hoofd nog even naar buiten.
„Vraag aan Tom Poes, of hij me met de Schicht wil nakomen!'', riep hij.

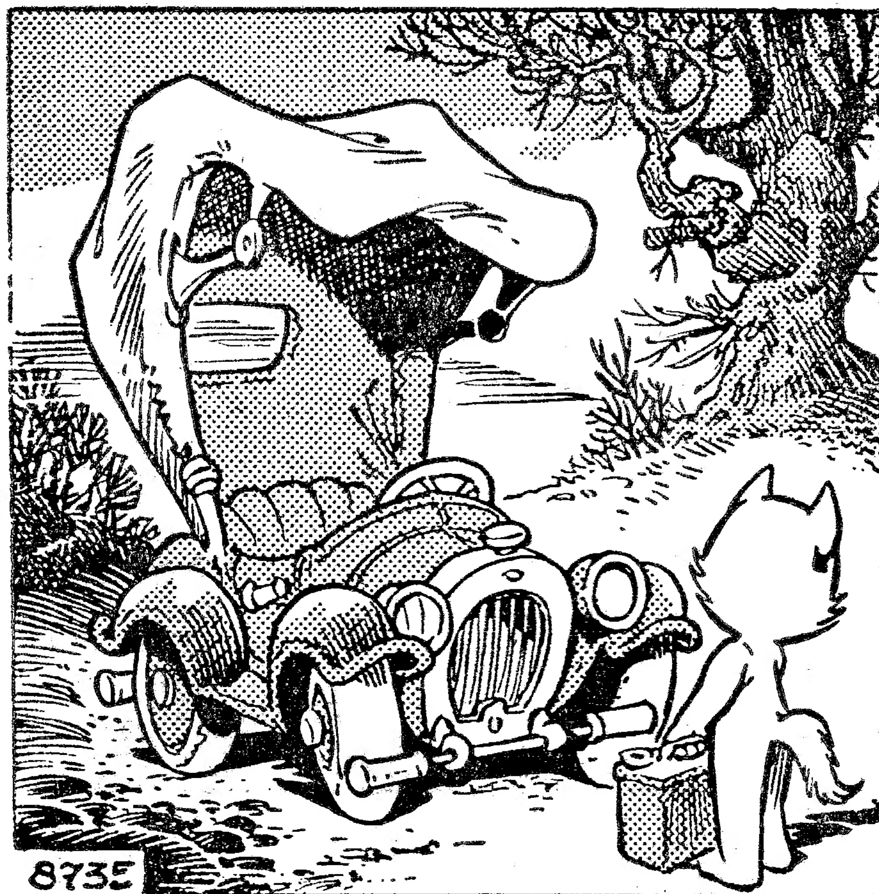

8733 De trein spoedde zich door het duistere landschap, waar de wind vale nevels overheen joeg. Gedurende lange tijd waren de voortglijdende lichten van het personenrijtuig het enige teken van leven in het Ugelmoer, maar daarna doemden de donkere omtrekken van de Zwarte Bergen uit de nacht op en verdween de trein met een ijle kreet in een tunnel.
Heer Bommel was door de aangename warmte en het roze licht in slaap gesukkeld op de zachte fluwelen bank, maar door het fluiten van de locomotief en de echo's tegen de tunnelwanden werd hij wakker. Verkwikt liet hij zijn blikken over de fraaie omgeving glijden en behagelijk strekte hij de benen.
„Het is donker buiten", zei hij tot zichzelf. „En koud ook, denk ik. Als Tom Poes nu maar... Ach, hij is oud en wijs genoeg om me te vinden. Hoewel, waar zou ik heengaan? Een kaartje bij de conducteur bestellen, zei Wammes. Maar waar is de conducteur?"
Op dat moment werd de balkondeur geopend, zodat er een koude luchtstroom naar binnen sloeg, en een gedaante in een fladderende jas betrad het compartiment. Onder de schaduw van zijn kleppet blikkerden witte tanden in een vriendelijke glimlach, maar heer Ollie voelde een koude rilling over zijn rug lopen.
„Goede nacht", sprak de verschijning. „Ik hoop dat u uw doel zult bereiken en dat uw reis onderhoudend voor de Grote Onthaler zal zijn".
„Wat is dat voor onzin?", riep heer Bommel geschokt uit. „Wie is de grote onthaler? Trouwens, ik weet niet eens wat mijn doel is!"

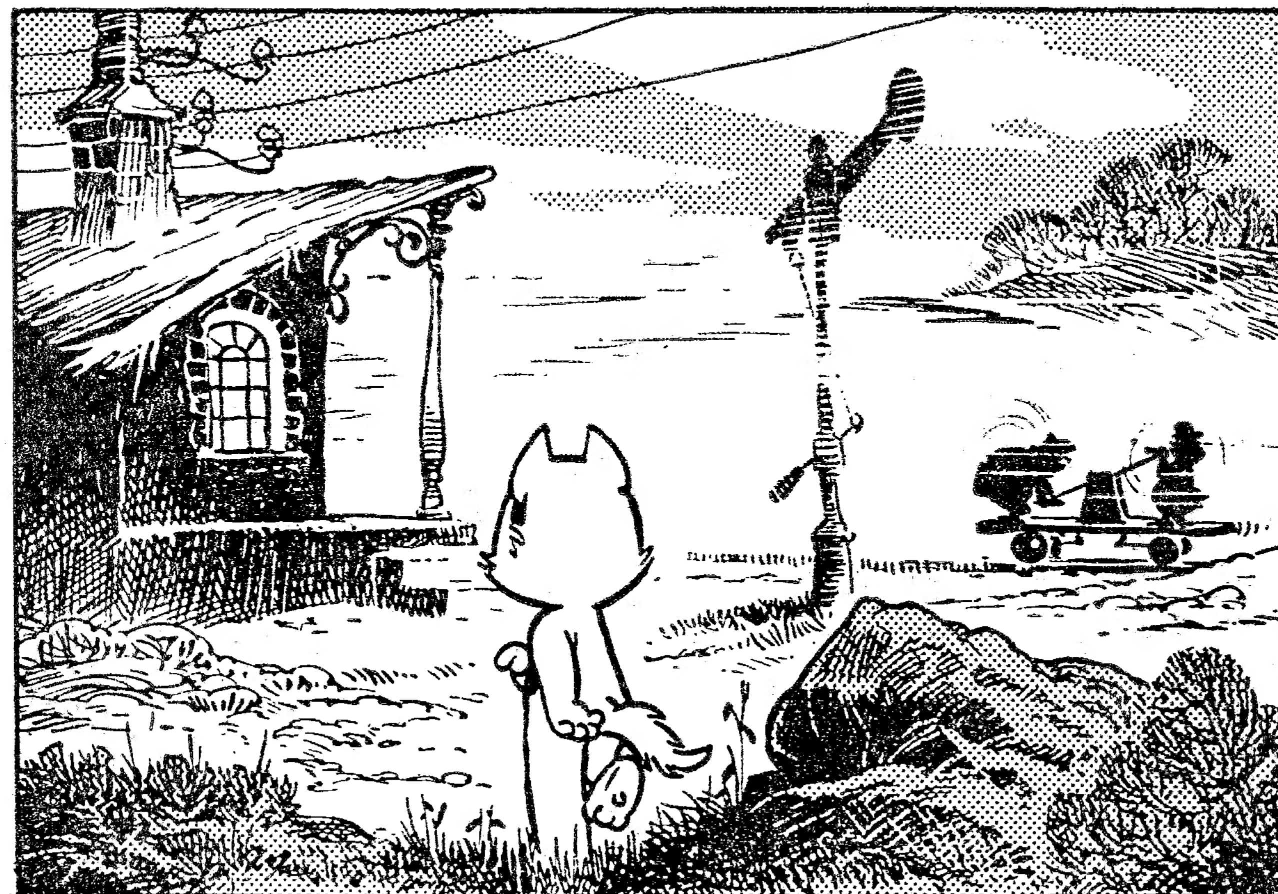

8734 „Ik wil graag weten waar we naar toe gaan", sprak heer Bommel ontstemd. „Ik ben een heer die in de trein is gestapt voor de warmte en die er bij de eerstvolgende halte uit wil, zodat Tom Poes me daar met de Oude Schicht kan komen halen. Waar gaat de trein naar toe?"
De conducteur ging tegenover hem zitten en glimlachte breed.
„De trein gaat nergens naar toe", verklaarde hij. „Hij gaat altijd maar rond op een baan zonder einde. Maar er is wel een onderbreking, waar u uit kunt stappen en een reisdoel kiezen. Of u het bereikt is natuurlijk de vraag. Maar het is leerzaam voor de Grote Onthaler".
„Wat heeft die ermee te maken?", vroeg heer Bommel, die zich steeds minder op zijn gemak voelde. „Wie is dat toch?„
„Dat is de Verheven Vergaster", sprak de conducteur met flonkerende tanden. „De Grote Herberger, uw Genadige Gastheer om kort te gaan"

„Ik wil geen gastheer!„ riep heer Ollie. „Als heer wens ik mijn eigen weg te gaan. Ik volg altijd mijn eigen levenspad, ook al is het eenzaam en onbegrepen. Geen verplichtingen, zei mijn goede vader altijd, en daar houd ik mij aan".
„Zo komen we verder", prees de conducteur. „Met die gegevens kan ik een kaartje uitschrijven". En hij voegde de daad bij het woord.

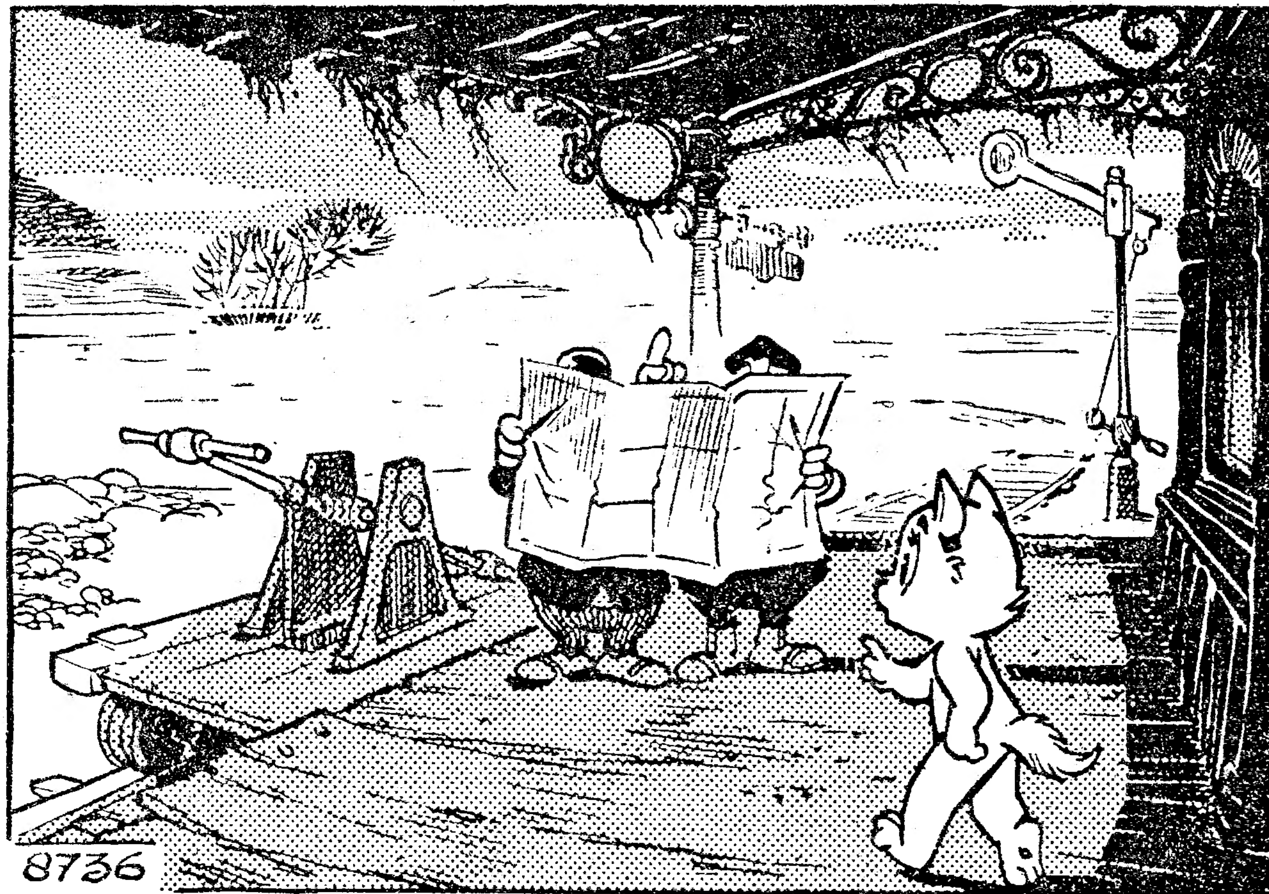

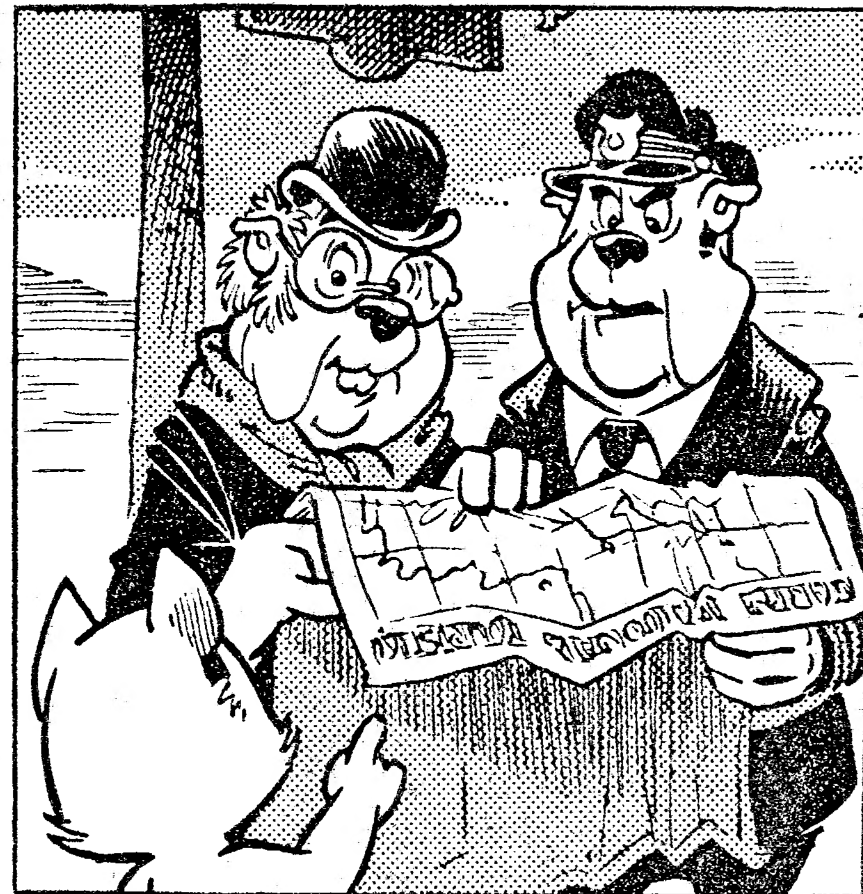

8735 Toen Tom Poes met een gevulde benzinedrum weer bij de Oude Schicht aankwam, begon de morgen al te krieken. De wind was sterker geworden, zodat de nevels werden weggevaagd, maar het was koud. Hij voelde dat dubbel omdat hij moe was, en zijn humeur werd er niet beter op toen hij zag dat het trouwe voertuig verlaten was.
''Hm'', mompelde hij. ''Misschien is heer Ollie naar dat stationnetje gegaan, voor beschutting. Nu kan ik nog gaan zoeken ook''
Gallig zette hij de kan neer en liep naar het gebouwtje toe, dat vervallen in de wind lag. In de verte naderde er over de rails een lorrie, zoals die wel gebruikt wordt voor het onderhoud van de spoorbaan. Door middel van een hefboom werd het wagentje door twee figuren voortbewogen, in wie de opmerkzame toeschouwer misschien een commissaris van politie en een ambtenaar eerste klasse zou hebben herkend. Maar Tom Poes was te landerig om oplettend te zijn. Hij liep het doorwaaide halletje in en nadat hij had vastgesteld dat er niemand was, viel zijn blik op een papiertje dat naast het loket hing te wapperen. Met een ongeschoolde hand was erop geschreven: ''Bomel is met Trijn gegaan of je wil nakoomen met de sgigt wames wagl sjef''.

''Een trein?'', vroeg Tom Poes zich verbaasd af. ''Welke trein? En in welke richting? Dit station is toch opgeheven?''
Hij keek zoekend rond, maar van de stationschef Waggel was geen spoor meer te bekennen.

8736 Buiten klonk het geratel van een wagentje dat over de rails naderde en bij het station stilhield. En toen Tom Poes het perron opliep, zag hij daar de beambte Dorknoper en commissaris Bas staan, die ernstig in een kaart keken. ''Weet u ook waar de trein heen gaat die hier rijdt?'', vroeg hij.
De heren lieten de kaart zakken en keken hem vorsend aan. ''wat weet jij van een trein hier?'', vroeg de politiechef bars. En de ambtenaar voegde eraan toe: ''Volgens de betreffende reglementen bestaat deze trein helemaal niet. Bij beschikking 3279 zijn de rails verwijderd, terwijl het stationsgebouw is blijven staan omdat het slopen boven de begroting uitsteeg''.

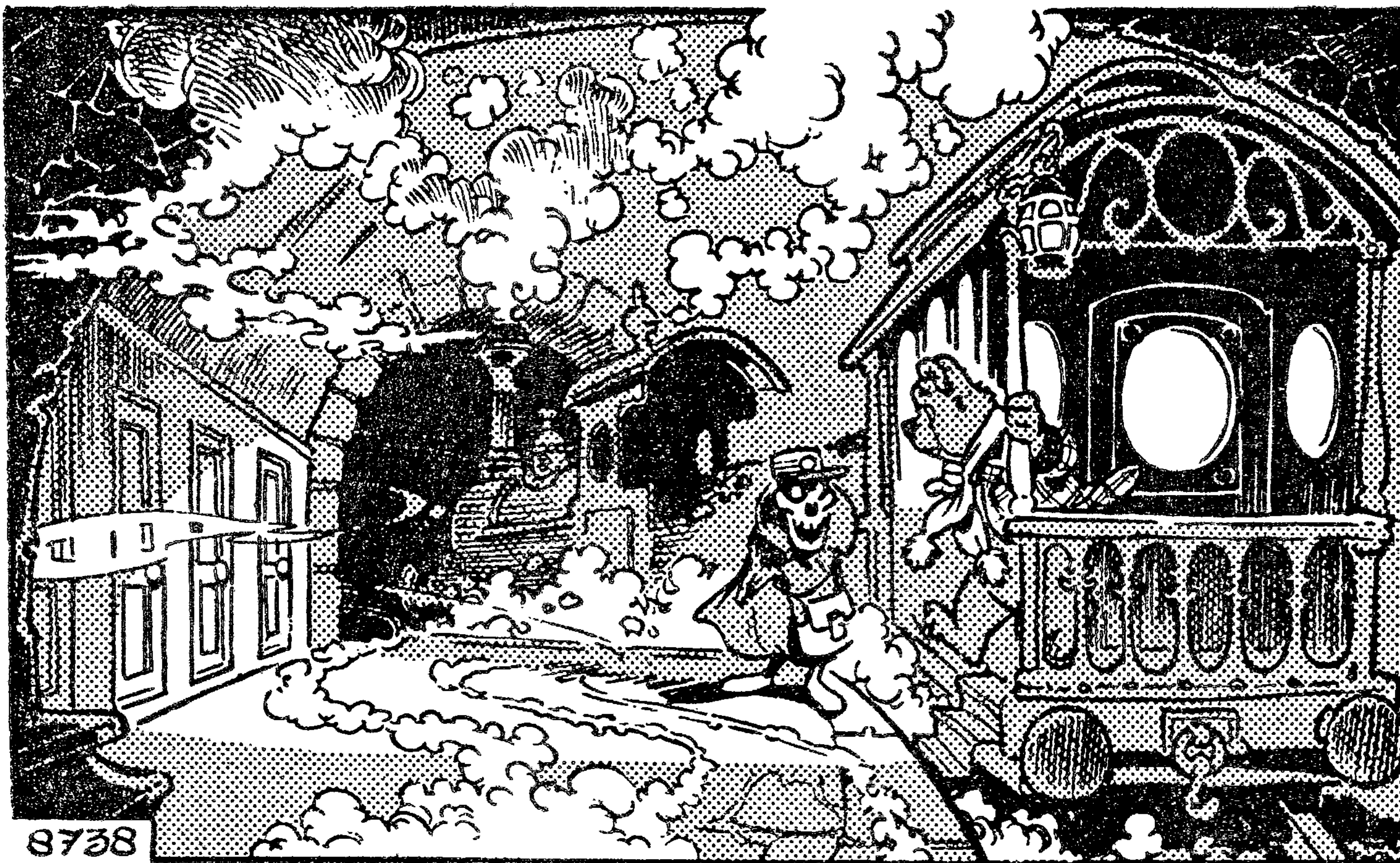
''Hier is iets niet in orde'', bromde de commissaris. ''En ik vraag me af welke overtreding is begaan. Herstel van door de overheid vernietigde zaken is strafbaar!''

''Dat zal best'', zei Tom Poes. ''Maar waar gaan die rails dan heen?''
''Dat zijn we nu juist aan het onderzoeken, vent'', verklaarde de heer Dorknoper. ''We hebben bereids vastgesteld dat ze uit de richting van de Zwarte Bergen komen, uit een tunnel die cadastraal niet bestaat. En waar ze heen gaan, weten we ook niet,''

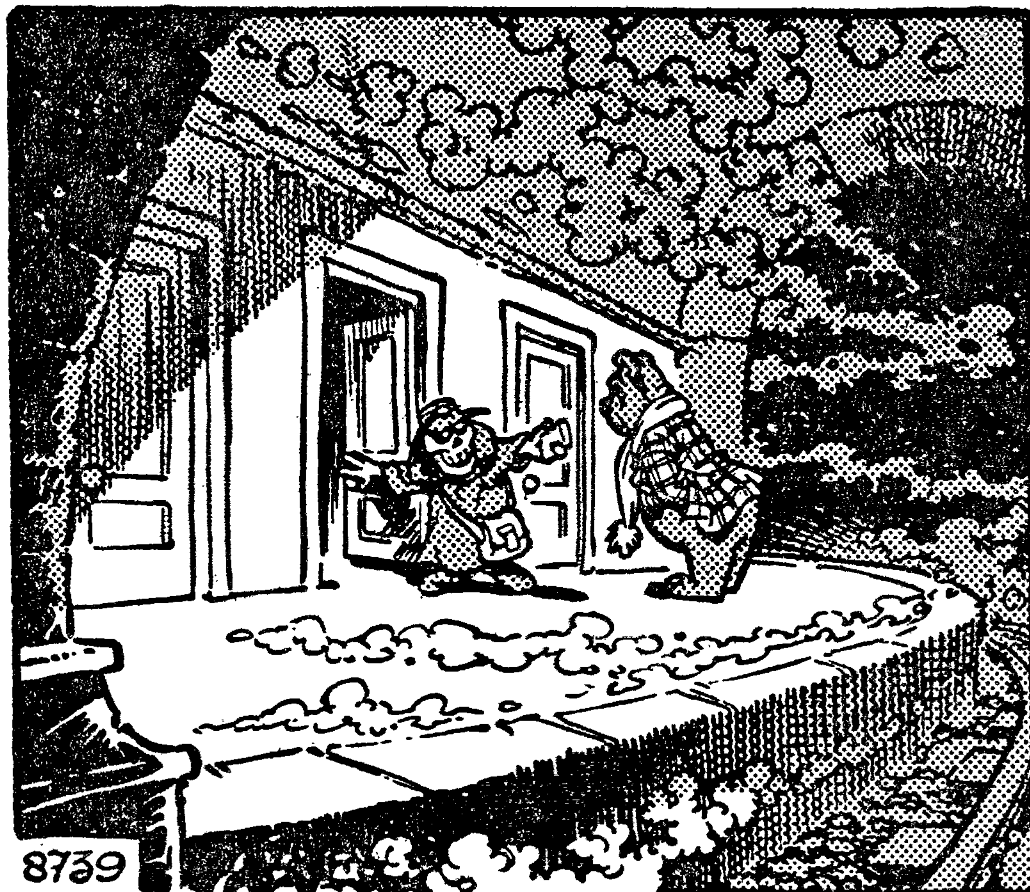

8737 "Er zijn niet alleen rails, maar er rijdt een trein ook", zei Tom Poes.
"Een trein?", riep de heer Dorknoper uit. En de commissaris vroeg streng: "Weet jij hier soms meer van?"
"Niet veel", verklaarde Tom Poes. "Maar toen ik terug kwam met benzine voor de auto, was heer Bommel er niet. En toen ik hem hier in het station zocht, vond ik een briefje. Er stond op dat hij met de trein was gegaan en het was ondertekend door de stationschef Waggel".
Deze mededeling gaf de heren te denken.
"Natuurlijk Bommel weer", bromde de politiechef. "Altijd dezelfde. En een stationschef? Hm, het zal het beste zijn dat ik hier blijf om die eens aan de tand te voelen".
"Dan ga ik alleen verder om de omvang van deze overtreding vast te stellen", sprak de ambtenaar eerste klasse. "Hoewel het voortbewegen van dit voertuigje door twee personen moet geschieden. Trouwens, zwengelen mag eigenlijk niet tot mijn ambtelijke plichten gerekend worden".
"Ik ga wel mee", bood Tom Poes aan. "Dan weet ik tenminste zeker dat ik dezelfde weg neem als heer Ollie".
Zo sprekende beklom hij het wagentje en even later slaagden hij en de beambte erin het in beweging te krijgen. Ratelend reed de lorrie het station uit en commissaris Bas keek het druk bewegende tweetal peinzend na.
"Een duistere zaak", sprak hij tot zichzelf. "Dit moet tot op de bodem worden uitgezocht. Waar zou het heen moeten wanneer iedereen maar spoorwegen ging aanleggen? Men moet hobby's binnen de perken houden. Met strenge hand als het moet".

8738 De trein waarin heer Bommel zat, was intussen bij een ondergronds station tot stilstand gekomen. Het bevond zich ergens onder de Zwarte Bergen, en omdat zijn horloge was blijven staan, wist de reizende heer niet of het dag of nacht was. Enigszins beklemd stapte hij uit, terwijl hij haastig zijn das weer vastknoopte, want er gierde een koude tocht door de tunnel, die na de aangename warmte van het rijtuig erg akelig op het lijf viel.
"Dit dus de enige halte", sprak heer Ollie huiverend. "Welke plaats is dit? Een dooie boel. Niemand of niets te zien, bedoel ik."
"Toch wel", zei de conducteur, die voor hem uit was gestapt. "U bent er toch? Een dooie boel is het hier dus niet. Integendeel, hier begint het leven pas, zou je kunnen zeggen".
"M-maar w-waar is hier?", drong heer Bommel ongerust aan. "Waar ben ik, als u begrijpt wat ik bedoel?"
"Een verstandige vraag", prees de treingeleider. "Dat zouden we allemaal wel willen weten. Maar u kunt gerust zijn, ik heb uw kaartje keurig uitgeschreven, zodat u zult gaan zoals u wenst. Kijk, we kiezen gewoon een van deze uitgangen, zodat u het perron kunt verlaten".
Heer Ollie wierp een verslagen blik op de lange rij deuren die op het perron uitkwam, en terwijl hij zich verward afvroeg wat dit allemaal betekende, zette achter hem de trein zich weer in beweging en verdween fluitend in de tunnel.

8739 Het perron lag nu weer verlaten in de tocht die uit de tunnel kolendamp naar binnen joeg. Heer Bommel zag met enige verbazing dat de conducteur niet met de trein was meegegaan, maar voor hem uit naar een van de deuren liep.

„Ik ben uw reisgeleider", verklaarde hij met een brede glimlach. „De bedoeling is dat ik u het doel van uw reis wijs. Het is voor u toch prettig om te weten waar u naar toe gaat?"

„Ja, maar dat is het juist", klaagde heer Ollie. „Ik weet niet waar ik ben, terwijl ik alleen maar wilde..."

„Ik weet het, ik weet het", onderbrak de gids. „Ik heb het opgeschreven. Kijk maar: Eigen levenspad, eenzaam en onbegrepen, geen verplichtingen. Daar houdt u zich aan, en ik ook. Deze deur alstublieft".

Met die woorden opende hij een van de uitgangen en nu gaapte een donkere opening de verschrikte heer tegen.

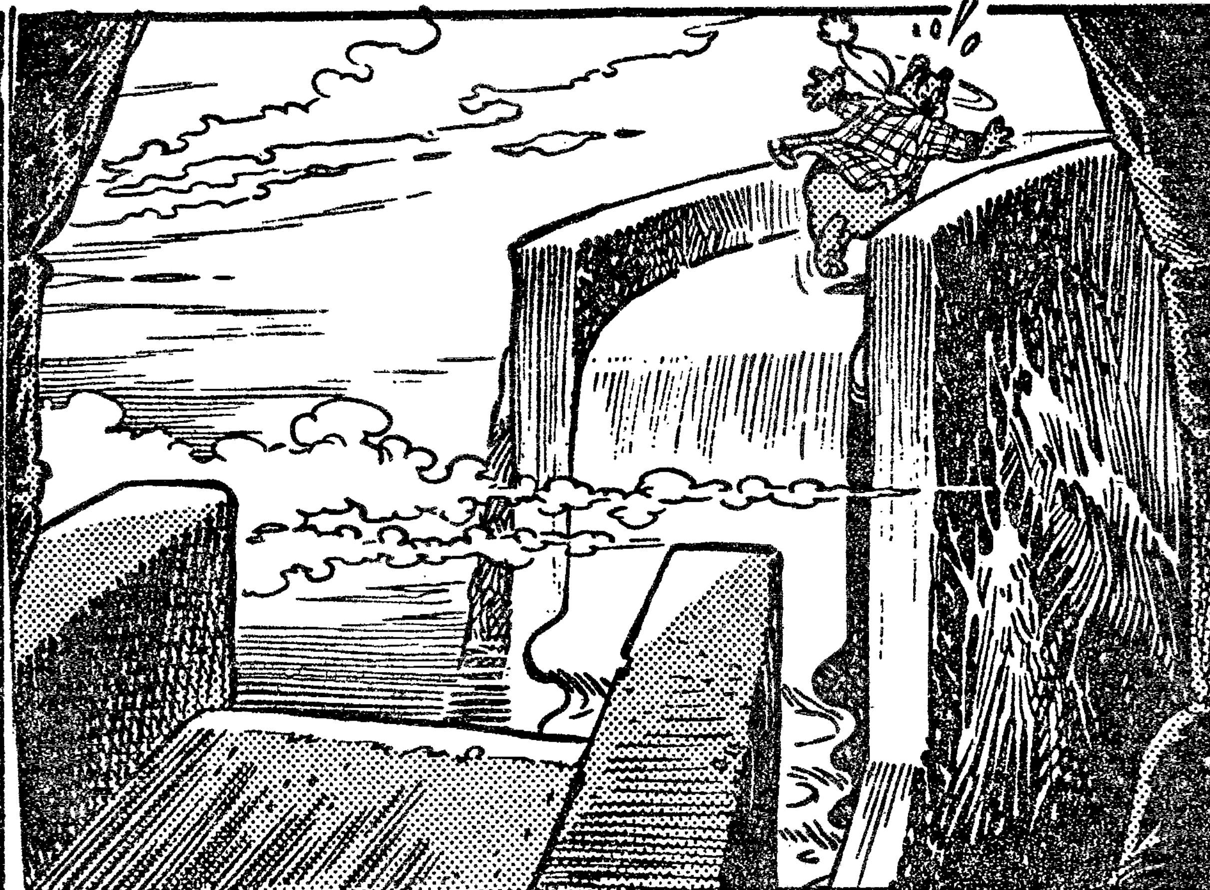
„Moet ik daar in?", riep hij vol afschuw uit. „Ik denk er niet aan. Wat ik zoek is..."

„Wat u zoekt staat op uw kaartje", hernam de begeleider, en hoewel hij nog steeds vriendelijk glimlachte, klonk er toch ongeduld in zijn stem. „Hierachter ligt het pad dat de Grote Onthaler voor u heeft klaargelegd, volgens uw wensen. En nu moet u werkelijk gaan, want de Verheven Vergaster wacht op u".

Zo sprekende duwde hij de onwillige heer naar buiten en sloot de deur achter hem.

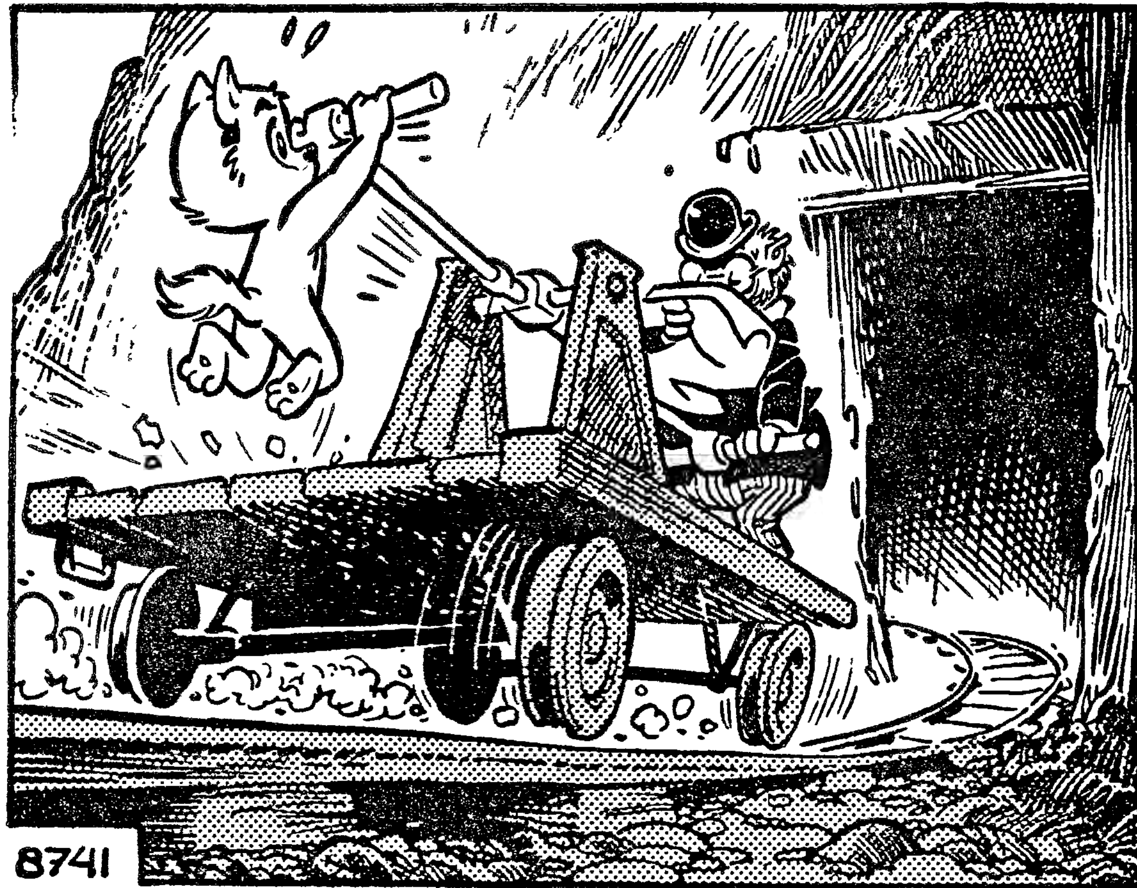
„In het begin is het altijd een beetje donker", riep hij hem nog na. „De verlichting komt met de ervaring".

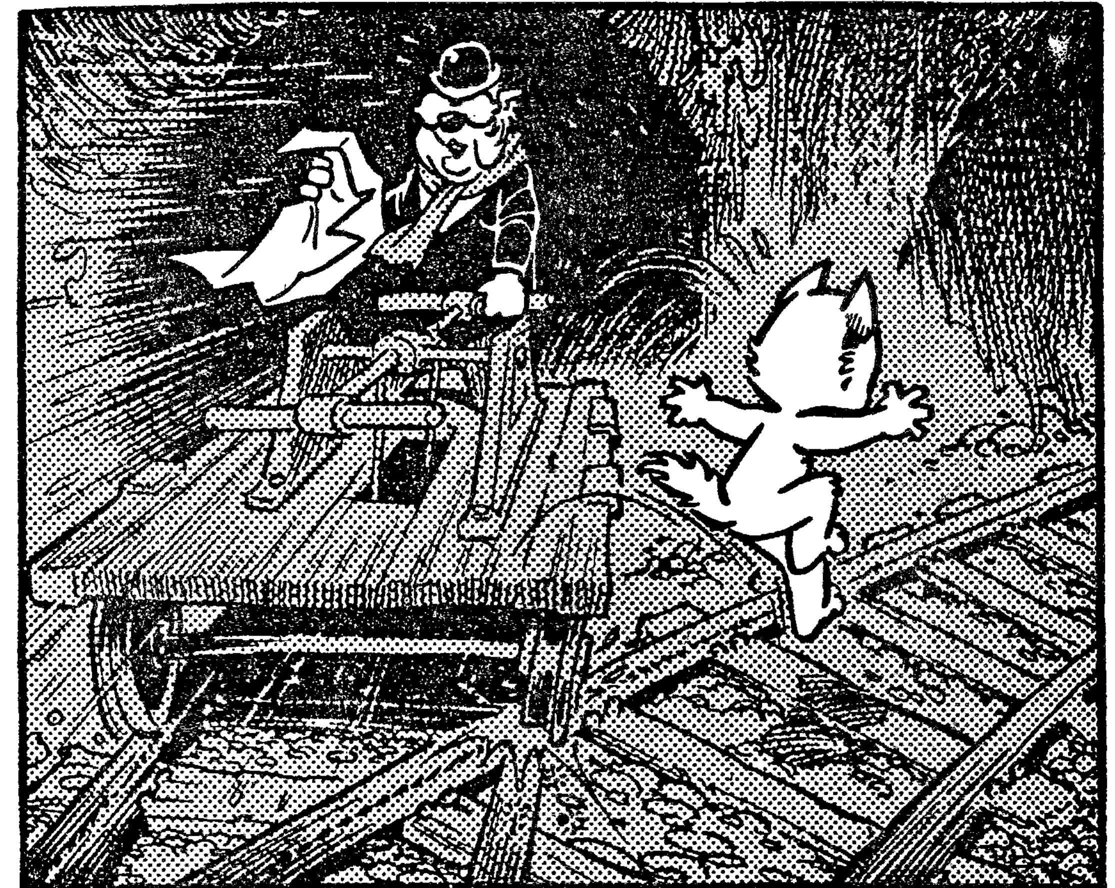

8740 De conducteur had de deur wat haastig achter heer Bommel gesloten. Dat was geen wonder, want in de rails was een eigenaardig tikkend geluid te horen dat op de nadering van een onbekend voertuig duidde.
Heer Ollie wist dat natuurlijk niet en hij was slecht te spreken over de behandeling. Met de handen voor zich uit stommelde hij door de donkere gang en hij slaakte een zucht van opluchting, toen hij het lichter zag worden.
„Ik hoop dat daar de uitgang van dit station is", sprak hij tot zichzelf. „Een gastvrije herberg met warmte en rust is alles wat ik vraag. En een eenvoudige maaltijd voor het slapen gaan, zodat ik verfrist en versterkt op Tom Poes kan wachten."
Zo denkende had hij de uitgang bereikt en nu liep hij over een weg die langs diepe afgronden leidde. Om hem heen belemmerden lichtgevende nevels het uitzicht en in plaats van de schrale wind die hij verwacht had, werd hij omspoeld door een lauwe warmte.
„D-dit is niet g-gewoon", dacht hij, terwijl ongerustheid hem beving. Hij wilde op zijn schreden terugkeren, maar toen hij omkeek, zag hij tot zijn ontzetting dat een stuk van de weg achter hem in de mist verdween, zodat er plotseling een peilloze afgrond gaapte.
„D-de b-brug gaat zeker op", prevelde hij en het angstzweet brak hem uit. „Heel g-gewoon. Ik z-zal maar doorlopen. Als ik nu maar wist wat v-voor kaartje die conducteur heeft uitgeschreven. Hij zei iets over.... over een l-levenspad!! W-wat een onzin... ik bedoel... ik zal m-maar gewoon doorlopen, bedoel ik... heel g-gewoon..."
Hij voegde de daad bij het woord, zonder te merken dat hij niet veel opschoot.

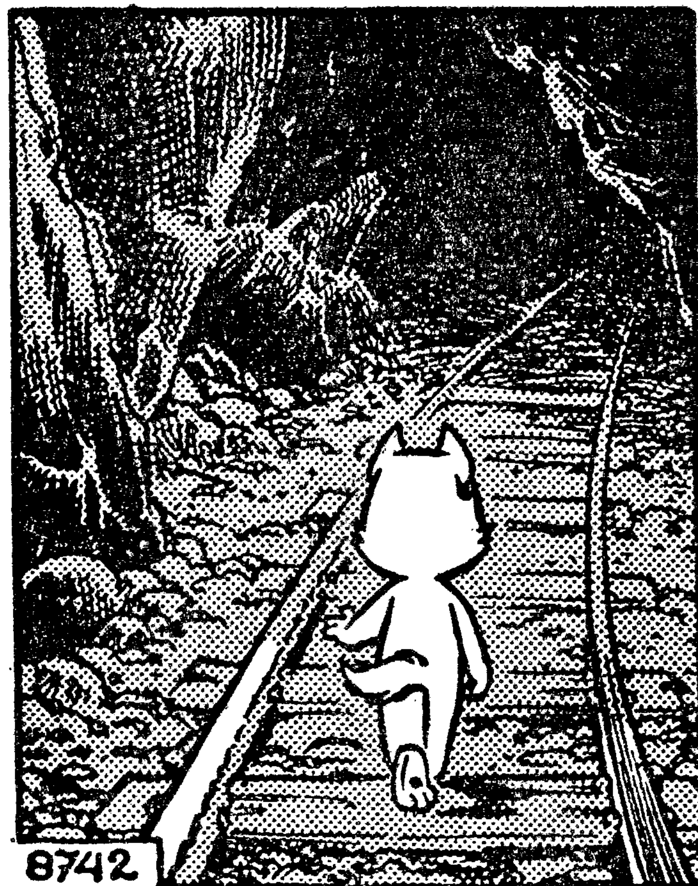

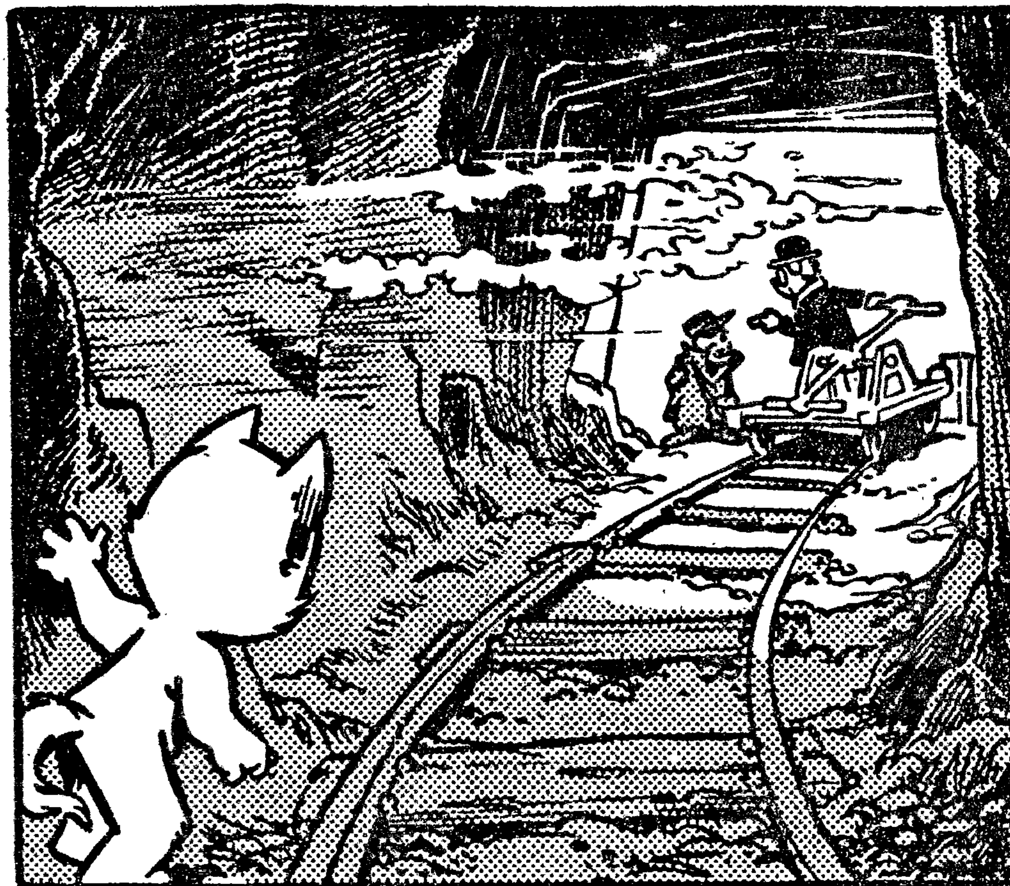
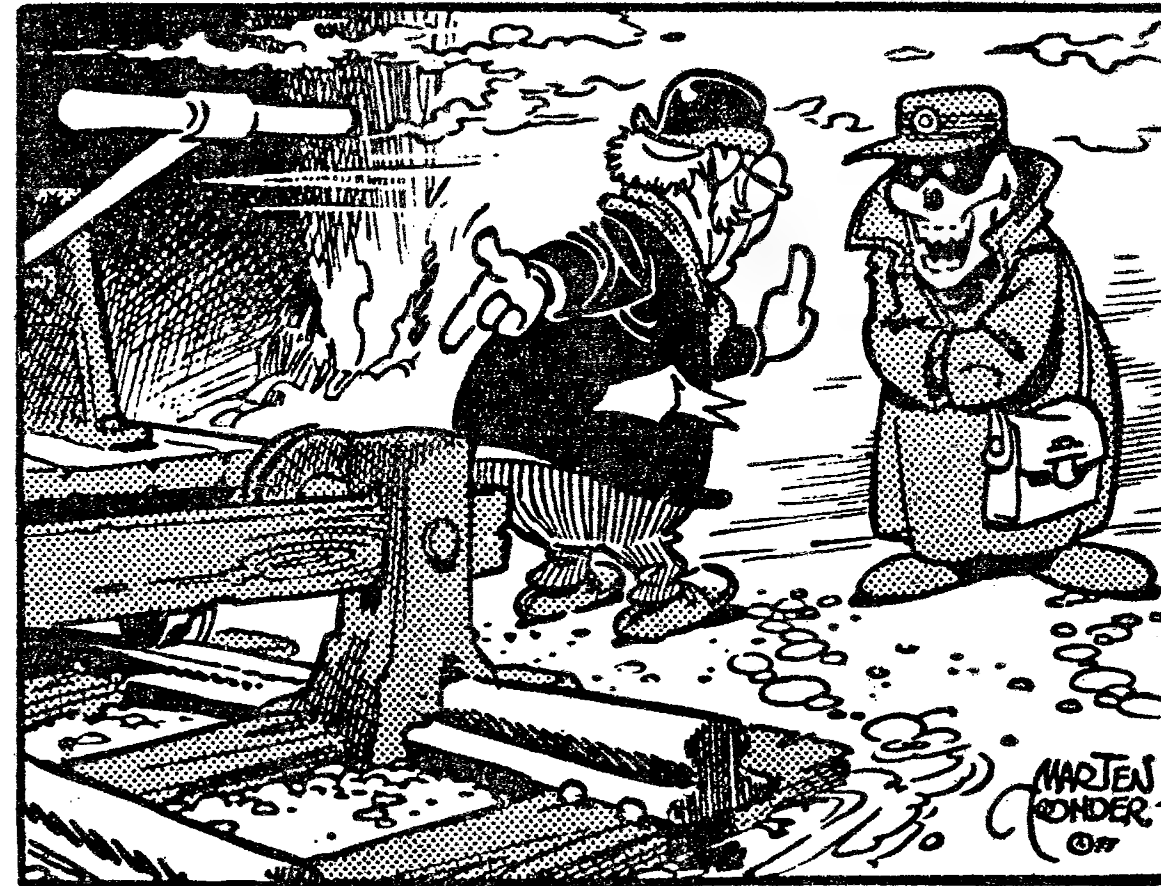

8741 Tom Poes en de heer Dorknoper bewogen de treinlorrie intussen met grote snelheid over de rails. Ze kregen de slag van het zwengelen te pakken en bovendien hadden ze de wind in de rug. Tom Poes had de kortste benen en daarom was het voor hem moeilijker, maar hij lette goed op waar ze reden.
"Daar komt een tunnel", riep hij na een uurtje. "We gaan de Zwarte Bergen in".
De ambtenaar eerste klasse bracht zijn overheidskaart onder de ogen en tuurde er fronsend op.
"Een overtreding!" stelde hij vast. "Een uitgraving behoorde niet tot de ontvallen spoorweg. Die ging om het gebergte heen, wegens de hoge kosten aan een dergelijke tunnel verbonden".

Hij zweeg, want ze doken nu het duistere gat in en de echo's ratelden hun akelig om de oren.
"Hier is iets ernstigs aan de hand!", schreeuwde de beambte. "Het zou me niets verbazen als er een Beweging met een Boodschap achter zat. Hier is omzichtigheid geboden!"

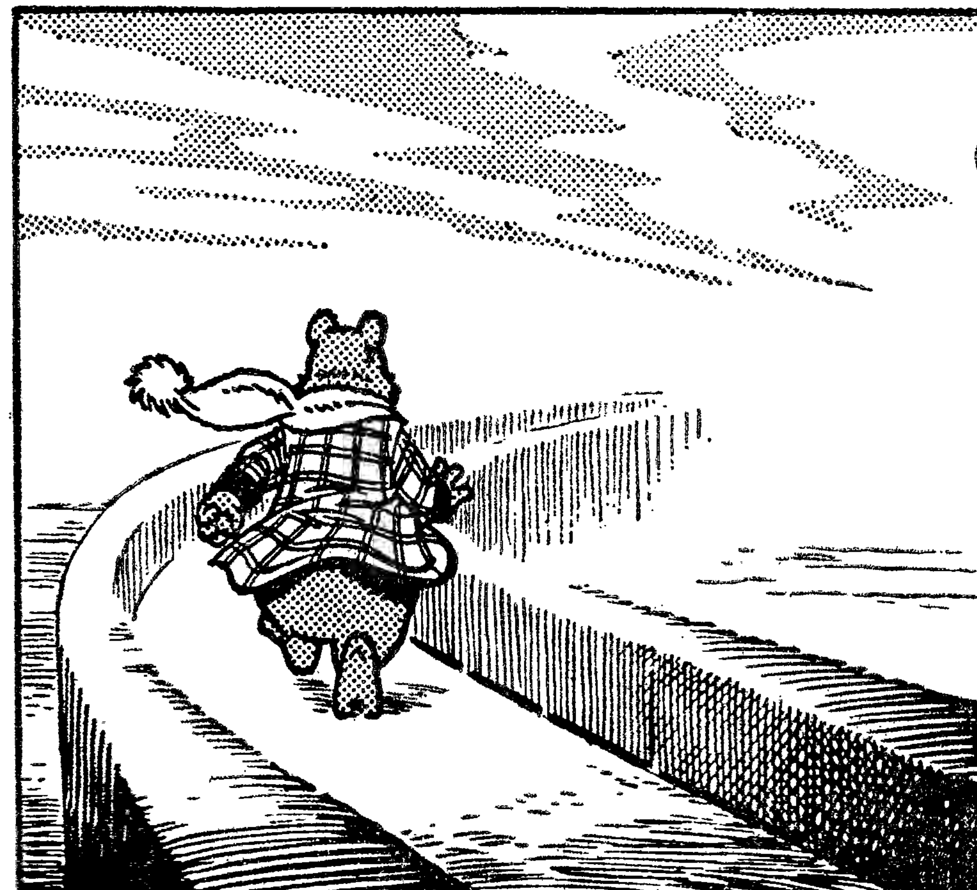
Tom Poes gaf geen antwoord, want hij hoorde voor hen uit het overgaan van een wissel en meteen daarop maakte het wagentje een scherpe bocht om een zijgang in te schieten.
"Die wissel deugt niet", zei Tom Poes tot zichzelf, terwijl hij handig van het karretje afsprong. "En hier is omzichtigheid geboden"

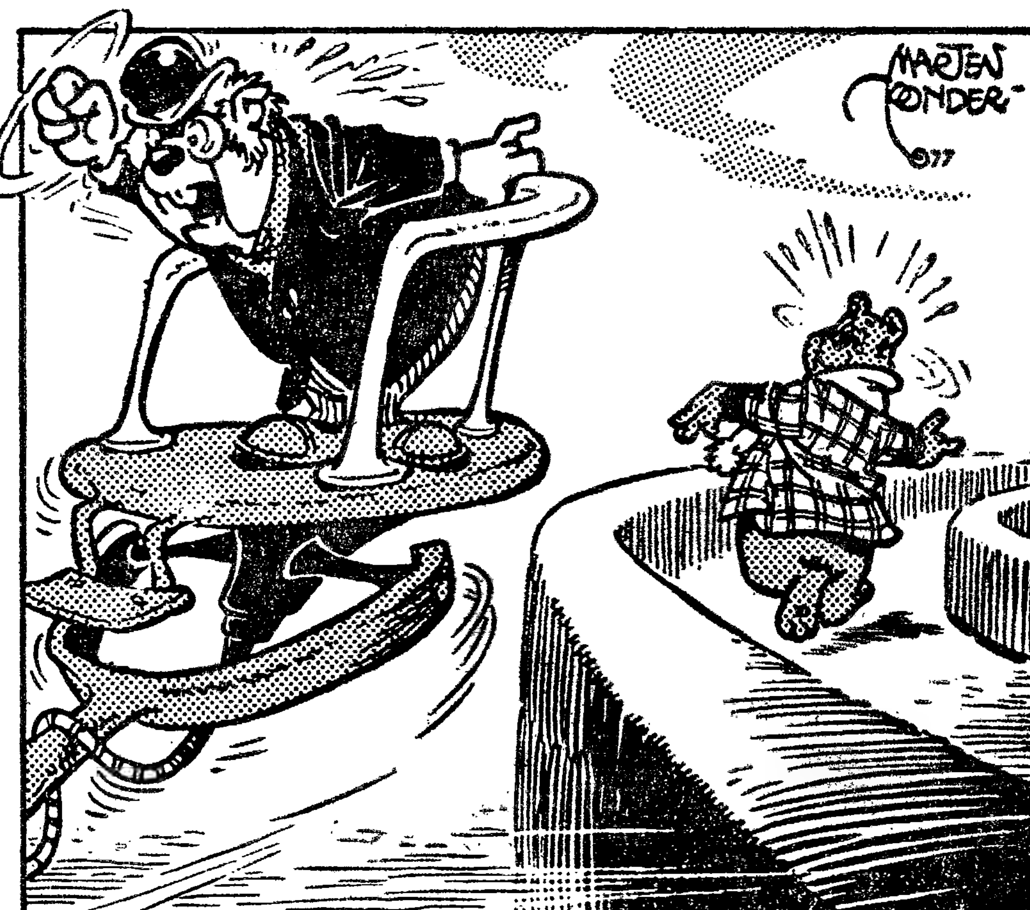

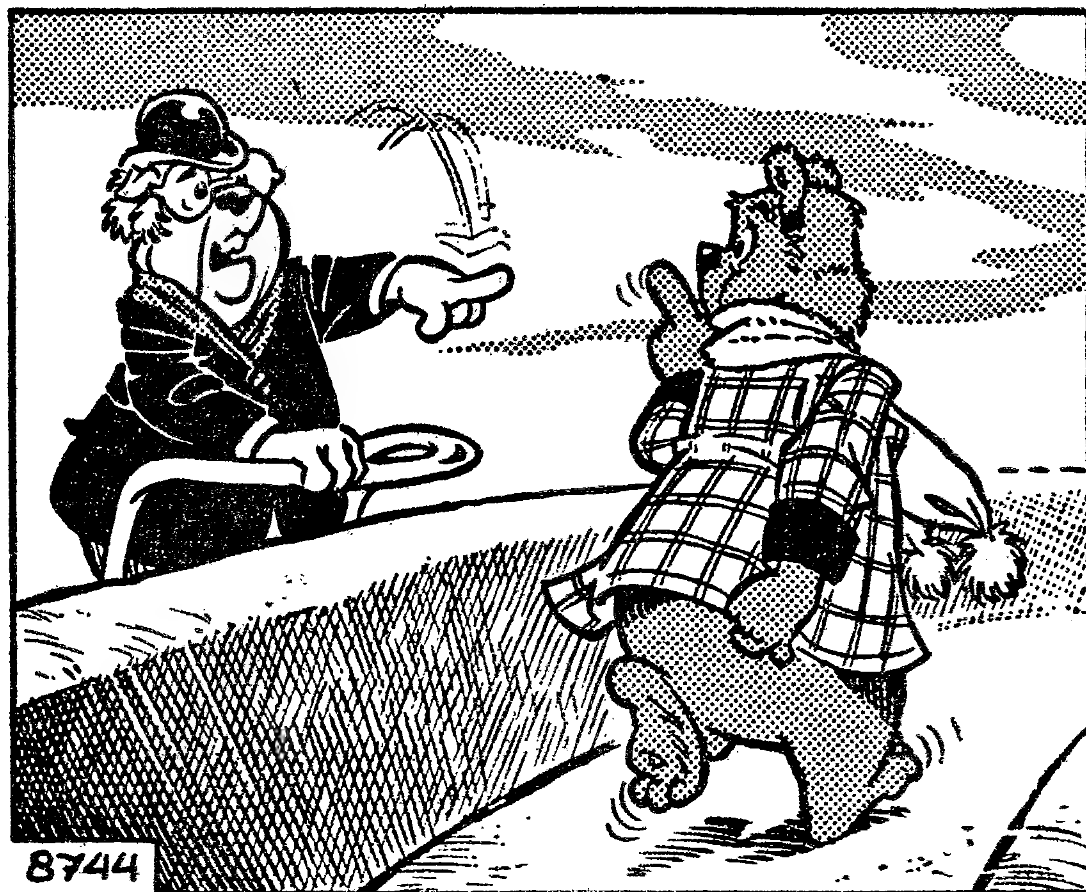
8742 Na een poosje te hebben nagedacht, besloot Tom Poes om de zijgang te volgen.
"Iemand heeft die wissel omgehaald omdat hij ons hoorde aankomen", zei hij tot zichzelf. "Daardoor werd het wagentje met Dorknoper op een zijspoor gereden en ik moet weten waar ze hem gelaten hebben".
Zo denkende liep hij over de dwarsliggers door de zijtunnel, totdat hij in de verte licht zag, het leek meer op de straling in een groot warenhuis dan op gewoon daglicht, en ook sloeg hem nu de mollige warmte tegemoet die men op de drempels van zulke ondernemingen aantreft.
"Het deugt hier niet", dacht hij beklemd en toen verborg hij zich ijlings achter een steenklomp die in de rotswand vooruit stak, want hij had de uitgang in het oog gekregen en daar stond de ambtenaar eerste klasse met een soort conducteur te praten.
"Ik wens te weten waar ik mij bevind", sprak de hooggeplaatste klerk. "Ik ben doende deze wederrechtelijke lijn kadastraal in kaart te brengen om de omvang van de overtreding vast te stellen. Daarbij ben ik op een zijspoor gerangeerd, dat is duidelijk. Zo laat ik mij niet afschepen!"
"Van schepen is geen sprake", zei de spoorbeambte. "Maar u bent niet met de trein gekomen, zodat u geen kaartje hebt. Dat moet ik even uitschrijven om de Onmetelijke Onthaler op de hoogte te brengen. Wat wilt u precies?"

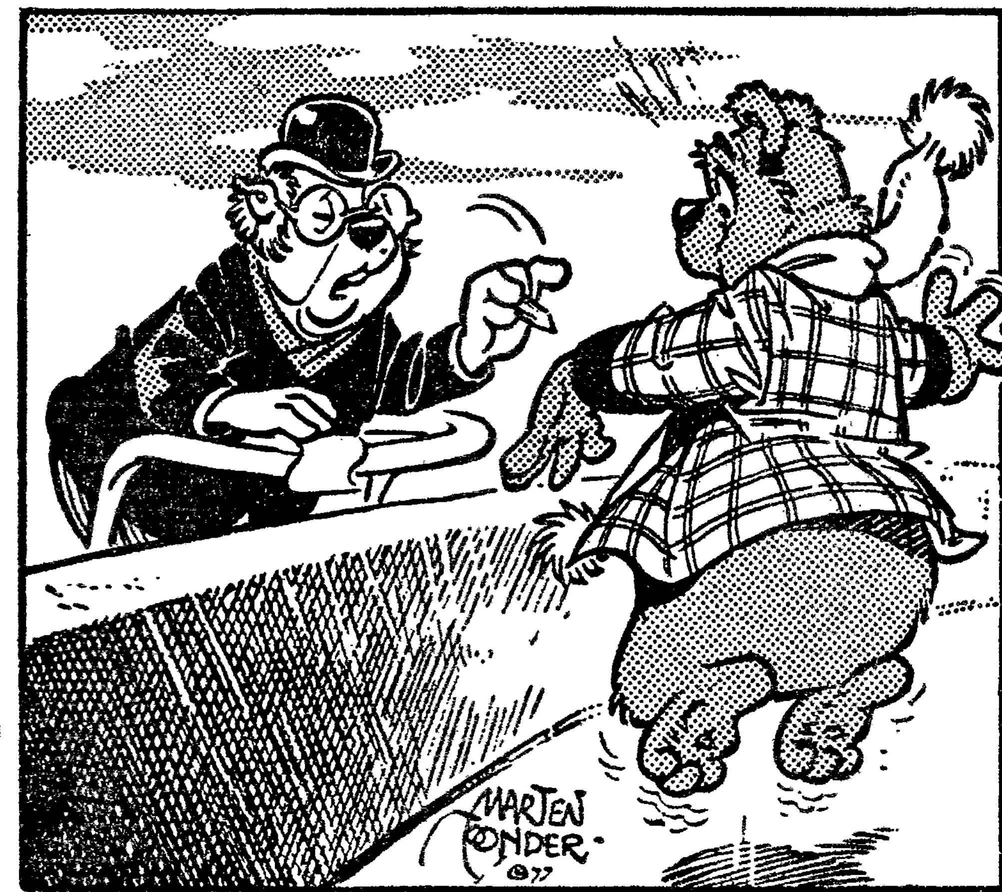

8743 „Ik heb toch al gezegd wat ik wil?", riep de ambtenaar Dorknoper ongeduldig uit. „Ik wil me op de hoogte stellen van de stand van zaken! Waarheen gaat dit tracé en waar is de heer Bommel?"
De conducteur had ijverig een bonnetje staan schrijven en omdat hij op een knopje gedrukt had, nam hij een luisterende houding aan.
„In orde", sprak hij toen. „Uw reis kan worden verzorgd, want toevallig is de reiziger Bommel van hieruit gemakkelijk te bereiken".
Heer Ollie wist dat niet. Hij liep nu al uren voort op de weg die zich in een flauwe bocht voor hem uitstrekte en in de verte in roze nevels verdween.
„Dit houd ik niet vol", sprak hij uitgeput tot zichzelf. „Vooral niet in dit warme klimaat na een doorwaakte nacht en zonder ontbijt. En nergens een herberg te zien... Er is helemaal niets te zien, bedoel ik. Alleen maar deze akelig verlichte wolken. Ik heb me nog nooit zo alleen gevoeld..."
Maar dat gevoel nam een onverwacht einde, toen niet ver vandaar een roepende stem hoorbaar werd die snel aanzwol. En toen de voortstappende heer omkeek, zag hij tot zijn verbazing de beambte Dorknoper op een platform uit de nevels te voorschijn komen.
„Dit is strafbaar!", riep hij met overslaande stem in de dampen. „Men kan een ambtenaar in functie niet ongestraft de mist insturen. En zeker niet op een draaigebint! Hier zult u meer van horen"

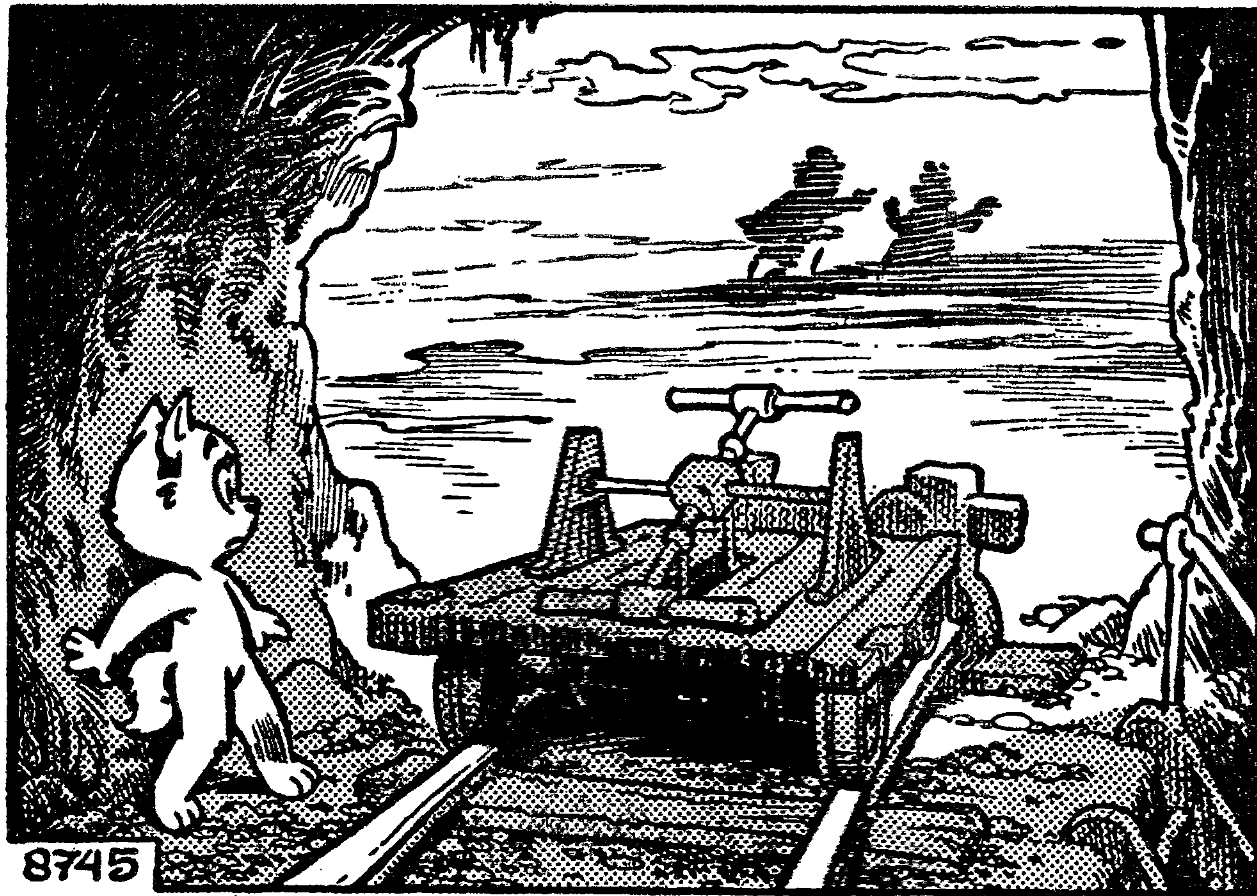

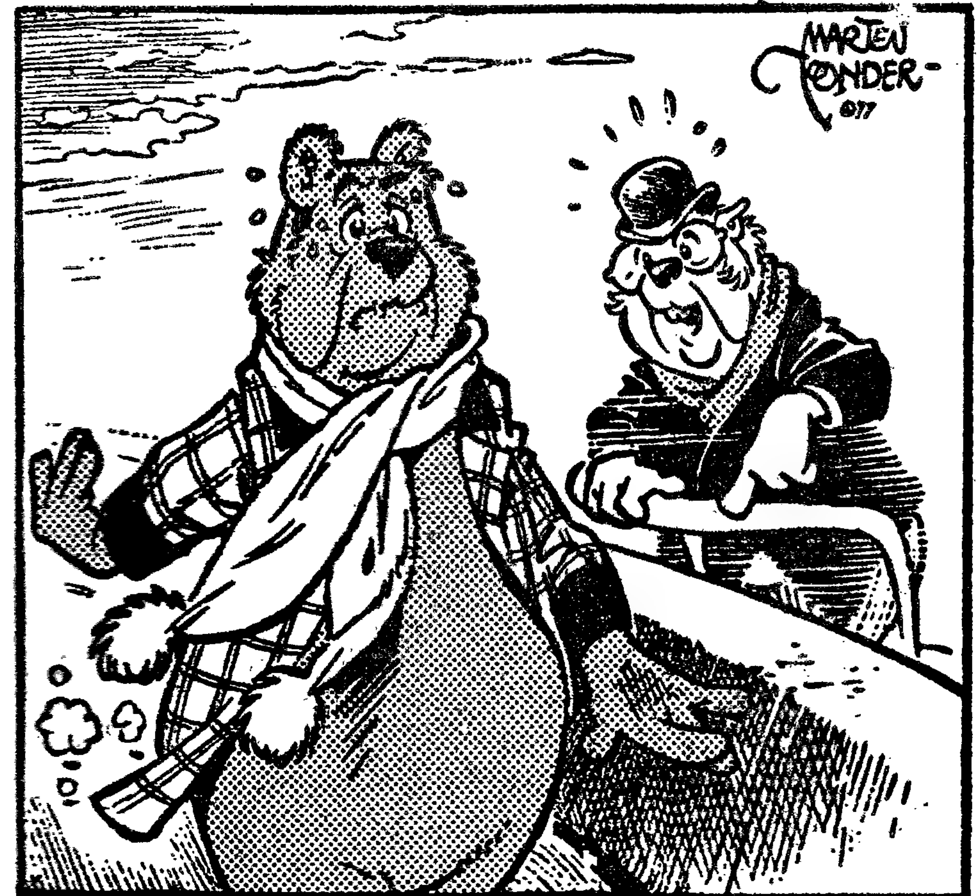

8744 Het platformpje draaide langzaam nader, totdat het op gelijke hoogte met heer Bommel was, en daar kreeg de beambte Dorknoper hem plotseling in de gaten.
„U hier?", riep hij verrast uit. „Hoe bent u hier gekomen? Waar heeft de trein u afgezet?"
„Op het station", zei heer Ollie. Hij was een beetje kortaf, want na urenlang alleen over een nevelige weg te hebben gelopen, valt het niet mee om plotseling aangesproken te worden door een dienstdoende ambtenaar. Maar deze liet zich niet uit het veld slaan.
„Ik zou graag de naam van het betreffende station even noteren", hernam hij, een opschrijfboekje trekkend. „Voor mijn onderzoek".
„Ik weet nergens van", mompelde heer Bommel, terwijl hij bezig voortliep. „Het enige wat ik zoek is een gastvrije herberg tegen de kou, waar ik op Tom Poes kan wachten tot het licht wordt. Ik ben moe, bedoel ik".
„Ja, juist", prevelde de beambte al schrijvend. „Koud is het hier anders niet, eerder warm zou ik zeggen. En donker kan ik het ook niet noemen, hoewel dit soort licht slecht voor de ogen is. Maar goed, wellicht is hier sprake van ontvoering. Ik bevind me hier ook niet vrijwillig, want men heeft mij op dit platform geduwd, toen ik mij op de hoogte wilde brengen".

Hij zette een punt achter zijn aantekeningen en boog zich over de balustrade om op de grond te kunnen kijken.
„Het is mij overigens niet duidelijk waarom u zo vlug loopt, terwijl u toch op dezelfde plek blijft staan", zei hij. „Ik sta toch ook stil?"

8745. Tom Poes was behoedzaam verder geslopen totdat hij bij de lorrie kwam die daar tegen een buffer stond. Er was niemand meer te zien, maar in de verte hoorde hij het doffe gepraat van stemmen in de mist. En soms, als de nevel wat dunner werd, zag hij de schimmen van heer Bommel en de ambtenaar eerste klasse.

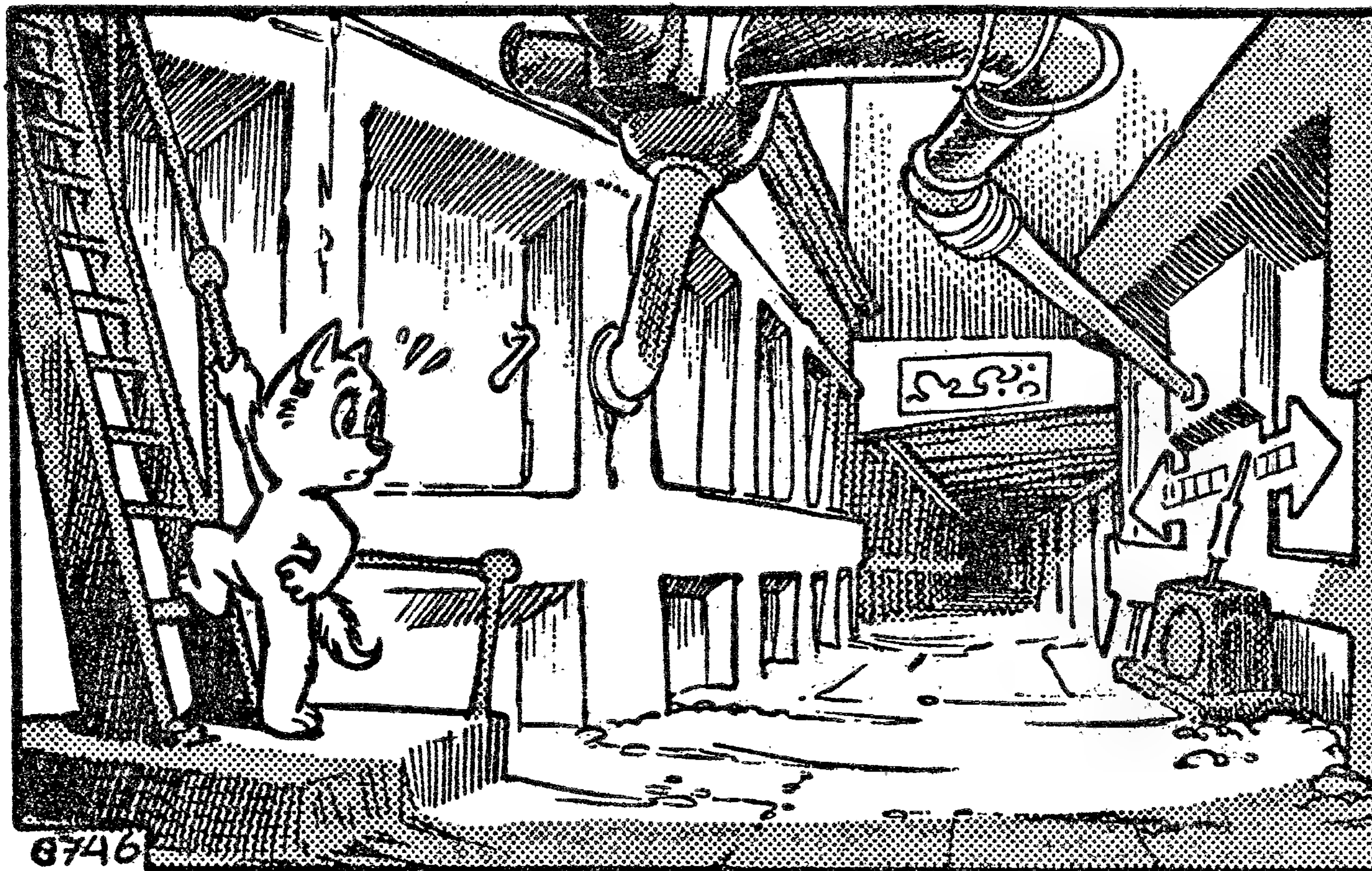
„Dorknoper staat op een platform", zei Tom Poes bij zichzelf. „En dat zit vast aan een soort hefboom die van beneden komt. Het is trouwens vreemd dat heer Ollie loopt, terwijl hij op dezelfde plaats blijft. De weg moet onder hem doorglijden. Hm, raar..."

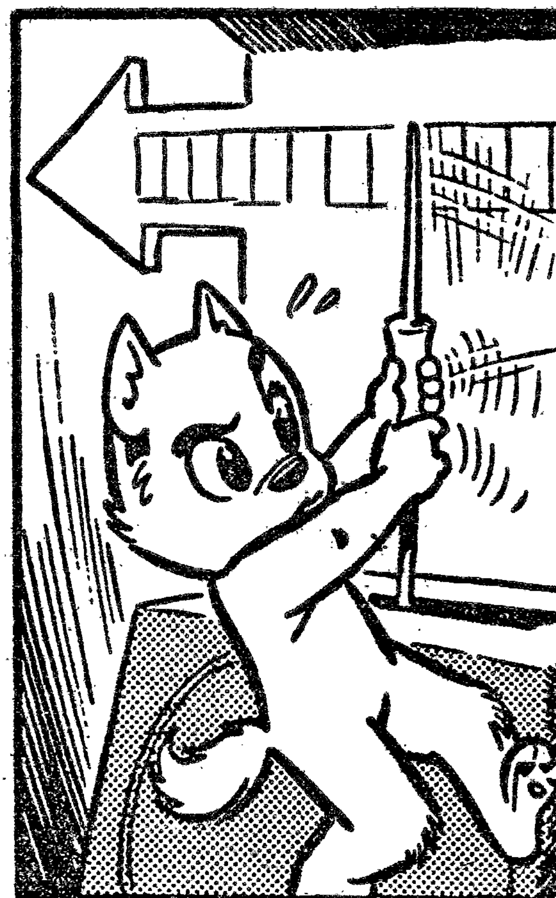
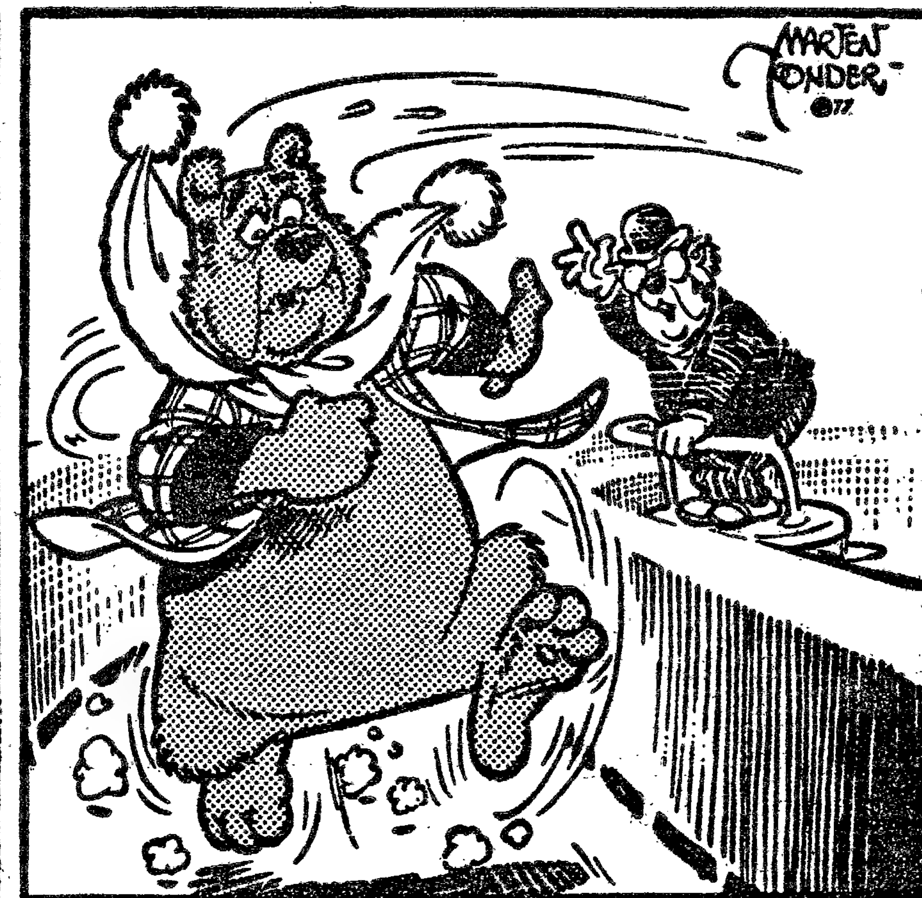
Hij bleef een ogenblik staan luisteren en toen hoorde hij wat hij verwacht had: een onbestemd, geluidloos dreunen, dat uit het binnenste van de aarde scheen te komen.

„Dat lijkt op machines", dacht hij. En omdat hij nu ook een trap in de gaten kreeg die naar beneden voerde, begon hij die af te dalen. Een plan had hij niet , maar hij wilde proberen om heer Bommel en de beambte uit hun toestand te bevrijden. Want hij meende dat ze het niet erg prettig konden hebben.

Daar had hij gelijk in. In ieder geval heer Ollie was aan het einde van zijn krachten. Maar toen hij ontdekt had dat de weg onder hem door liep en dat hij eigenlijk stil stond, versnelde hij toch hijgend de pas. Want stilstaan betekende achteruitgaan en achter hem gaapte een afgrond, zoals hij gezien had.

„Klim toch op het muurtje!", riep de ambtenaar. Maar daar voelde hij niets voor, omdat er ook diepe afgronden naast het pad gaapten.

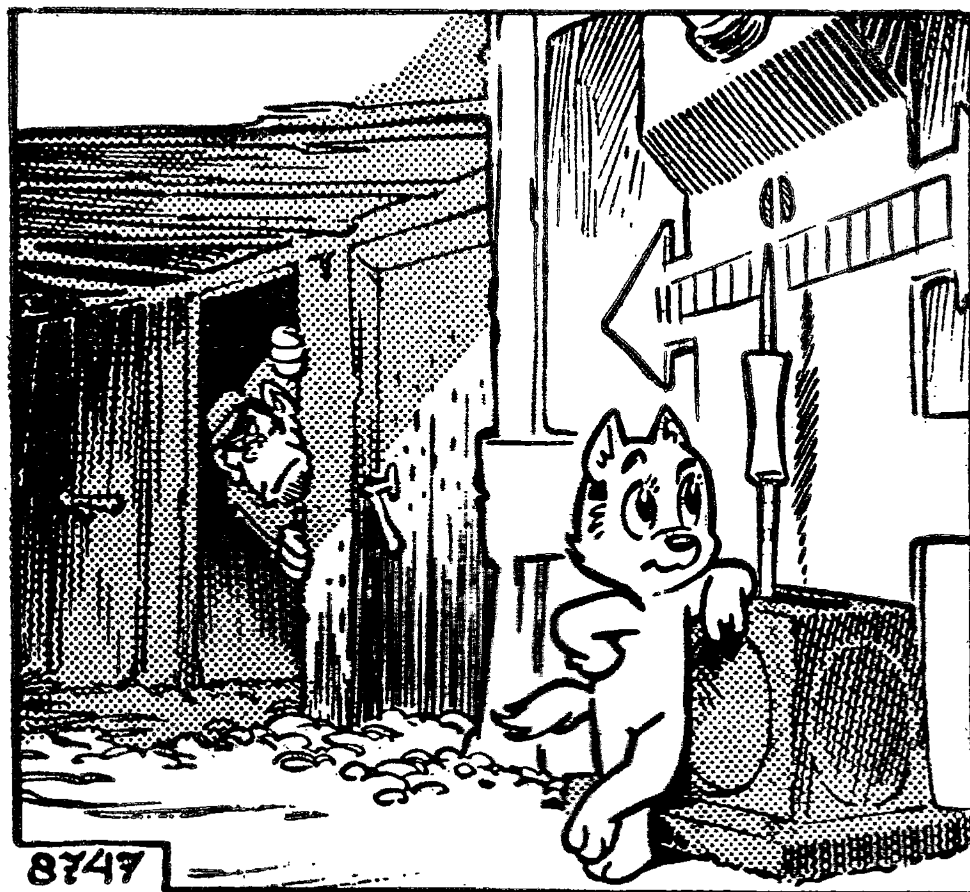
8746. Het was een lange trap die Tom Poes afdaalde; en hoe dieper hij kwam, hoe sterker het dreunen werd. Ten slotte kwam hij in een lange gang terecht waarop vele deuren uitkwamen, en nu was het gestamp van verborgen krachtbronnen goed hoorbaar. Het was een kale gang en het enige opvallende erin was een soort hefboom die voor en achteruit kon schuiven.

„Zou die iets met de bewegende weg te maken hebben?", vroeg Tom Poes zich af. „Het zou natuurlijk kunnen en hij staat halverwege vooruit. Hm, als ik nu een beetje geluk heb..."

Met deze gedachte trok hij de staaf achteruit, totdat deze precies in het midden stond. Dat had gevolgen, want het dreunende geluid dat het dichtste bij hem was, hield op. En bovengronds zou hij gezien hebben dat de weg inderdaat stil was blijven staan, zodat heer Bommel zich plotseling met grote snelheid voorwaarts repte.

„Waar wilt u toch naar toe?", riep de ambtenaar Dorknoper hem na. „Als u nu even rustig hier blijft, kunt u misschien een paar vragen beantwoorden die ik voor mijn onderzoek nodig heb!"

Maar daar dacht de voortspoedende heer niet aan. „Misschien bereik ik nu toch nog een onderkomen voor de nacht", dacht hij.

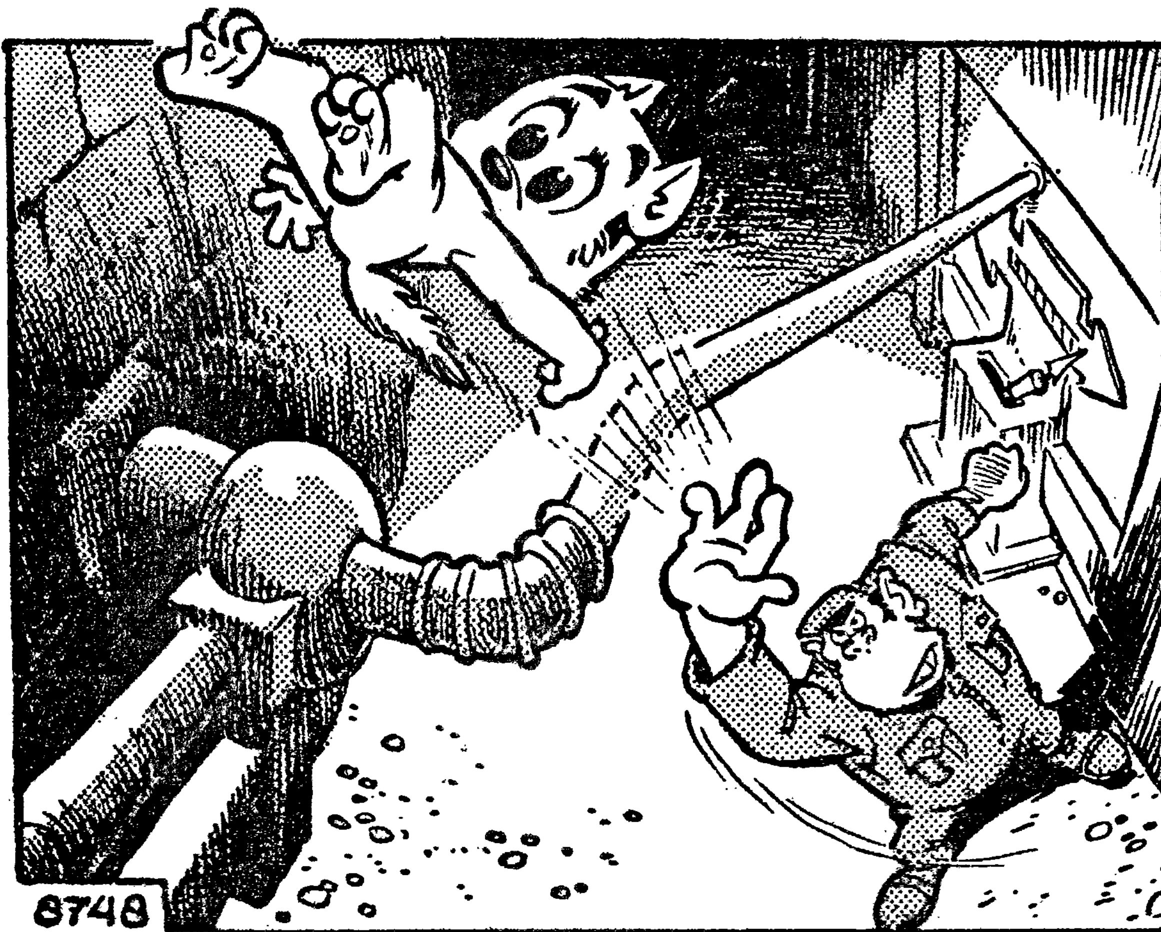

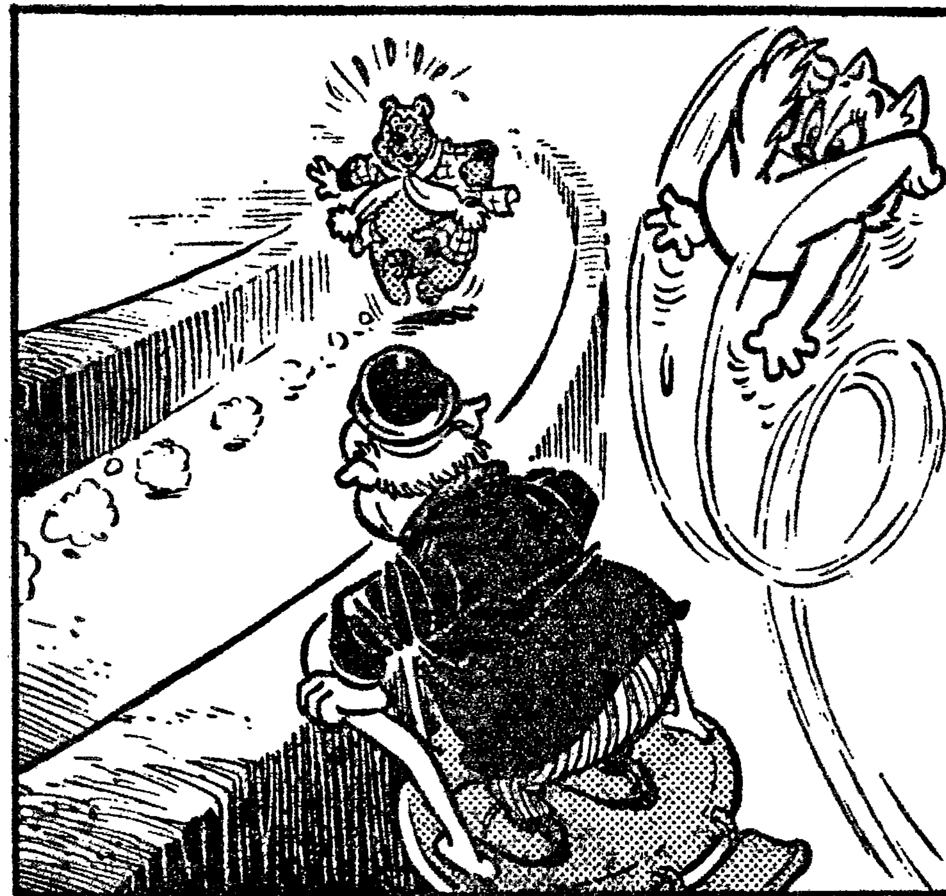
8747 Tom Poes stond peinzend naar de hefboom te kijken. „Een gedeelte van dat gedreun is stil gevallen", zei hij bij zichzelf. „Ik kan het beste weer naar boven gaan om te kijken of ik heer Ollie van die weg af kan helpen en hoe we uit deze rare omgeving kunnen komen. Ik zou trouwens wel eens willen weten wat daar achter zit..."

Hij had niet in de gaten dat er achter hem een deur in de eindeloze gang was opengegaan, want het overhalen van de hefboom was natuurlijk niet onopgemerkt gebleven, en uit de onderaardse ruimten kwam een zware, donkere gedaante te voorschijn. Hij maakte geen enkel gerucht en Tom Poes kreeg dan ook pas in de gaten dat er gevaar dreigde, toen een geweldige hand hem bij de arm greep en opzij trok. Een andere klauw greep de hendel en duwde die met zo'n woede terug dat hij ver voorbij zijn oude stand terecht kwam. Het gedreun zwol weer aan en de lopende band zette zich opnieuw in beweging, maar nu veel vlugger.

De ambtenaar Dorknoper, die het gebeuren oplettend vanaf zijn platform gadesloeg, zag de voortdravende heer Bommel achterwaarts weer naar zich toe komen, en hij wreef zich peinzend de kin.

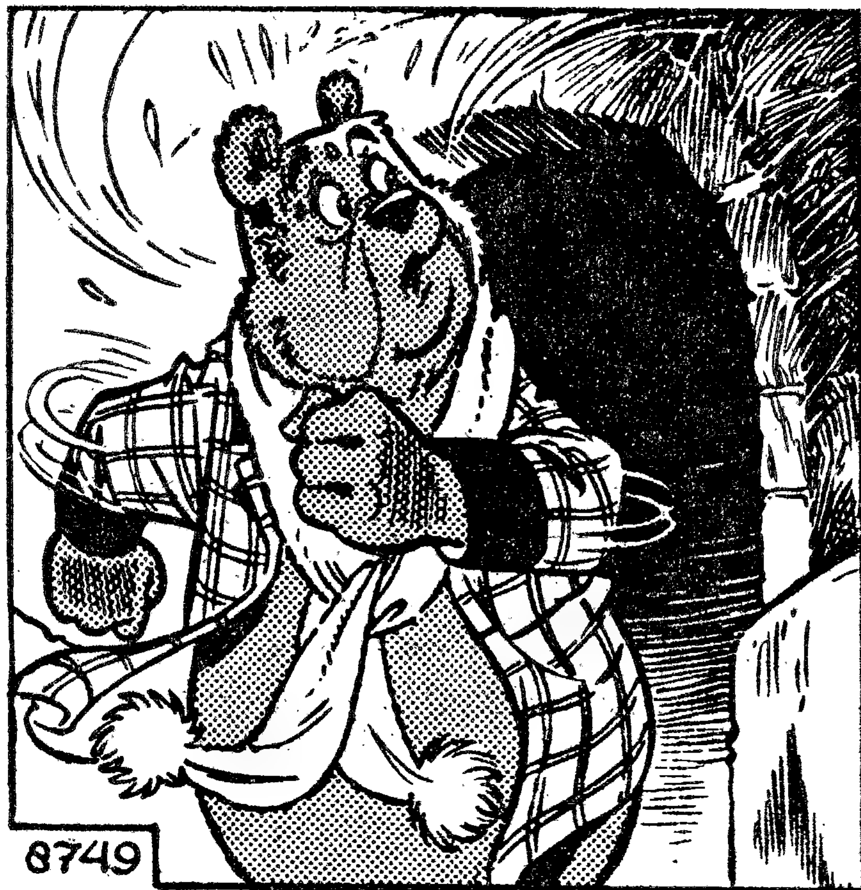
„Hier zit meer achter dan men zo oppervlakkig kan waarnemen", stelde hij vast. „Een diepgaand onderzoek is geboden".

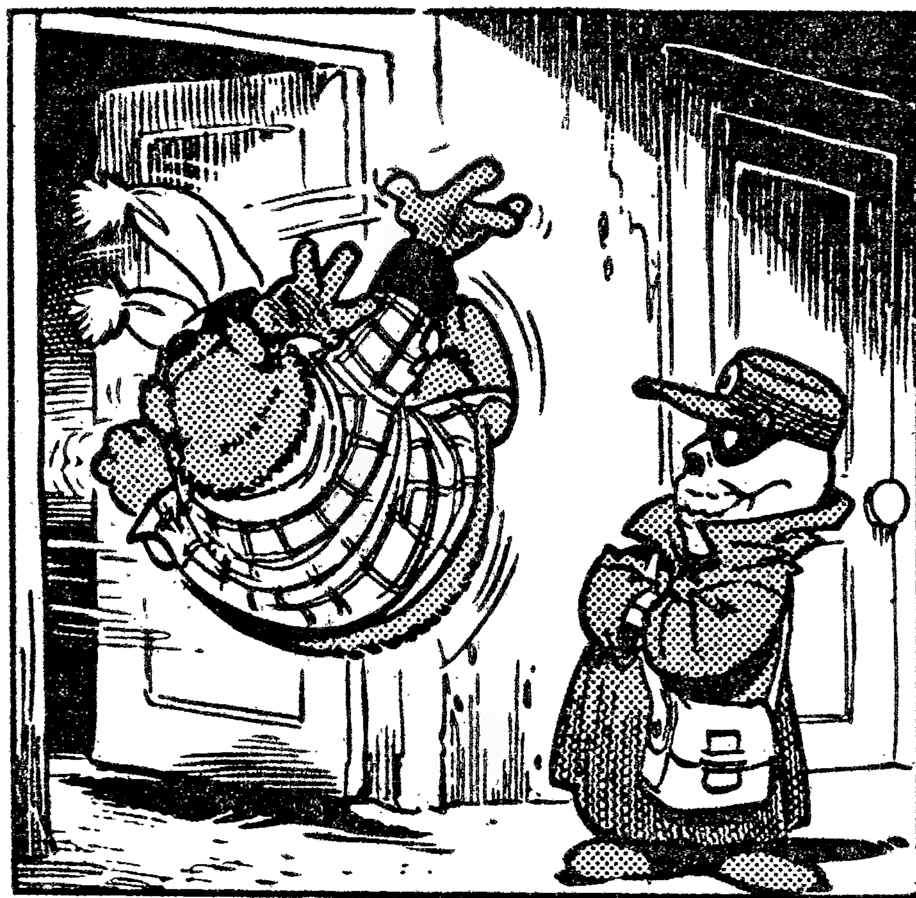

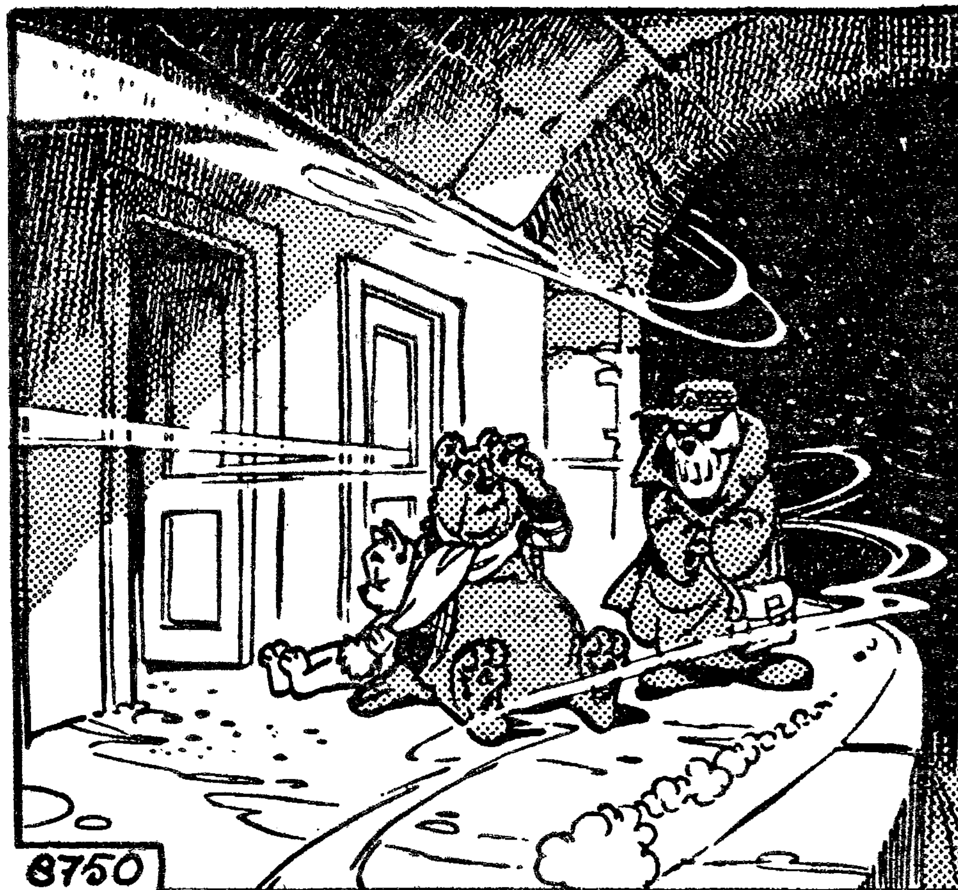

8748 Tom Poes kon niet veel uitrichten tegen de figuur uit de onderwereld die hem gegrepen had. Hij probeerde natuurlijk zich los te wringen, maar de ander merkte dat niet eens. Met een opwaartse beweging van zijn lange arm slingerde hij Tom Poes de lucht in, zodat deze een buiteling maakte die boven het het platform van de heer Dorknoper uitsteeg.
Aanvankelijk merkte de ambtenaar eerste klasse niet wat zich in de lucht afspeelde. Hij volgde opmerkzaam de bewegingen van de heer Bommel, die hem met verwrongen gelaatstrekken al dravend achterwaarts passeerde.
„Het muurtje!", riep de beambte. „Gaat u toch maar op het muurtje zitten! Op deze manier bereikt u niets!"
„Ik bereik wel iets...", hijgde de heer Ollie, terwijl hij zijn snelheid zo hoog mogelijk opvoerde. „De afgrond.. die is... die is achter mij...!"
Zijn verdere woorden waren onverstaanbaar, omdat de afstand te groot werd en zijn voortjachtende gestalte langzaam in de lichtende nevels verdween. De aandacht van de heer Dorknoper werd nu bovendien afgeleid doordat Tom Poes met een klap terecht kwam op de weg, die hem onmiddelijk voortdroeg, achter heer Ollie aan.

Alle geluiden verstierven en er heerste een diepe stilte, die slechts verbroken werd door een vreemd hoog lachje, ergens boven in de nevels.

8749. Heer Bommel draafde met gierende adem voort, maar het wegdek had een grotere snelheid dan hij, zodat hij steeds verder achterop raakte.
„Hoe vreselijk is dit alles", dacht hij uitgeput. „Ik ga steeds meer achteruit... en achter mij gaapt een afgrond. Want daar is de weg weggevallen, dat heb ik zelf gezien. Hoe moet dit aflopen?"
Hij wierp een glazige blik over zijn schouder en toen zag hij tot zijn geweldige opluchting het donkere gat waar hij uitgekomen was. Hij begreep dat het wegdek weer opgedraaid moest zijn, maar voordat hij de tijd had om zich te verheugen, werd hij door de snelbewegende weg op het stilstaande stuk geschoven, zodat hij lelijk het evenwicht verloor. Tuimelend en rollend bewoog hij zich door het duistere stukje, totdat hij ten slotte door de deur weer op het perron belandde.
Daar was niets veranderd. De koude winterwind gierde nog steeds door de tunnel naar binnen en voor de lange rij deuren stond de conducteur breed te glimlachen. Maar zijn stem klonk zorgelijk toen hij sprak: „Wonderlijk zijn de gangen van het lot! De hoge Herberger heeft het een andere draai gegeven, zie ik. Ik zal..."
Voordat hij uit kon spreken, kwam ook Tom Poes door de nog openstaande deur naar buiten vliegen en het was duidelijk, dat dit een schok voor hem was.
„O wee", prevelde hij. „Hier gebeuren dingen die niet voorzien waren".

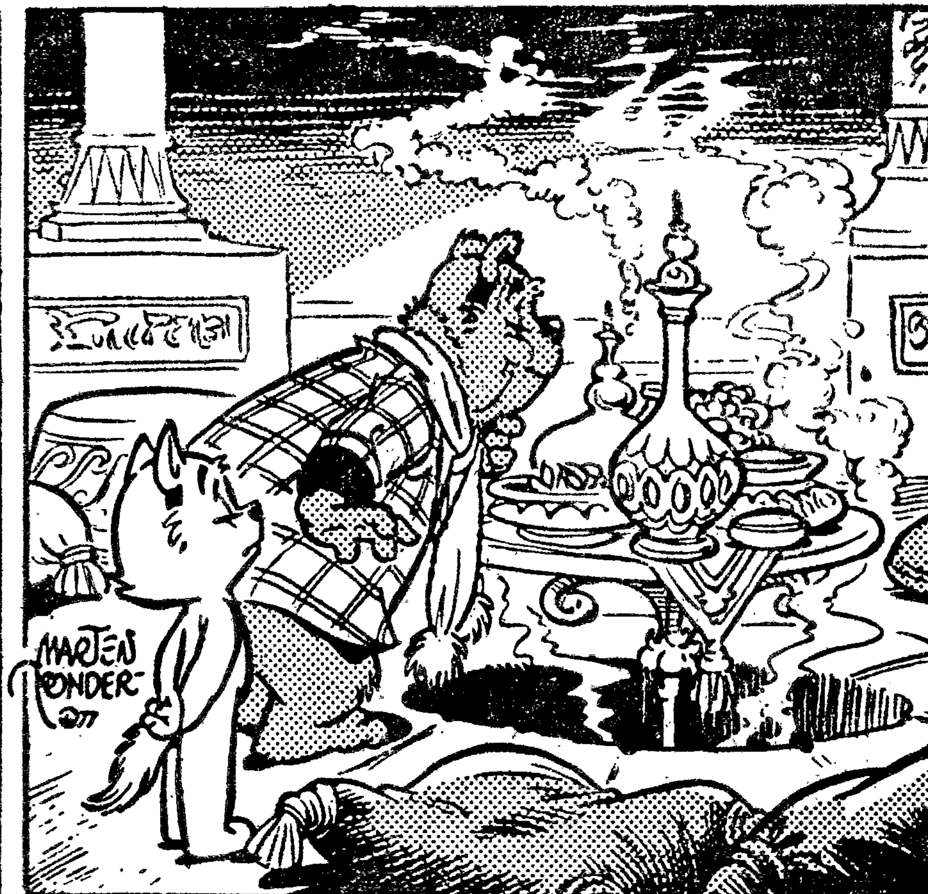

8750. De wind floot eentonig uit de duistere tunnelgaten en verder werd de stilte op het perron slechts verbroken door het binnensmonds geprevel van de conducteur. Maar na een poosje was heer Bommel weer genoeg op adem gekomen om het woord te nemen.
„Het is mooi", sprak hij klagend. „Waarom hebt u mij dat levensgevaarlijke pad opgeduwd, inplaats van mij de herberg te wijzen waar ik op de Oude Schicht kon wachten, terwijl ik van de voedzame maaltijd en de rust kon genieten waar ik als heer recht op heb?
Weet u wel dat mijn tere gezondheid..."
Op dat moment werd hij Tom Poes gewaar en hij zweeg verrast.
„Nee, maar! De jonge vriend!", riep hij uit. „Ik ben blij dat je me gevonden hebt. Waar is de Oude Schicht?"
„Die is er niet", zei Tom Poes een beetje bedrukt. „Ik ben bang dat men hier alleen maar met een trein kan komen die opgeheven is. Er gebeuren hier rare dingen".
Op dat moment klonk er uit de tunnel het aanzwellende geluid van vele klaroenen. Het werd door de wind het perron opgeblazen en daar bleef het met zoveel echo's tussen de muren hangen dat de toehoorders horen en zien vergingen.
„Rusttijd", zei de conducteur glimlachend, toen het geluid verstorven was. „De Grote Onthaler wenst u te onthalen met een voedzame maaltijd, hoort u wel?"

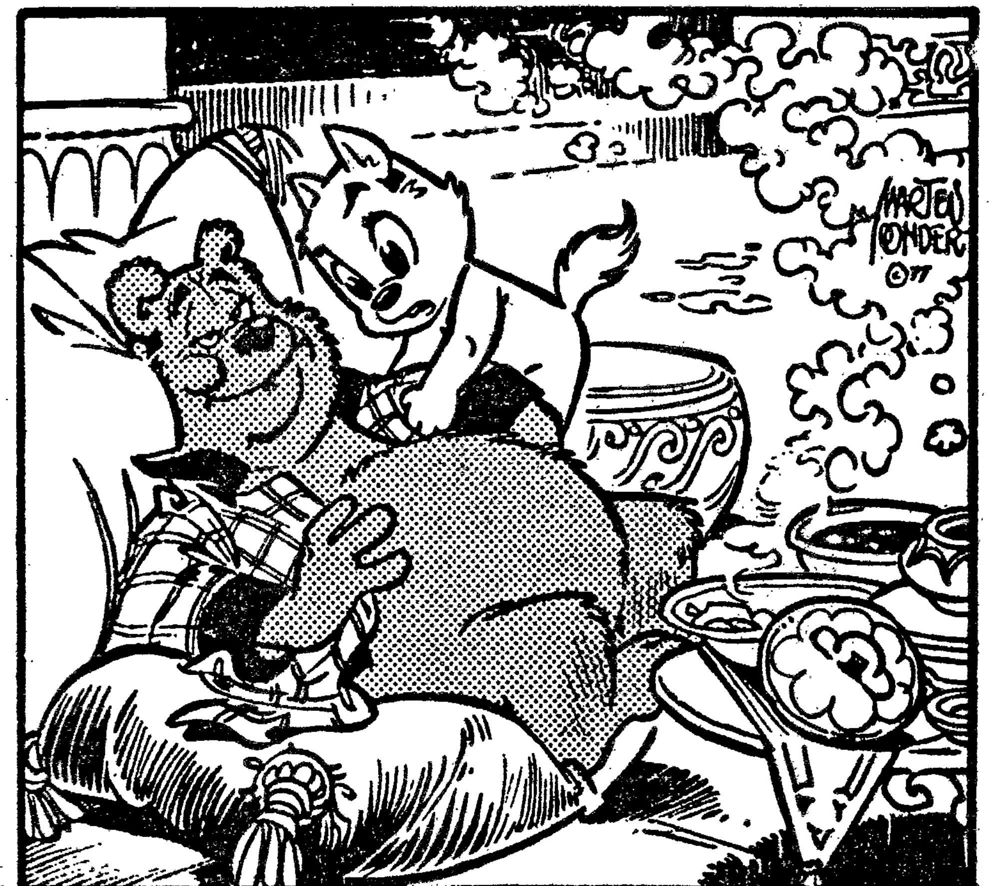
8751 De conducteur opende een van de vele deuren en wees buigend naar binnen, maar heer Bommel aarzelde.
„Ik vertrouw het niet", zei hij. „Voordat men het weet, komt men op een weg terecht die achteruit loopt, terwijl men een herberg zoekt waar men zich al rustend kan versterken, als u begrijpt wat ik bedoel."

„Hier is wat u zoekt", verklaarde de conducteur en hij schoof een gordijn opzij, zodat een golf warme lucht het perron opdreef. „De Kostelijke Uithaler biedt u voedsel en rust aan om u te sterken voor uw verdere levensloop".
„Dat hoeft niet, hoor!", riep Tom Poes. „We zoeken alleen maar de uitgang om naar huis te gaan..."

Hij zweeg, want toen hij achter heer Ollie naar binnen stapte, stond hij tot zijn verbazing in een ruime zaal die van vele oosterse gemakken voorzien was en waar heerlijke geuren de bezoeker verwelkomden.
„Een alleraardigste wachtkamer, werkelijk!", prevelde heer Bommel aangenaam verrast. „Laten we hier even rusten, voordat we verder gaan, jonge vriend".
„Hm", zei Tom Poes. „Ik vertrouw het niet. Ziet u dat gat in de grond waar die dampen uit komen? Het zou best kunnen dat..."
Op dat moment rees uit de bedoelde opening een sierlijk tafeltje omhoog. Het was bedekt met zilveren schalen en telloren, die gevuld waren met kostelijke spijzen.

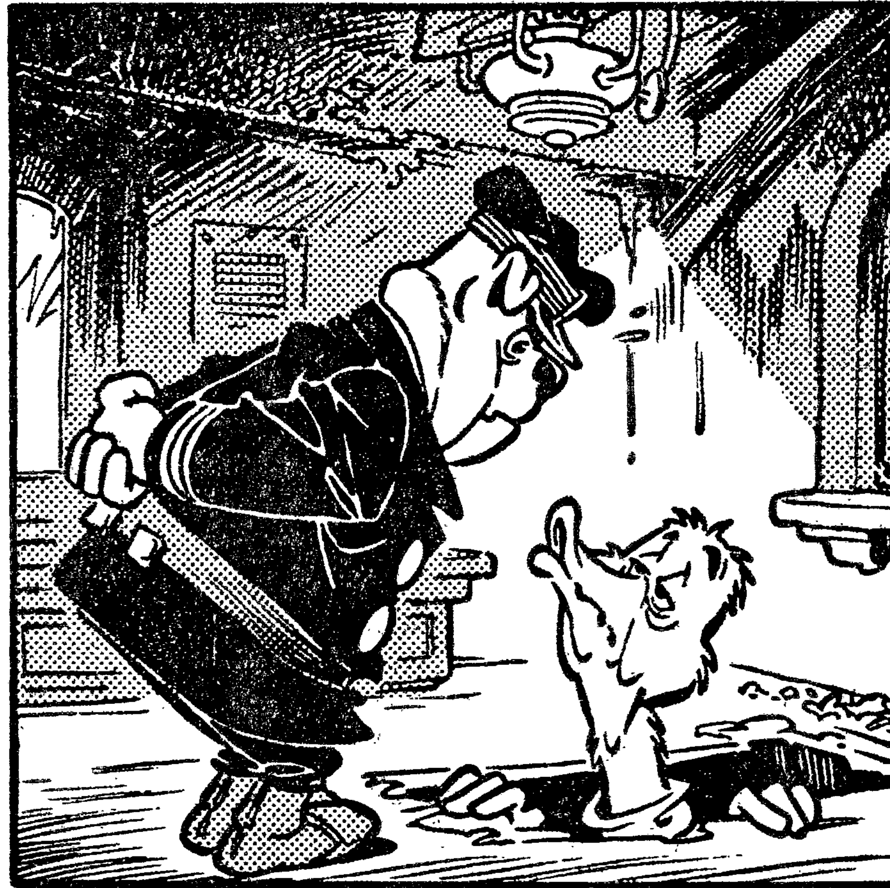

8752 Heer Bommel liet zich met een tevreden zucht op de zachte kussens neer en maakte een keuze uit de vele schotels die het tafeltje sierden.
„Het is allemaal heel eigenaardig", sprak hij genietend. „Met die rare Grote Onthaler en zo. Maar dit smaakt erg goed na die afmattende tocht over de weg die onder mijn voeten terugliep, zodat ik nergens terecht kon komen. Dat was vreemd, hoor!"
„Ja", zei Tom Poes. „Méér dan vreemd. Hier zit iets achter, al zou ik niet weten wat. En het gezicht van die conducteur geeft me te denken".
Heer Ollie liet een bovenmaats stuk meloen zakken en keek hem een beetje ongerust aan.
„Dat heb ik ook al gedacht", gaf hij toe. „Eerst meende ik dat ik droomde. Maar toen ik jou zag, merkte ik dat het bittere ernst was. Zouden we in de onderwereld terecht gekomen zijn, vraag ik mij af?"
„In de onderwereld zijn geen machines", zei Tom Poes. „En ik heb zelf gemerkt dat uw weg door machines bewogen werd. Ik weet wel zeker dat het hier niet deugt. We moeten weg en misschien kunnen we die hefboomlorrie nemen, als we daar onbemerkt kunnen komen".
„Eerst even rusten, hoor", mompelde heer Bommel, terwijl hij zich voldaan in de kussens liet zakken. „Na al die koude en ontberingen moet men aan mijn tere gezondheid denken".
Tom Poes stond op en probeerde hem wakker te schudden, maar de uitgeputte heer sloot glimlachend de ogen en viel in een diepe slaap.

8753 Trouwe lezertjes zullen zich herinneren dat commissaris Bulle Bas op het vervallen stationnetje van Ugelterp was achtergebleven. Hij was bezig een klacht te onderzoeken van de landbouwer Zwerp, die beweerde dat er rails over zijn land waren gelegd. De ambtenaar Dorknoper had dat hoog opgevat en een overheidslorrie ingezet maar Bulle Bas vond het onzin.

"Iedereen weet dat deze spoorbaan is opgeheven", sprak hij tot zichzelf. "En als dat briefje over Bommel hier niet gehangen had, zat ik nu alweer prettig op het bureau. Hoewel, waar blijft Dorknoper eigenlijk? En waar is die zogenaamde sjef?"

Hij keek fronsend de bouwval rond en toen werd zijn aandacht getrokken door een ronkend geluid dat uit een opening in de vloer achter het loketje kwam.

"Is daar iemand?", riep hij met zware stem in het gat. "Kom maar te voorschijn, ik heb je in de gaten!"

Er klonk enig gesteun en geritsel en toen rees het slaperige gelaat van Wammes Waggel uit de grond omhoog.

"Flauw om me wakker te maken", klaagde hij met dikke stem. "De wekker is nog niet eens gegaan".

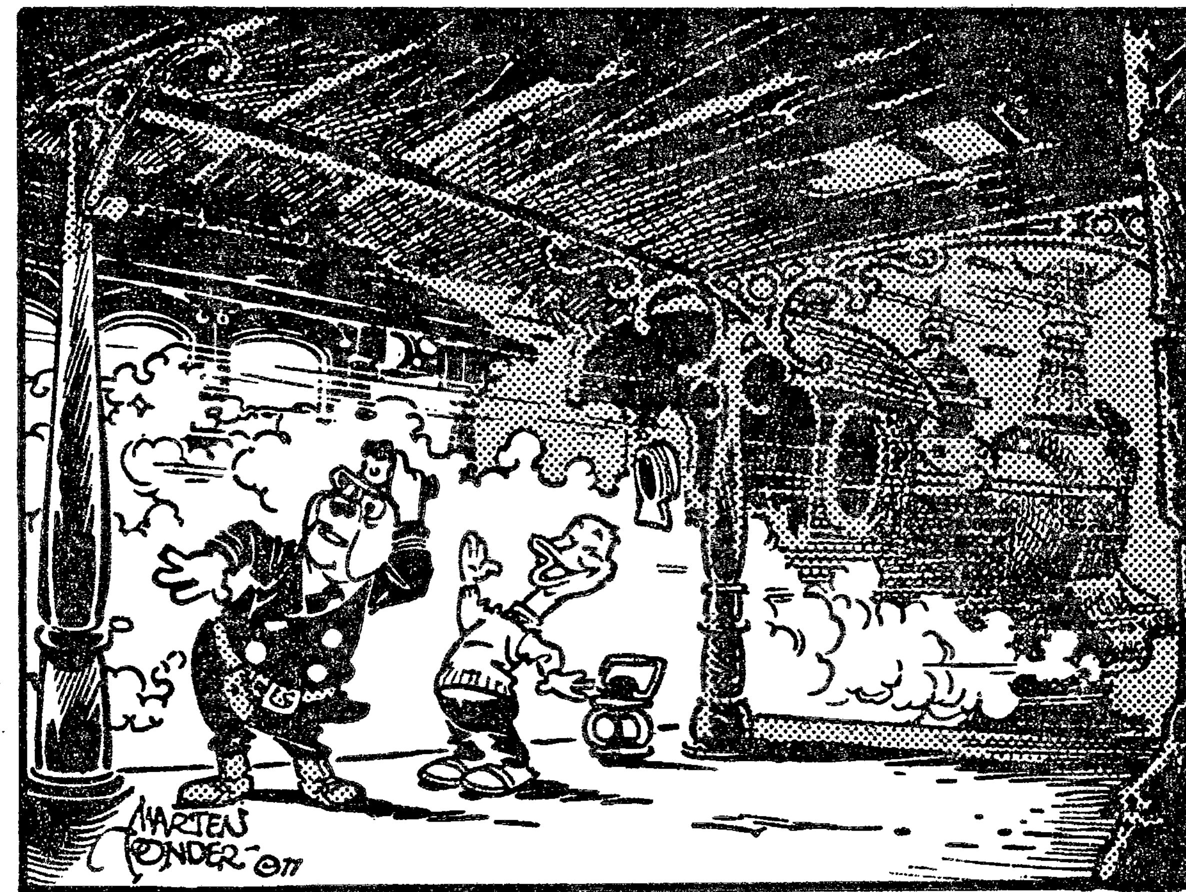
"Kom eruit", beval de commissaris. "Hoe kan je hier gaan slapen in deze kou? Wat doe je hier?"

"Hier onder is het niet koud", verklaarde Wammes. "Want het is er donker".

Hij klom uit het gat en terwijl hij een pet opzette, vervolgde hij: "Zo, nou ben ik de stationsjef. Wil je met de trein mee? Dan moet je nog een poosje wachten, want die komt as de wekker is gegaan".

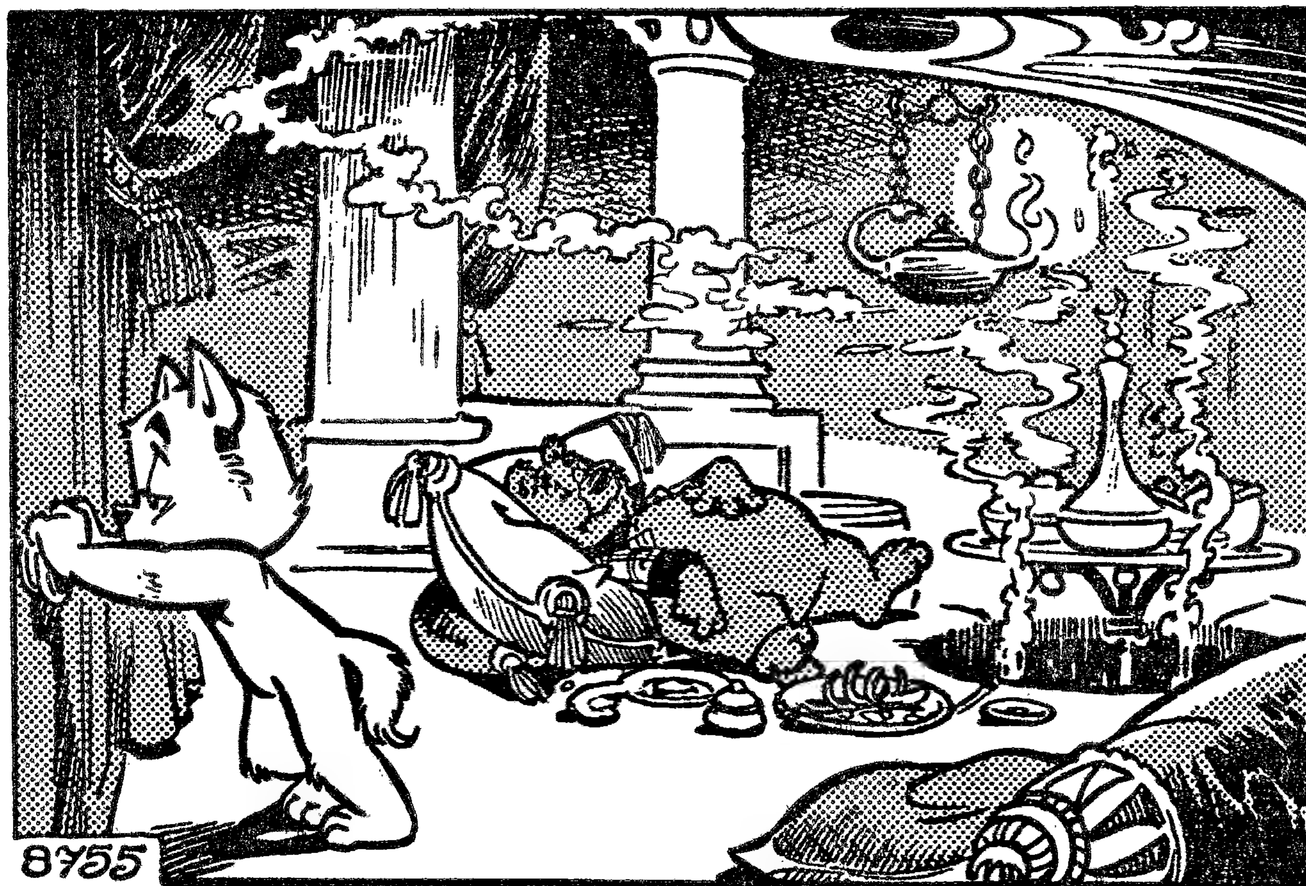

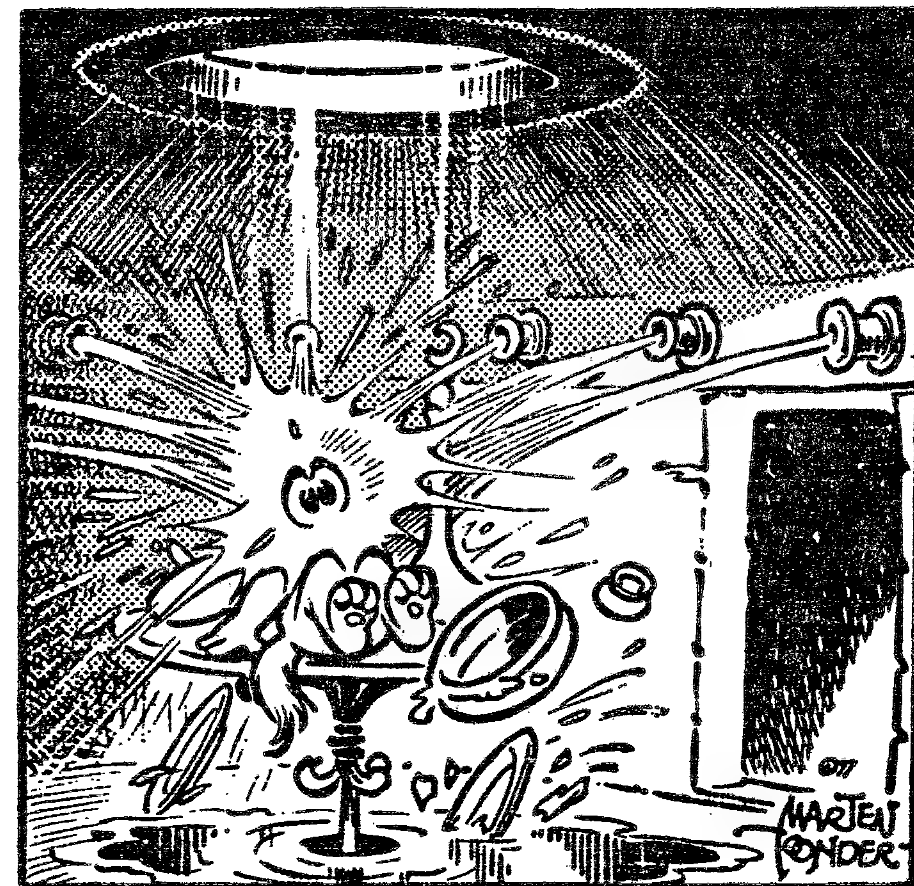

8754 "Wil je met de trein mee?", vroeg Wammes Waggel. "Dan moet je nog even wachten, want de wekker is nog niet gegaan".
"Schei uit met die onzin", zei commissaris Bas korzelig. "De spoorweg hier is opgeheven".
"Niks hoor!", riep Wammes uit. "Hij ligt er nog, kijk maar!"
Hij hief zijn lantaren op en wees op de rails die in de nevel lagen te glimmen.
"Ze zien er schoon uit", gromde de politiechef. "Heb je ze opgepoetst? En heb jij nieuwe rails gelegd over het veld van de landbouwer Zwerp? Speel jij hier soms treintje, huh?"
"Ik speel niet", zei Waggel gekwetst. "Ik heb een èchte lamp, dat zie je toch? Wat kom je hier doen, as je niet meer in de trein gelooft?"
Hij zweeg even, want in de bouwval ging een wekker ratelend af. De commissaris fronste de wenkbrauwen en tuurde in de mist die met het vallen van de duisternis dichter scheen te worden.
"Moet je nou mee of niet?", drong de stationchef aan. "Hij staat alleen maar stil as ik met de lamp zwaai en anders gaat-ie verder. Daarom moet ik het weten, want nou komt-ie".
In de rails werd een aanzwellend getik hoorbaar en toen Bulle Bas omkeek, zag hij een naderend licht.

"De trein is hier opgeheven!", riep hij nog. Maar zijn woorden waren al onverstaanbaar door het langsdaveren van spoorrijtuigen en de snerpende gil van een locomotief.
"Nou is het te laat!", riep Wammes smalend. "eigen schuld!"

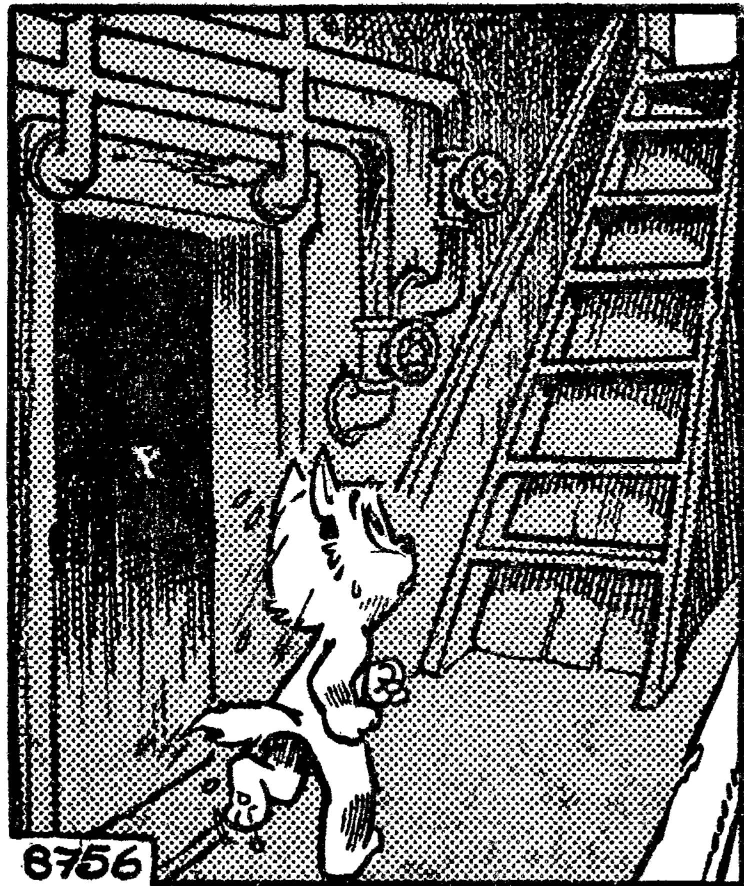

8755 Heer Bommel was in zo'n diepe sluimer geraakt dat Tom Poes niet lang probeerde hem wakker te krijgen. Hij was trouwens zelf ook moe van alles wat hij had meegemaakt, maar nadat hij een poosje gerust had, stond hij weer op en liep naar de deur.
"Met slapen komen we hier niet weg", dacht hij. "En ik heb zo het idee dat we hier gevangen zitten om de een of andere reden".
Het leek dat hij gelijk had, want de deur was op slot en gaf niet mee, hoe hij ook rukte. Hij keerde zich ontmoedigd weer om en toen zag hij dat het tafeltje met de lege schalen in de grond begon te verdwijnen. Zonder lang na te denken stapte hij op het tafelblad en zakte tussen het morsige vaatwerk mee naar beneden.

"Ik moet te weten zien te komen wat hier achter zit", dacht hij. "Waarom zou iemand heer Ollie ontvoeren in een trein die hij speciaal aan heeft laten leggen? Het had trouwens net zo goed iemand anders kunnen zijn; iedereen kon in die trein stappen. En wie of wat is die iemand? Misschien raak ik op deze manier ergens waar ik meer aan de weet kan komen".

Het zag er echter niet naar uit. Het tafeltje kwam in een kale, ronde ruimte terecht, die één uitgang had. En op het moment dat de afdaling een einde nam, spoot er van alle kanten een straal water op de vaat, om die grondig te reinigen. Zodoende kreeg Tom Poes natuurlijk de volle laag, zonder veel aan de weet te komen. Maar het voordeel was, dat hij klaar wakker werd.

8756 Tom Poes sprong van het bespoten tafeltje en nadat hij zich een beetje had drooggeschud, liep hij door de uitgang van het onprettige vertrek naar een smalle gang, waarin een trap omhoog voerde. Boven klonk het mompelen van stemmen en omdat het bovendien de enige weg was, begon hij onhoorbaar te klimmen.

"Misschien kom ik nu wat te weten", dacht hij. Maar helaas, dat viel tegen. Toen hij zijn hoofd voorzichtig om de hoek stak, keek hij in een ouderwetse stationswachtkamer, waar de ambtenaar Dorknoper de conducteur op strenge toon de les las.

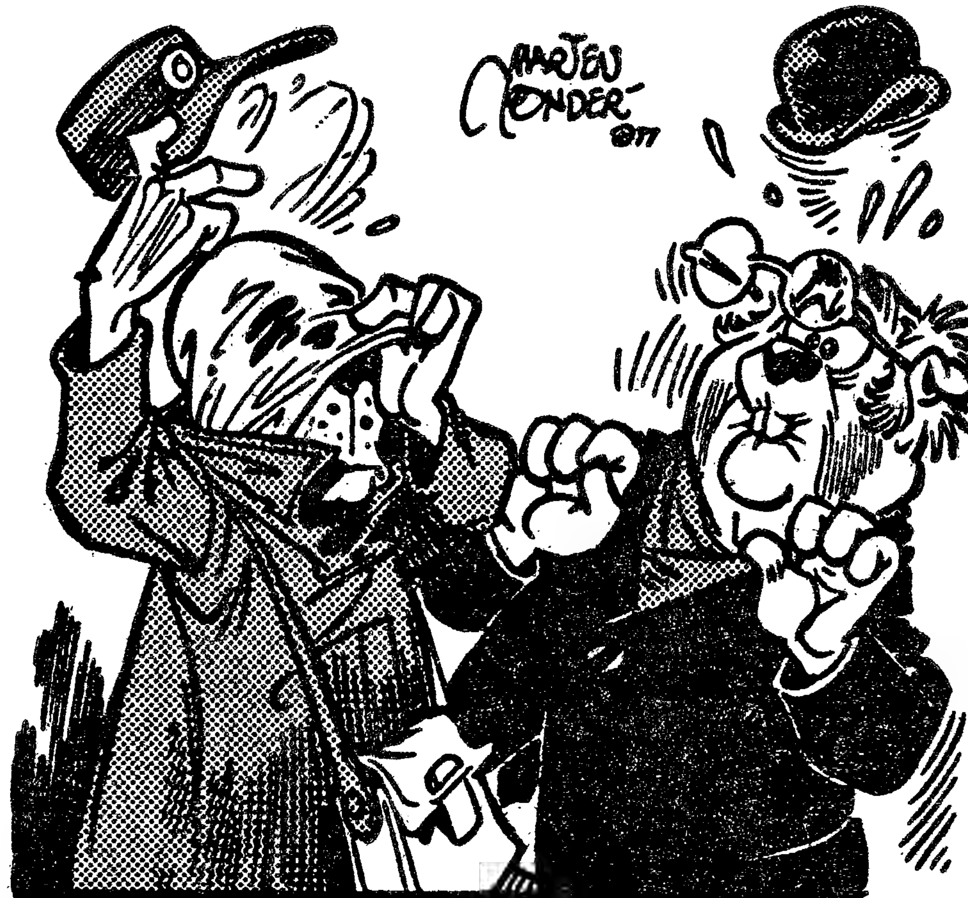
"Ik wens die heer Onthaler te spreken waar u over praat", sprak hij. „Ik eis dat mij de vergunningen en bescheiden getoond worden die strekken tot het drijven van een spoorwegonderneming".

"U kunt beter in vrede genieten van alle voorrechten die de Grote Herberger u biedt", zei de conducteur vermanend. "U bent hier ten slotte stiekem binnengekomen en dat kan soms heel zuur opbreken".

"Het is mijn plicht hier op te treden als ambtenaar eerste klasse!", riep de heer Dorknoper uit. Maar de ander viel hem in de rede voordat hij verder kon gaan.

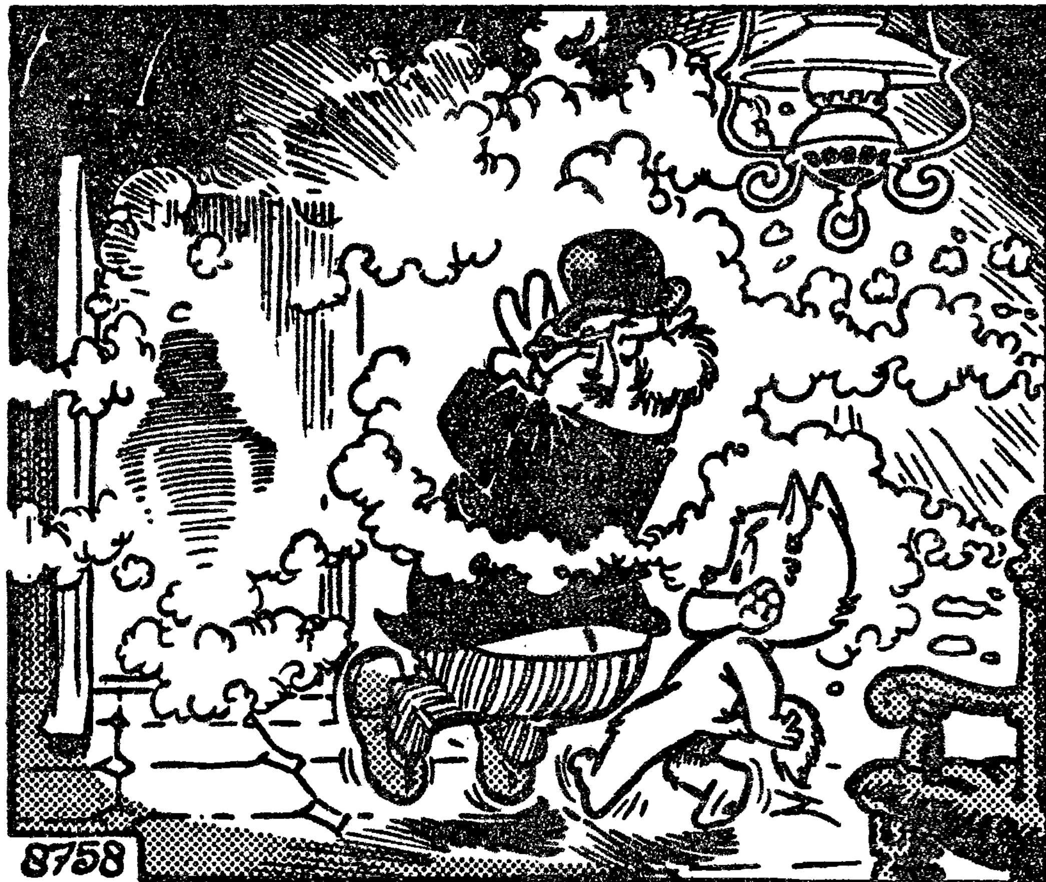
"Er wordt vandaag niet meer opgetreden", zei hij. "Er wordt nu geslapen, want de Verheven Gastheer heeft taptoe geblazen".

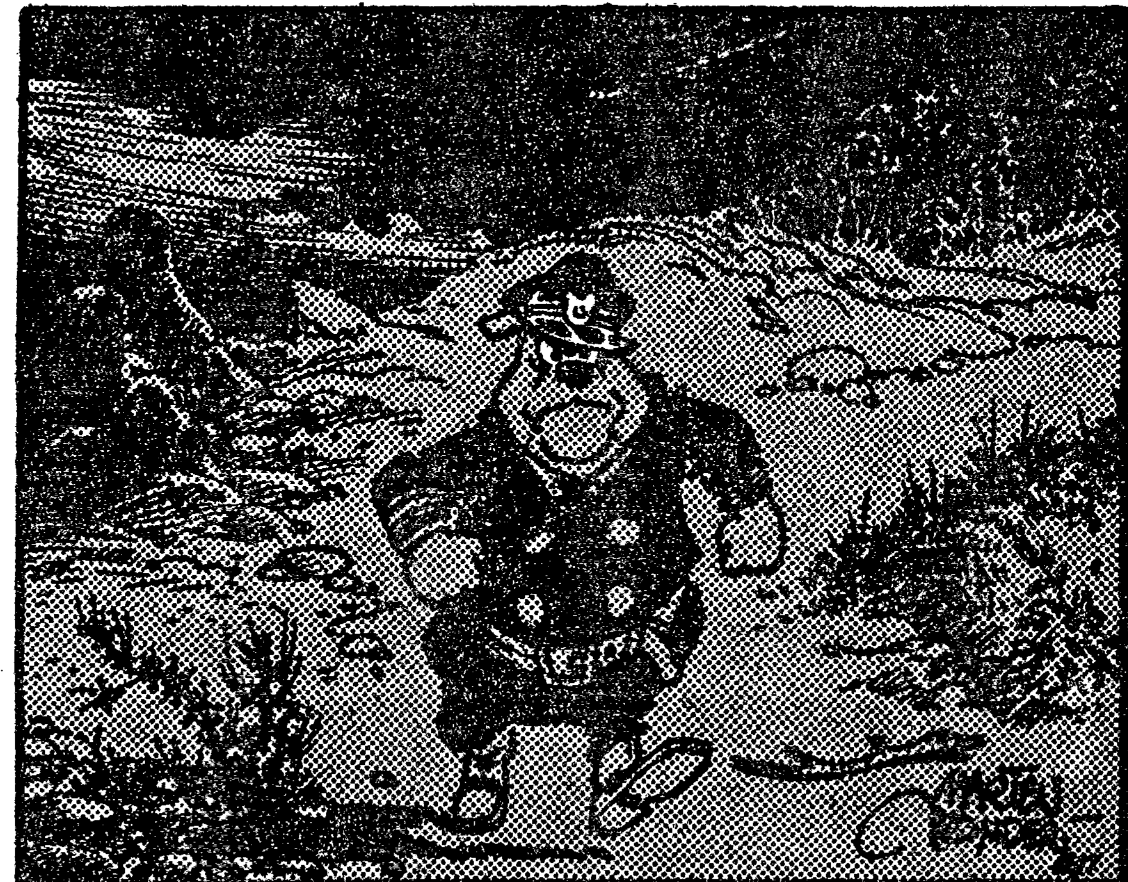

8757 „De Grote Onthaler rust", verklaarde de conducteur. „Daarom hoeft er voorlopig niet meer opgetreden te worden".
„Ik treed op wanneer mijn plicht dat voorschrijft", sprak de ambtenaar Dorknoper. „En hier gebeuren dingen die het daglicht niet verdragen kunnen, dat is duidelijk".
„Dat is waar", gaf de ander toe. „Daglicht zou de werking van de straalwolken bederven en het genot van de Hoge Herberger vergallen. Maar mijn diensttijd is nu om en ik moet..."
„Ach wat! Diensttijd!", riep de beambte, die zijn geduld begon te verliezen. „Wie bent u eigenlijk? Kunt u zich legitimeren? Ik wantrouw iemand met uw uiterlijk."
„Dat komt goed uit", zei de conducteur. „Voor vandaag is het werk afgelopen, zodat ik een beetje rust kan gaan nemen".
Zo sprekende begon hij aan zijn kin te trekken en al spoedig was hij bezig zijn stuitende gelaatstrekken omhoog te rollen, op de manier van een handschoen.
Het is te begrijpen dat de onkreukbare ambtenaar dit gebeuren vol afgrijzen gadesloeg. Geheel verstijfd keek hij de ander na, toen deze de deur naar het perron opende en naar buiten stapte, en hij kwam pas weer tot zichzelf toen Tom Poes aan zijn arm trok.
„Het was een plastic masker", fluisterde die. „Vlug, achter hem aan, voordat hij ons op gaat sluiten. Samen krijgen we hem er wel onder".

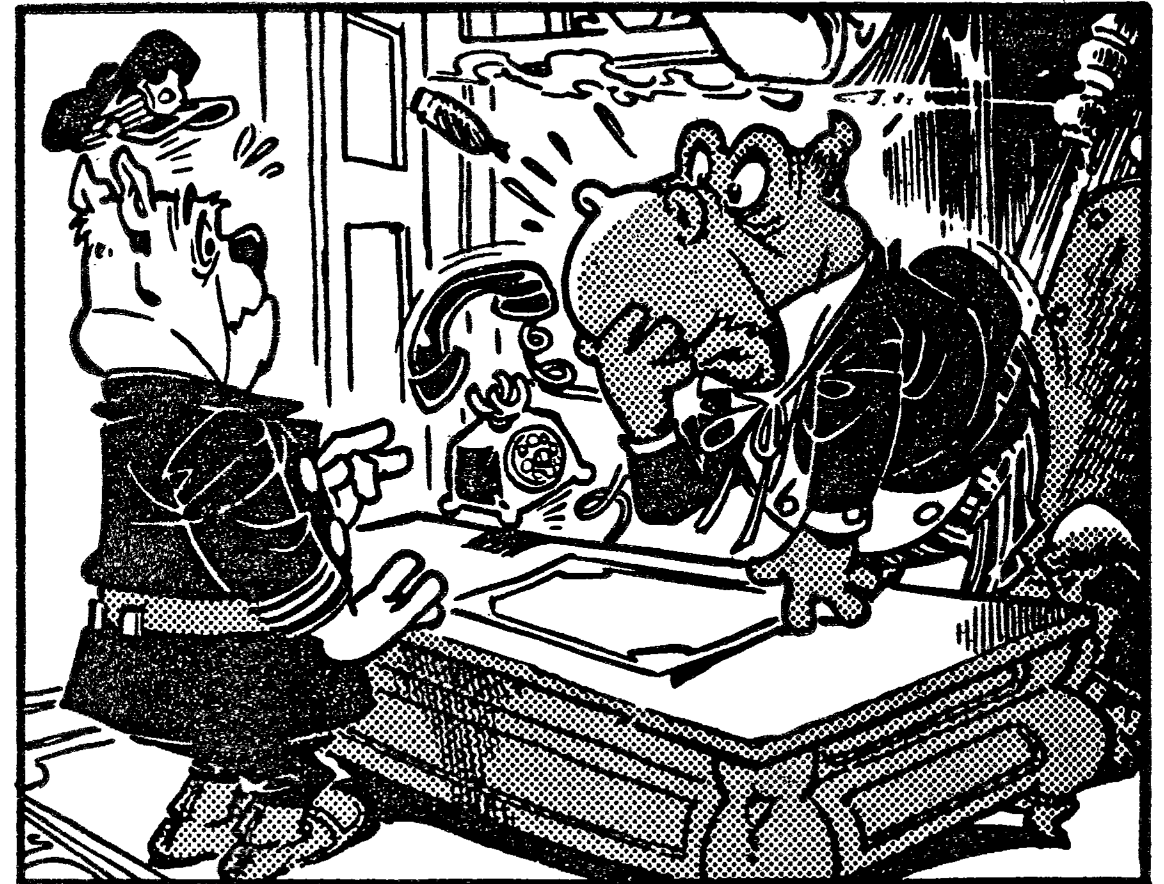
8758 De heer Dorknoper aarzelde. Als ambtenaar eerste klasse viel het gebruiken van lijfelijk geweld buiten zijn plicht en bovendien boezemde het gebrek aan uiterlijk van de conducteur hem afkeer in.

„Vooruit!", siste Tom Poes. Maar toen twijfelde ook hij. De grond begon te dreunen en in de verte klonk een langgerekte ijle kreet, die snel naderbij kwam en wegstierf in een klagelijk gehuil. Daarop daverden er donkere schimmen en verlichte vensters voorbij en door de openstaande deur sloegen dikke rookwolken naar binnen.
„Een t-trein!", stamelde Dorknoper ongelovig. „Een s-stoom-locomôtief!"

Hij sloeg de hand voor de neus, want de dampen benamen hem de adem en hadden een versuffende invloed op de wakkere beambte.
„Welterusten", sprak de stem van de conducteur uit de smook. Daarop viel de deur van de wachtkamer in het slot en doofden de lampen, zodat het geheel donker werd in het onderaardse station.
In de vrije natuur was het intussen ook nacht geworden en ver vandaar kon men de driftig voorstappende gestalte van commissaris Bas waarnemen, die op weg was naar zijn jeep om naar huis te gaan.
„Een trein", mompelde hij onder het gaan. „Een echte, aftandse stoomkar! Niet te geloven! Dat wordt een drukke dag, morgen!"

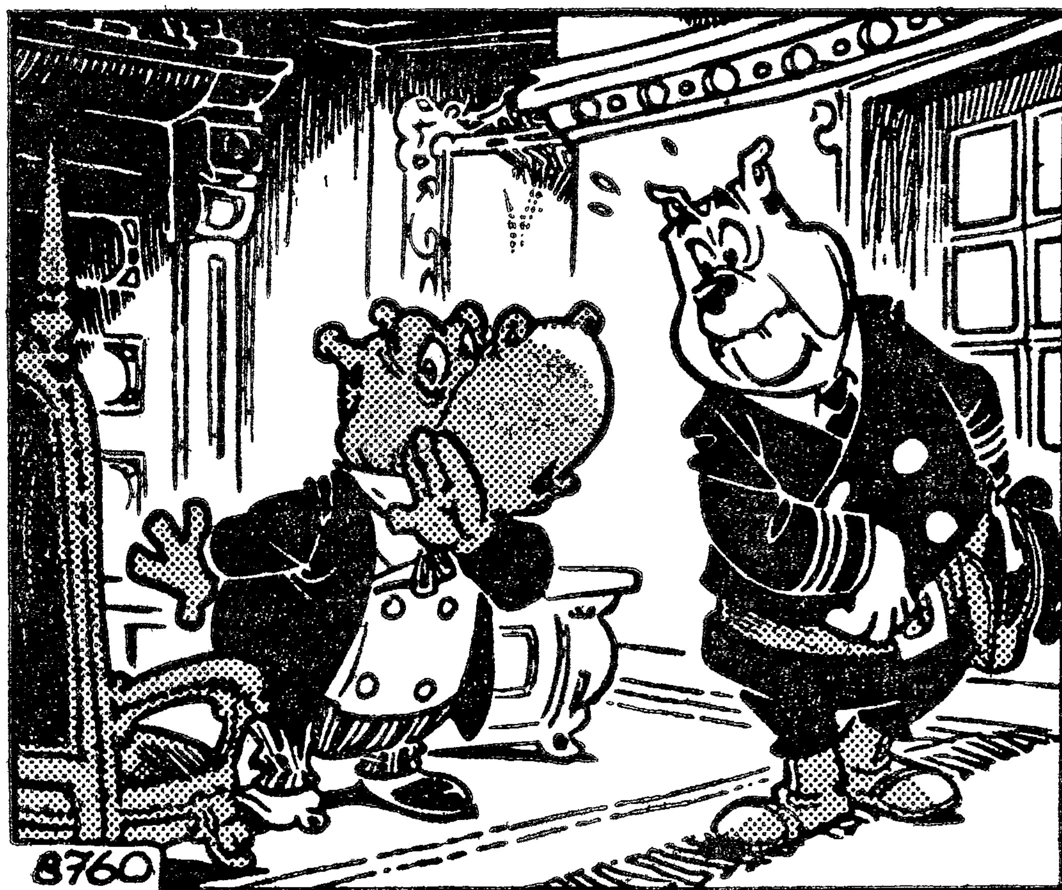

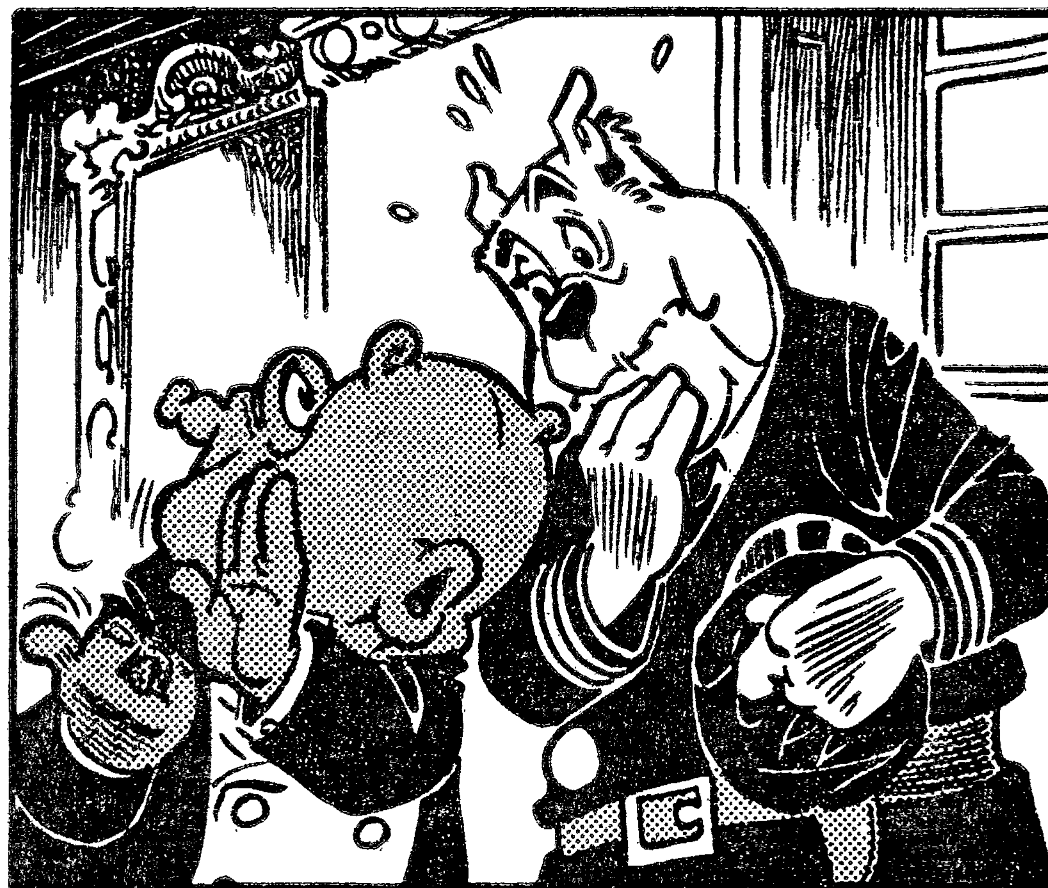

8759 De volgende morgen begaf commissaris Bulle Bas zich vol ijver naar het stadhuis en zocht de kamer van de burgemeester op.
„Ik moet u even spreken", zei hij verontschuldigend. „Wist u dat er een onbevoegde trein door het Ugelmoer rijdt? De landbouwer Zwerp beklaagde zich dat er zo maar rails over zijn brake land waren gelegd. Vijf keer schriftelijk, zes keer telefonisch, en toen hij daarna een klacht in drievoud indiende, zoals het hoort, vatte de heer Dorknoper de zaak hoog op. Hij riep mijn assistentie in en nadat we wederrechtelijke rails hadden vastgesteld, hebben we er een hefboomlorrie opgezet om de omvang van de overtreding vast te stellen. Te tien uur twintig..."
„Zei je het Ugelmoer?", vroeg de burgemeester, die verblekend had toegeluisterd. „Zei je: Een trein door het Ugelmoer?"
„Dat zei ik", bevestigde de politiechef. „Om kort te gaan, op het station Ugelterp troffen we sporen van een stationchef aan, mitsgaders aanwijzingen die op het treingebruik van een zekere Bommel wijzen..."

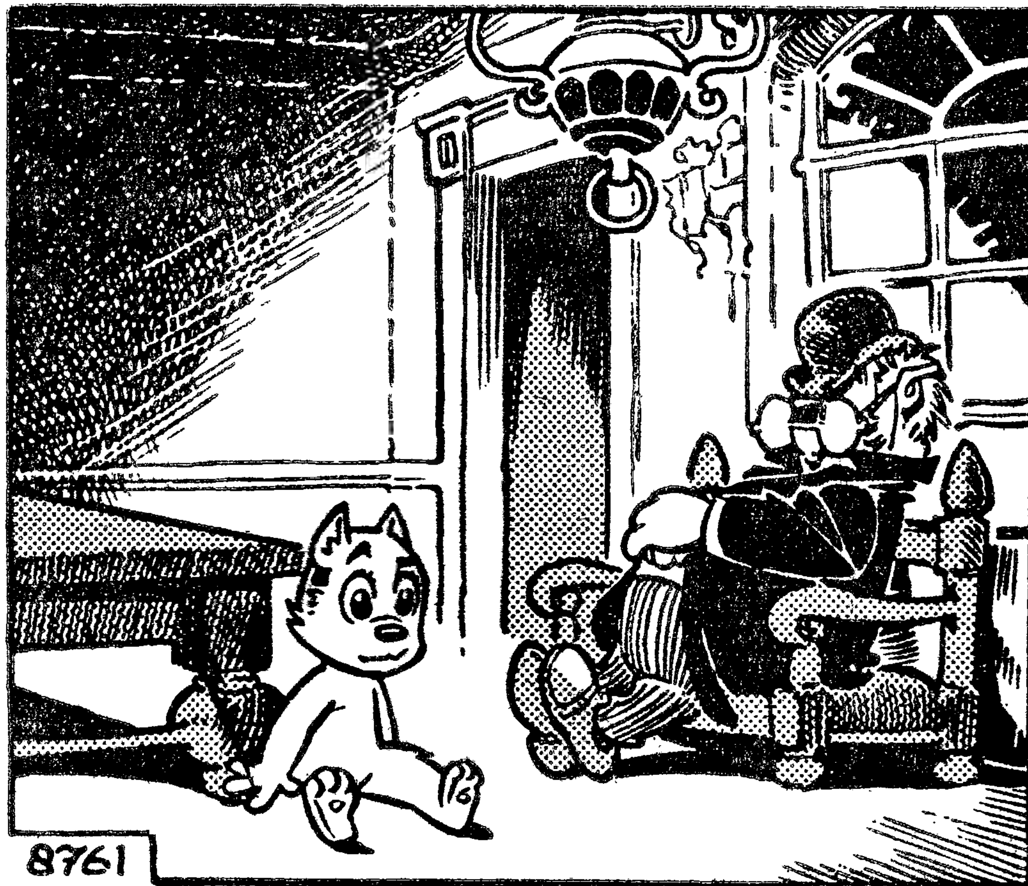
„Een trein door het Ugelmoer", mompelde de magistraat. Hij volgde zijn eigen gedachtengang en hij lette pas weer op toen hij de commissaris hoorde zeggen: „...een haarfijn onderzoek is dan ook geboden. Hier moet krachtig worden opgetreden!"
„O, nee", riep de heer Dickerdack nerveus opspringend. „Daar kan niet over gepraat worden. Je kunt het beter vergeten, Bas!"

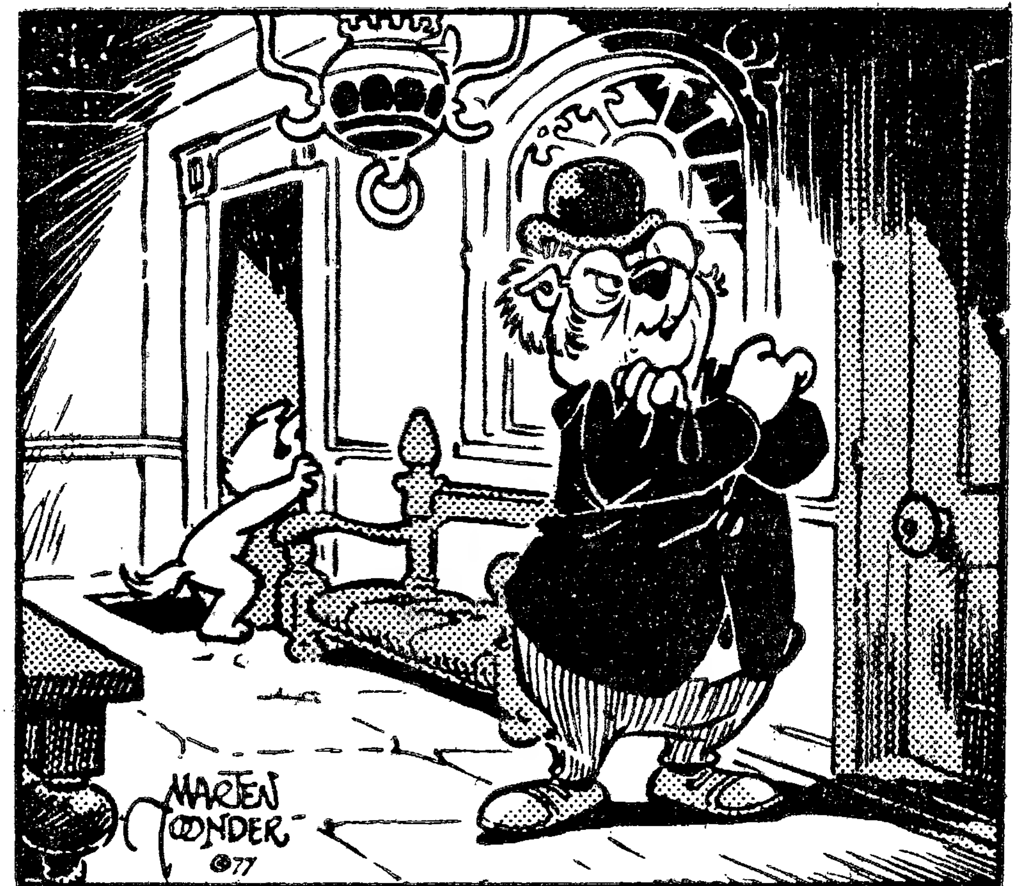

8760 „Ik kan dit toch niet vergeten, burgemeester?", vroeg de commissaris bevreemd. „In de eerste plaats is het herstel van iets wat door de overheid is vernietigd een strafbare daad, in de tweede laats is de ambtenaar Dorknoper niet teruggekeerd en in de derde plaats praat ik nog niet eens over de verdwijning van een zekere Bommel".
De magistraat kwam nerveus achter zijn bureau vandaan en keek schichtig rond.
„Vergeet het, Bas. Vergeet het!", fluisterde hij dringend. „Er staan grote belangen op het spel. Er zitten hogere machten achter. Hoger dan je wel weet, Bas. Het is niet belangrijk, bedoel ik. Dat spoorwegje is gewoon maar de liefhebberij van een héél hooggeplaatst iemand. Het kan toch geen kwaad, zo'n klein spoorwegje? Een onschadelijke hobby, zou ik het willen noemen. Juist, ja, onschadelijk. Ik heb er dan ook toestemming voor gegeven. Sus het, Bas. Vergeet het".

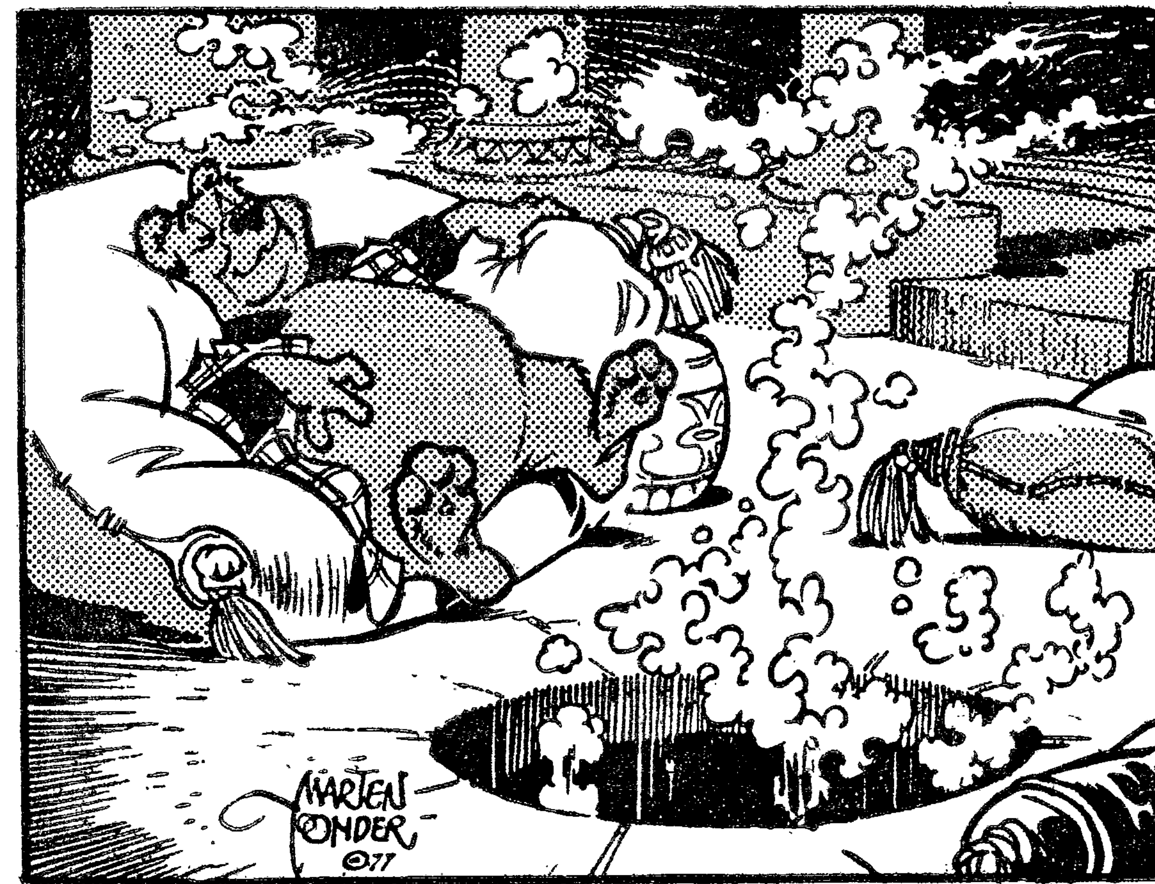
De politiechef had ongelovig geluisterd en toen de burgemeester zweeg, was zijn oogopslag glazig.
„Dat zal moeilijk zijn", sprak hij ten slotte. „Dorknoper is verdwenen. En waar is Bommel? Het lijkt op ontvoering. Weet u zeker, dat die onbelangrijke hogere machten onschadelijk zijn?"

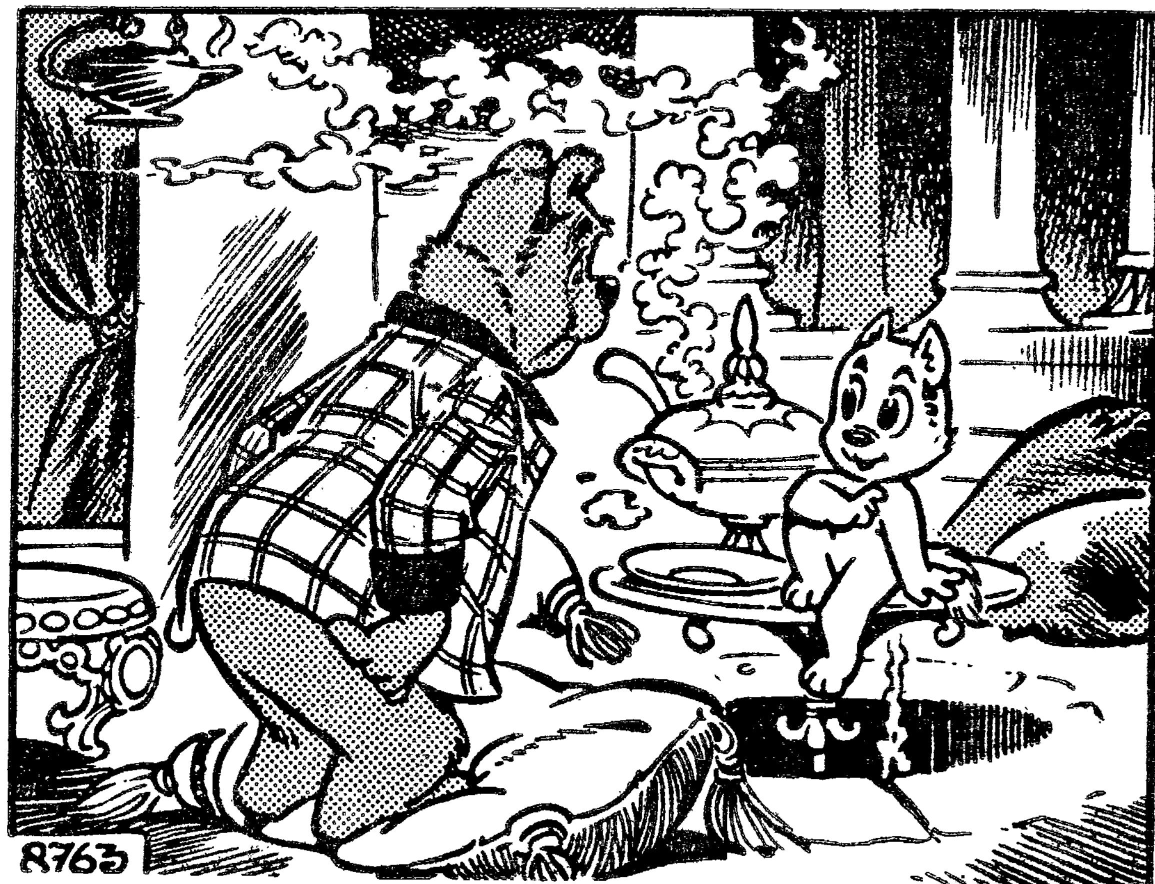

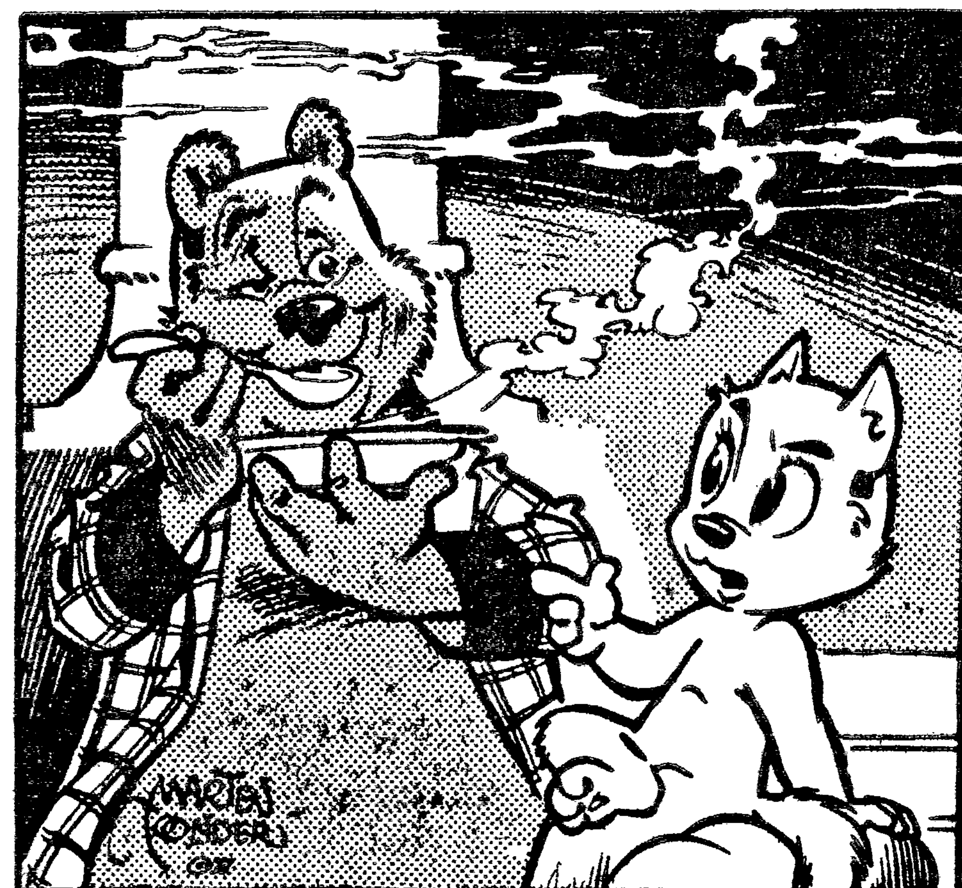
8761 Tom Poes werd wakker op de harde grond van de wachtkamer en ging een beetje stijf overeind zitten.
„Ik moet geslapen hebben", dacht hij. „Dat kan natuurlijk, want ik was aardig moe na al dat geloop. Maar het kan ook zijn dat die voorbijrijdende trein versuffende rook naar binnen heeft geblazen. Want ik begin te geloven dat alles hier nogal ongewoon is. En erg leuk vind ik het niet".
Hij stond op en liep naar de heer Dorknoper, die zacht snurkend op een bank zat.
„Veel steun zullen we van hem niet hebben", dacht hij, terwijl hij de ambtenaar begon te schudden. „Maar het lijkt me toch het beste om een soort vergadering met z'n drieën te hebben".
„Huh?", mompelde de hooggeplaatste klerk opschrikkend. „Wat is er? Is het koffiepauze?"
Hij schoof zijn hoed achterover en keek verbaasd rond. „Juist", hernam hij toen. „Ik bevind me hier in overuren, terzake van een spoorlijn zonder vergunning. Ik moet even van mijzelf gegaan zijn. Ambtelijke oververmoeidheid, vrees ik. Ter zake!"
„Ja", zei Tom Poes. „En als u nu even hier blijft, zal ik kijken of heer Bommel er nog is".
Hij daalde in het duistere trapgat af en de beambte liep naar de deur. Maar die bleek gesloten te zijn en hij kruiste fronsend de armen.
„Dit duidt op vrijheidsberoving", sprak hij tot zichzelf. „Men heeft hier iets te verbergen. Er zitten duistere kanten aan deze zaak. Maar ik zal het tot de bodem uitzoeken"

8762 De heer Dorknoper werd uit zijn gedachten opgeschrikt doordat de deur naar het perron plotseling werd geopend.
„Een nieuwe dag en een nieuw optreden", zei de conducteur, die binnentrad. „De Grote Onthaler wacht vol leergierigheid".
„Kletspraat", sprak de ambtenaar eerste klasse koel. „Ik stel vast dat hier sprak is van vrijheidsberoving, c.q. ontvoering. En uw masker zal u niet langer baten. Daar kijk ik doorheen".
„Iedereen heeft toch een masker?", zei de conducteur verontschuldigend. „Maar de Hoge Herberger herbergt u juist om erdoorheen te kunnen zien. Trouwens, van ontvoering is geen sprake. U bent hier stiekem op een lorrie gekomen en u hebt niet eens een kaartje. Het is dan ook uw eigen schuld dat er voor u geen ontbijt is".
Het was ongeveer op dat tijdstip dat heer Bommel in het vertrek ernaast de ogen opsloeg en glimlachend rondkeek. Een behagelijke warmte vulde de zacht verlichte ruimte en uit het gat in de grond stegen geurige dampen op.
„Daar komt een smakelijk ontbijt!", mompelde hij aangenaam verrast. „Daar houd ik van. Ach, het station is wat eigenaardig, maar aan een goede restauratie ontbreekt het niet".

8763 Heer Ollie stond op om zich naar het opstijgende ontbijt te begeven, maar hij bleef staan, toen hij Tom Poes naast het papbord zag zitten.
"Heb jij het eten klaar gemaakt?", vroeg hij verrast.

"Nee", zei Tom Poes. "Dat wordt hier ergens beneden gedaan. Maar ik heb wel iets over de conducteur ontdekt. En Dorknoper heb ik ook gevonden".
"Dat is nu typisch de jonge vriend", mompelde heer Bommel, die zijn bord had volgeschept en genietend begon te eten. "Terwijl buiten de mist om de bergen giert, kunnen wij ons eindelijk eens herstellen van de vermoeienissen waar mijn teer gestel onder geleden heeft. En in plaats daarvan ga je een conducteur en een ambtenaar zoeken. Maar je moet het zelf weten hoor. Wil je wel geloven, dat ik overweeg hier een poosje te blijven?"
"Hm," zei Tom Poes. "Ik geloof niet dat dat een goed idee is. Ik heb ontdekt dat die conducteur een masker draagt. Hier beneden zijn machines en hier boven zijn wolken die naar beneden licht uitstralen, zodat je er niet doorheen kan kijken. Er zit iets achter, maar wat?"
"Kom, kom", hernam heer Ollie, al lepelend. "Ik geef toe dat het landschap wat eigenaardig was met die bewegende weg. Maar eet toch wat, dat zal je goed doen. Die onthaler moet een aardige baas zijn. Ik wil hem ontmoeten voor we weg gaan, om hem te bedanken, bedoel ik. En wat kan er verder achter zitten?"
"Dat we niet weg kunnen" verklaarde TomPoes. "We zitten hier gevangem".

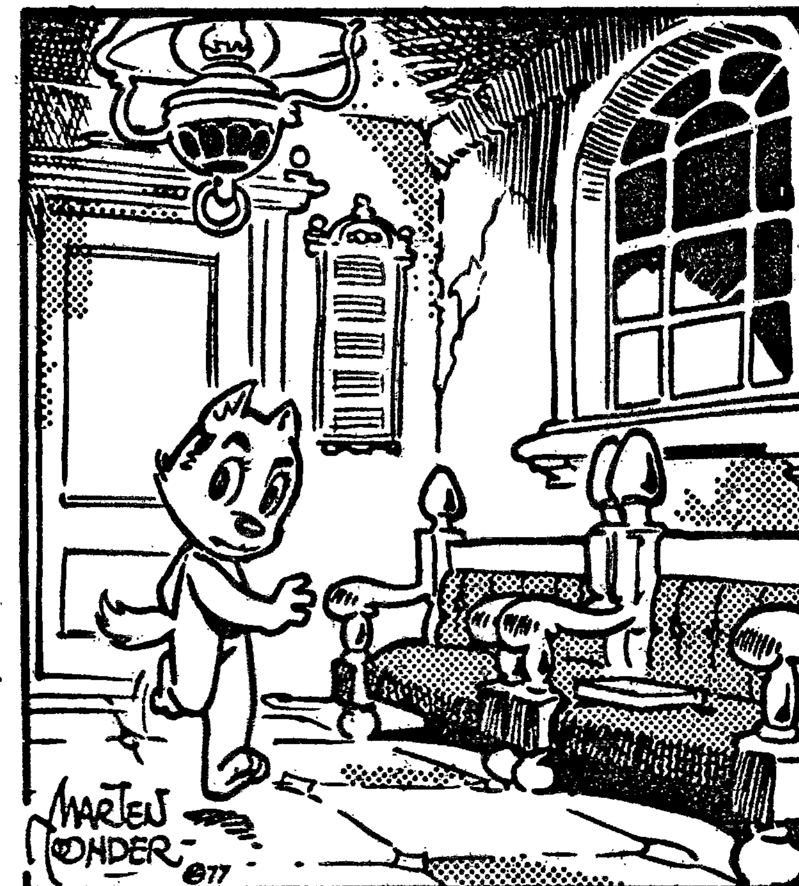

8764 De conducteur had de deur van de wachtkamer geopend, zodat de heer Dorknoper naar buiten kon stappen.
"U ziet, van ontvoering is hier geen sprake" zei hij "U bent volkomen vrij om te gaan als u wilt. Een kleine moeilijkheid is alleen dat de trein niet altijd stopt".
De ambtenaar eerste klasse liet zijn blikken wantrouwig over het vreugdeloze perron dwalen. De wind huilde klagelijk in de tunnels en onder zich voelde hij een onbestemd, geluidloos dreunen dat uit het diepste van de aarde scheen te komen.
"Hier klopte iets niet" sprak hij koeltjes. "Voordat ik deze gelegenheid verlaat, wens ik vast te stellen of zij aan de wettelijke bepalingen voldoet. Wij zijn nu eenmaal gebonden aan rechtvaardige, ambtelijke voorschriften, anders zou het een janboel worden. Vrijheid in gebondenheid, daar strijden wij ambtenaren voor".
"Nu kan ik eindelijk een kaartje voor u uitschrijven", riep de conducteur verheugd uit. **"Nu past u in het Plan! Gaat u deze deur maar in, dan zult u vinden wat u zoekt".**
De heer Dorknoper keerde zich om en terwijl hij zich door de aangewezen opening haastte, traden uit een andere deur heer Bommel en Tom Poes naar buiten.
"Gevangen zitten?", kon men heer Bommel horen vragen. "Wat een onzin! Je zult zien dat je je vergist. Ik zal even aan de conducteur vragen wanneer de volgende trein gaat".

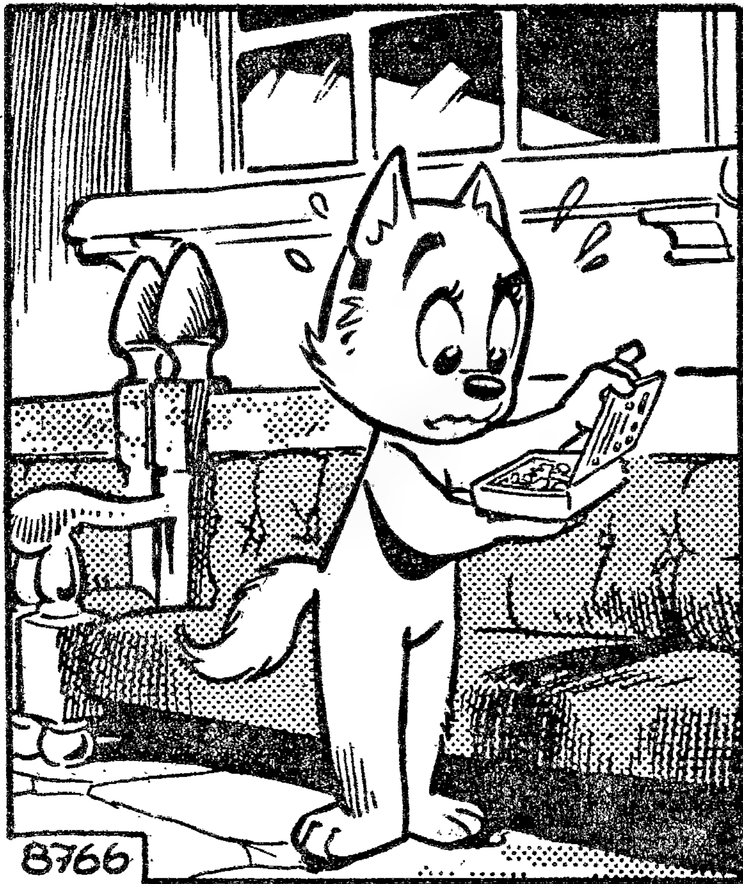

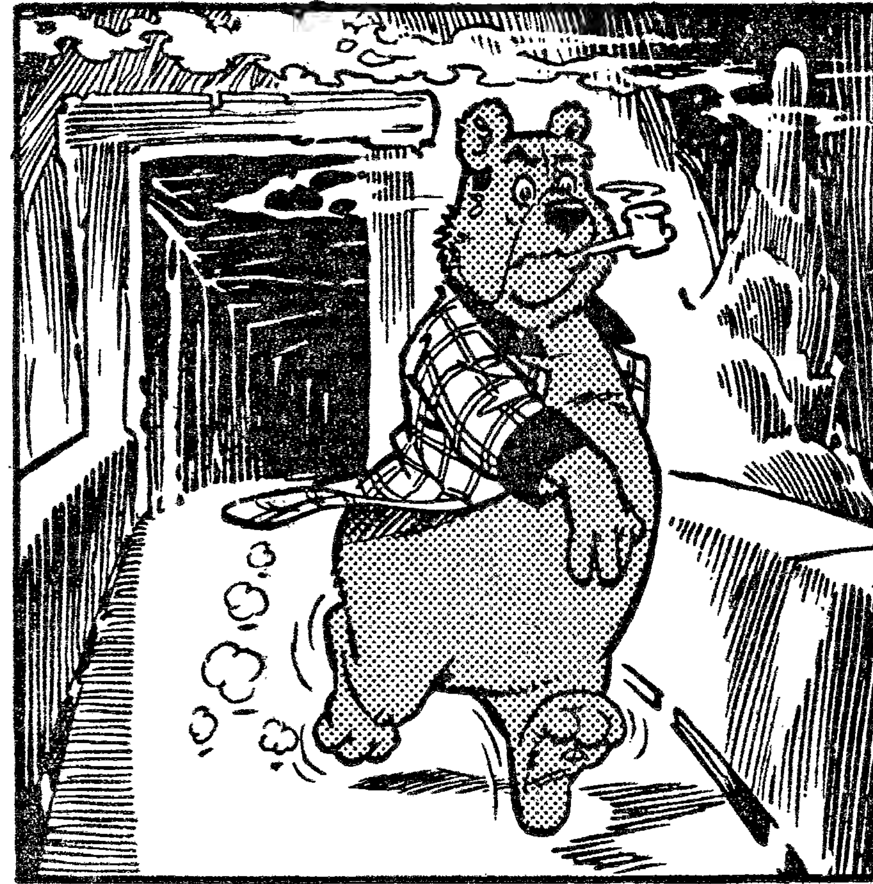

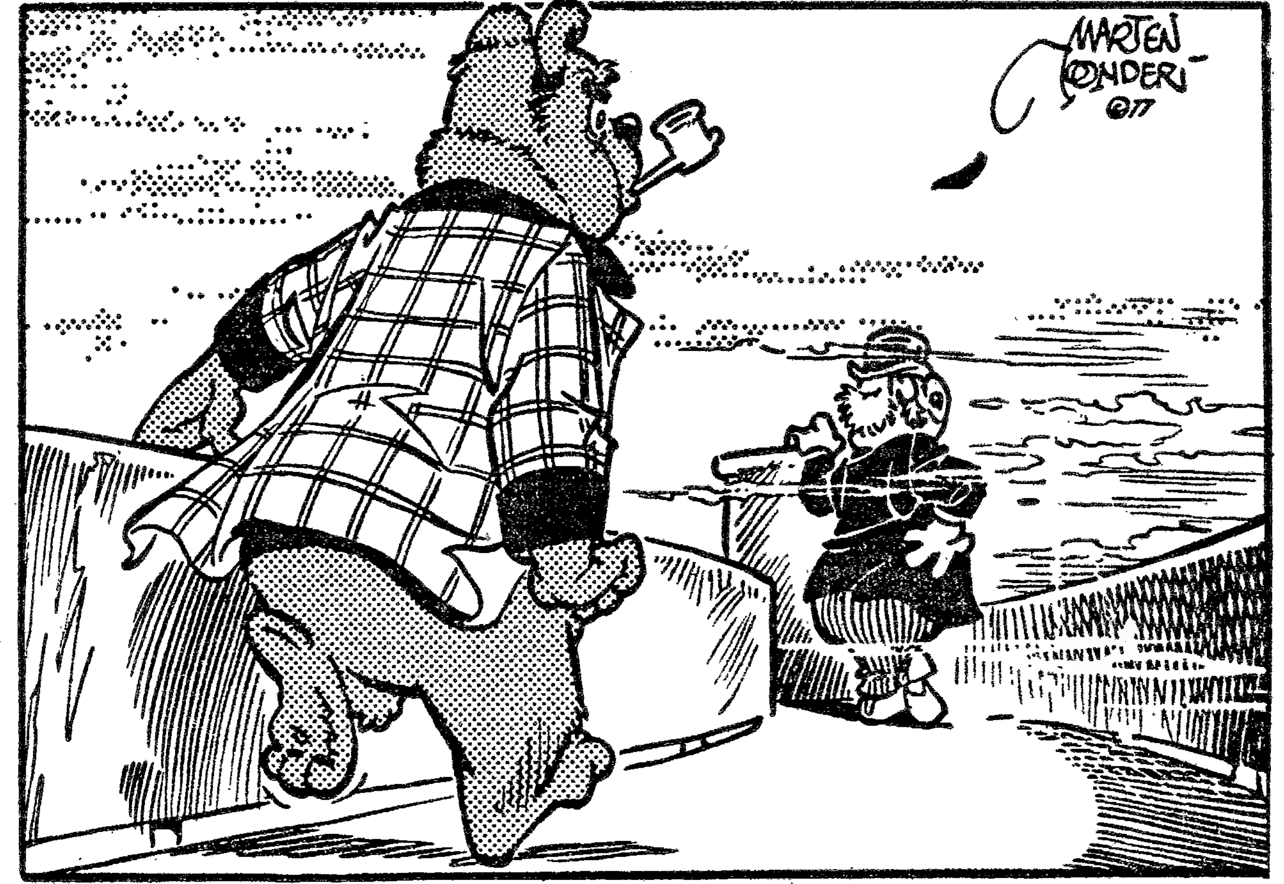
8765 Heer Ollie zag de conducteur in de wachtkamer verdwijnen en toen hij hem had ingehaald, was hij juist bezig met het uitschrijven van een kaartje voor de ambtenaar Dorknoper.
"Vrijheid in gebondenheid", prevelde hij zacht voor zich heen. "Een duidelijke besemming....."
"Een ogenblikje", sprak heer Bommel. "Wanneer gaat de volgende trein?"
"Gewoonlijk om twintig uur negen", verklaarde de ander opkijkend. "Maar nu dreigt de dienstregeling in de war te raken omdat er een ambtenaar aan het werk is. U kent dat. Hij wil de voorschriften toepassen en we weten allemaal wat er van terecht komt als men volgens voorschriften gaat werken!"
Heer Ollie bewolkte.

"Daar was ik al bang voor toen ik hem hier gisteren op mijn pad ontmoette", zei hij. "Ambtenarij, dacht ik, toen hij riep dat ik stil moest staan. Zo iemand is een rem op de samenleving. Maar ik zal wel even een woordje met hem wisselen. Ik ben niet zonder invloed als heer van stand, moet u weten".
De conducteur glimlachte dankbaar en geleidde heer Bommel over het perron naar de deur waardoor Dorknoper verdwenen was.

"Daar achter is hij bezig de ambtelijke voorschriften toe te passen", zei hij en heer Ollie stapte met vastberaden tred in de aangewezen richting. Tom Poes liep echter snel terug naar de wachtkamer. Hij had gemerkt dat de conducteur daar zijn kaartjesboek had laten liggen.

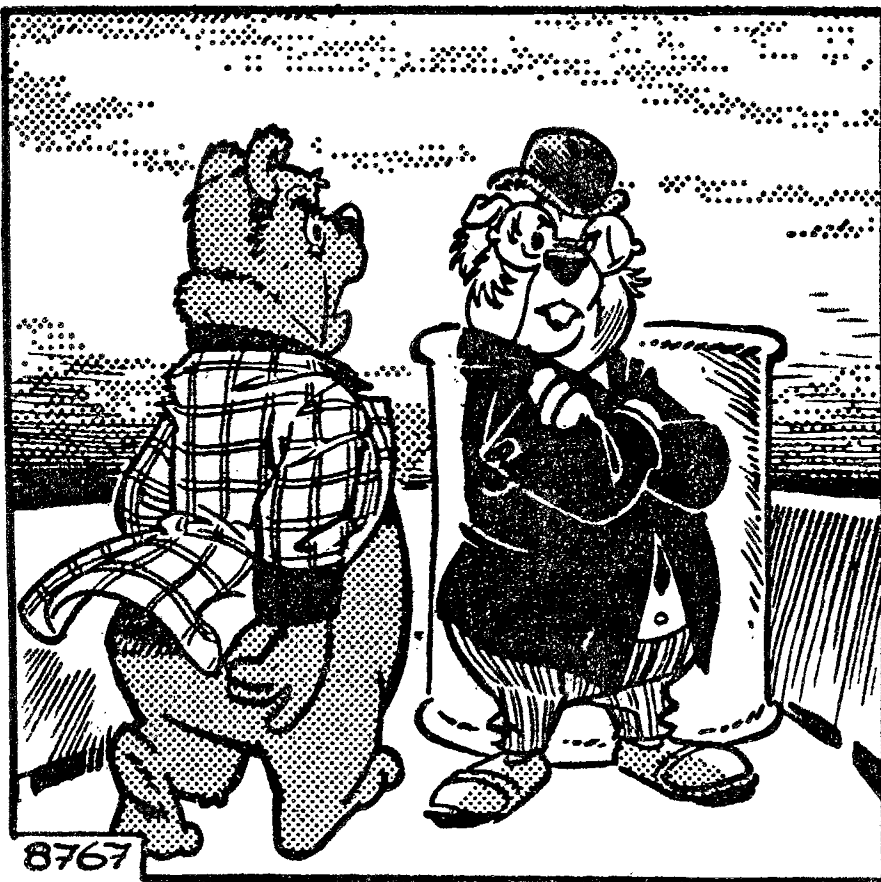

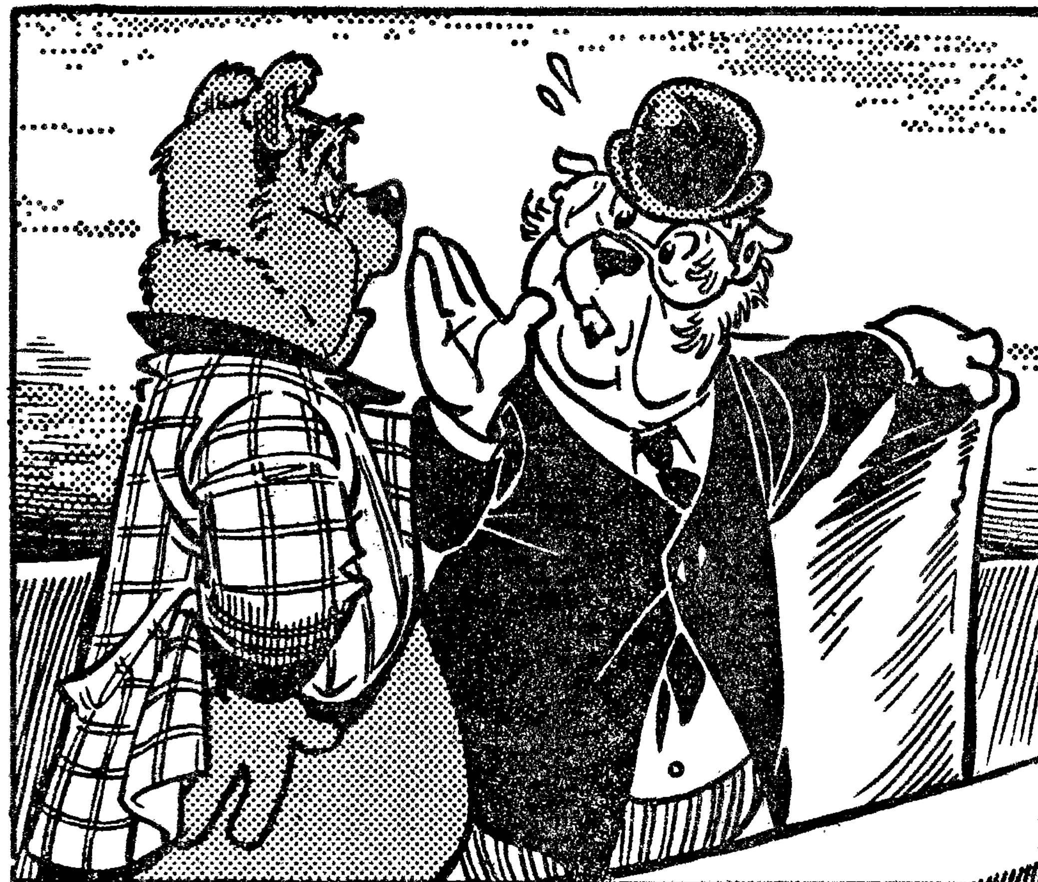

8766 Tom Poes nam het kaartjesboek nieuwsgierig op. In plaats van woorden stonden er alleen maar stippen en lijntjes op en toen hij er in wilde bladeren, scharnierde het open als een doosje. Verbluft staarde hij een poosje naar de draden en batterijtjes die er in zaten en toen klapte hij het weer dicht.

"Met kaartjes heeft dit niets te maken", mompelde hij. "Het zou een soort zendertje kunnen zijn, dat codeberichten uitzendt. Maar waarnaartoe? En waarom? Ik moet proberen om die conducteur aan de praat te krijgen. En dat zal ik alléén moeten doen, want heer Ollie gelooft niet dat het hier niet deugt".

Maar dat was niet helemaal waar. Heer Bommel liep met grote passen over een smalle weg en aan zijn vastberaden houding was te zien dat hij een misstand uit de weg ging ruimen.
"De weg beweegt niet" ,sprak hij tot zichzelf. "Dat is erg prettig, want nu kan ik opschieten. Hoe eerder Dorknoper de waarheid zegt, hoe beter. Eeuwig en altijd loopt hij me voor de voeten, zodat ik me bij het ontspannen nooit eens ontplooien kan.."
Op dat moment trokken de warme, lichtgevende nevels een ogenblikje op en toen zag hij de ambtenaar peinzend bij een groot vat staan.

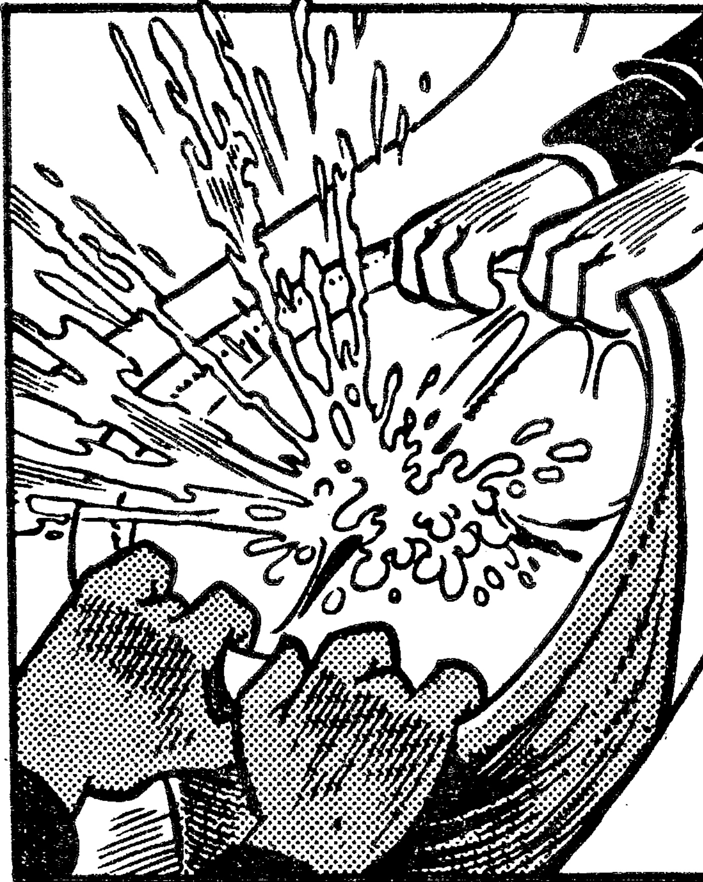

8767 Toen hij voetstappen achter zich hoorde, keek de heer Dorknoper fronsend op.
"Aha, u ook hier?", vroeg hij. Maar heer Bommel had geen tijd om op deze vraag in te gaan.
"Een ogenblikje", sprak hij. "Is het waar dat u moeilijkheden maakt? En dat u de treinenloop in de war brengt? Als u maar weet dat ik relaties heb, en dat de burgemeester helemaal niet blij zal zijn als ik het hem vertel".
"Moeilijkheden maken?", herhaalde de hoogeplaatste ambtenaar. "Men moet wel heel onnozel zijn om hier geen overtredingen vast te stellen. Maar gelukkig werkt die conducteur mee, zodat ik hier de hand op een verdacht fust kan leggen. "Waarschijnlijk hebben we hier het doel van de klandestiene spoorlijn gevonden, meneer. Smokkel! Verdovende middelen".
Heer Ollie's vastberaden houding zakte een weinig in, maar overtuigd was hij toch niet helemaal.

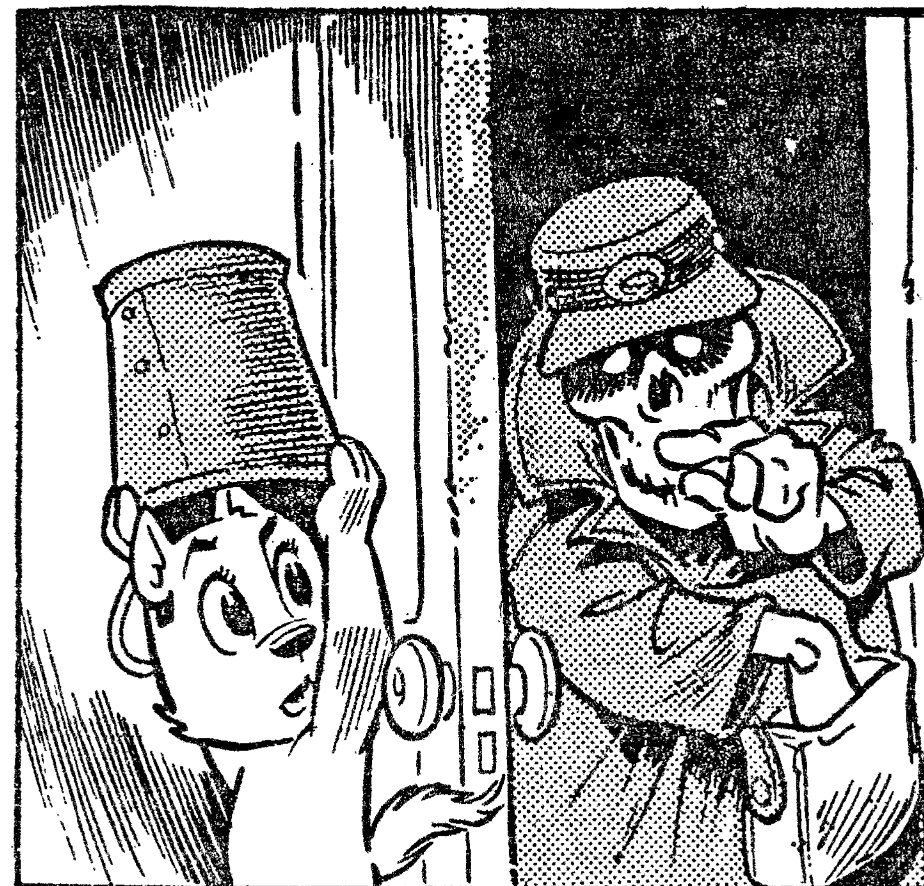
"Zou het?", vroeg hij. "Maar waarom staat dat vat dan midden op de weg? Trouwens, de maaltijd was erg gemakkelijk en de ontbijtpap was precies genoeg gebonden. Ik heb het idee dat u moeilijkheden maakt, en ik wil er langs om te weten wat hier achter zit".
Zo sprekende begon hij de ton over de rand van de weg te werken om te kunnen passeren. Maar Dorpknoper sprong haastig toe.
"Afblijven!", riep hij uit. "Ik wil dit hier houden als bewijsmateriaal".

8768 De tegenwerking van de ambtenaar prikkelde heer Bommel natuurlijk en zijn gelaat nam een koppige uitdrukking aan. Met alle kracht rukte hij aan het fust, terwijl de heer Dorknoper in zijn ijver over de leuning naar de andere kant klom om hem tegen te houden.
Het was een akelig gezicht om de beide heren met verwrongen trekken tussen de lichtgevende nevels bezig te zien. Maar het naarste was dat het vat mee begon te geven. Inplaats van vormvast op zijn plaats te blijven staan, boog en rekte het alsof het van rubber was. De strijdenden sloegen daar aanvankelijk geen acht op, maar ze kregen in de gaten dat er iets niet in orde was toen er plotseling een scheur in het deksel ontstond, waaruit een dikke gele vloeistof spoot.
"Laat los!", riep de dienstdoende ambtenaar uit. "Het bewijsmateriaal springt eruit",
"Het is geen bewijsmateriaal", jammerde heer Ollie, die de straal in het gelaat gekregen had. "Hettisj lijjm.."
De heer Dorknoper sprong verschrikt achteruit, maar het was reeds te laat. Door de grote luchtdruk in het vat spoot de inhoud alle kanten op, en omdat die uit zeer kleefkrachtige lijm bestond, waren de tegenstanders al gauw door taaie draden met elkander verbonden. En terwijl het fust rimpelend ineen zeeg, was er boven de golvende nevels een hoog lachje hoorbaar.

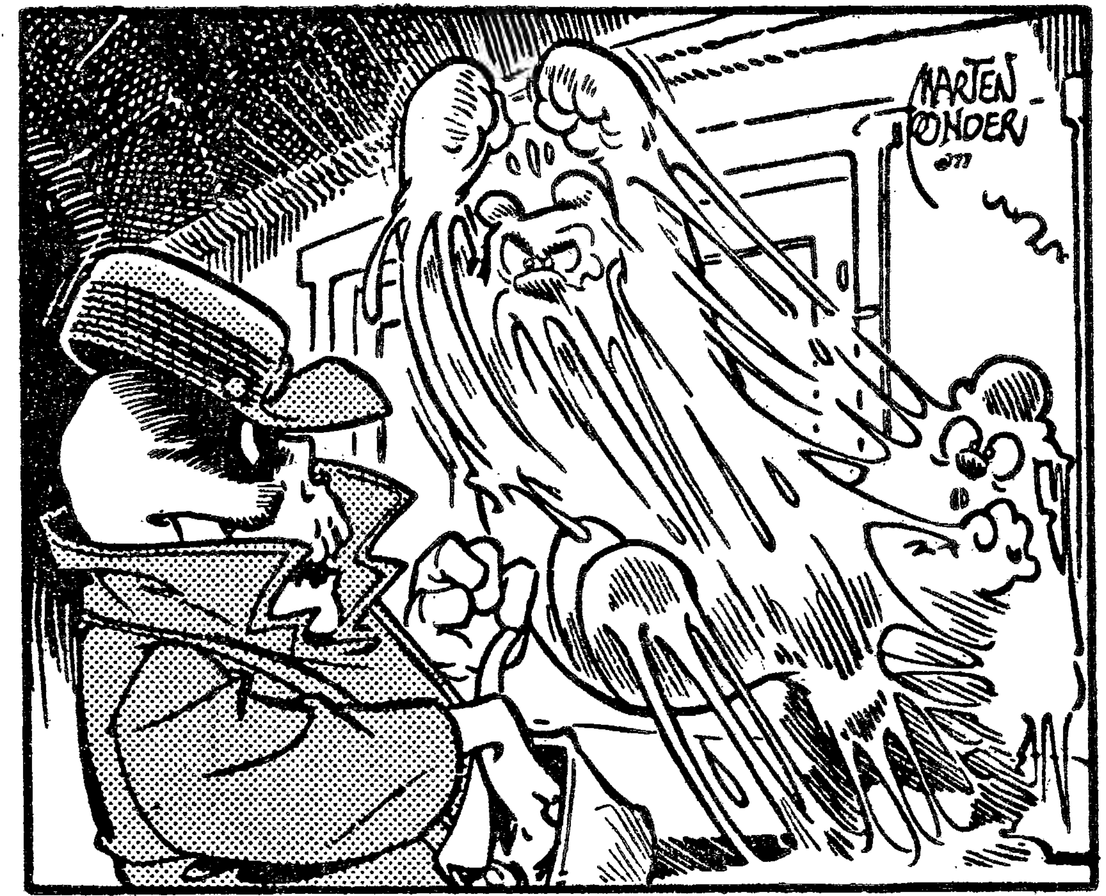

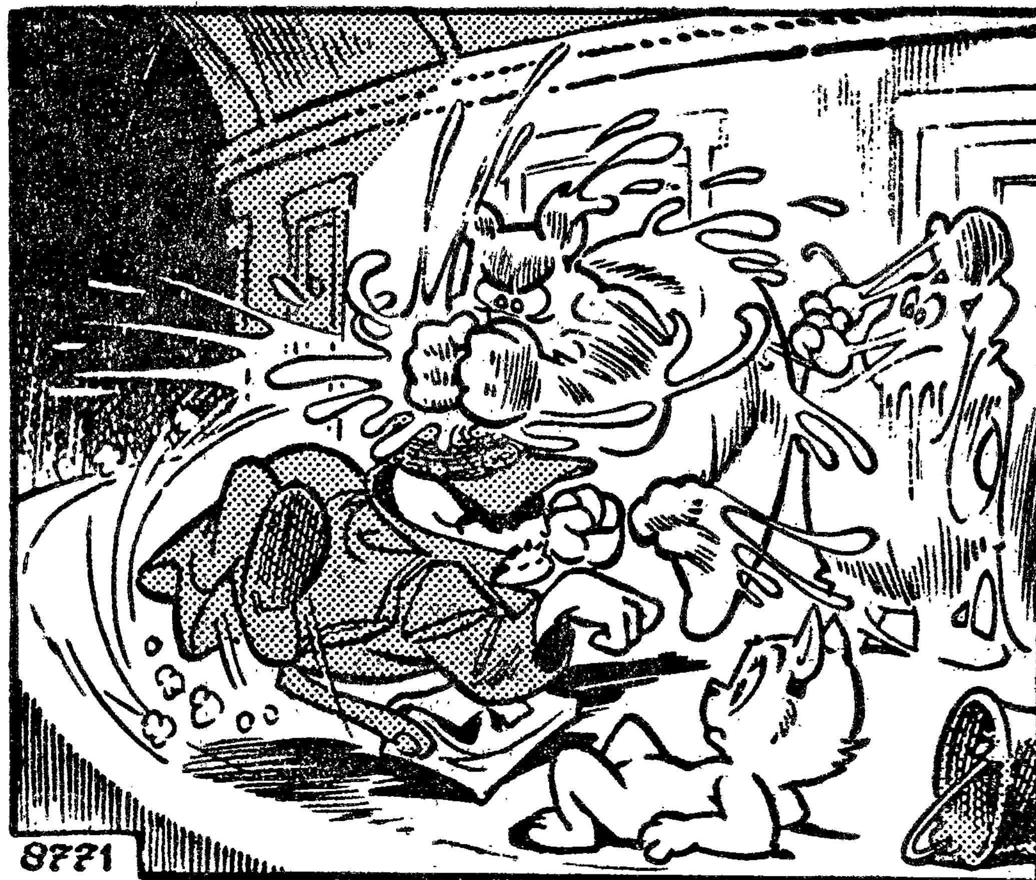
8769. Tom Poes wilde proberen de conducteur aan het praten te krijgen, maar hij wist niet hoe hij dat op een listige manier moest doen.
„Dan moet ik maar geweld proberen", mompelde hij. „Wie niet slim is, moet sterk zijn — hoewel het een stomme manier is".

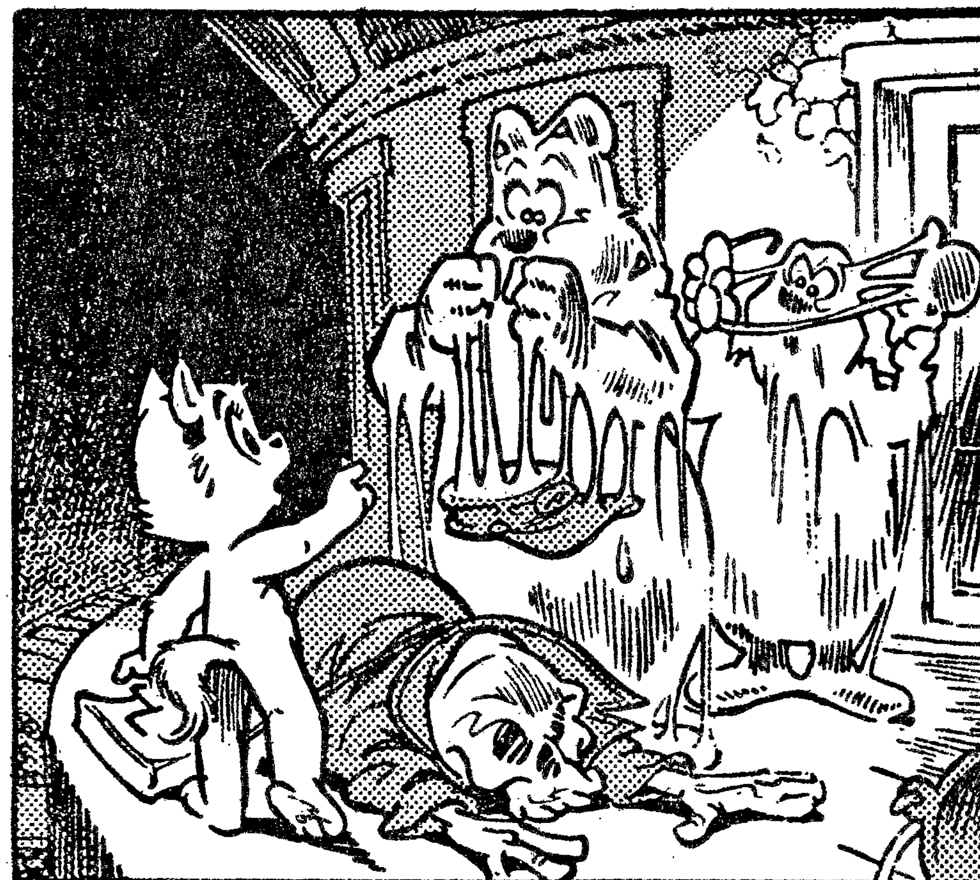
Hij pakte een emmer die hij op de hoek van de wachtkamer vond, en ging er mee achter de open deur staan die naar het perron leidde. Lang hoefde hij niet te wachten, want de naderende voetstappen van de treingeleider waren reeds hoorbaar en hij tilde haastig zijn primitief wapen op. Zijn plan was om het over het hoofd van de ander te stulpen, maar daar kwam niet veel van terecht. De conducteur scheen door de deur heen te kunnen kijken, want hij bleef op de drempel staan en liet een droog lachje horen.
„Ik zie je wel", sprak hij. „Kattekwaad, hé? Zet die emmer neer, vent, en kom te voorschijn. Men kan de voerman van de Grote Onthaler niet op die manier vangen, hoor".
Tom Poes was wel even uit het veld geslagen, dat is te begrijpen, maar hij gaf het nog niet op en sprong bliksemsnel achter de deur vandaan.
De conducteur had hier echter op gerekend. Hij stapte snel achteruit, terwijl hij een soort spuitbus uit zijn tas haalde. En op het moment dat Tom Poes het perron opstormde, spoot hij hem een slecht geurend gaswolkje in het gelaat.

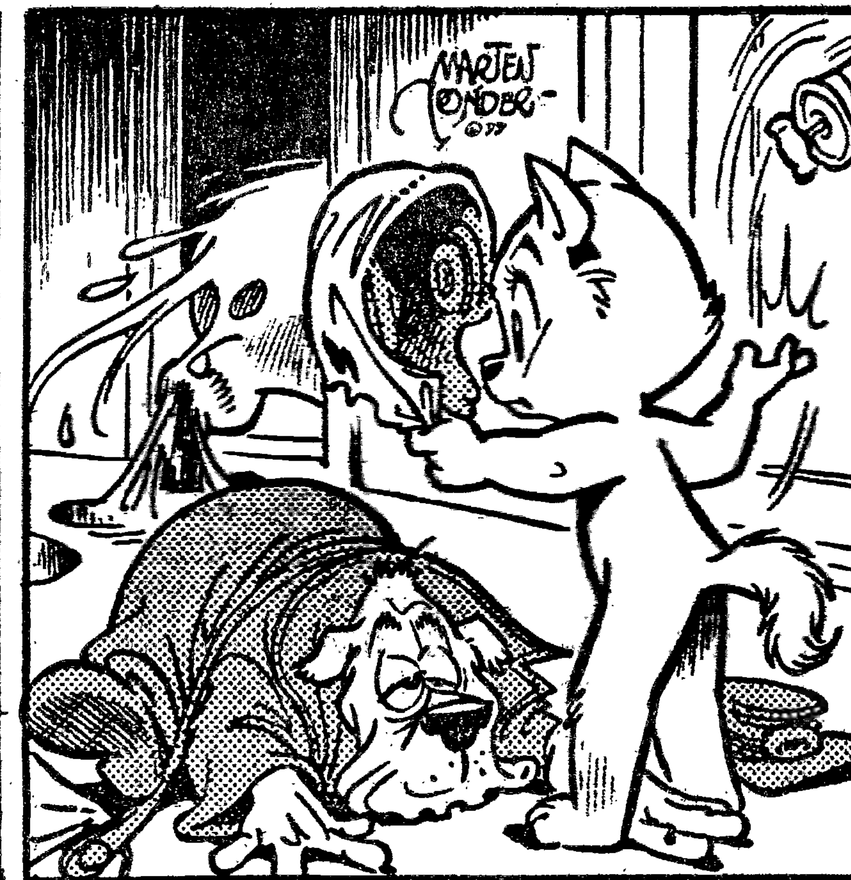

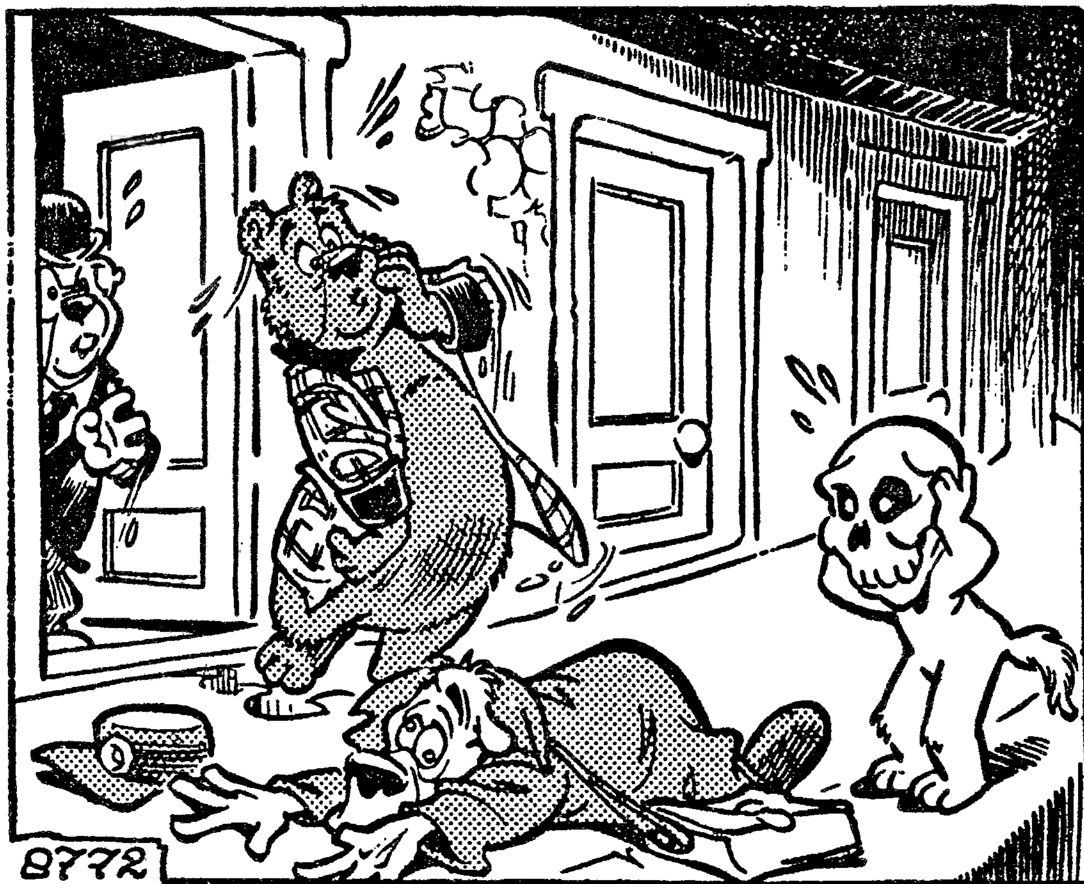
8770. Het gas uit de spuitbus geurde sterk en ook de uitwerking bleek krachtig te zijn. Toen Tom Poes het in de neus kreeg, liet hij de emmer vallen en gleed languit op de stenen van het perron, waar hij vredig bleef liggen.
„Zo gaat dat", prevelde de conducteur met een onaangename glimlach. „Jongeren moeten heel wat lessen leren, vooral wanneer ze niet zijn uitgenodigd en niet in het plan passen".
Terwijl hij op die wijze uiting aan zijn gedachten gaf, had hij niet in de gaten dat er achter hem een van de deuren geopend werd en dat er twee verkleefde gedaanten naar buiten traden.
Het waren heer Bommel en de ambtenaar Dorknoper, die vol haatgevoelens aan elkaar verbonden waren. Door de sterke lijm gedwongen, bewogen ze zich zwijgend voort, maar het valt te begrijpen dat dit het uiterste van heer Ollies zenuwen vergde. Toen hij dan ook bij het betreden van het perron de conducteur bij de teneergeslagen Tom Poes zag staan, werd het hem te veel. Met grote kracht rukte hij zich los van zijn metgezel en stortte zich op de treingeleider. Deze was geheel verrast, wat vreemd is als men bedenkt dat hij door de deur heen had kunnen kijken. Maar dat komt ervan wanneer men zich overgeeft aan gemompel.

8771. Tom Poes kwam bij, toen heer Bommel zijn gebalde vuisten op de pet van de conducteur neer liet dalen. Het was een krachtige klap, want de toorn van een heer die aan een ambtenaar verkleefd is geweest, zat er achter.
„Dat is reuze goed", zei Tom Poes bewonderend. „Hij is gevaarlijk, want hij kan door deuren kijken, en bovendien heeft hij een lelijke spuit in die tas".
Heer Ollie keek voldaan naar zijn vuisten en onder de taaie laag die zijn gelaat bedekte, klonken doffe geluiden.
„U zit onder de lijm!", riep Tom Poes uit. „En nogal erg ook. Wacht, achterin de wachtkamer is een trap en die komt uit op een ruimte vol kranen. Daar kunt u van die boel afkomen".
Heer Bommel verwijderde zich met plakkende tred en de verkleefde beambte volgde, zodat Tom Poes nu weer alleen was met de conducteur. Die sloeg net de ogen op, maar voordat hij tot zichzelf had kunnen komen, had Tom Poes de spuitbus weggeworpen en hem van zijn masker ontdaan.
„Net wat ik dacht," sprak hij tot zichzelf. „Er zitten koptelefoons in, op de plek van de oren. Dat ding is niet alleen maar om er akelig uit te zien. Maar nu ben ik toch benieuwd naar wat voor soort uitzending hij luistert."
En met die gedachte trok hij het masker over zijn eigen hoofd.

8772. Heer Bommel en de heer Dorknoper hadden zich in het afwashok ontdaan van hun lijmlaag. Nu waren ze wel weer vrij in hun doen en laten, maar ze waren erg nat en ze betraden dan ook klappertandend het tochtige perron. Ze vergaten dit ongemak echter toen ze Tom Poes zagen.

„Jonge vriend!", riep heer Ollie uit. „Wat is er met jou gebeurd?"

„Niets," verklaarde de ambtenaar. „Hij heeft het masker op dat die treinbeambte pleegt te dragen tijdens zijn diensturen. Ik heb dat gisteren kunnen vaststellen. . ."

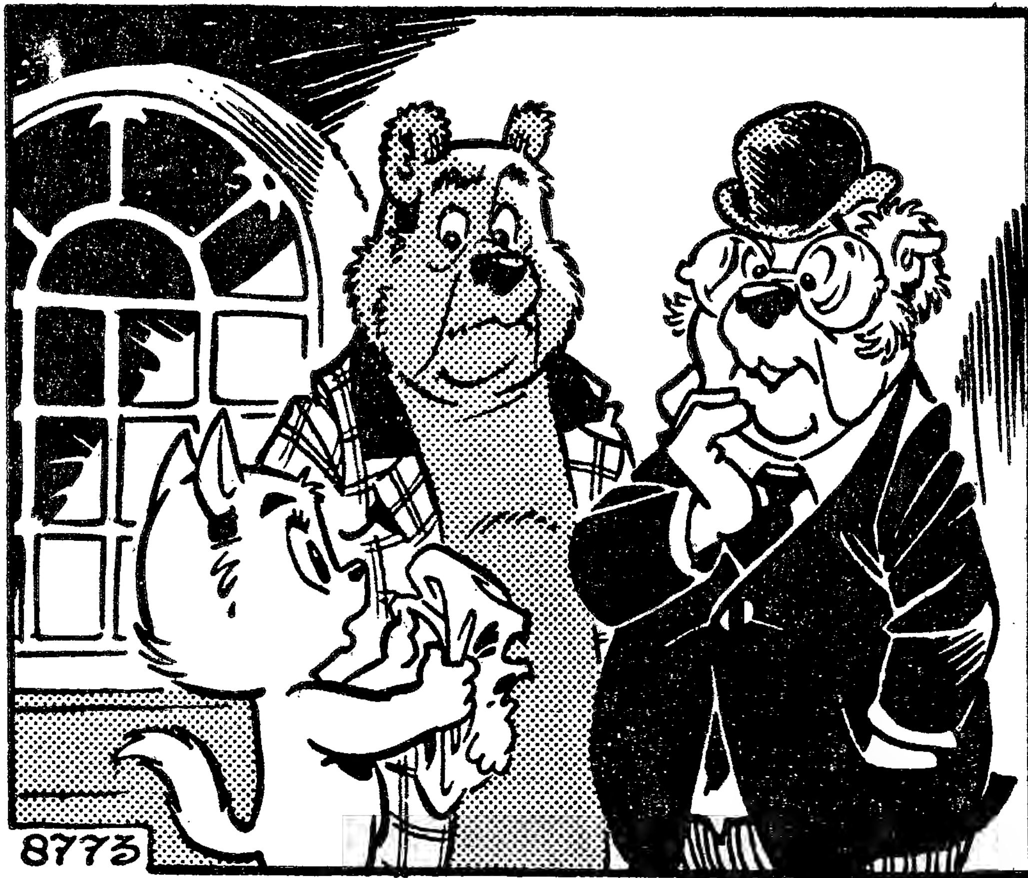
„Ik vraag u niets", zei heer Bommel geprikkeld, maar op dat moment schoof Tom Poes gelukkig het masker omhoog.

„Er zitten koptelefoons in", zei hij. „Kijk maar. Er wordt door gepraat in een taal die ik niet versta. Ik denk dat het aanwijzingen zijn voor de conducteur, want toen ik dit ding goed en wel op had, klonk er een zoemtoon en toen was het ineens stil".

„Maar hoe wisten ze dan dat jij het masker had opgezet?", vroeg heer Ollie. Het was een verstandige vraag, maar de ambtenaar eerste klasse wuifde hem weg.

„Camera's", zei hij droogjes. „Verborgen camera's. Wij overwegen de aanschaffing reeds geruime tijd ten departemente".

„Dat zou best kunnen," gaf Tom Poes toe. „Want dat verklaart ook dat die conducteur door de deur heen kon kijken. Hij werd gewoon door die koptelefoons gewaarschuwd".

8773. „De conducteur is gevlucht, terwijl we stonden te praten", zei Tom Poes ongerust. „We moeten hier weg. Als jullie nu even op het perron blijven, zal ik proberen om ongemerkt de lorrie op te halen. Misschien zijn er in de tunnel geen verborgen camera's" Hij liet zich op de rails zakken en verdween in de duisternis.

„Heel effectief die verborgen camera's", merkte de ambtenaar Dorknoper op. „Vooral voor constateringen en vastleggingen . . . ."

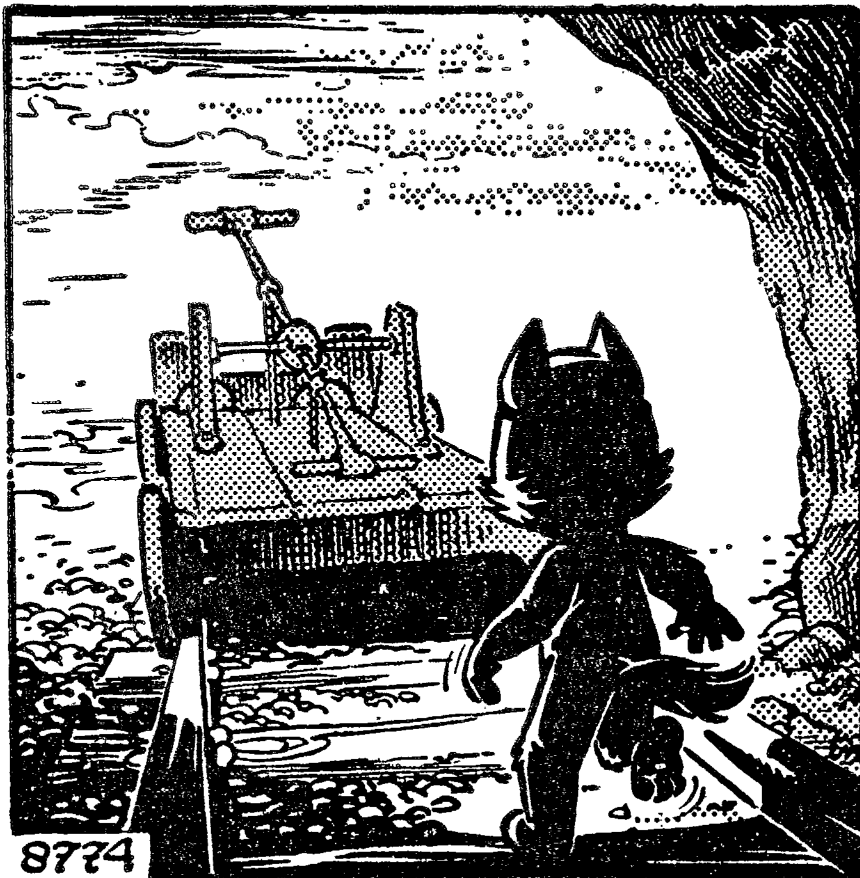
„Schei uit met die vastleggingen", riep heer Bommel geprikkeld uit. „Jullie ambtenaren schrikken zelfs niet terug voor het vastkleven van een heer. Dat heb ik gemerkt".

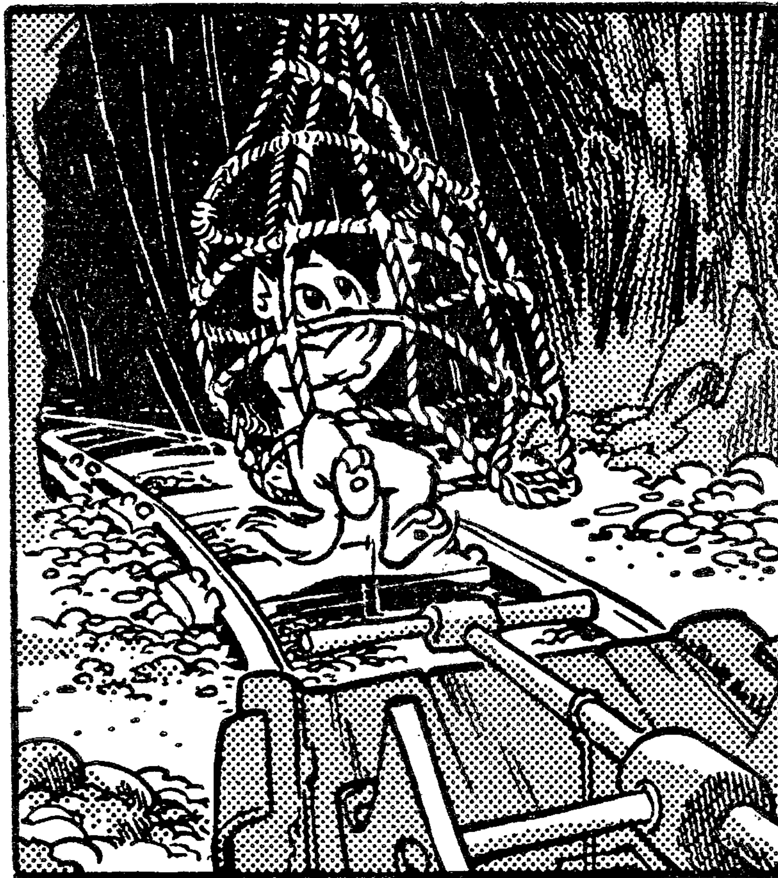
„Dat was geen ambtelijke opzet", hernam de ander. „Ik heb slechts kunnen vaststellen dat er geen sprake was van smokkel, en ik vraag me af wat het dan wel is. Hier moet een groot komplot aan het werk zijn. Mogelijk wil men zelfs de overheid omverwerpen!"

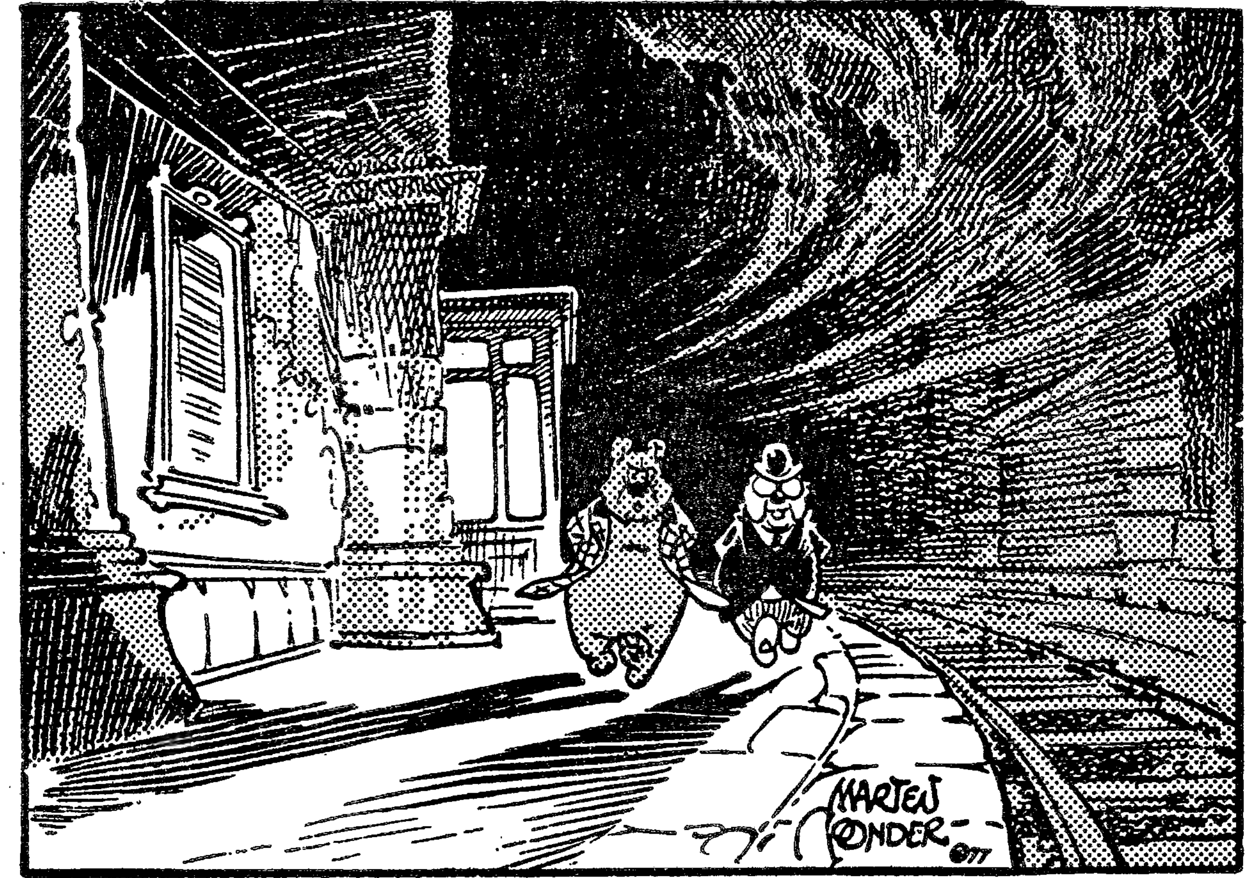
„Dat geloof ik niet", zei heer Ollie. „Lieden die dat willen, lachen niet, en ik heb heel duidelijk horen lachen. Ergens boven ons, in de wolken. Dat beviel me helemaal niet als heer zijnde. En ik hoop dat commissaris Bas gauw met versterkingen komt. Hij moet nu toch gemerkt hebben dat ik vermist ben".

Dat was zo. De politiechef had zich die morgen naar de burgemeester begeven om uit te leggen dat er iets gedaan moest worden.

„De ambtenaar eerste klasse is nu al een paar dagen vermist", sprak hij. „En dan heb ik het nog niet eens over Bommel. Ik moet dit krachtig aanpakken, ook al hebt u toestemming gegeven aan een vreemd hoog iemand".

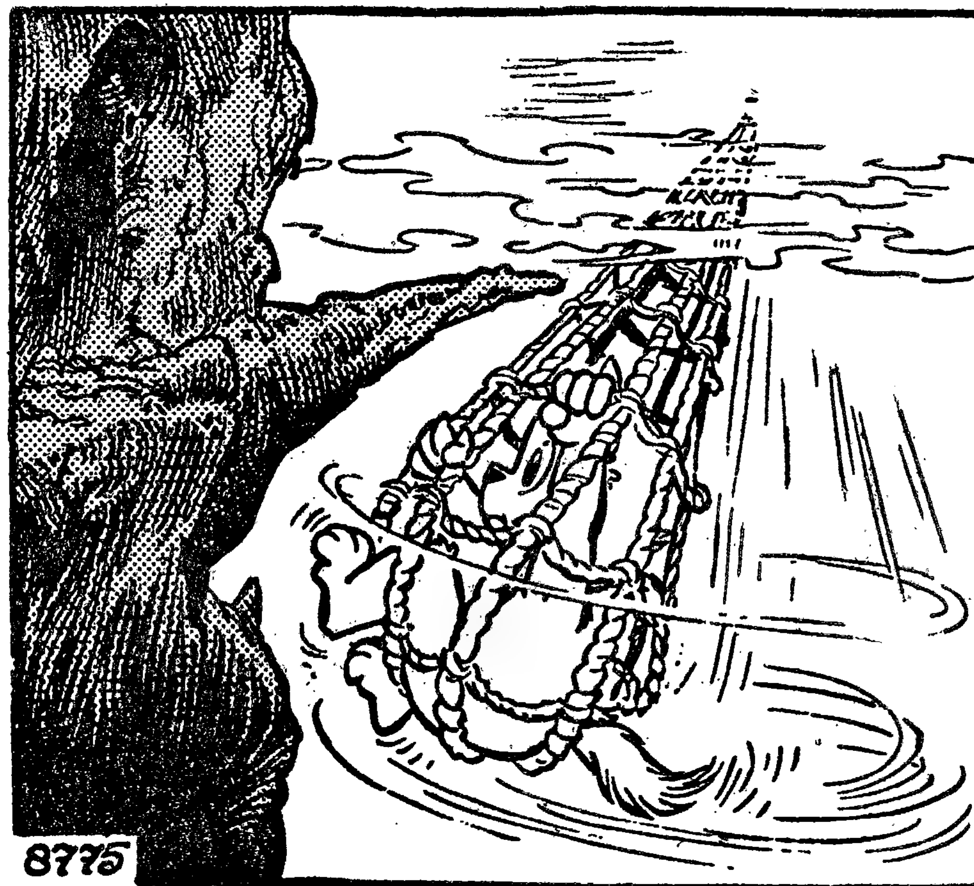

8774. Tom Poes liep de tunnel door zonder gehinderd te worden en al gauw kwam hij bij de aftakking. Alles was daar nog zoals het geweest was; de lichtgevende warme wolken bewogen zich traag in de wind en de lorrie stond nog steeds tegen de buffer.

„Er is niemand te zien", zei hij tot zichzelf. „Als ik dat wagentje nu maar op gang kan krijgen, zal de rest niet moeilijk zijn. In de tunnel waren vast geen verborgen camera's, want . . . . "
Verder kwam hij niet, want op dat moment viel er uit de laaghangende nevels een vangnet over hem heen. Het werd van onderen handig dichtgetrokken en daarop werd het weer omhoog gehaald.

„De jonge vriend blijft lang weg", zei heer Bommel ongerust. Hij wandelde met de ambtenaar Dorknoper het perron op en neer en dat was een heel eind lopen, als men de hoeken erbij nam. De wind huilde klagend en omdat zijn jas nog steeds vochtig was, verkilde hij tot op het bot. Het is dan ook te begrijpen dat hij zich steeds minder op zijn gemak begon te voelen.
„Het eten was uitstekend", hernam hij. „Maar het bevalt me niet dat men precies schijnt te weten wat we doen. Daar gaat iets beklemmends van uit. We worden gade geslagen, als u begrijpt wat ik bedoel".
„Zeker, zeker", gaf de hooggeplaatste beambte toe. „Ik voor mij zie dat nu juist als een bewijs dat hier voorbereidingen voor een revolutie getroffen worden. Gadeslaan is de taak van de overheid".

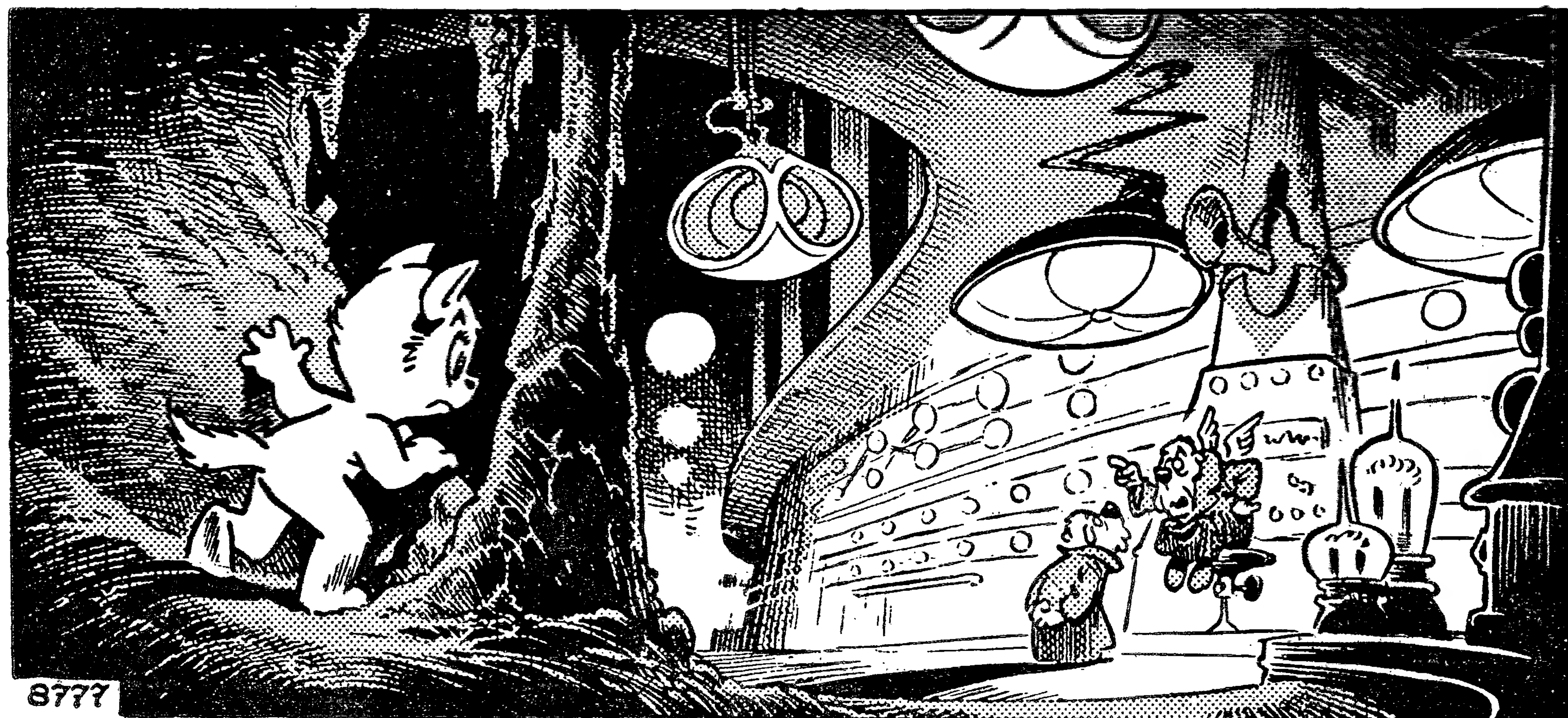
8775. Het net werd langzaam omhoog getrokken naar waar het uiteinde in de golvende nevels verdween. In het begin probeerde Tom Poes tussen de mazen door te kruipen, maar omdat ze te klein waren, gaf hij dat op.
„Stom, dat ik me zo heb laten vangen," zei hij bij zichzelf. „Natuurlijk had ik naar boven moeten kijken; want wolken die licht geven, zijn nooit te vertrouwen. Ik moet uit dit net voordat ik in die warme dampen verdwijn. Maar hoe?"
Gespannen keek hij naar de bergwand waarlangs hij opsteeg en toen zag hij boven zich een rotspunt die spits naar voren stak. Hij greep de touwen en door zich krachtig voor- en achterover te gooien, bracht hij het net in een schommelende beweging, die steeds sterker werd. Toen hij op de hoogte van de piek kwam, sloeg de schommeling zo ver uit dat hij de rotspunt kon grijpen. Bliksemsnel schoof hij de koorden er omheen en omdat het trekken doorging, braken ze knallend af.

„Gelukkig", mompelde Tom Poes, terwijl hij vlug naar buiten kroop. „De punt is sterker dan het touw. En daar is een opening in de berg. Misschien ben ik in zo'n grot veilig voor die verborgen camera's of wat het ook zijn. En er hangen daar ook geen lichtgevende nevels."
Met die gedachte sprong hij van de rotspunt de spelonk binnen en verdween in de duisternis

8776. Toen Tom Poes niet terugkeerde, werd heer Bommel steeds onrustiger en ten slotte liet hij zich van het perron op de rails zakken.
„Wat doet u?", vroeg de ambtenaar Dorknoper. „Het betreden van de spoorbaan door het publiek is verboden.
„Ik ga kijken waar de jonge vriend blijft", verklaarde heer Ollie. „Het bevalt me hier steeds minder. De maaltijd was goed, maar het is hier tochtig en benauwd en er rijden te weinig treinen naar mijn smaak, terwijl het mij als heer tegen staat om door verborgen camera's bekeken te worden".
„Ach, wat wilt u?" hernam de beambte. „Dat is de tijdgeest, u zult er aan moeten wennen. Maar verder ben ik het met u eens. Ik voel er voor de gemeentelorrie persoonlijk op te gaan halen om ten burele een rapport op te maken. De overuren worden talrijker dan de CAO gedoogt, en bovendien begint de honger te knagen".
Zo sprekende daalde ook hij op de rails af en even later liepen de beide heren over de dwarsliggers door de tunnel, waarin hun voetstappen hol weerkaatsten. Al spoedig kwam het zijspoor in zicht en toen kregen ze ook de lorrie in het oog.
„Hij staat er nog net zoals ik hem verlaten heb", stelde heer Dorknoper tevreden vast.
„Maar waar is de jonge vriend dan?", vroeg heer Bommel zich zorgelijk af.

8777. De smalle grot waar Tom Poes in terecht gekomen was, werd naar binnen toe breder, en ten slotte stond hij voor een grote ruimte. Dat was vroeger een spelonk geweest, maar glanzende toestellen en rijen lichtjes gaven er nu een fris en bijdetijds aanzien aan.

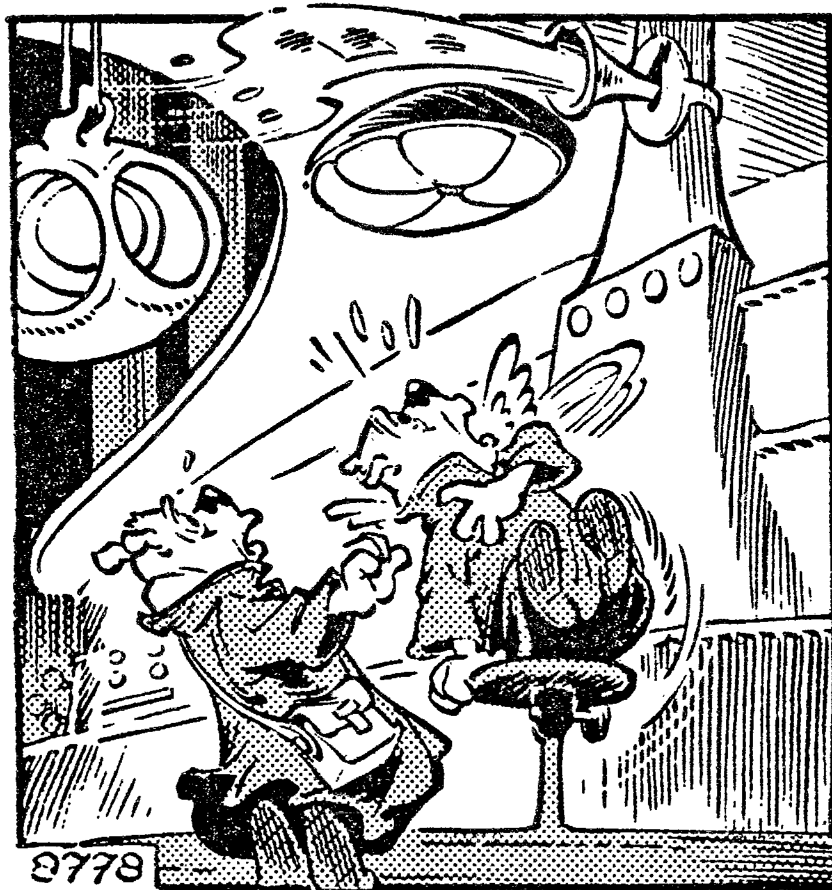
Het is te begrijpen dat Tom Poes direkt aan de ondergrondse machinekamers dacht, zodat hij heel voorzichtig langs de wand nader sloop. „Van hier uit zullen die machines wel geregeld worden", dacht hij. „Maar ik zie hier geen beeldschermen van verborgen camera's . . . "

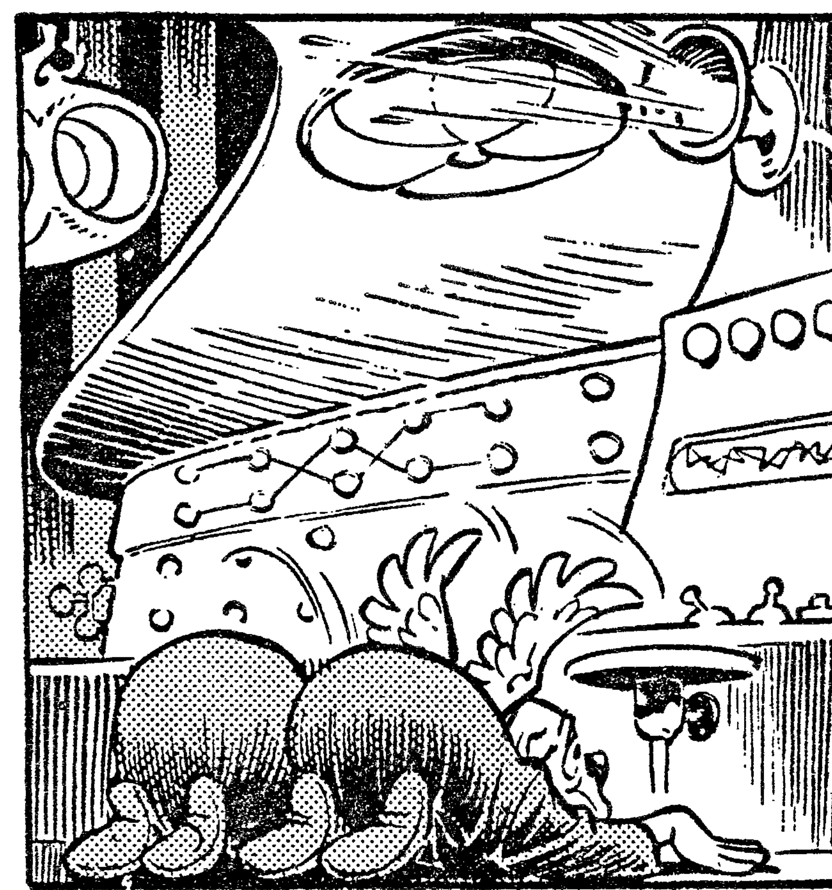
Op dat moment hoorde hij het holle geluid van een stem en toen hij langs een druipsteen naar beneden keek, zag hij daar de conducteur staan, die ernstig toegesproken werd door een boven hem geplaatste. De ongelukkige zag er zonder zijn pet en zijn masker onderkomen uit en hij liet de verwijten dan ook sprakeloos over zich heen gaan.

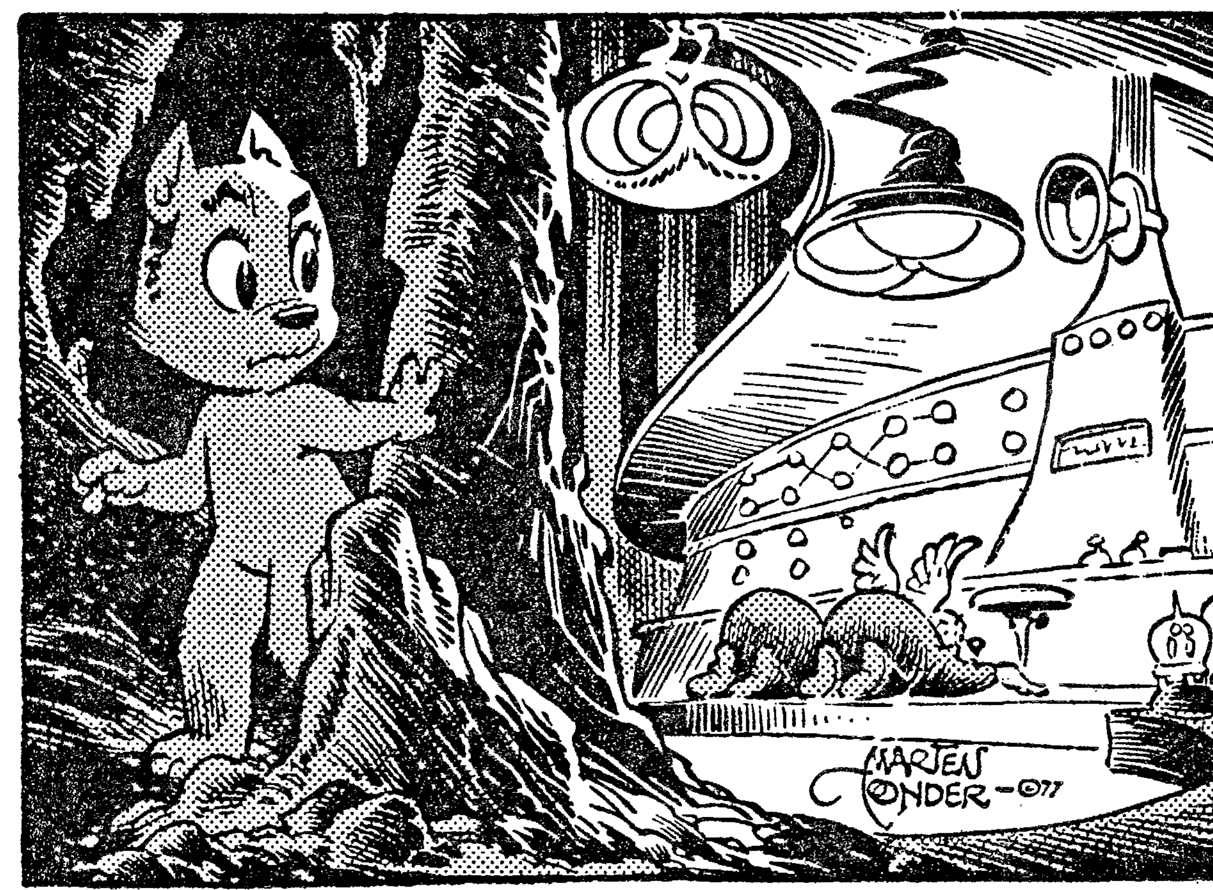
„Je hebt het Plan in gevaar gebracht", sprak zijn meerdere streng. „In plaats van te luisteren naar de Richtlijnen van Boven heb je je eigen nietige gedachten gevolgd. Daardoor heeft een aardgebonden verkleefde je ten gronde kunnen richten en heb je je gezicht verloren. De Grote Onthaler is niet tevreden, Grollius. Je roeping van conducteur wordt overgenomen door Norrius en jij gaat als hoeder werken onder de naam Grol".

De beklagenswaardige Grol wilde iets in het midden brengen, maar de ander legde hem het zwijgen op.

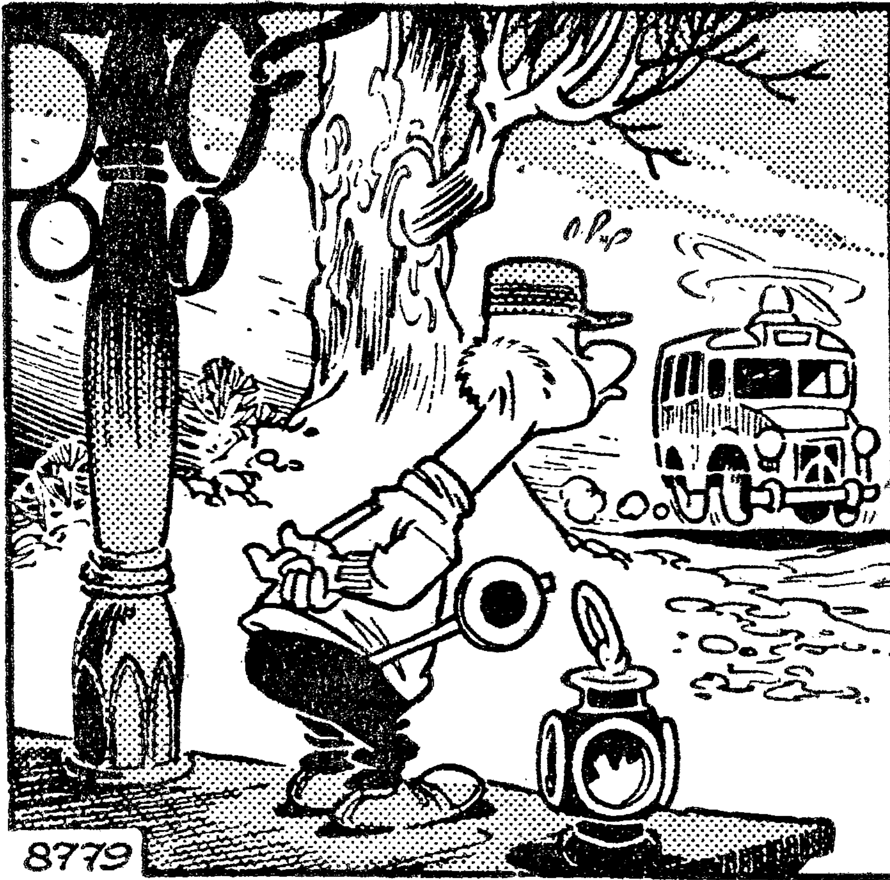
„Dit is een gebod", zei hij. „Als de conducteur fouten maakt, komt het Plan van de Verheven Vergaster in gevaar".

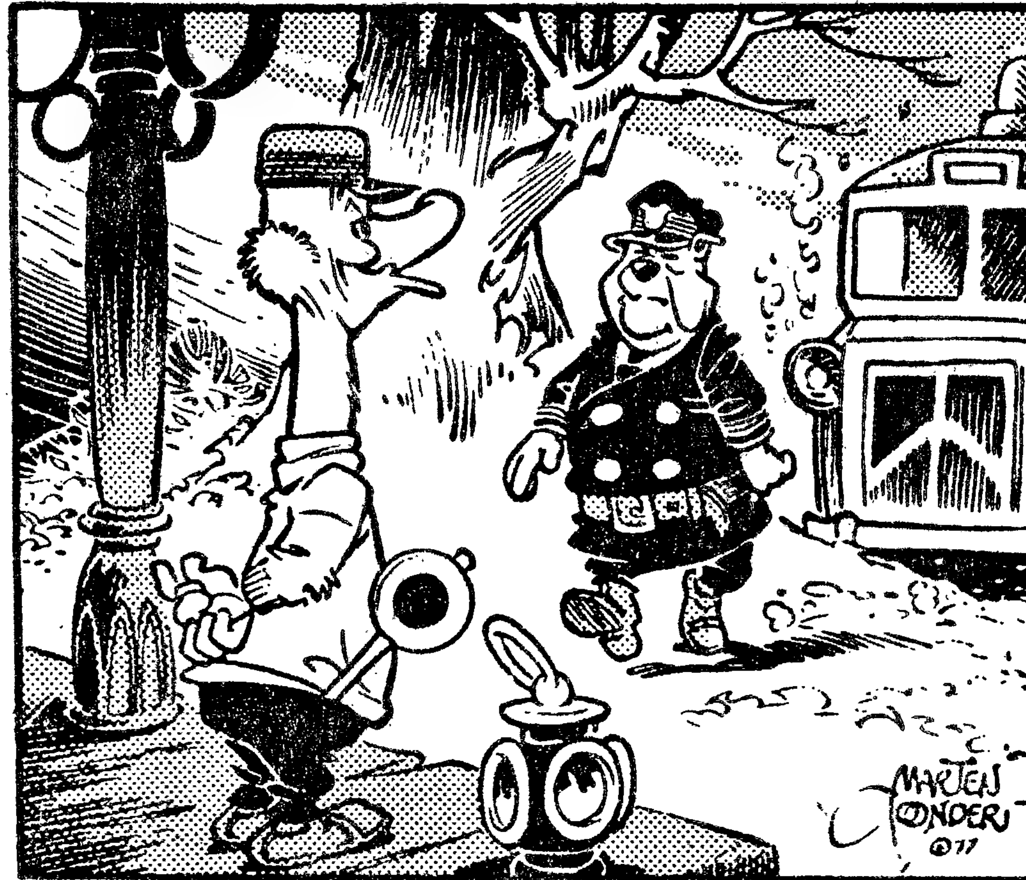

8778 "Wat moet ik als hoeder doen?" vroeg Grol met geknepen stem.
"In de eerste plaats je muts opzetten", begon de hogere, maar verder kwam hij niet. Op dat moment klonk er een schallende klaroenstoot uit de trechter boven zijn hoofd en de beide figuren lieten zich spontaan op de grond vallen en bogen diep.
Uit de trechter klonk nu een hoog stemmetje dat "Achallebap achhe ach plomplom", zei of woorden van gelijke strekking.
"Wat zegt hij?", fluisterde Grol, de hoeder. "Ik kan hem soms niet begrijpen en daardoor maak ik die fouten".
"Het begrijpen van de Grote Onthaler is moeilijk", gaf de ander toe. "Maar de toestand is ernstig. Een van onze gasten is verdwenen omdat het vangnet gebroken is. En de twee andere vertrekken per zwengelwagen. Dat gaat natuurlijk niet; de wetten der verheven gastvrijheid worden verwaarloosd en de Grote Gastheer komt te kort. Er moet een extra trein worden ingelegd en het is jouw taak om die verdwenen gast te vinden".
Tom Poes was opgestaan en trok zich langzaam wat terug."Die verdwenen gast ben ik", zei hij tot zichzelf. "En Dorknoper en heer Bommel zijn er dus met de zwengellorrie vandoor. Maar ze zijn nog niet veilig".

8779 Diezelfde middag stond de chef van het station Ugelterp een beetje mistroostig naar de mistige natuur te kijken. Er was een stuk van het dak naar beneden gekomen en dat maakte natuurlijk nogal wat lawaai, zodat hij vroeg wakker geworden was.
"Niks enig," mompelde hij. "Slapen is veel leukerder, want dan verveel je je niet. Er moesten veel meer treinen rijen en dan moesten er veel reizigers komen, en dan moest ik met de lamp zwaaien..."
In de verte klonk het ronken van een zware motor en de wakkere stationsbeambte keek vol verwachting naar de heuvel, waarop een grote politieauto verscheen.
"Een draailicht", hernam hij verrast. "Wat zal die hard kunnen rijen. Ik wou dattie hierheen kwam".
En ja hoor. Het voertuig stopte met piepende remmen en uit het inwendige maakte zich de commissaris van politie los.
"Hier komt een trein langs", sprak deze onder het naderen. "Ontkennen baat niet. Ik heb het persoonlijk geconstateerd".
"Hoe doe je dat?" vroeg Wammes Waggel bewonderend.
"Draai er niet omheen," riep de politiechef geprikkeld. "Ik wil weten hoe laat hij hier aankomt".
"Als de wekker gaat", verklaarde de chef.
"Dit is geen zaak om grapjes te maken", snauwde commissaris Bas. "Er is een ambtenaar eerste klasse ontvoerd - en dan praat ik nog niet over Bommel. Ik ga die trein aanhouden en politioneel in beslag nemen. Ik eis je volle medewerking".
"Wat enigjes", riep de stationsoverste opgetogen. "Het was hier net zo saai. En dan is het koud, hoor".

8780

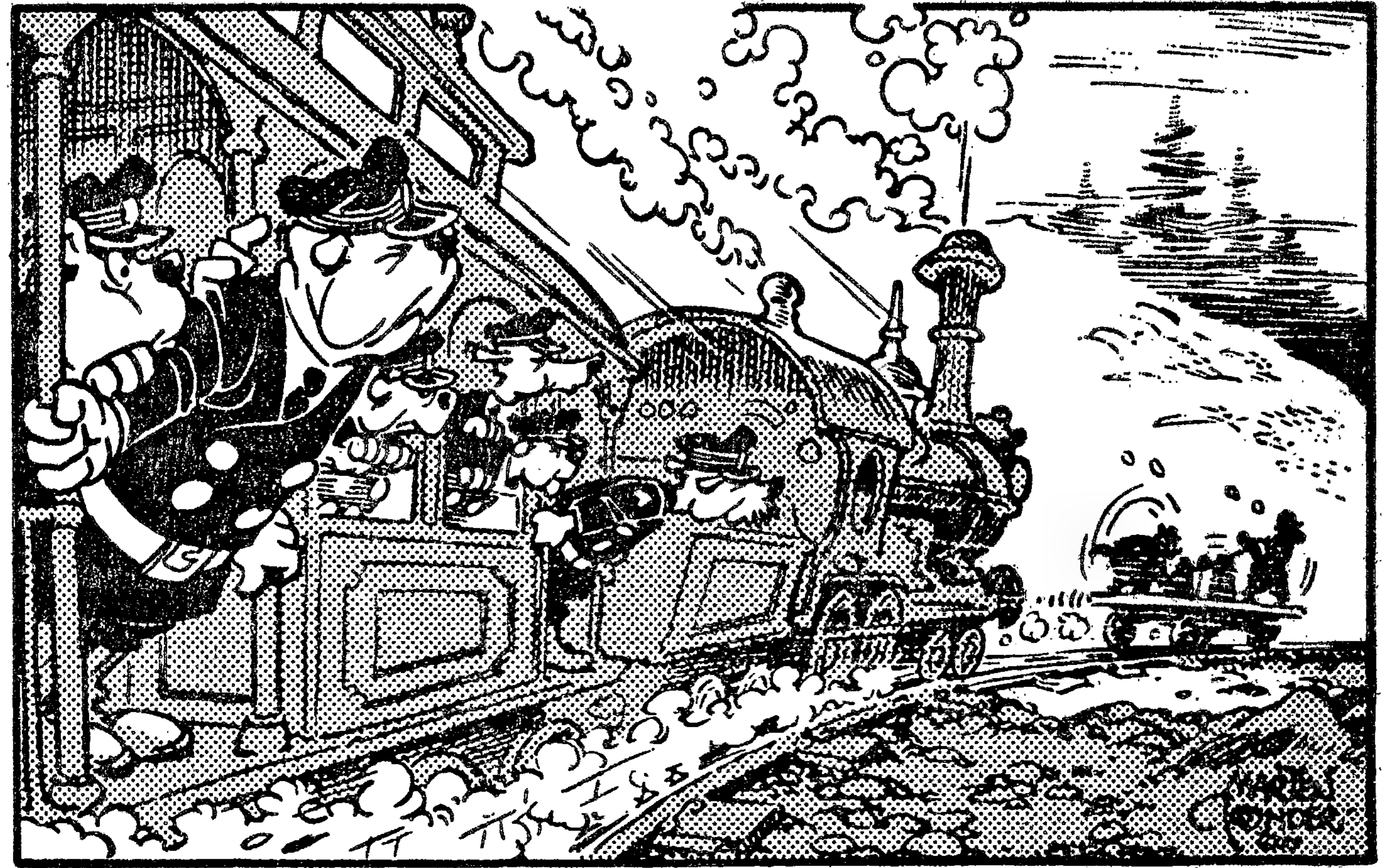
8780 Het was een vreemde middag. De wekker was nog niet gegaan en het was zelfs nog niet donker toen er een trein naderde. Het is dan ook te begrijpen dat de stationschef door het dolle heen was en verrukt met zijn lamp zwaaide om de locomotief tot staan te brengen.
"We worden in beslag genomen", riep hij boven het gepiep en gesis van de remmen uit. Op de locomotief bleef het echter stil. De machinist gaf geen teken van leven, maar de politiemacht wel. De deuren van de overvalwagen openden zich om een stramme rij geoefende agenten door te laten.
"Bezet de voertuigen!", riep de commissaris, die terzijde stond. "Laat niemand ontkomen. Alle passagiers opschrijven".

De wakkere groep beklom het perron en begon aan de opgedragen taak, maar daar kwam al spoedig een einde aan.
"Er is alleen een soort conducteur aan boord", meldde de brigadier Snuf. "Ongunstig karakter, met naam Norrius. Geen passagiers, geen..."

"Goed", onderbrak de politiechef. "We bezetten de trein, Snuf. We gaan mee naar het eindpunt en daar onderzoeken we de boel met een heel fijn kammetje. Dit is een vreemde zaak met sinistere kanten. Wat zit er achter? Smokkel? Spionnage? We moeten op alles voorbereid zijn, Snuf. Komaan, we gaan rijden".

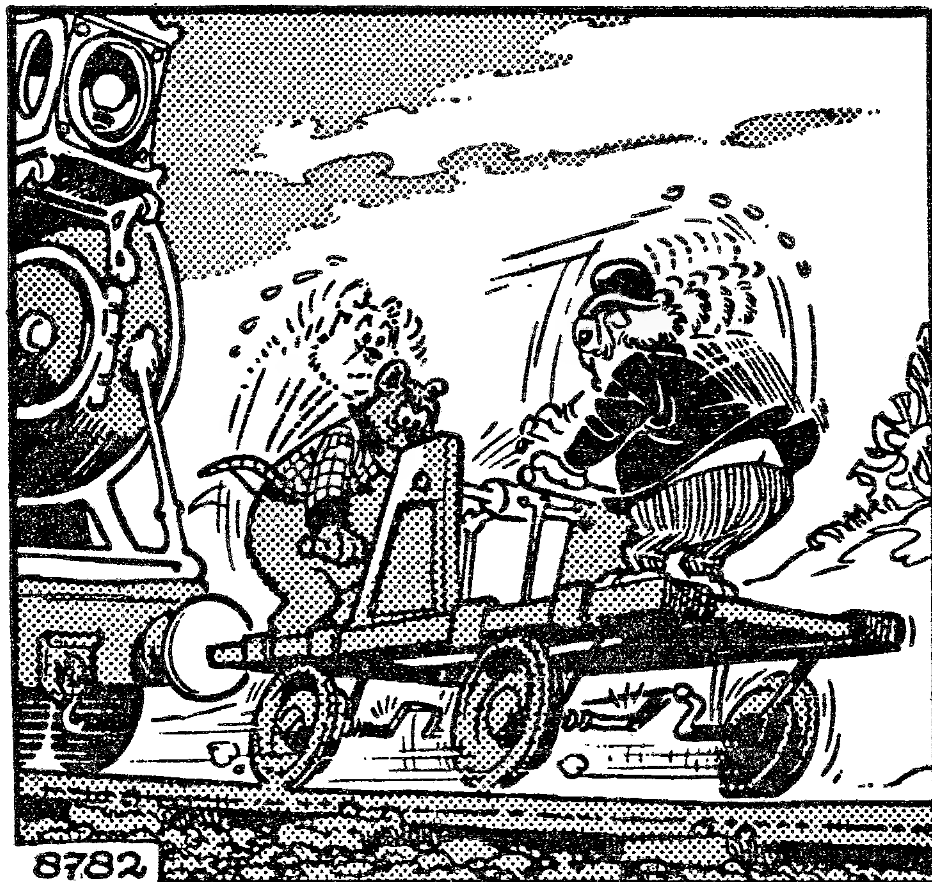

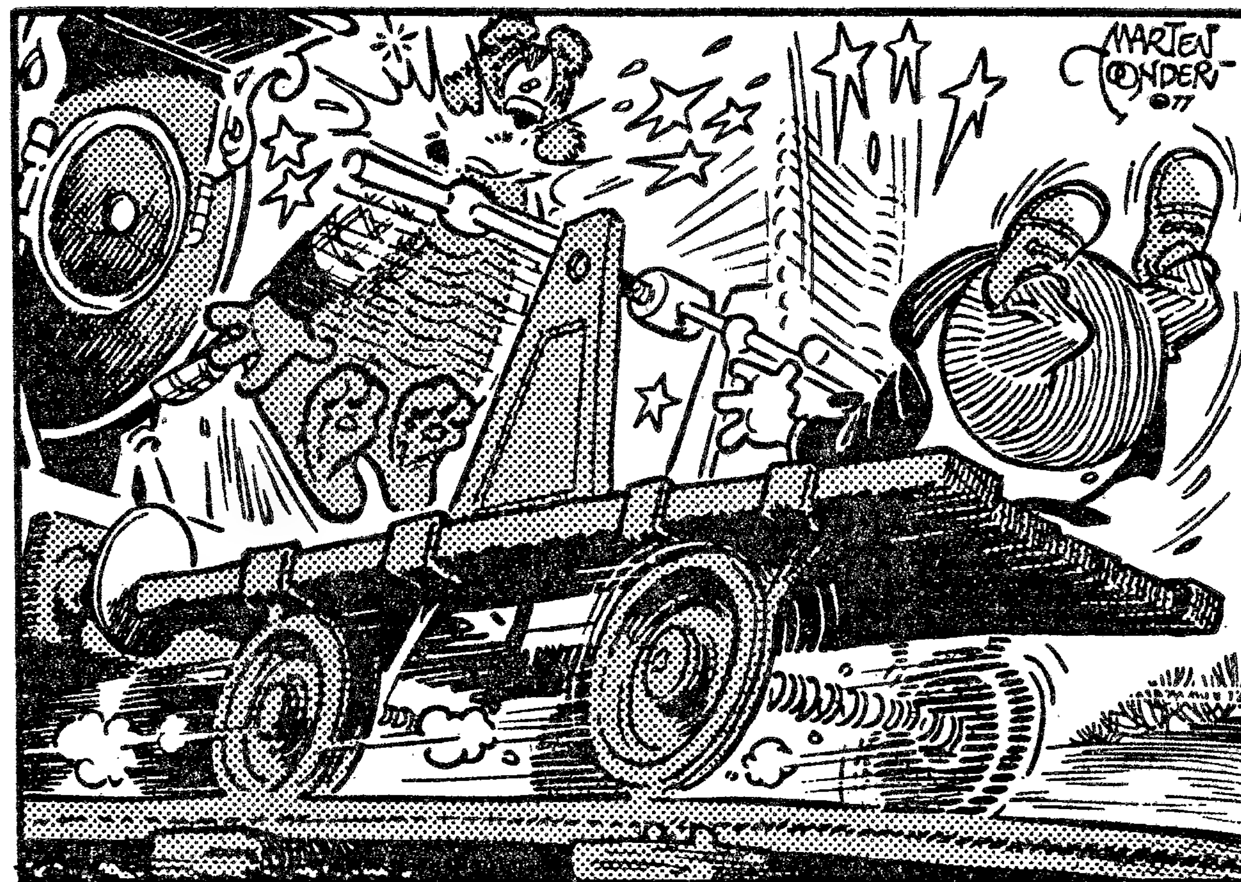

7881 Heer Bommel en de ambtenaar Dorknoper hadden de lorrie ongehinderd uit de tunnel kunnen zwengelen en nu ratelde het wagentje door de winterse natuur op weg naar het station Ugelterp.
"Men heeft ons laten gaan" stelde de beambte vast. "Van een ontvoering in de zin der wet is dus geen sprake. Dat neemt niet weg dat ik aan zal dringen op een grondig politioneel onderzoek.Maar waarom slingert u niet wat fermer?

Op deze wijze doe ik het werk alleen!"
"Het is te veel voor mijn teer gestel ",klaagde heer Bommel, terwijl hij een zakdoek voor de dag haalde om zijn schedel te betten.
"Ik weet het trouwens niet",vervolgde hij. "Doen we er wel goed aan? We hebben de jonge vriend in de steek gelaten, ik heb de maaltijd niet afgerekend, en vluchten stoot mij als heer altijd tegen de borst...."
Een kreet van zijn metgezel onderbrak zijn gedachtengang.
"Stop!" ,riep deze. "Achteruit! Daar achter de heuvel komt een trein op ons af...Dat wordt een botsing.. Andersom pompen!"
Zo roepende had hij de daad al bij het woord gevoegd, zodat het karretje met toenemende vaart op zijn pad terugkeerde. Want heer Ollie vergat zijn uitputting, nadat hij een blik over zijn schouder had geworpen, en ook hij zwengelde met volle kracht.
De snelheid van de trein was echter veel groter, en het is te vrezen dat een botsing niet kan uitblijven.

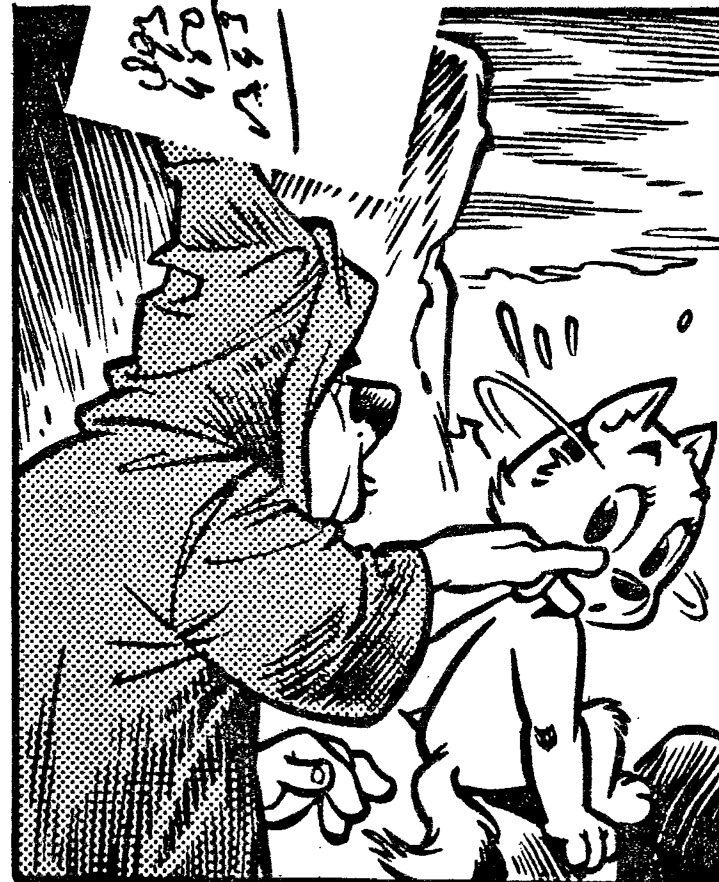

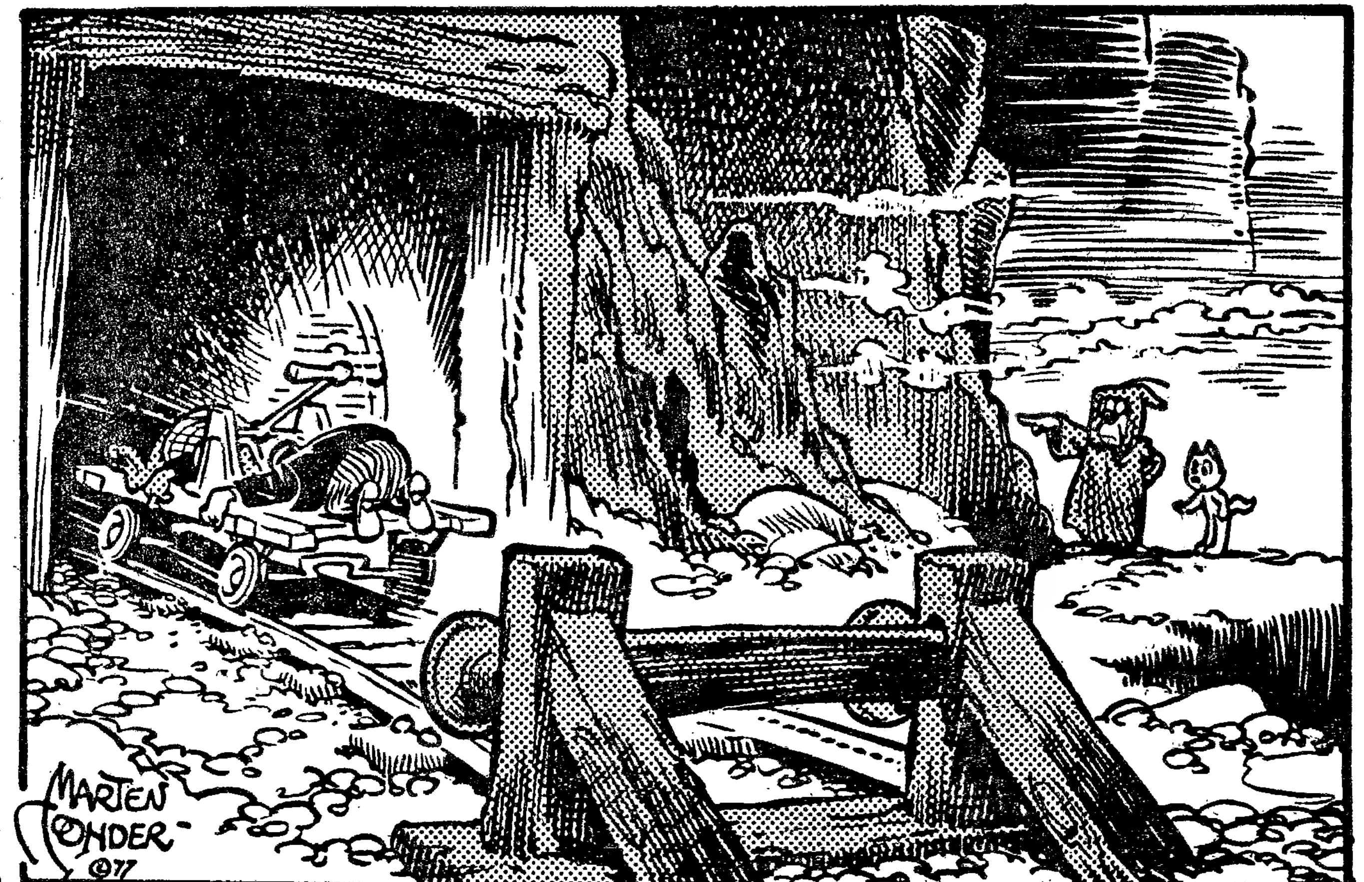

7882 Heer Bommel voelde het naderende gedaver van de trein in zijn rug en terwijl het angstzweet hem uitbrak, bewoog hij zich uitzinnig op en neer om het wagentje grotere snelheid te geven. De heer Dorknoper bleef trouwens niet achter, hoewel hij het duister inzag.
"Ik hoor roepen", prevelde hij achter de adem. "Dat moet de machinist zijn. Maar waarom remt hij niet? Ik zal niet verzuimen daarvan een aantekening te maken in mijn rapport. Deze manier van rijden is. . ."
Verder kwam hij niet, want op dat moment had de locomotief het voertuigje bereikt en begon het voort te duwen met zo'n snelheid dat de heren de macht over de zwengel kwijt raakten en aangeslagen op de planken vloer belandden.
Intussen was Tom Poes niet in de grot gebleven. Hij was terug gegaan naar de uitgang en nu was hij bezig om de berghelling af te dalen.
"Het is link" mompelde hij. "Als er verborgen camera's zijn, kan ik nu, gemakkelijk gezien worden. Maar er komen vast en zeker moeilijkheden voor heer Bommel, nu die extra trein is ingelegd. Als hij hij maar niet overreden wordt..."

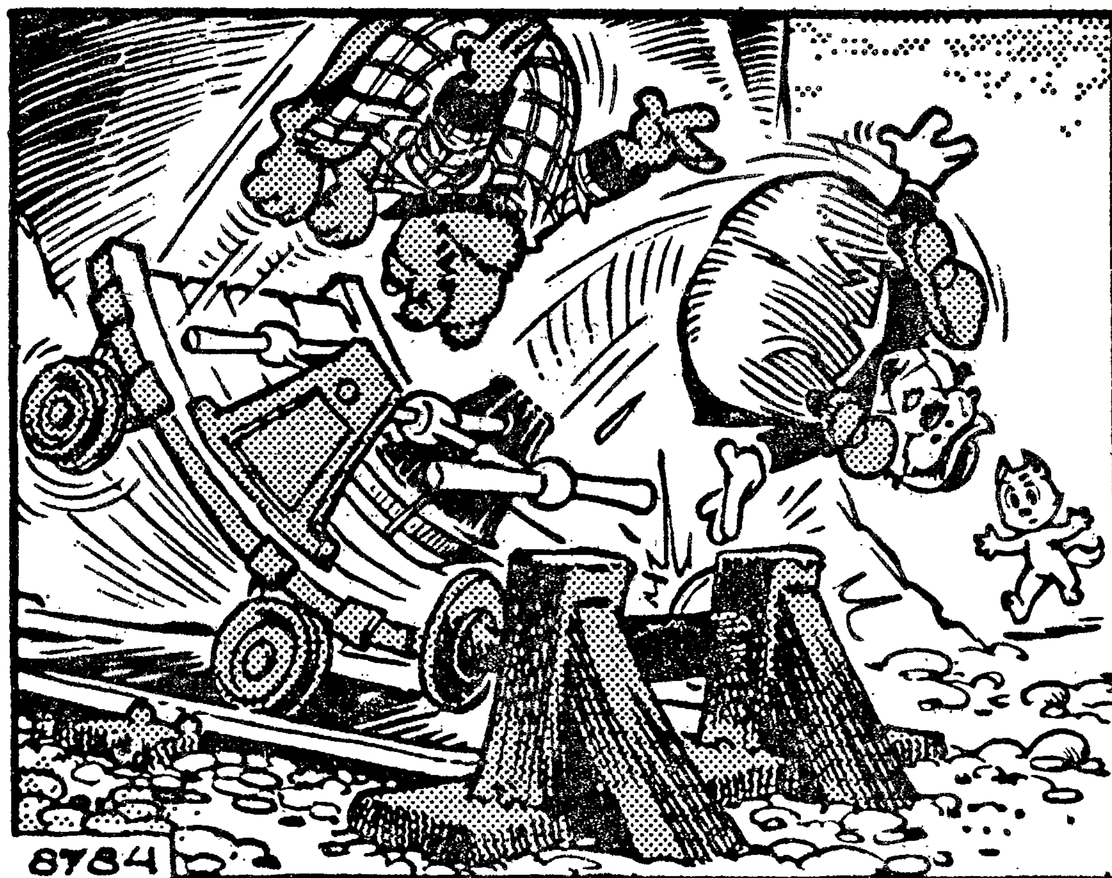

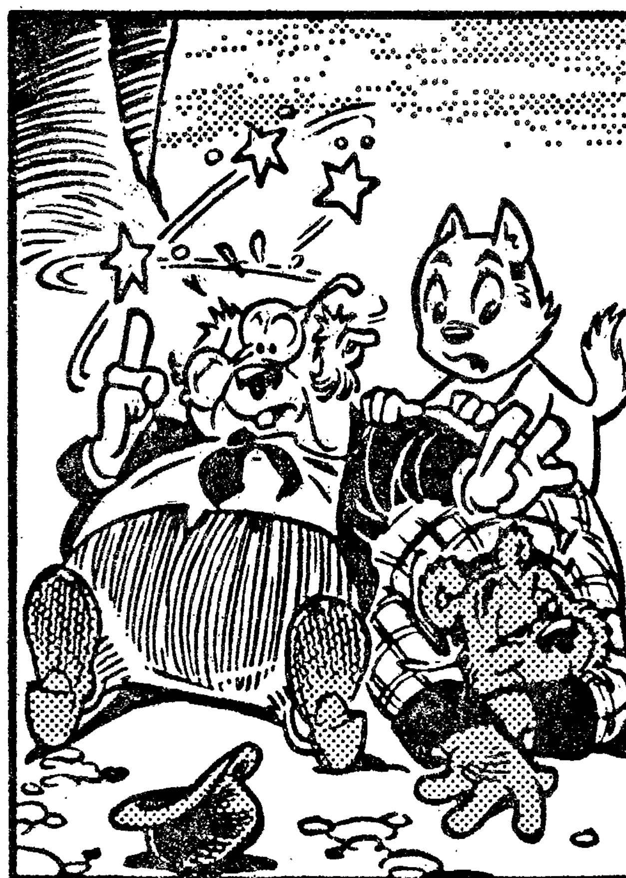

8783 "Als ze me in die grot nu maar maar niet hebben gezien", zei Tom Poes tot zichzelf. "Dan is er een kans dat ze me nu ook niet direct in de gaten krijgen".
Met die gedachte daalde hij het laatste hellinkje van de berg af, zodat hij in de buurt van de buffer terecht kwam. Maar op het moment dat hij op de grond stapte, merkte hij tot zijn schrik dat hij zich vergist had, wat hij werd op de schouder getikt.
"De Grote Onthaler ziet alles" sprak een bekende stem achter hem. "Er sluipt hier niemand rond om kattekwaad uit te halen zonder dat hij het weet".
"Maar ik weet ook wel wat" zei Tom Poes. "Jij bent de conducteur en heet Grolius".

"Helaas" hernam de ander op droeve toon. "Dat is lang geleden . Nu ben ik hoeder en mijn naam is Grol. Het is de straf voor mijn onoplettendheid en die is zwaar. Het zal me de helft in mijn beloning schelen. Maar wees niet bang, jij bent in het Plan opgenomen".

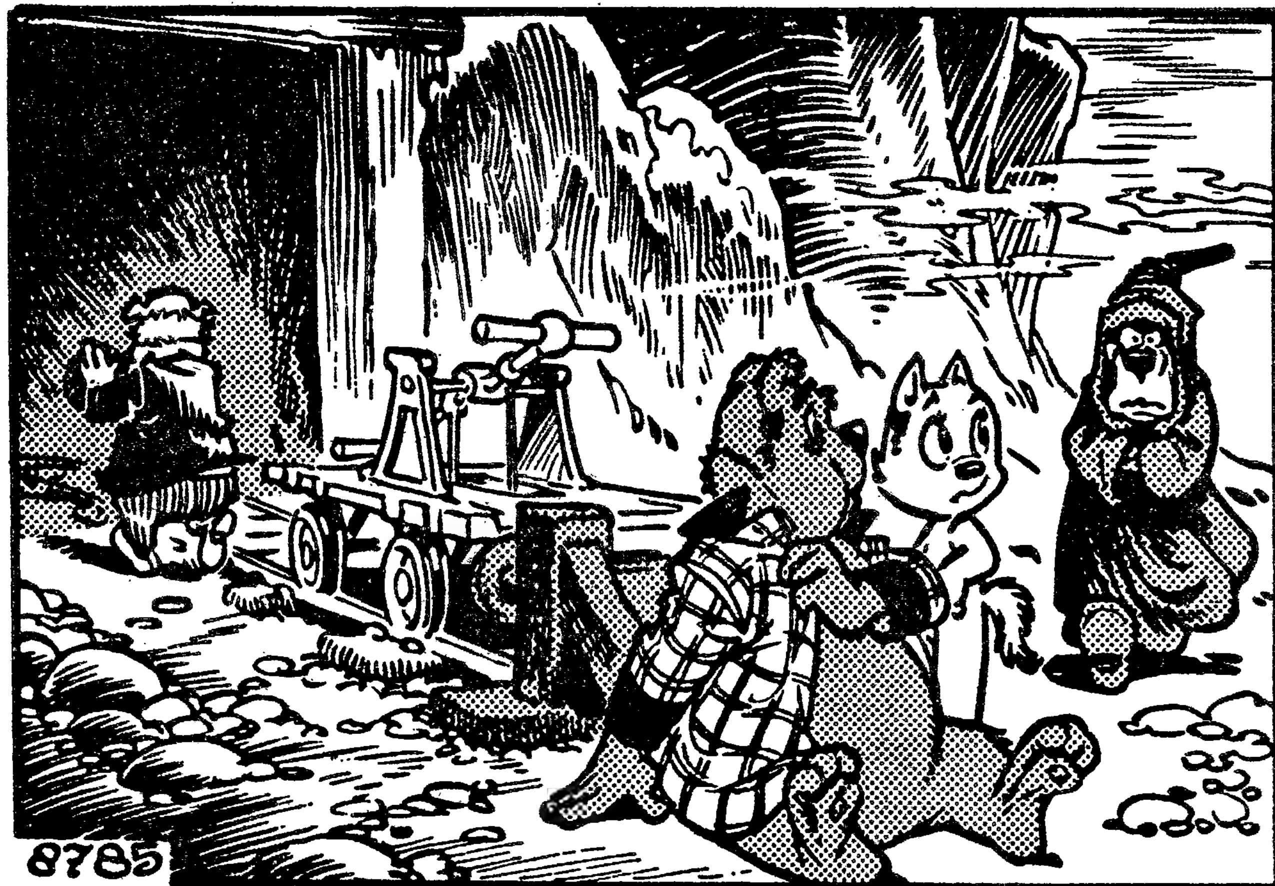
"Over welk plan heb je het eigenlijk?" vroeg Tom Poes.
Daar gaf de ander geen antwoord op. Hij wees naar de uitgang van de tunnel waaruit de lorrie te voorschijn kwam schieten met een druk bewegende zwengel en twee stille figuren aan boord.
"Kijk" zei Grol. "Dat betekent dat de de trein is aangekomen. Hij zal wel op het station staan"

8784 De lorrie schoot uit de tunnel en smakte met zo'n kracht tegen de buffer aan, dat de beide opliggenden omhoog geworpen werden.
Tom Poes liet de oud-conducteur staan en rende naar de ongelukkigen, die geheel versuft op de grond lagen.
„Heer Ollie", riep hij, "hebt u zich pijn gedaan?"
De aangesprokene gaf geen antwoord, maar de ambtenaar Dorknoper mompelde zacht voor zich heen: "Niet verzamen een uittekening te muiken.."
"Ze zijn er slecht aan toe", zei Tom Poes bij zichzelf. "En toch moet ik proberen ze bij te krijgen. De trein staat nu op het station en misschien kunnen we daarmee wegkomen".

Daar vergiste hij zich in, want zoals oplettende lezertjes weten, was de trein door een sterke politiemacht in beslag genomen.
"Van vertrek is geen sprake", sprak commissaris Bas tot de conducteur. "Alle rijtuigen moeten grondig onderzocht worden, evenals het station. En jij wordt vastgehouden voor ondervraging. Wat betekent trouwens dat rare masker, dat je voor hebt"
"Dat is geen masker", protesteerde de treingeleider. "Dat hoort bij mijn uitrusting als conducteur van de Oriënt Expres. En het vertrek wordt geregeld door de Grote Onthaler, die u hartelijk welkom heet".

8785 De heer Dorknoper kwam het eerste bij uit zijn verdoving, omdat hij een geschoold ambtenaar was. Hij zette zijn bril recht en stond op.
„De trein", mompelde hij, terwijl hij zijn hoed afborstelde. „Die moet ik in mijn rapport opnemen en hij staat voor."
Met die woorden repte hij zich de tunnel in, terwijl de heer Bommel de ogen opsloeg en heel voorzichtig overeind ging zitten.
„Welk jaar is het?", vroeg hij met een zwakke stem.
Tom Poes wilde hem inlichten, maar de naderende Grol was hem voor.
„Daar bent u dus terug", sprak hij. „U kunt de Grote Onthaler niet ontlopen. Hoe hebt u dat nu toch kunnen proberen, terwijl u met weldaden overladen was?"
„Ik..eh..het was die ambtenaar", begon heer Ollie onzeker. „Ik heb me door hem laten lijmen, als u begrijpt wat ik bedoel. Maar ik heb klachten over de trein. En ik zou nu toch wel eens willen weten wat dit hier allemaal betekent".
„Ik ben blij dat u berouw hebt", hernam de hoeder. „Want u hoort in het Plan en u kunt uw Verheven Vergaster een groot genoegen doen".

„Kom toch mee", siste Tom Poes, maar heer Ollie lette niet op hem.
„Wat voor genoegen is dat?", vroeg hij. „En wat voor plan?"
„Het gaat om de bestrijding van acht monsters die hier de omgeving onveilig maken", legde de ander uit. „Maar ja, dat is moeilijk en eigenlijk alleen maar iets voor een held. Het is verkeerd om het aan u te vragen..."

8786 Terwijl de agenten onder leiding van brigadier Snuf het perron en de trein doorzochten, had commissaris Bas de ondervraging van de conducteur op zich genomen. Maar dat bleek moeilijk werk te zijn en na een poosje begon de politiechef zijn geduld te verliezen.

„Allemaal kletspraat!", riep hij uit. „Eerst wil je me wijsmaken dat hierboven een onthaler zit met een plan en nu vertel je me dat deze plaats gedreven wordt door acht monsters. Wat is dat voor onzin?"

„Het zijn tijdmonsters", legde de conducteur zachtmoedig uit. „Allerlei misstanden waartegen men machteloos is. Ze horen in het Plan, maar ze moeten wel bestreden worden".

„Lariekoek!", riep de politiechef rood. „Wat heeft dat met de aanleg van deze klandestiene spoorlijn te maken?"

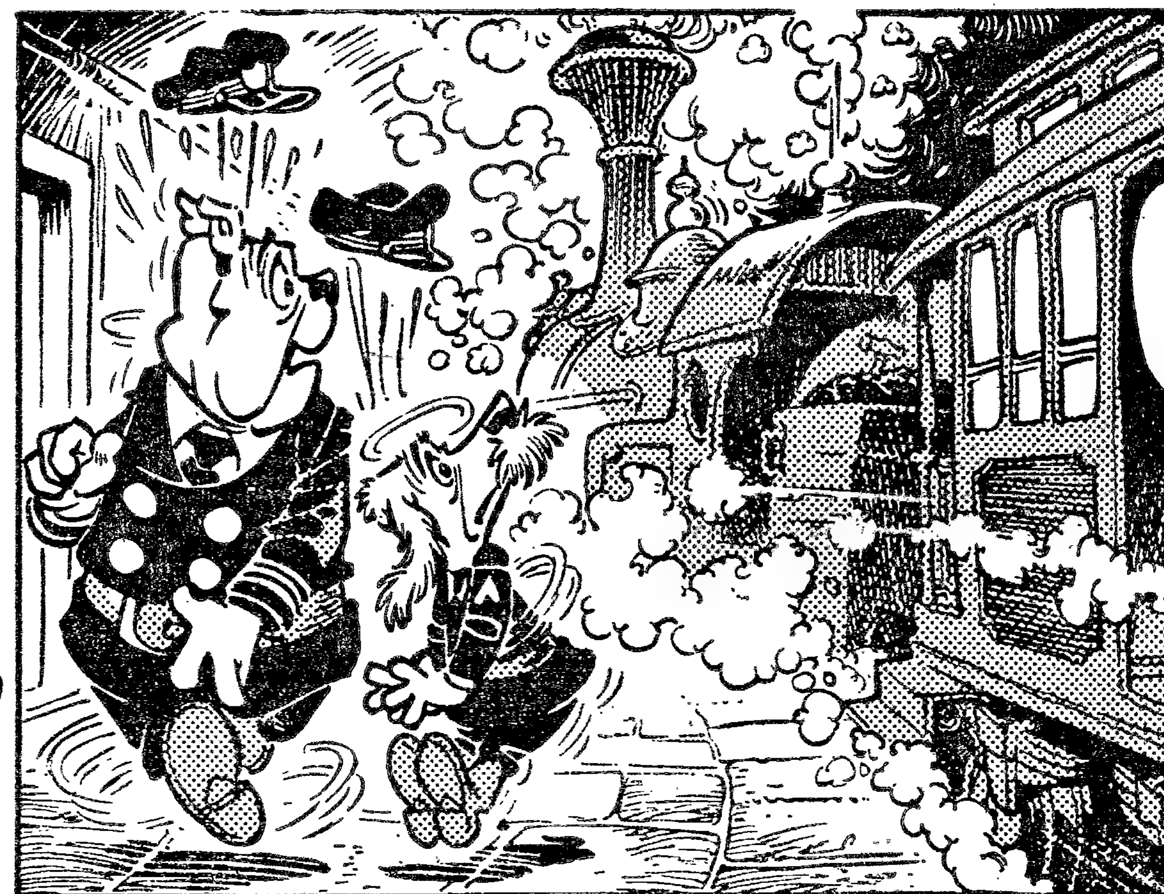
„Alles", zei de treingeleider met een milde glimlach. „De trein behoort eeuwig voort te gaan. Dat kan, want de baan loopt rond in een cirkel. Het is dan ook verkeerd dat hij nu zo lang stil staat. Dat zal de Grote Onthaler niet prettig vinden".

De heer Bas stond op het punt uit te barsten, maar op dat moment trad de ambtenaar eerste klasse Dorknoper de wachtkamer binnen.

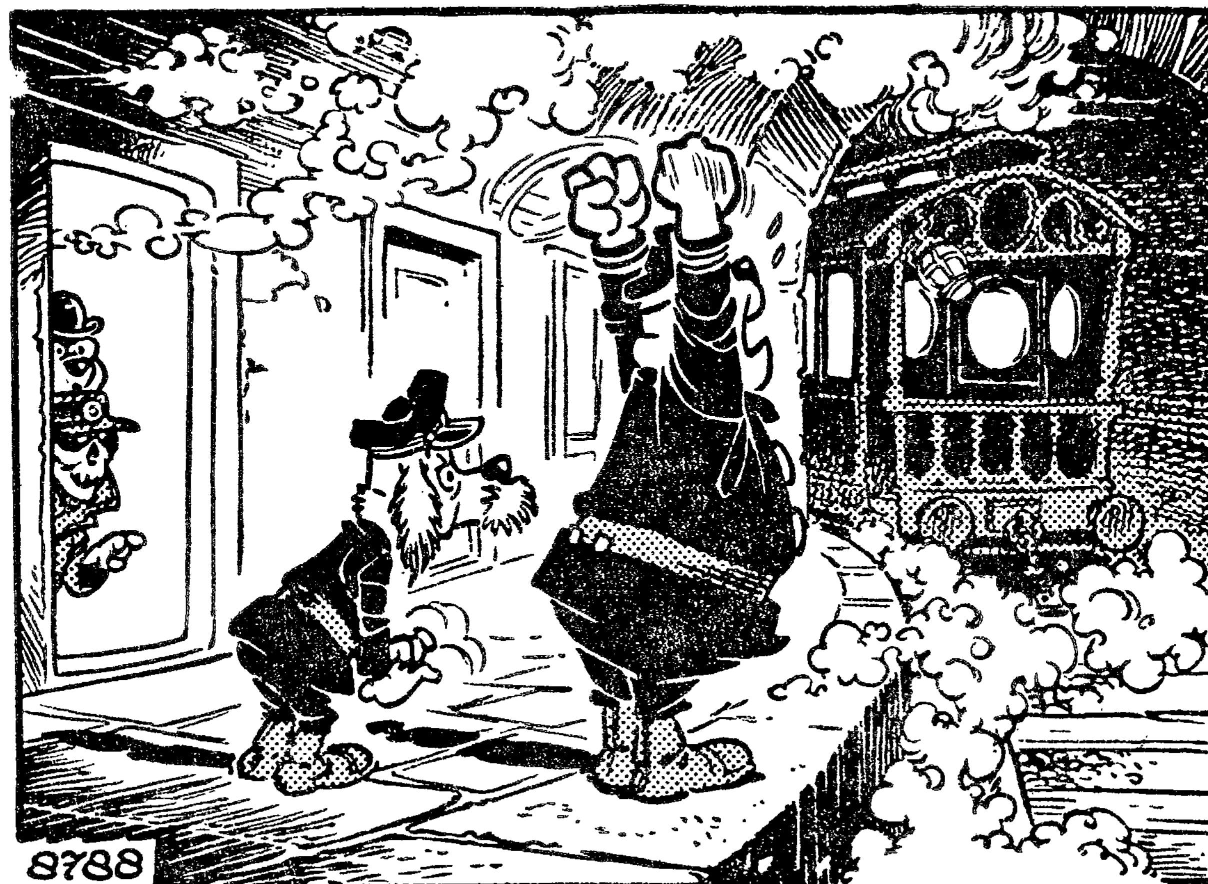
„Gelukkig, dat ik u zie", sprak deze. „Eindelijk komen er orde en recht in dit dolhuis".

8787 De heer Dorknoper had gelijk, de politie onderzocht het perron op ordelijke wijze en ook de trein zelf werd grondig doorgenomen. Als laatste ontsteeg de agent Flappers aan de vuurplaat om verslag uit te brengen aan brigadier Snuf, die de leiding van de operatie had.
,,De wagens zijn allemaal leeg'', meldde hij. ,,Ook de locomotief is verlaten. Geen stoker of machinist te zien. Niks verdachts''.
,,Mooi'', zei Snuf. ,,Dan hoeft de bewaking niet zo streng meer te zijn. Maar houd een oogje in het zeil, Flappers. Je kan nooit weten''.
Voldaan keerde hij zich om en nu viel zijn oog op commissaris Bas, die ingezakt uit de wachtkamer kwam.
,,Een onthaler met tijdmonsters in een trein die eeuwig ronddraait'', mompelde de politiechef, zijn voorhoofd afvegend. ,,Dit is een zaak zonder kop of staart, met sinistere kanten''.
,,Maar de trein is leeg, chef'', sprak de brigadier salueren, terwijl hij naderbij trad. ,,Met een fijn kammetje doorzocht, maar niets gevonden. Zelfs geen machinist. Die is 'm natuurlijk gesmeerd. Maar hij zal niet ver komen, we hebben de tunnels en de uitgangen onder controle''.
,,Mooi'', zei de commissaris oplevend, ,,dat is tenminste iets. We moeten hier ordelijk te werk gaan, want anders...''
Hij werd onderbroken door de snerpende fluit van de locomotief en door de stoom die sissend aan de machine ontsnapte. En toen hij zich geschokt omkeerde, zag hij de trein met toenemende snelheid naar de tunnel rijden.

8788 De trein verdween met een klagend gefluit in de tunnel, de beide politiebeambten temidden van rook en stoom achterlatend.
Commissaris Bas stiet enkele onsamenhangende klanken uit, want het is te begrijpen dat het gebeuren hem te veel werd.
„Maar dit kan niet" riep de brigadier sussend. „Het is onmogelijk. De locomotief was verlaten, en dus..."
„Knoeiwerk!", loeide zijn meerdere. „Dat noemt zich tegenwoordig politie. Een aanfluiting!"
Zijn stem deed de deuren trillen en trok zodoende de aandacht van de ambtenaar Dorknoper, die zich met de conducteur in de wachtkamer bevond.
„Boosheid en opstandigheid helpen niet", sprak de laatste naar buiten tredend. „Zelfs uw agenten kunnen de Oriënt Expres niet tegenhouden. De Grote Onthaler heeft ingegrepen. Hij kan niet gedogen dat men tegen het Plan ingaat".
„Maar hoe k-kan de t-trein rijden als er geen m-machinist is?", vroeg Snuf ontdaan.
De conducteur schudde met een zwijgende glimlach het hoofd, doch de ambtenaar eerste klasse, die zich wat op de achtergrond hield, legde nadenkend de wijsvinger langs de neus.
„Ik veronderstel", mompelde hij, „dat hier sprake is van draadloze besturing. En dat duidt op een opstandige beweging. Machtovernemers houden van bestuur zonder draad".

„Opstandige beweging?", herhaalde de conducteur. „Ik zou liever zeggen de tijdmonsters". En het lijkt me toe dat de heren nuttig werk willen doen. Nu, dan moeten ze die onschadelijk gaan maken. De Onthaler zal dat graag zien, en..."

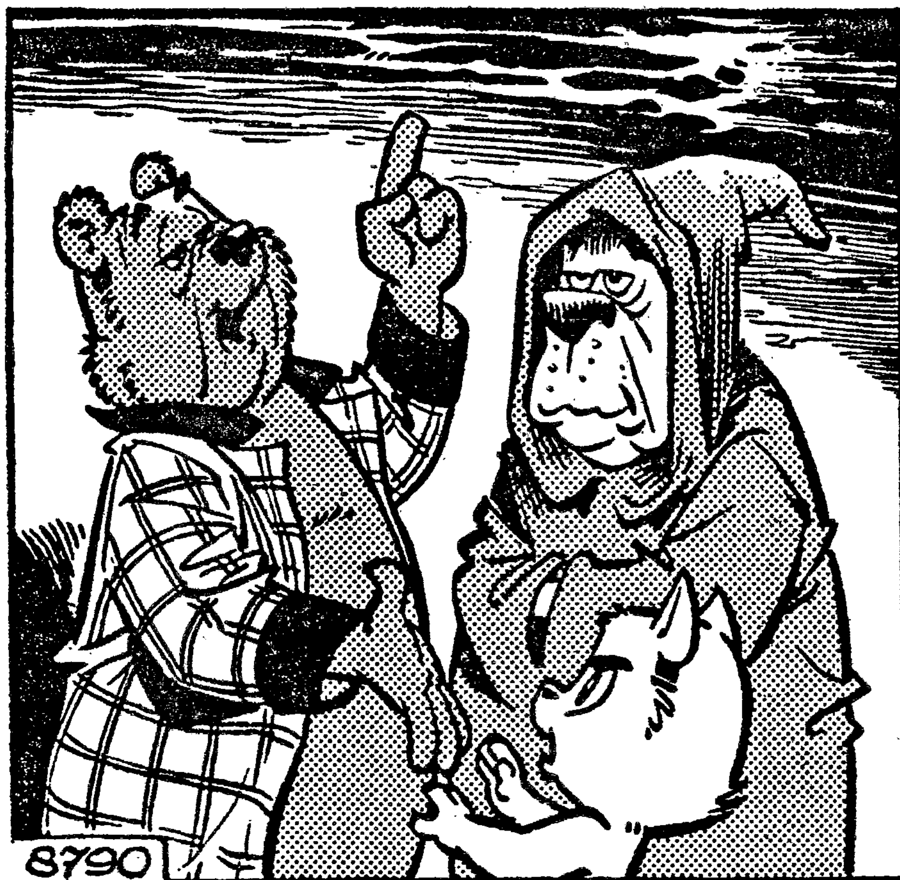
„Ach wat, onthaler!", riep commissaris Bas, rood aanlopend. „Het gaat hier om wetsovertreding en ordeverstoring. We gaan het hele terrein doorzoeken. Ook achter die deuren. Verzamel iedereen, Snuf. En die conducteur, hoe heet die, houdt zich beschikbaar als gids. Ik wil weten wat die tijdmonsters zijn".

„Een opstandige beweging", zei de heer Dorknoper. „Daar duidt alles op".

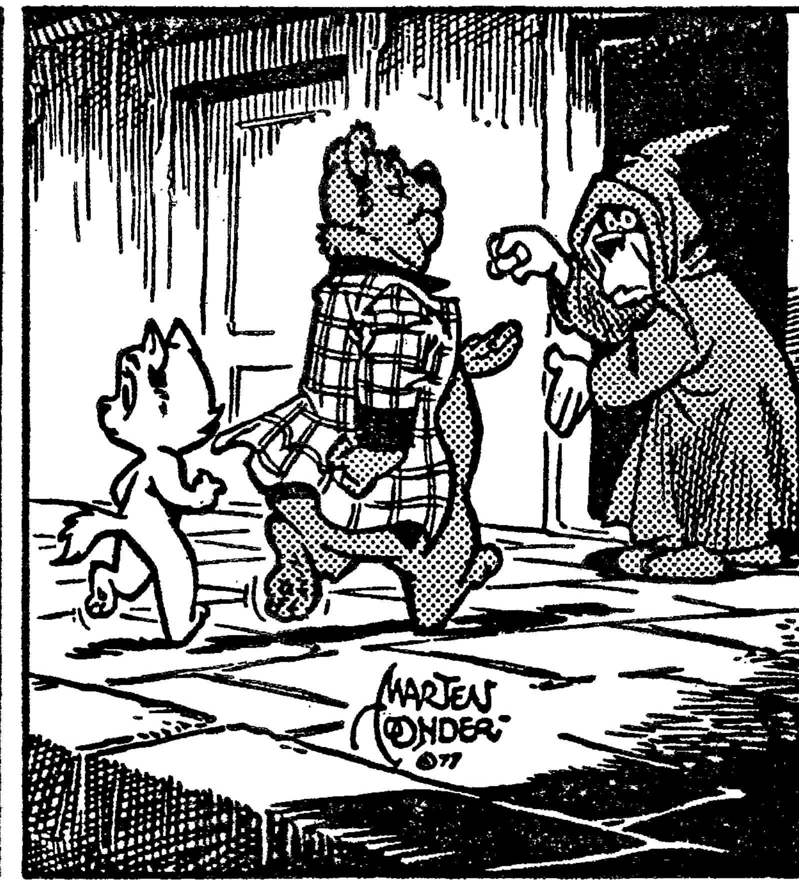
Er werd echter geen acht op zijn woorden geslagen. De brigadier was bezig om alle agenten bij elkaar te roepen en heer Bommel en Tom Poes, die nu met de hoeder door de tunnel naderden, waren natuurlijk veel te ver weg.

„Ik zie geen trein meer", zei heer Ollie. „We zijn natuurlijk te laat, hij is zonder ons vertrokken. Wat zijn dat eigenlijk voor tijdmonsters waar u het over had, heer Grol? Ik ben een heer met een zwakke gezondheid, bedoel ik. Maar misschien heb ik nooit kunnen verdragen, wat jij, jonge vriend?"

„Hm", zei Tom Poes. „We kunnen beter naar huis gaan. Desnoods lopend over de dwarsliggers van de rails".

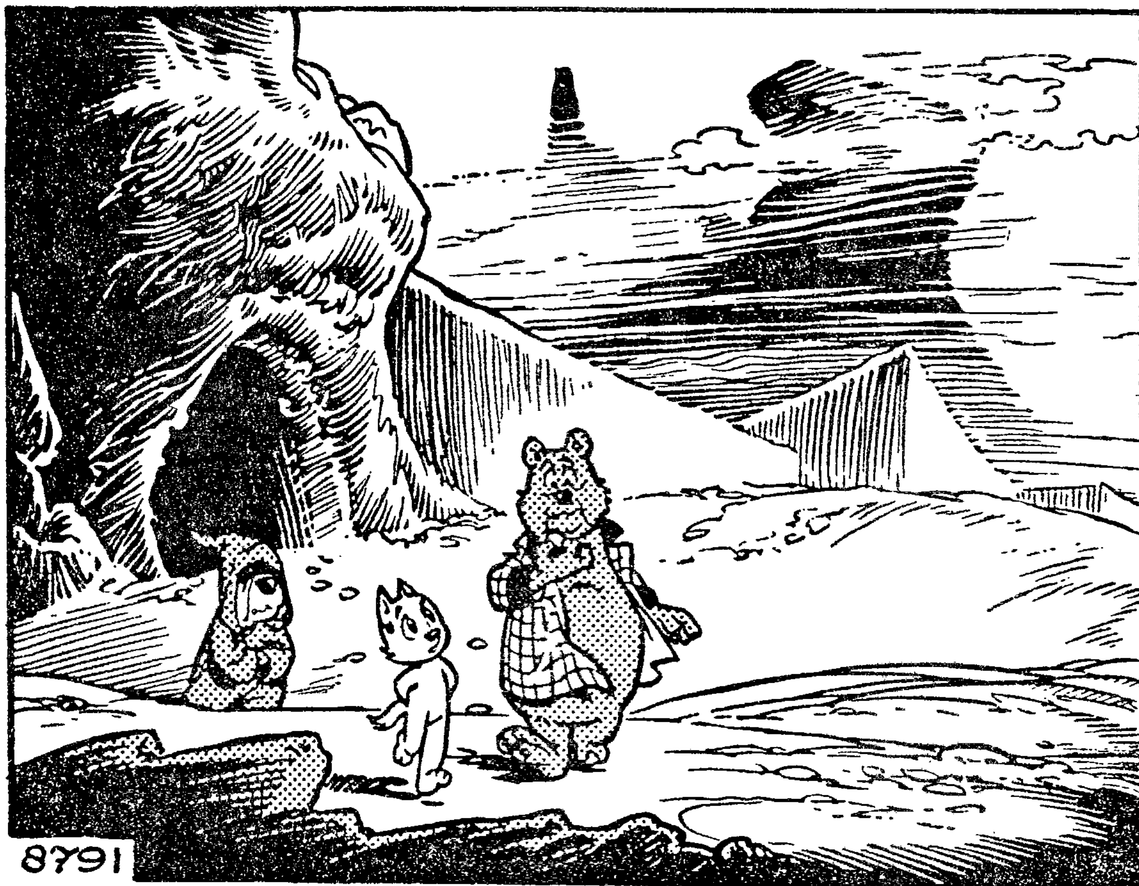

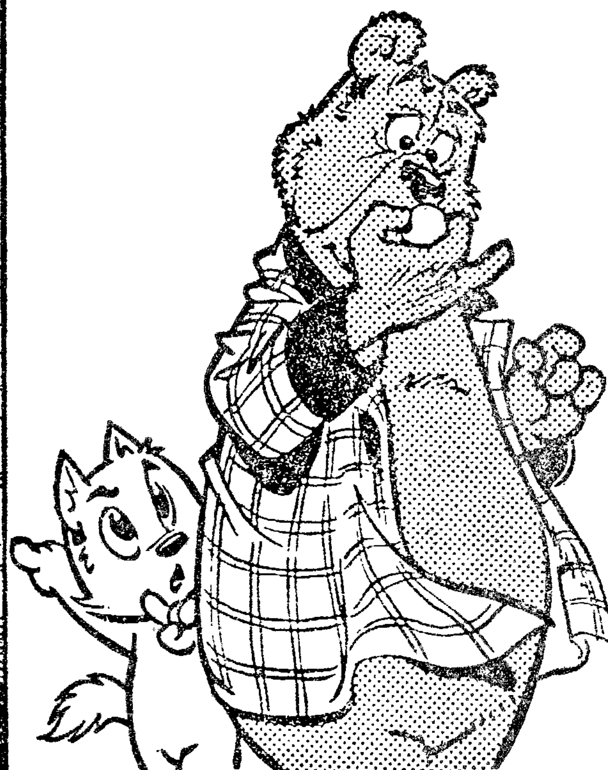

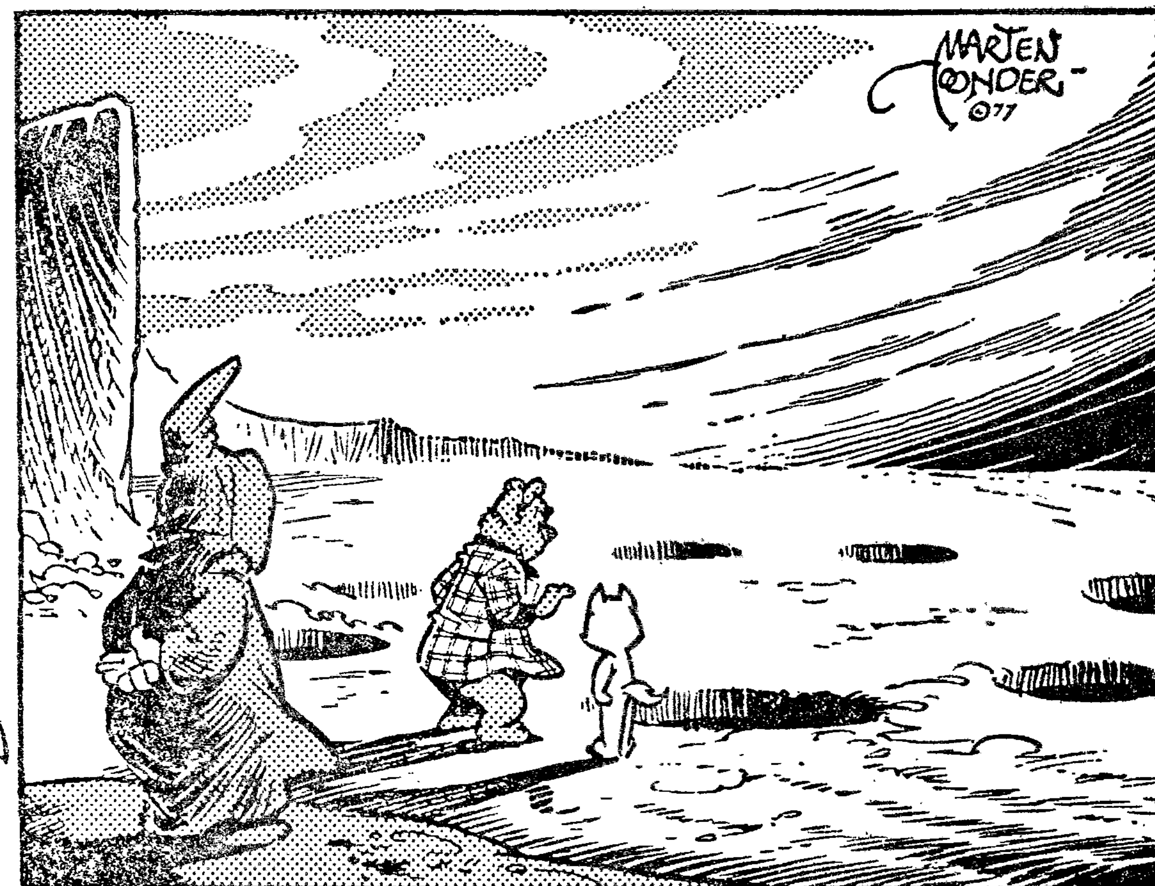

„Laten we nu maar naar huis gaan", zei Tom Poes. „We kunnen dit beter aan de politie overlaten. Als we een beetje handig zijn, kunnen we misschien aan die verborgen camera's ontsnappen."
Door deze verstandige woorden wist heer Bommel wat hem te doen stond. „Nu moet je eens goed luisteren", sprak hij. „Het komt me voor dat hier misstanden heersen. En deze heer Grol boezemt mij vertrouwen in. Wat hij zegt heeft een diepere strekking, bedoel ik. Dat voel ik heel fijn aan".
„Onzin", riep Tom Poes. „Hij is gewoon maar de conducteur zonder masker en met een muts op".
Heer Ollie ging daar niet op in. Hij liet zich door de gids op het perron helpen en vervolgde over zijn schouder: „Jij kunt het ook niet helpen. Je mist als jongere nu eenmaal het diepere inzicht van een heer die al veel heeft meegemaakt. Hoe kan ik naar huis gaan, terwijl hier van alles gebeurt wat het daglicht niet verdragen kan, terwijl ik niet eens weet wat het is?"

„Laten we dan tenminste naar die agenten gaan", hield Tom Poes vol. „Daar zijn we veiliger".
„Dat lijkt maar zo", zei Grol, de hoeder. „Die daar gaan zich volgens het Plan op dwaalwegen begeven. En wij gaan door deze deur rechtstreeks naar het doel. Kijk, hier is een pil die tijdmonsters onschadelijk kan maken".

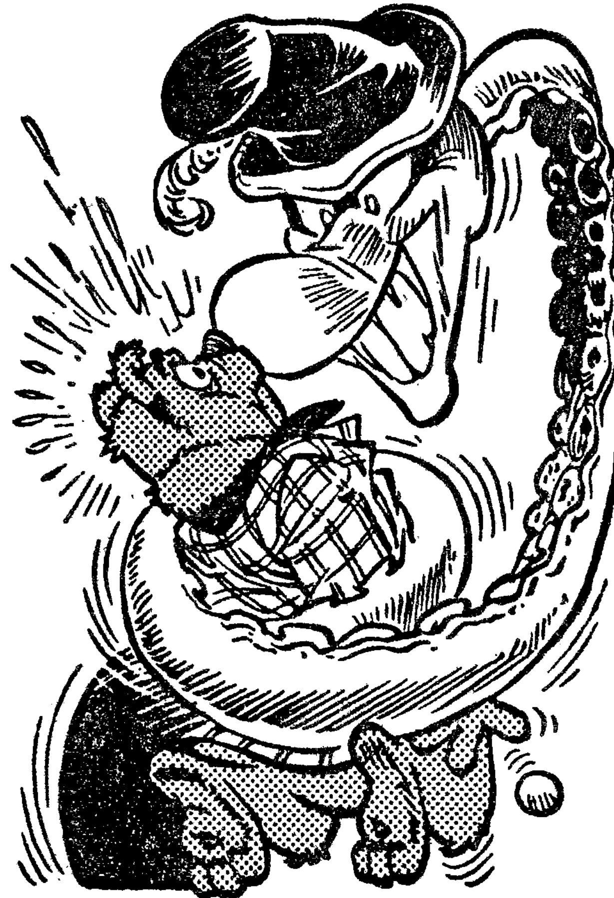

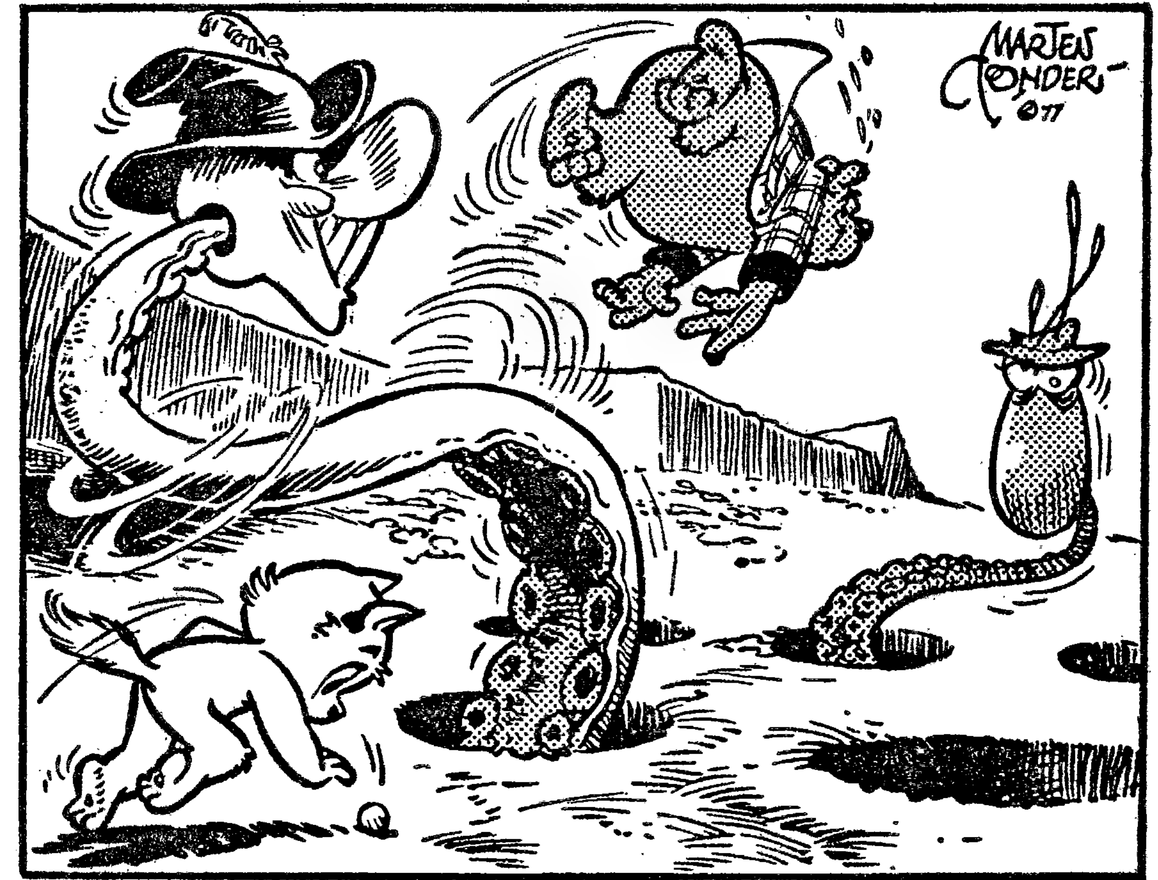
8791. De gang die achter de deur lag, was even donker als alle andere en kwam uit op een vlakte die door een muur begrensd werd. Het einde verliep nevelig in lichtgevende wolken en door de lauwe warmte deed het landschap aan een woestijn denken.
Heer Bommel had echter geen oog voor het natuurschoon. Hij liep peinzend voort, terwijl hij naar de pil staarde die hij van de gids gekregen had.
"Acht monsters", sprak hij tenslotte. "Dat zei u toch ?"
"Dat zei ik", bevestigde de hoeder, die bescheiden achteraan liep.
"En één pil die ze onschadelijk kan maken", vervolgde heer Ollie. Hij slikte moeilijk en een nerveuze trekking voer over zijn gelaat.

"D-dat k-klopt toch niet ?", vroeg hij. "Ik b-bedoel; èèn eh.. monster zou nog gaan. Maar wat doe ik dan met die andere zeven, als u begrijpt wat ik bedoel ?"

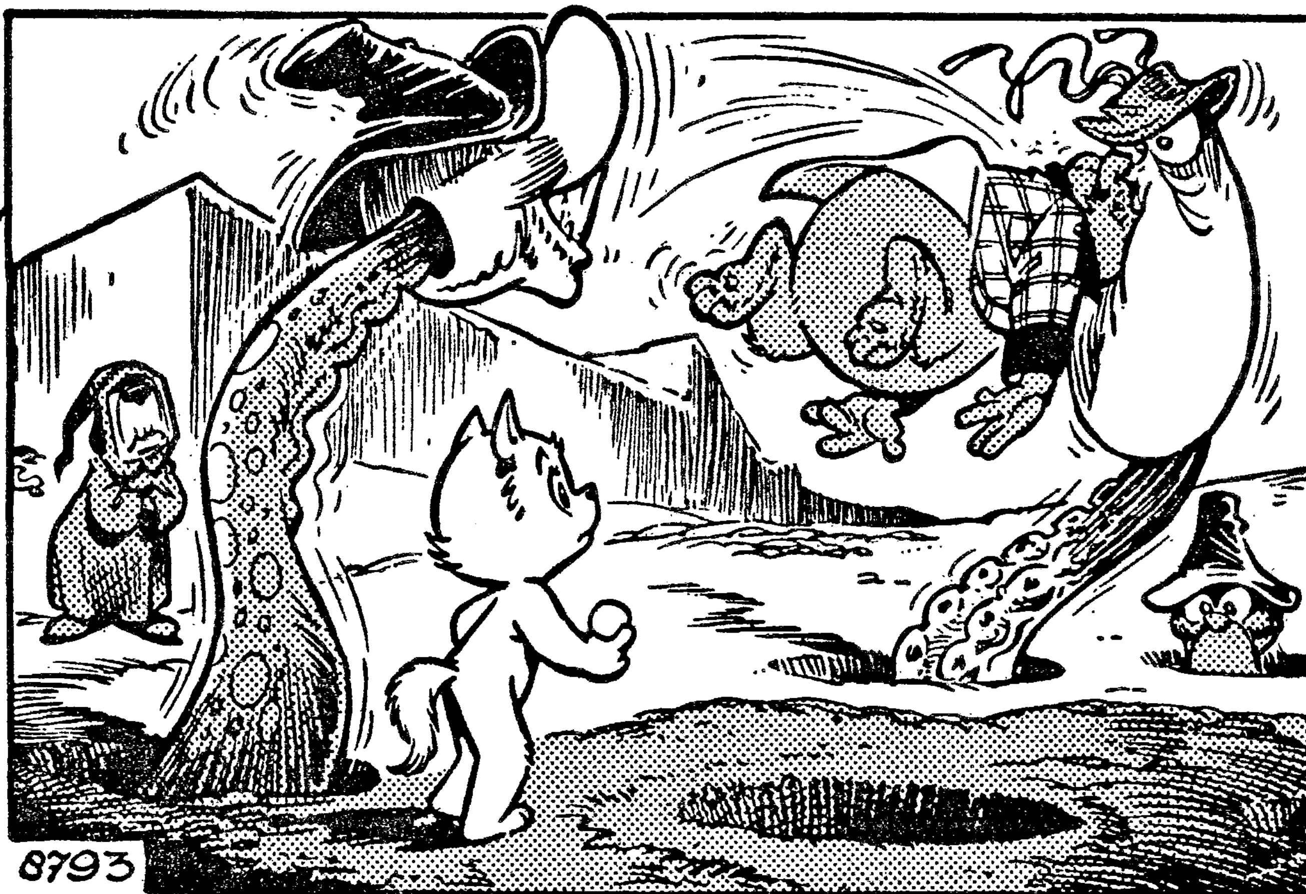
"Nee, dat wordt niks", zei Tom Poes. "Laat Grol het zelf doen. Begin er toch niet aan, heer Bommel. We kunnen nog terug. Kom mee".
Het was duidelijk dat heer Bommel in tweestrijd verkeerde. Hij bleef tenminste staan, maar hij verstijfde toen er vlak bij hem een vreemd plassend geluid uit de grond kwam. En toen viel hem plotseling op dat de kaalheid van de vlakte onderbroken werd door acht grote, ronde gaten in de korstige bodem.

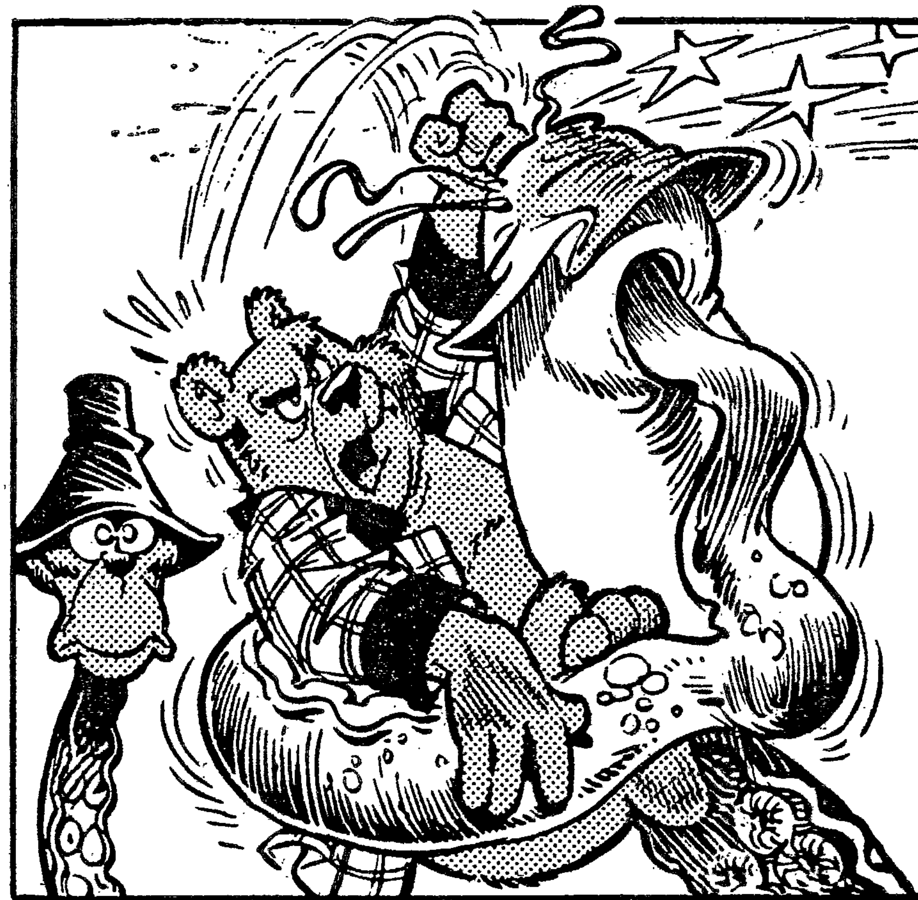

8792. Het is mogelijk dat heer Bommel plotseling de zwaarte van zijn taak zag en toch eigenlijk liever naar huis wilde. Maar toen hij eindelijk de macht over zijn benen terug kreeg, was het te laat. Uit het gat aan zijn voeten rees een vreemd gelaat op een lange hals uit de grond omhoog. Het keek hem grijnzend aan van onder een lederen hoed en schonk in het geheel geen aandacht aan de pil die heer Ollie het met trillende hand voorhield.
"Lopen !", riep Tom Poes achter hem. "Blijf daar niet staan".
Maar voordat de beklagenswaardige heer aan deze raad gevolg had kunnen geven, had de vreemde gedaante zich reeds om zijn tors gewikkeld. Zijn armen werden tegen zijn lichaam gesnoerd en de pil ontviel zijn krachteloze vingers.
"Jammer", zei de hoeder Grol, die het gebeuren op een afstand oplettend gade sloeg. "Het is te veel voor hem. Ik was er al bang voor. Maar de Hoge Herbergier wil iedereen een kans geven, omdat dat leerzaam voor hem is".
Er was niemand die naar zijn gebabbel luisterde. Heer Bommel werd door het slangachtige gedrocht omhoog geworpen in de richting van een tweede engerd die uit de grond opsteeg. En Tom Poes haastte zich om de pil op te rapen. Ten slotte kan men nooit weten hoe zo'n ding te pas kan komen.

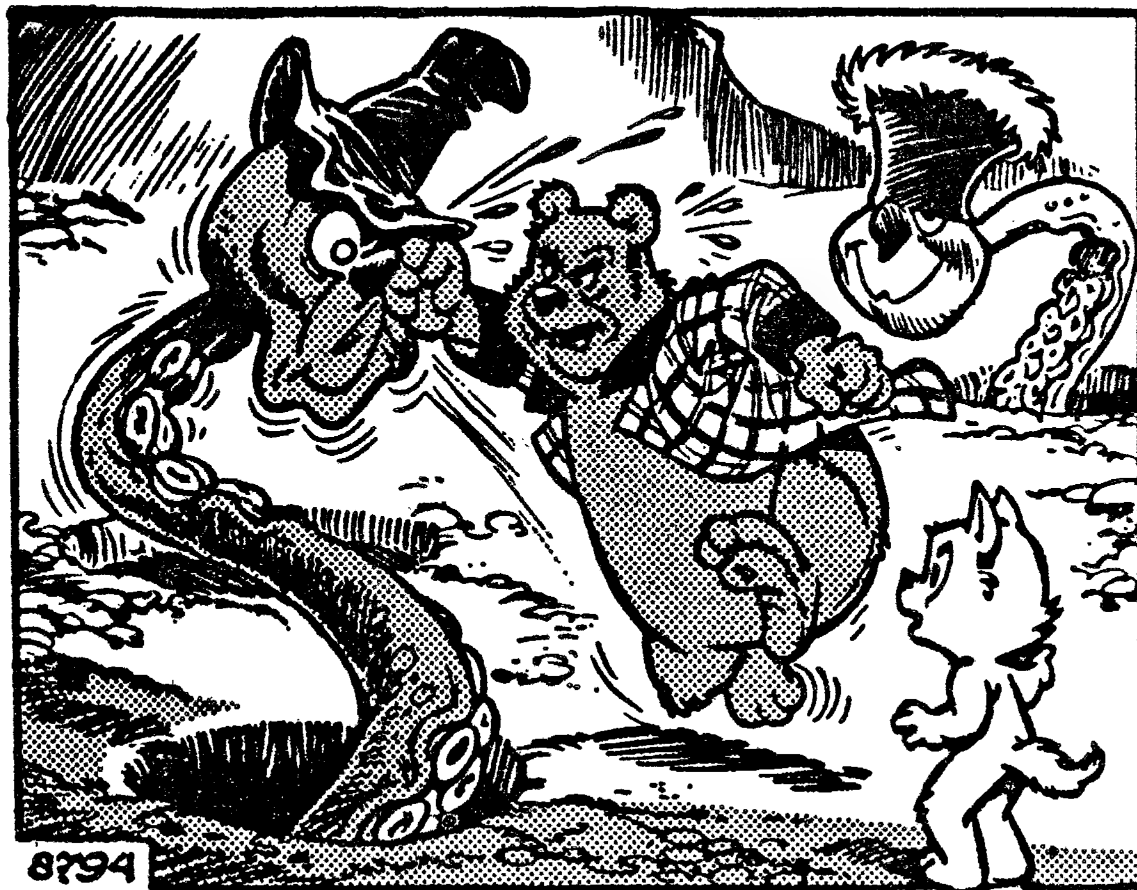

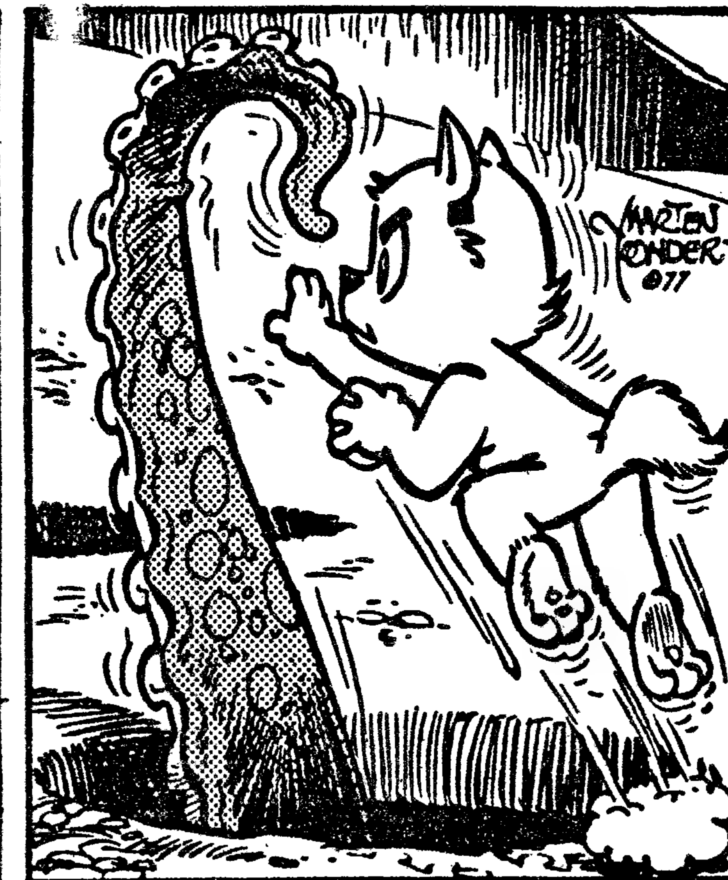

8793 Tom Poes had de pil opgeraapt en keek verslagen toe hoe heer Bommel van de ene lelijkerd naar de andere gekaatst werd.
„Het zijn rare gedrochten", zei hij bij zichzelf. „Die tweede heeft niet eens een mond. Wat heb ik dan aan een pil? Ik ben bang dat ik heer Ollie niet veel hulp kan geven".
Gelukkig rekende heer Bommel daar ook niet op. Hij was tegen de neus van het monster terecht gekomen en omdat die zo zacht was als een ballon, had hij zich geen pijn gedaan. Integendeel, drift maakte zich van hem meester en, toen het mormel zich om hem heen begon te kronkelen, verloor hij zijn geduld.
„Ik ken dat!" riep hij uit. „Gooien, hè? Dat is het enige wat jullie kunnen. Maar dat is geen eerlijk vechten. Bah. Ik zal jullie de kracht van een heer laten voelen".
Zo roepende rukte hij zijn armen vrij en gaf het gedrocht zo'n klap op de hoed dat die hem over de ogen zakte. Zijn greep verslapte en even zag het ernaar uit dat de getergde heer een overwinning had behaald. Maar reeds dook er achter hem een derde engerd op, die met een zwaaiende beweging naar hem toe kwam.

„Het heeft geen zin", zei Grol, de hoeder, op de achtergrond. „De strijd met de tijdmonsters is uitzichtloos. Het zijn er acht en wanneer men er een neerslaat, staat er weer een ander op".
Hij zuchtte diep en besloot op doffe toon: „Maar ja, de Grote Onthaler heeft er veel voor betaald en hij wil natuurlijk waar voor zijn geld hebben".

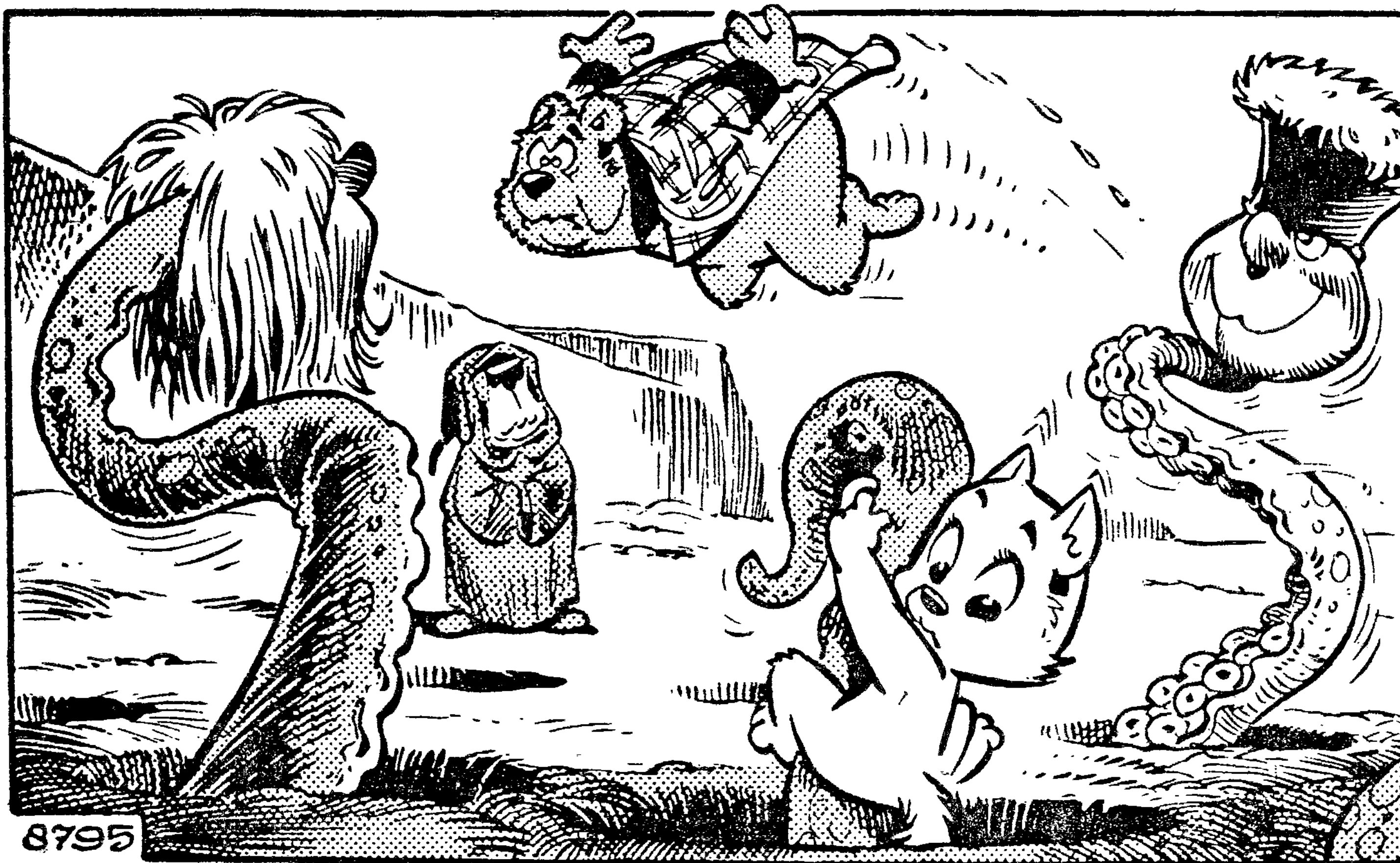

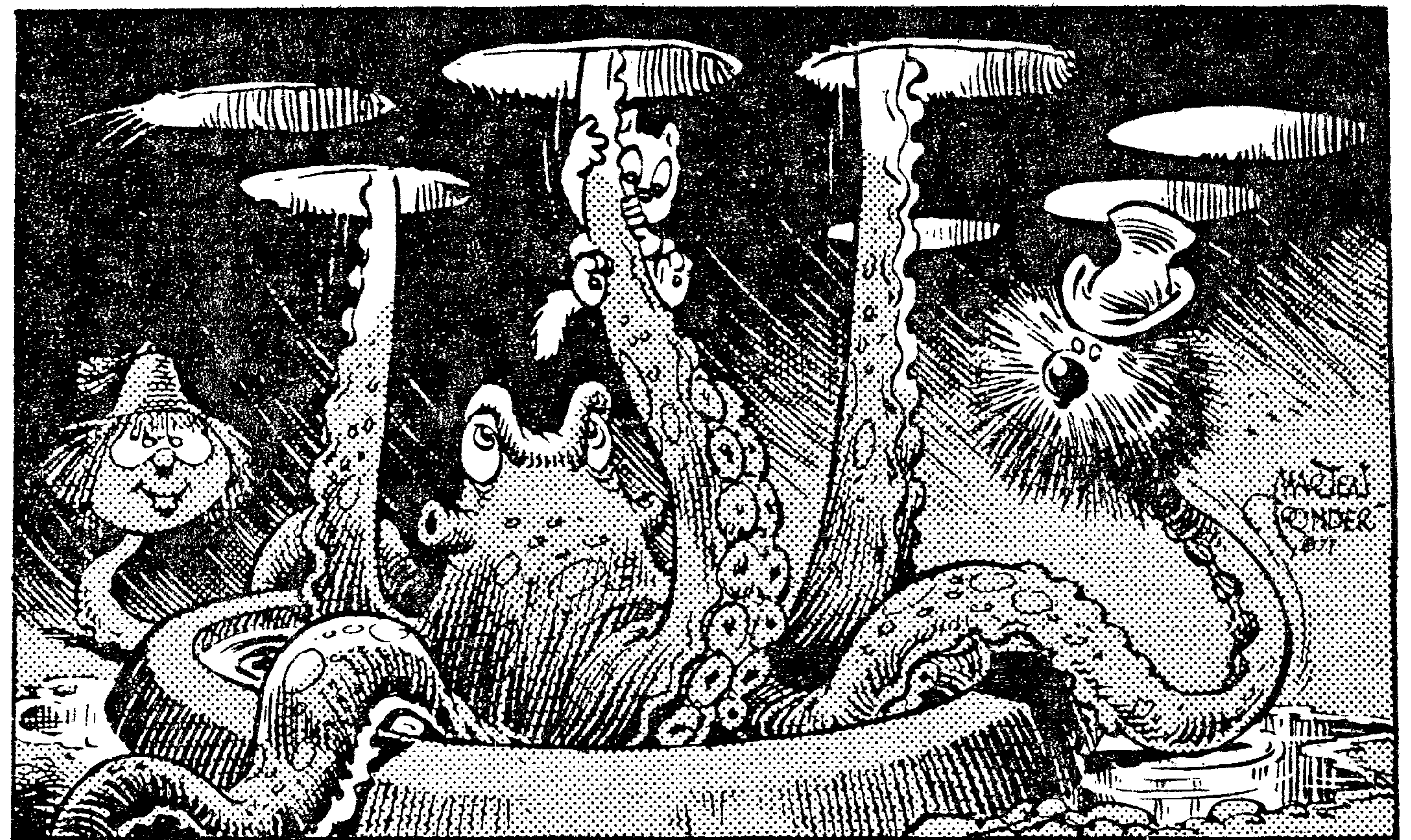

8794 Heer Bommel was vergeten dat er acht monsters waren. Door het succes van zijn eerste klap, was hij door het dolle heen geraakt, en toen hij achter zich een derde ondier gewaar werd, sprong hij er op af en verkocht het een geduchte neusstomp.
Daar had de lelijkerd niet van terug en hij deinsde geschrokken achteruit. Maar heer Ollie kreeg geen tijd om zich over zijn overwinning te verheugen. Achter hem was een vierde monster uit de grond gekomen, dat hem met een valse glimlach besloop.
„Pas op!", riep Tom Poes. „Lopen!"

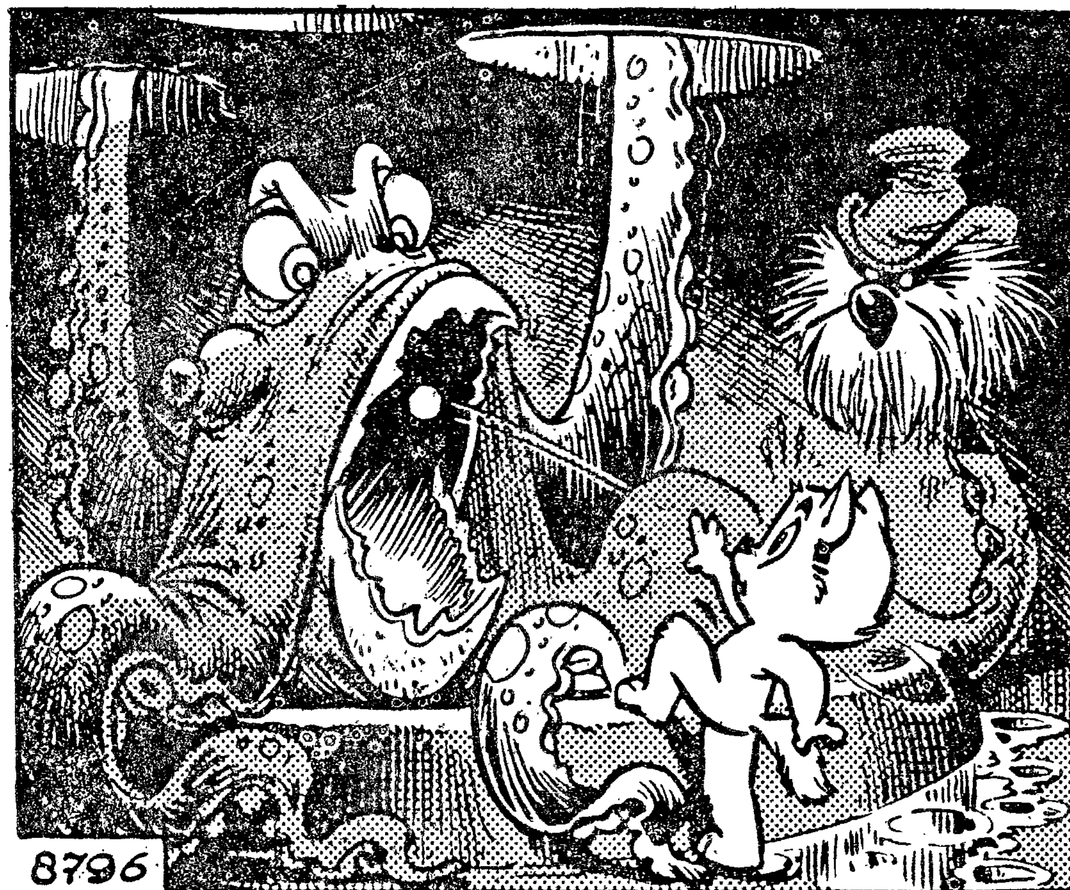
Het was echter al te laat, heer Bommel werd op ruwe wijze door de engerd gevat en achteruit getrokken, terwijl de aangeslagen derde futloos dubbelsloeg en zodoende het hoofd kwijt raakte. Het kwam voor de voeten van Tom Poes terecht en het is te begrijpen dat die zo onthutst was dat hij de worsteling van zijn vriend een ogenblik uit het oog verloor.
„Dit is geen echte kop", stelde hij vast. „Het is een masker. En die monsters zijn alleen maar tentakels. Nu weet ik, wat ik met die ene pil moet doen".
Met die gedachte sprong hij naar de koploze derde, die bezig was zich in de grond terug te trekken.

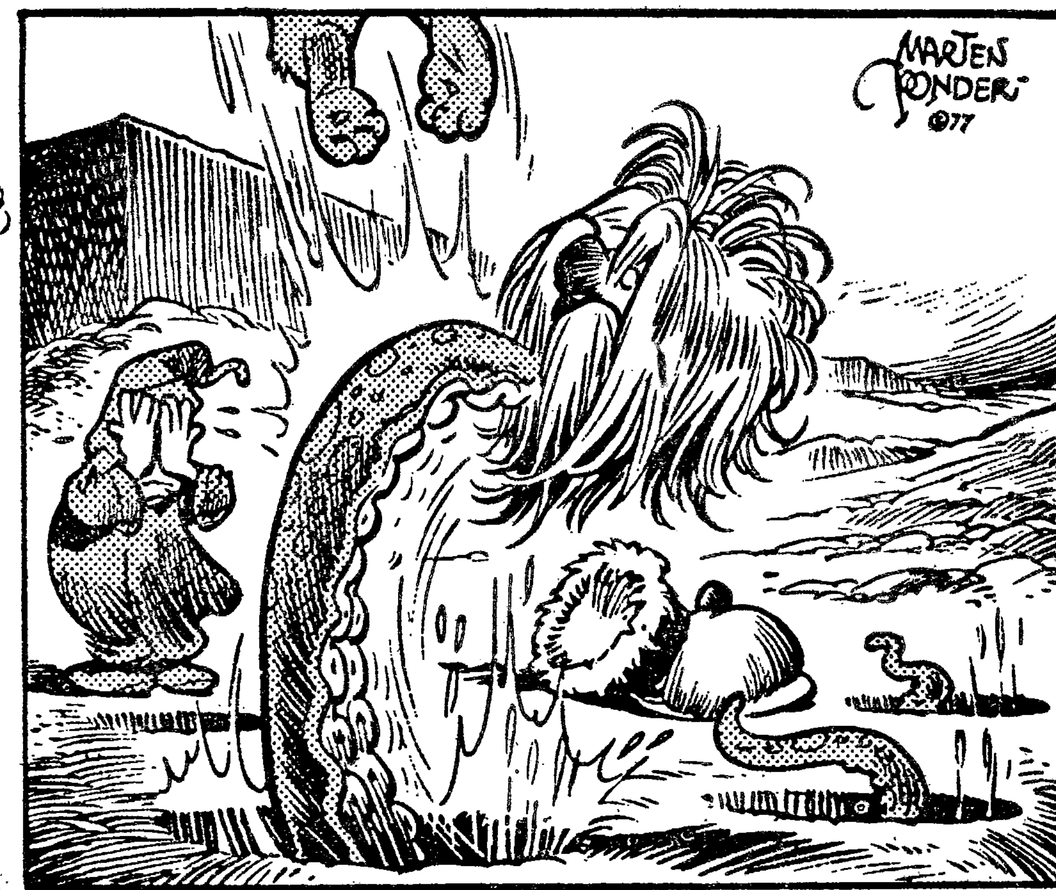

8795 Grol, de hoeder, stond roerloos terzijde en keek naar heer Bommel, die van het ene monster naar het andere gekaatst werd.
,,Dat gaat helemaal volgens het Plan" prevelde hij oplettend. ,,Alleen maak ik me zorgen over dat kleine witte ventje. Het maakt misbruik van de koploosheid van het derde tijdmonster. Maar wat moet ik doen? Alles moet gaan zoals het gaat, zegt de Grote Onthaler".
Tom Poes had het intussen te druk om zich aan het stuiten van zijn vriend te storen. Hij zat op de rug van de tentakel, zodat hij niet omslingerd kon worden, en werd meegetrokken onder de grond.

Zoals hij al verwacht had, kwam hij daar terecht in een grote ruimte, die bewoond werd door een bovenmaatse octopus. Het goed afgerichte dier zat in een groot bassin en vandaar uit stak het zijn tentakels door de gaten in de zoldering.
,,Natuurlijk", zei Tom Poes bij zichzelf. ,,Die acht armen lijken op acht monsters, vooral als je op elke arm een masker zet. Maar het is alleen maar een poliep met één brein. Aardig verzonnen, maar door wie?
Op dat moment kreeg de octopus hem in de gaten en toen Tom Poes de bleke blik op zich gericht zag, begreep hij dat hij op moest schieten.

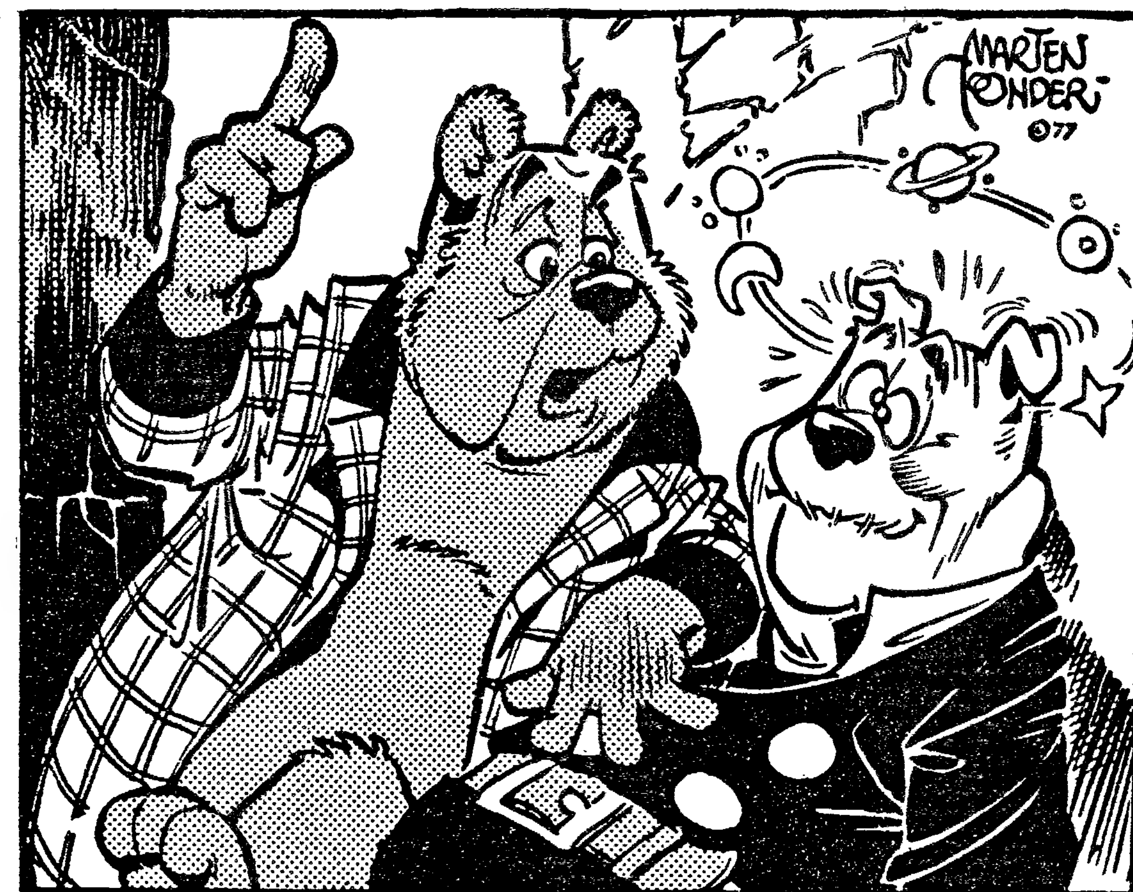

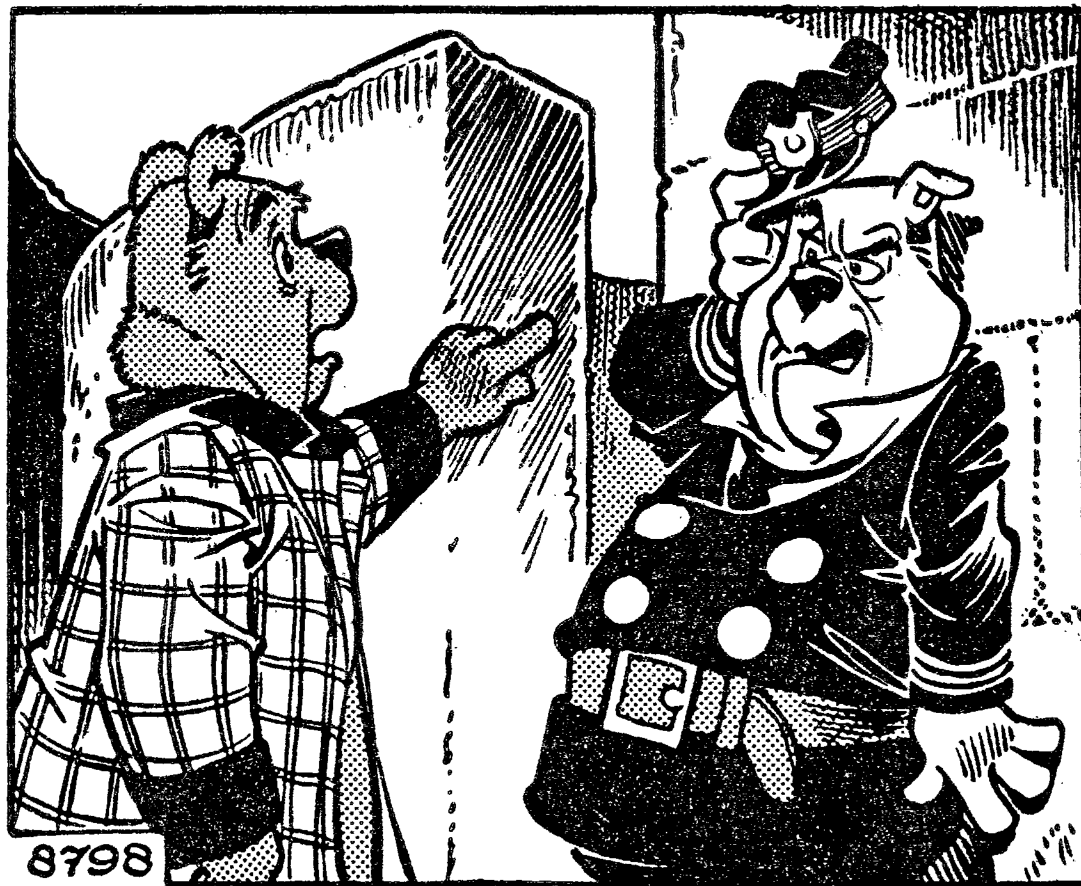
8796 De octopus was erg goed gedresseerd, met enkele van zijn acht armen bewoog hij heer Bommel boven de grond voort, terwijl hij de andere van passende gezichten voorzag. Maar toen hij plotseling Tom Poes in de gaten kreeg, verloor hij zijn concentratie. Enkele van zijn tentakels raakten hun maskers kwijt en kwamen op een ordeloze wijze naar binnen zakken, terwijl hij zijn bek wijd opende.
Tom Poes sprong achteruit om uit het bereik van de nerveus bewegende armen te blijven en wierp de pil, die hij nog steeds bij zich had, in de happende muil.
Het dier slikte klokkend, maar het werd al gauw duidelijk dat het medicijn hem niet goed bekwam. Een akelige hik verstoorde de stilte in het gewelf en terwijl zijn ogen wild door de kassen draaiden, begonnen de tentakels krampachtig te trekken.
Dat was natuurlijk boven de grond ook heel goed te merken. De meeste monsters verloren hun gezichten en zakten krachteloos in hun gaten, maar het ene dat heer Bommel in zijn greep hield, maakte nog een schokkende beweging.
Zodoende werd de ongelukkige heer met kracht opgeworpen en terwijl hij met een kreet in de richting van de muur verdween, sloeg Grol de hoeder de handen voor het gelaat.
„Men heeft ontdekt dat alle tijdmonsters maar één monster waren'', mompelde hij. „Wat zal er nu gebeuren?''

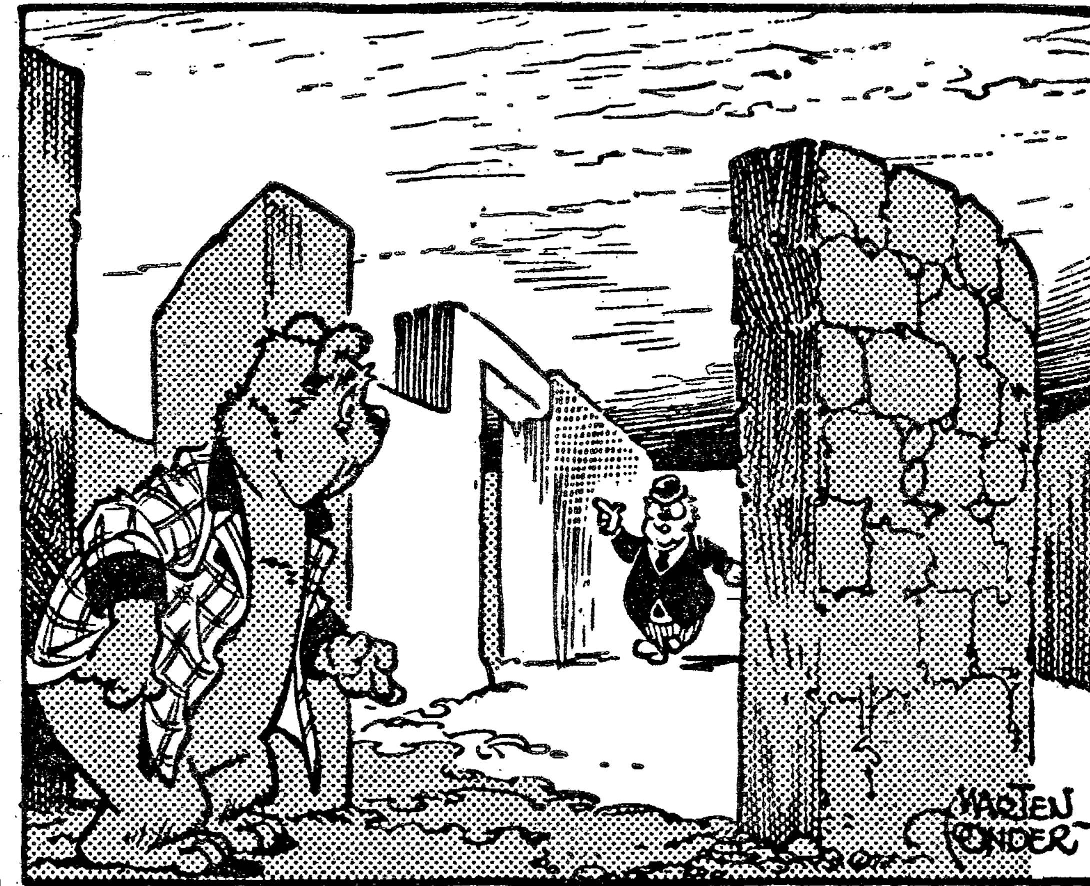

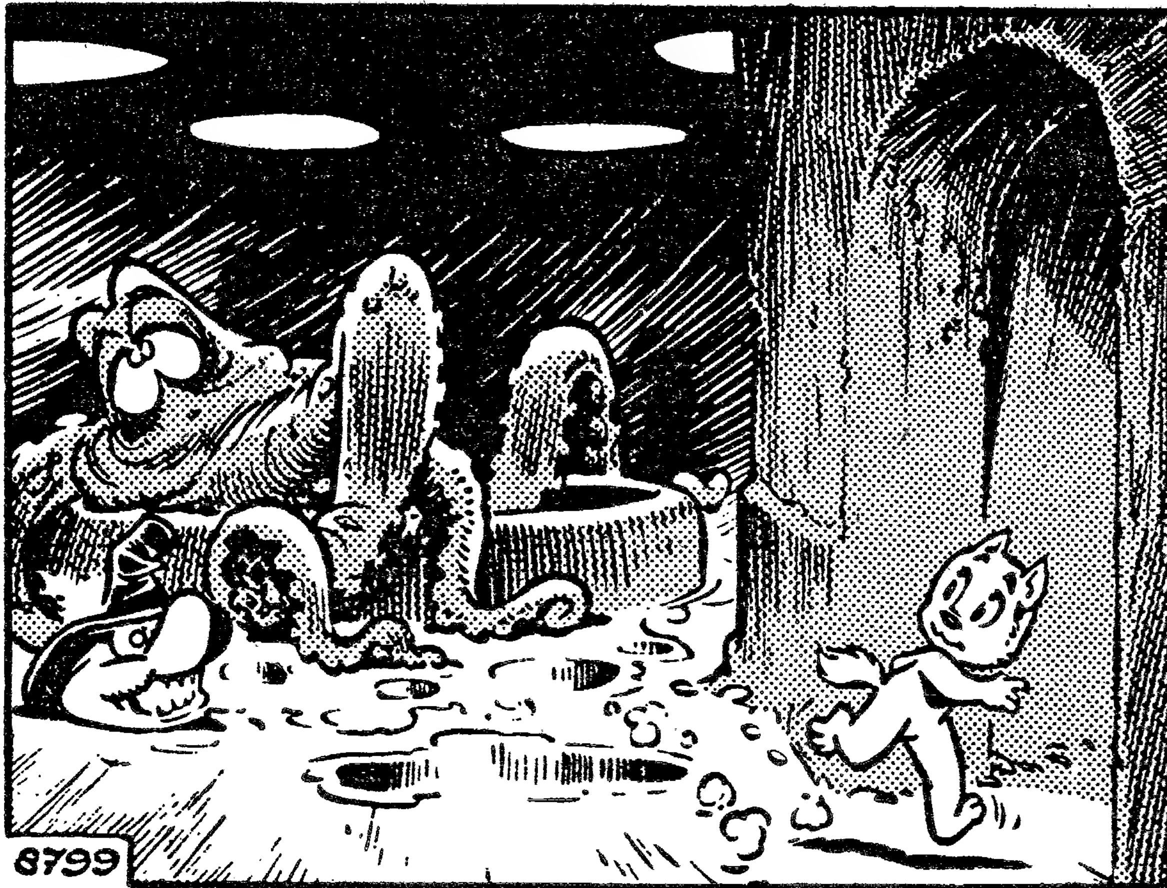
8797 Intussen was commissaris Bulle Bas aan het hoofd van zijn agenten een deur binnengetrokken om de acht tijdmonsters op heterdaad te gaan betrappen. Hij marcheerde dapper door een smalle gang, maar het zat hem dwars dat hij zijn mannen was kwijtgeraakt. Het ene ogenblik waren ze er nog én na het omslaan van een hoek waren ze verdwenen. Weliswaar hoorde hij van tijd tot tijd roepen, maar hij vond het moeilijk om de richting van de stemmen te bepalen.
"Die conducteur heeft ons op een dwaalspoor geleid", mompelde hij. "En het ziet er naar uit dat ik verdwaald ben..."
Zijn gedachten werden onderbroken door een schaduw die over zijn pad viel, en toen hij opkeek, zag hij dat het heer Bommel was die uit de lucht kwam vallen. Gelukkig kwam de veelbewogen heer zacht terecht, zodat hij zich geen pijn deed.
De politiechef was er echter slechter aan toe en het duurde enige tijd voordat hij een grommend geluid kon uitstoten.

"Kom, kom", zei heer Bommel verwijtend. "Een beetje flinkheid, heer Bas! Ikzelf heb net een vreselijk gevecht met acht monsters geleverd, waarvan ik er twee ernstig heb beschadigd, terwijl ik heel lelijk heen en weer gekaatst werd. Maar hoort u mij klagen? Trouwens, het werd tijd dat u in actie kwam. Wat doet de politie eigenlijk, als er een heer vermist wordt? Dat heb ik me de laatste dagen wel eens afgevraagd".

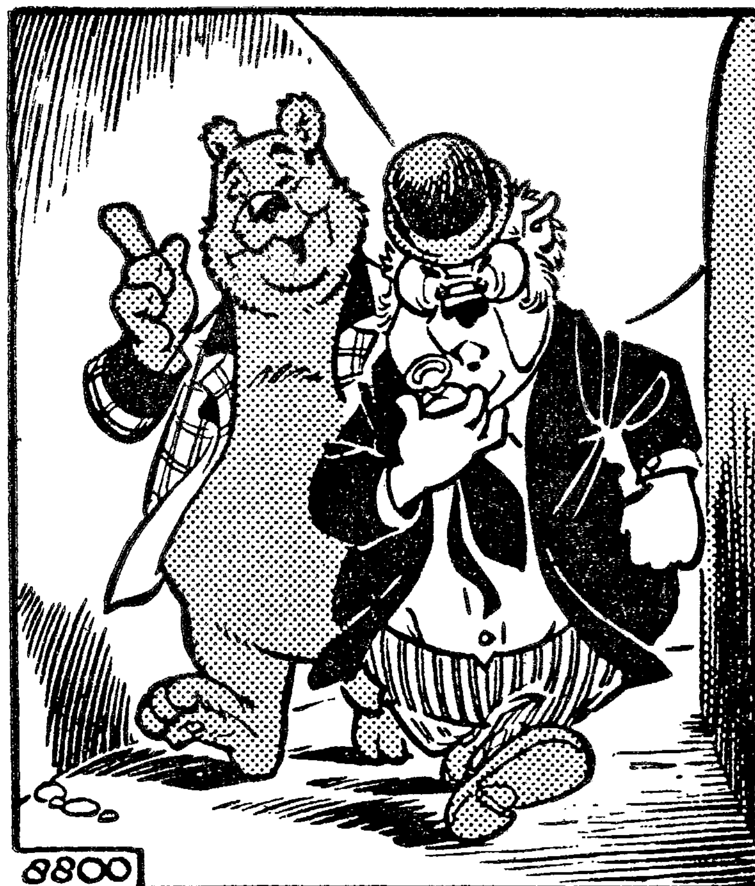
8798 Heer Bommels gepraat drong langzamerhand tot het versufte brein van commissaris Bas door. Er verscheen een vastere blik in zijn ogen en terwijl hij langzaam overeind kwam, zette hij zijn pet weer op.
"Wat zeg je daar?", vroeg hij met rauwe stem. "Heb jij die acht monsters onschadelijk gemaakt? Waar zijn ze? Waar zijn wij? Eh..ik wil zeggen: de wegen lijken hier zo op elkaar. Heb je mijn agenten niet gezien? Iedereen is weggeraakt, zelfs de heer Dorknoper".
Heer Ollie keek speurend rond, maar de omgeving gaf ook hem weinig houvast.
"Ik kwam uit die richting", mompelde hij, vaag wijzend. "Dat geloof ik, bedoel ik. Uit de lucht ziet alles er zo anders uit, als u begrijpt wat ik bedoel...."
De politiechef haalde de schouders op en begon in de aangewezen richting te lopen. Heer Bommel volgde hem op een afstandje, terwijl hij bevreemd om zich heen bleef kijken.
"Een rare omgeving, met die kromme gangetjes", zei hij bij zichzelf. "Er wordt om me heen geroepen en het is net alsof er boven me in de wolken gelachen wordt..."
Zo denkende sloeg hij achter de commissaris aan een hoek om toen stond hij in een langere gang waarop vele dwarsgangetjes uitkwamen. Van de politiechef was geen spoor meer te bekennen, maar uit een van de poortjes kwam plotseling de ambtenaar Dorknoper te voorschijn.
"Gelukkig dat ik iemand zie", riep deze reeds van verre. "Zelfs al bent u het maar. Ik loop nu al een uur zonder ergens te komen en ten slotte heb ik recht op assistentie van politie en publiek".

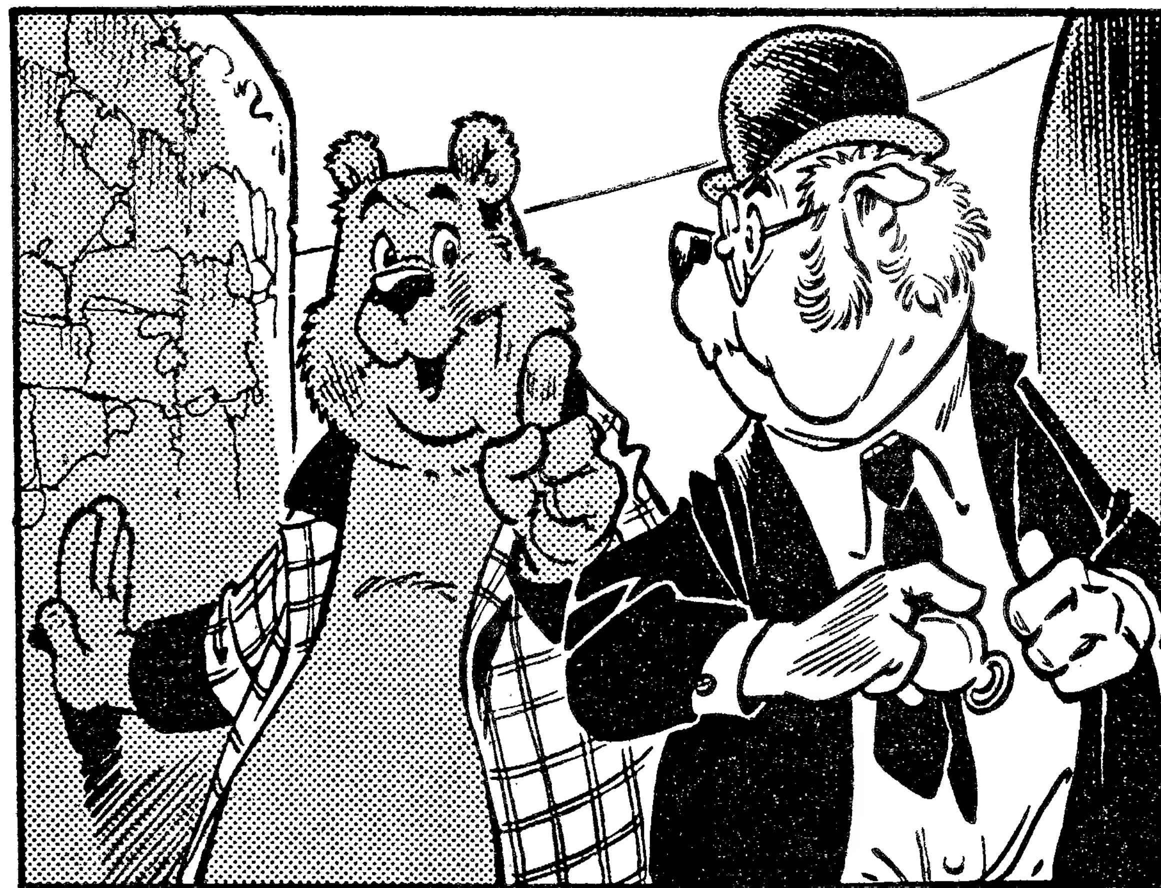
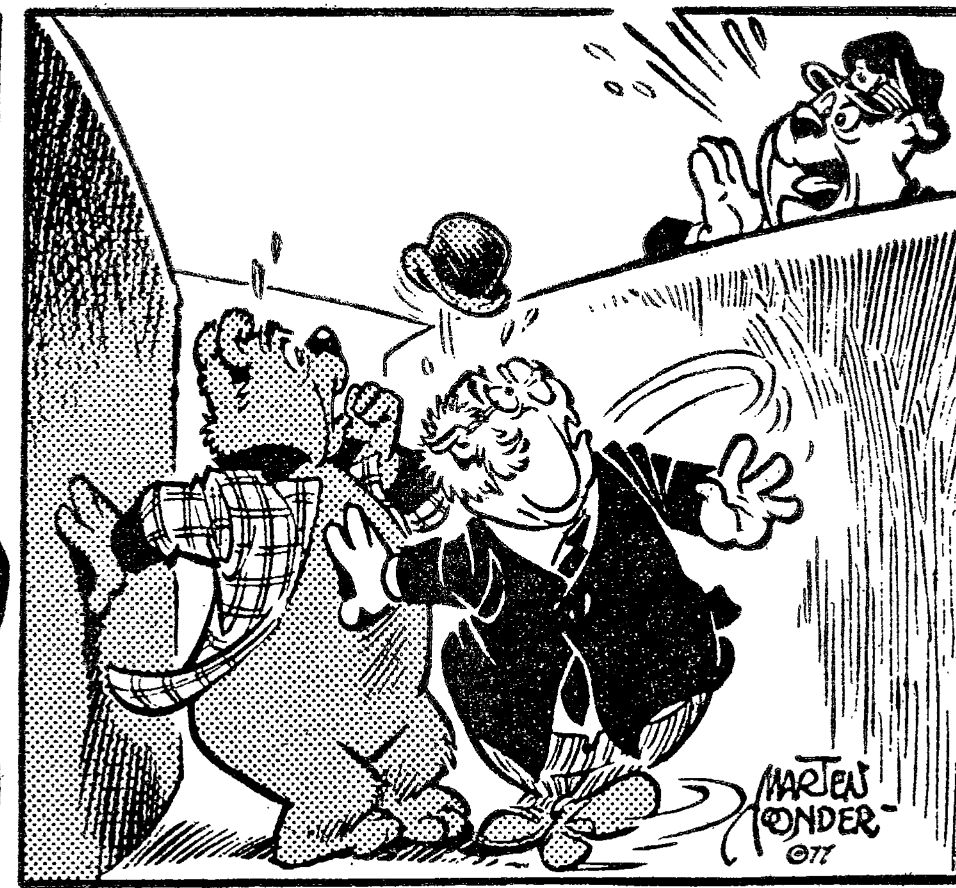

8799 De pil die Tom Poes aan de octopus gegeven had, beviel het beest slecht. Zijn bleke ogen draaiden onbestemd door hun kassen en het zakte versuft in het bassin, terwijl zijn tentakels slordig om hem heen hingen.
Tom Poes had op een veilige afstand staan toekijken, maar toen hij merkte dat er geen gevaar meer te duchten viel, verliet hij haastig de onprettige ruimte. Hij kwam in een lange gang terecht, waarin een dof, onbestemd gedreun hoorbaar was, en hij had het gevoel dat hij hier al eerder was geweest.
Maar tijd om daarover na te denken kreeg hij niet, want hij had nog maar een paar stappen gedaan of hij zag bij een kromming een paar figuren naderen, en hij trok zich haastig in een nisje terug.
„Het monster heeft een bittere pil geslikt", hijgde de grootste, in wie hij Grol de hoeder herkende. „Daardoor zijn de acht tijdmonsters werkloos geworden. We moeten hem bijbrengen, want de Grote Onthaler zal dit niet leuk vinden".
„Het komt erg ongelegen, oom!;;, mopperde de kleinste. „Ik was net in de keuken aan het helpen en het verzorgen van de maaltijd is lang niet gemakkelijk, vooral niet nu iedereen zo verspreid is".
Tom Poes volgde dit hele gesprek natuurlijk niet. Toen het tweetal langs hem heen was gedraafd zonder hem te zien, maakte hij zich vlug uit de voeten.

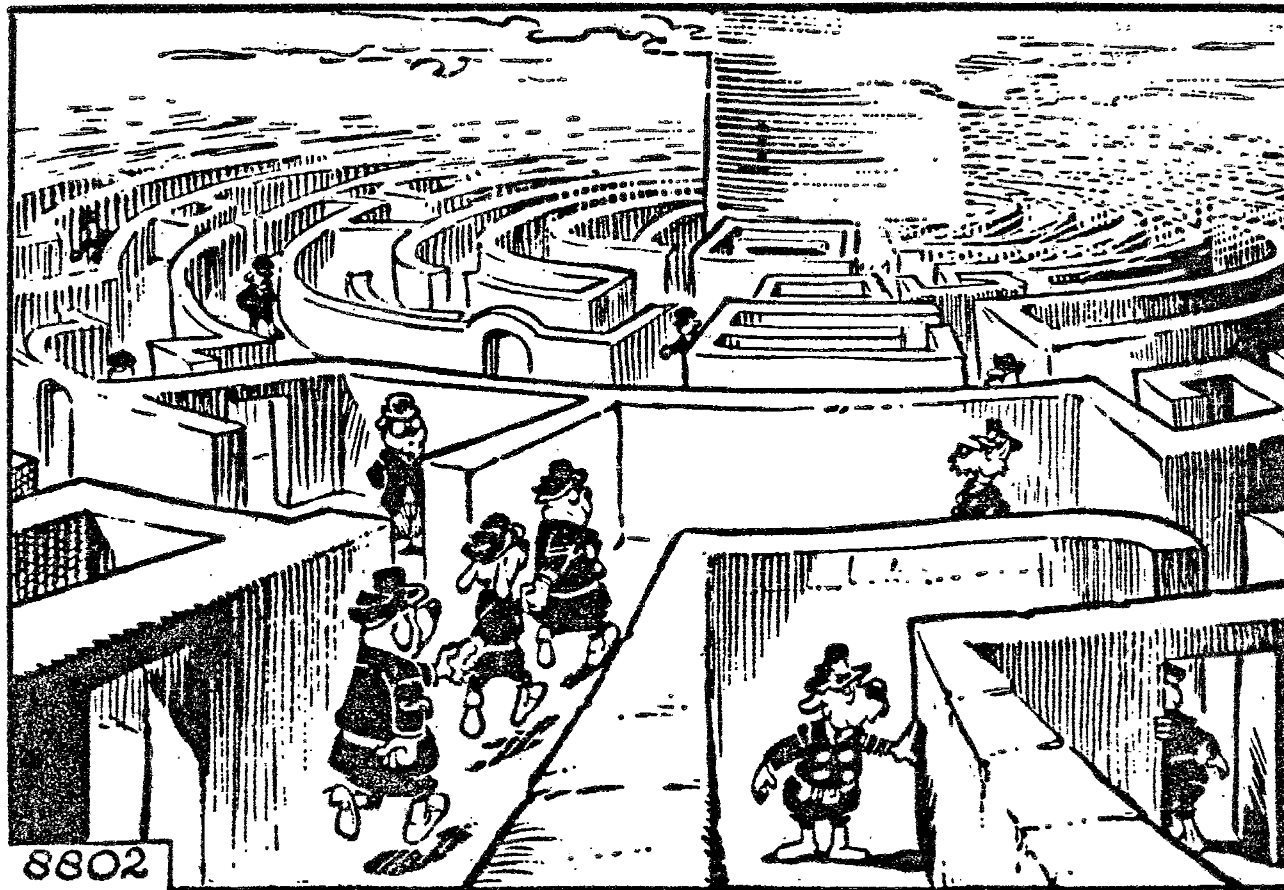

8800 Trouwe lezertjes zullen zich herinneren dat heer Bommel de beambte Dorknoper had ontmoet.
„Ik ben op een dwaalspoor geraakt", klaagde deze. „Al die gangen lijken op elkander. En ook weet ik niet hoe laat het is. Mijn horloge is blijven staan omdat ik het niet heb opgewonden voordat ik ging slapen — omdat ik niet ben gaan slapen. Hoe kan ik op zo'n manier mijn overuren bijhouden?"
„Ik weet niet", zei heer Ollie. „Maar ik weet wel waar we zijn".
Daar keek de ambtenaar eerste klasse van op. „Waarom hebt u dat niet eerder gezegd?", vroeg hij ontstend. „U had toch minstens de goede richting kunnen aangeven".
„Nee", hernam heer Bommel. „Want dat is nu juist het waar om gaat. Dit is een doolhof, bedoel ik. Als knaap ben ik eens met mijn goede vader naar een speeltuin geweest, waar ik me erg verveeld heb in zo'n ding. Maar deze is groter...."
Op dat moment klonk er plotseling een bonkend geluid tegen het muurtje waar ze langs liepen, en het gelaat van commissaris. Bas werd een kort ogenblik zichtbaar.
„Dit is een doolhof!", riep de politiechef, op en neer springend. „Iedereen moet blijven staan waar hij staat. Ik zal voortlopen en alle manschappen verzamelen".
Hij verdween uit het beeld en heer Ollie schudde het hoofd.
„Wat een onzin", zei hij. „Trouwens, ik ben geen manschap".

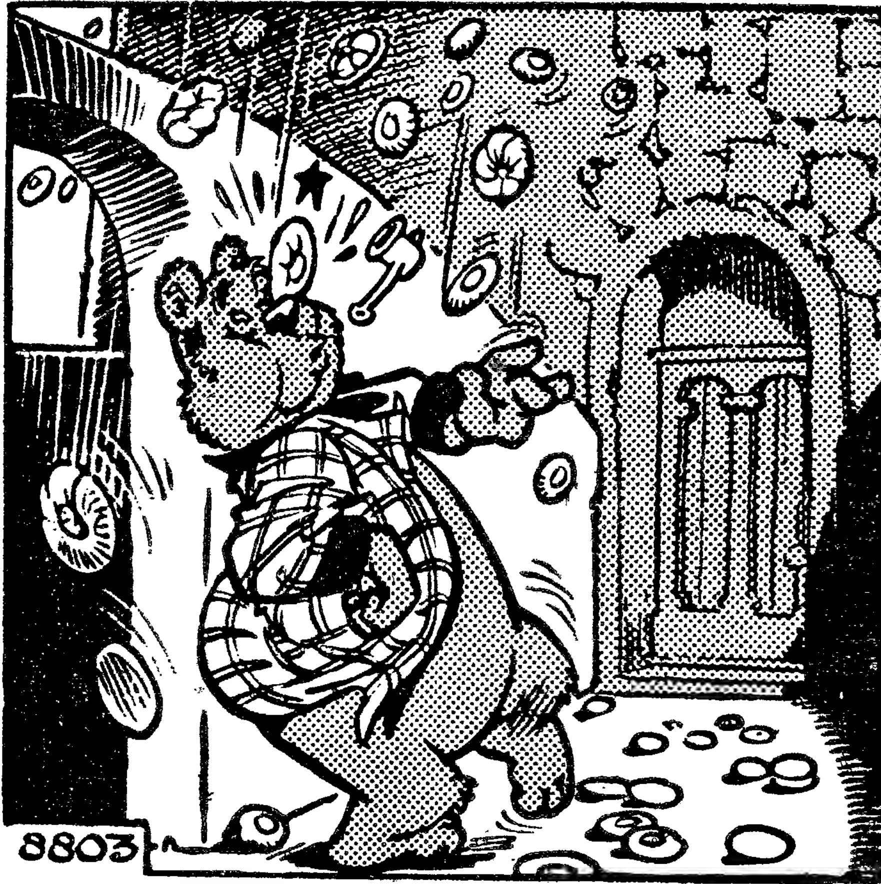

8801 Nadat hij de gang een eind had doorgelopen, ontmoette Tom Poes een aangename geur die uit een deuropening kwam.
"Dit moet de keuken zijn waar dat ventje over sprak", zei hij bij zichzelf en hij keek voorzichtig om het hoekje.
In een ruim vertrek, gevuld met potten en pannen, bevond zich een grote tafel en een eenzame figuur was bezig die met smakelijke spijzen te beladen. Aan zijn gelaat was echter te zien dat hij geen vreugde uit zijn arbeid peurde en ook flodderde hij onsmakelijk met de soep.
"Het is geen werk", mompelde hij zuur. "Alles alleen doen. De maaltijd voor de Grote Onthaler Zèlf nog wel. Neef Knur wordt zo maar weggeroepen, omdat die inktvis ziek is. Wel ja. Abda al abbal".
Hij schoof het soepbord op de tafel en daarna drukte hij op een knop die naast het fornuis zat. Er klonk een zacht gezoem en tot verrassing van Tom Poes begon de tafel langzaam omhoog te gaan, op dezelfde manier als hij dat in heer Bommels wachtkamer had meegemaakt.
De kok was natuurlijk gewend aan dit gebeuren. Hij keek er niet naar om en slofte naar een ander gedeelte van de ruimte, terwijl hij iets over eten voor de gasten mompelde. Daar maakte Tom Poes gebruik van. Hij sloop onhoorbaar de keuken binnen en met een sprong greep hij een van de krullen die de onderkant van de tafelblad sierden.

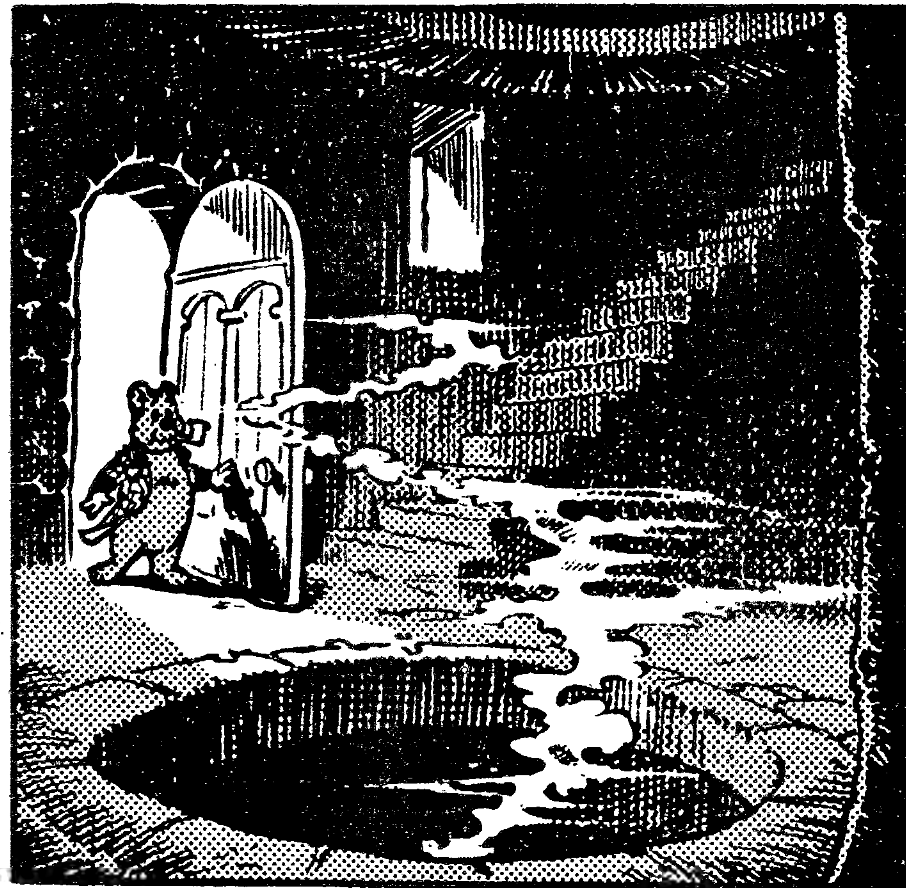

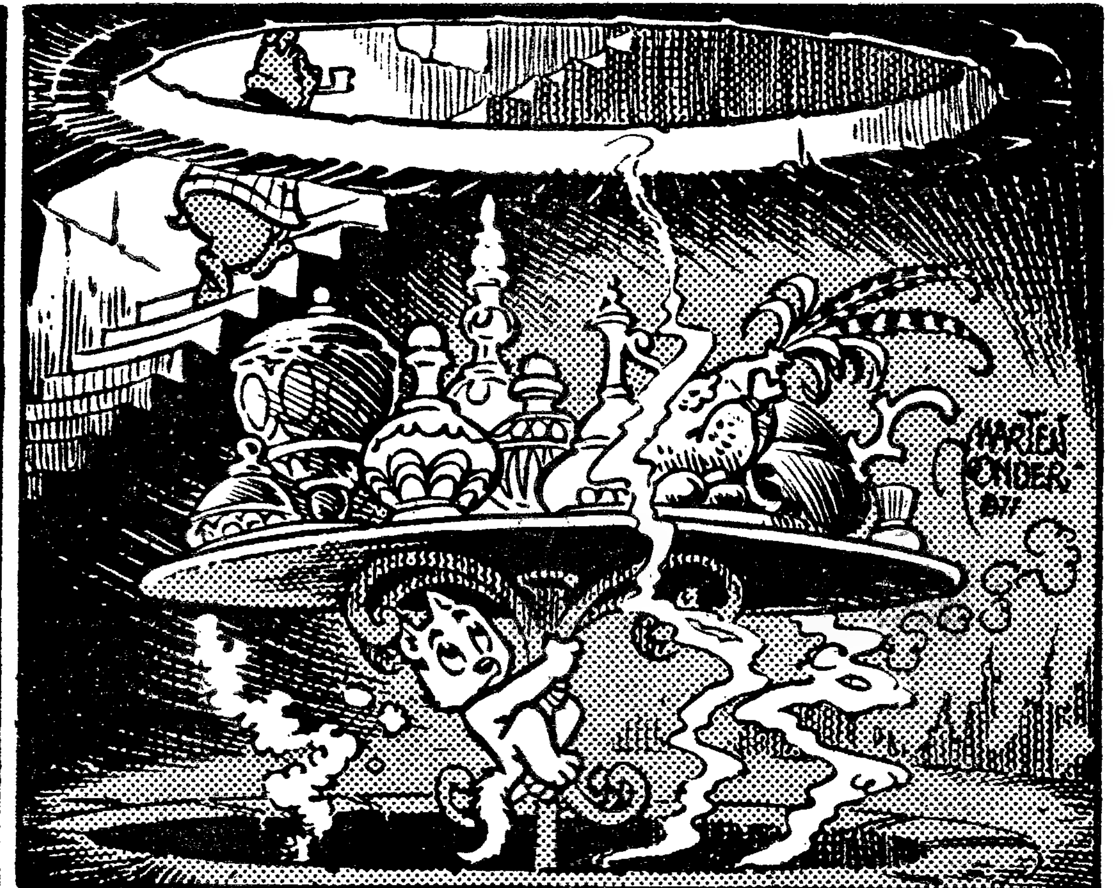

8802 Het denkbeeld van commissaris Bas had toch wel enig succes. Omdat de meest agenten bleven staan, hield het ordeloos bewegen door de doolhof op en de politiechef slaagde er al lopend in hen weer tot elkaar te brengen.
"Niet dat we nu de uitgang weten ",sprak hij, "maar het wordt tijd om eens te beraadslagen. En bovendien: Eendracht maakt macht."

Heer Bommel was het daar niet mee eens en daarom bleef hij dan ook niet waar hij was. Het geroep van verzamelde politiebeambten dat hij in het begin om zich heen hoorde, werd langzamer hand zachter en tenslotte was het geluid van zijn voetstappen het enige wat de stilte in de doolhof verbrak. Daardoor keek hij dan ook getroffen op, toen hij boven zich in de wolken een zacht gelach hoorde.
"Daar heb je het weer" prevelde hij. "Ik heb het me niet verbeeld. En kijk... daar staat waarachtig een toren!"
Hij hield getroffen de pas in en er verscheen een nadenkende trek op zijn gelaat.
"Ik moet naar boven", sprak hij tot zichzelf. "Dat is duidelijk . En daar is die toren voor , als iemand begrijpt wat ik bedoel."

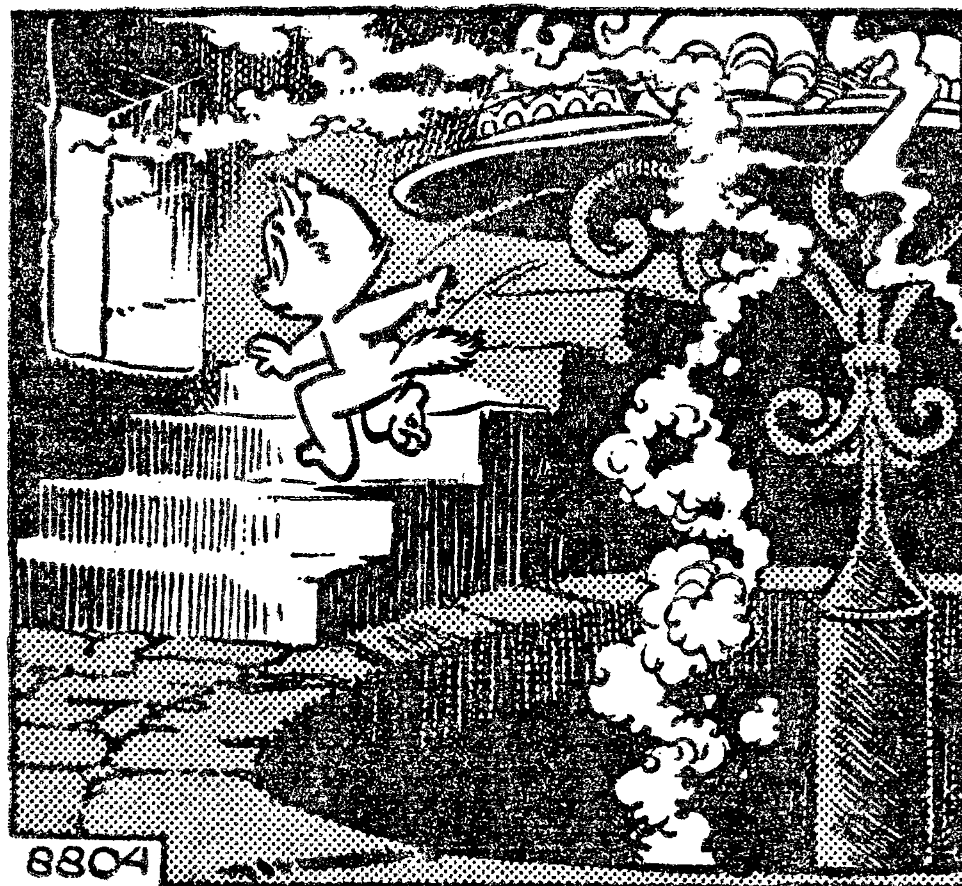

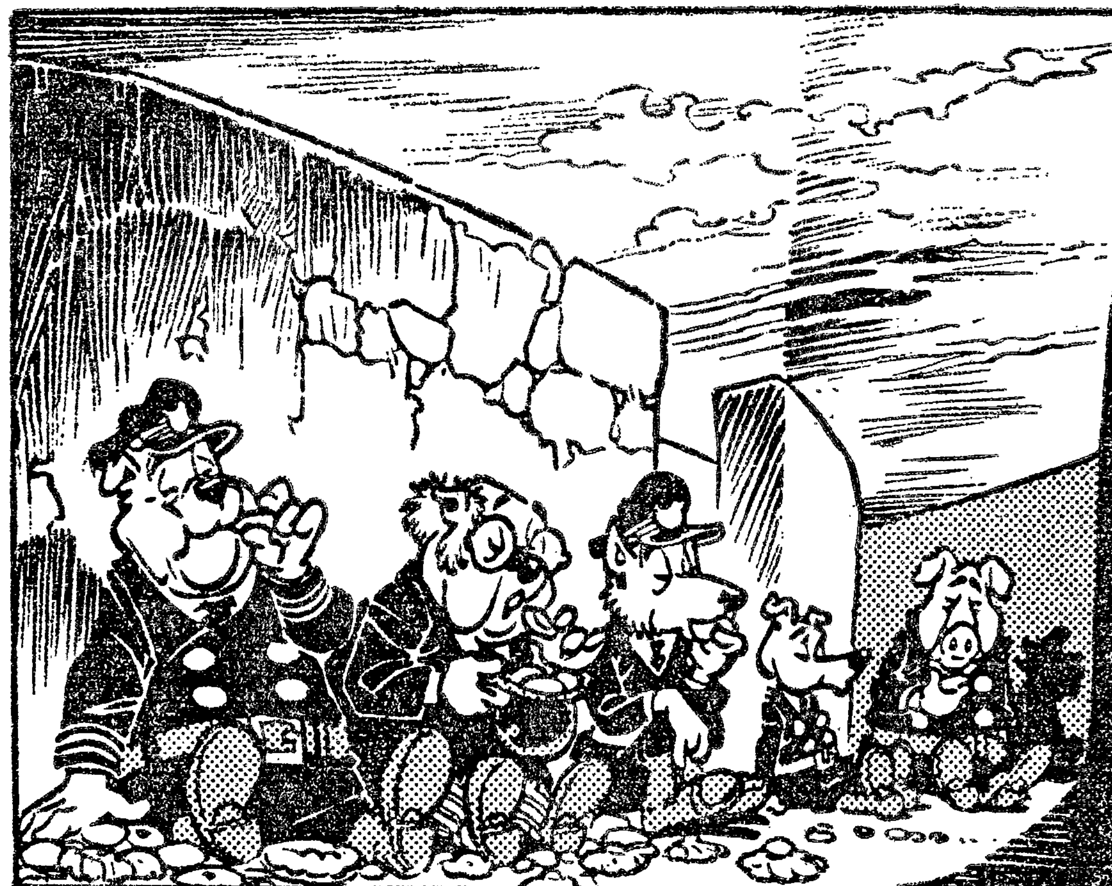

8803 In zijn ondergrondse keuken had de kok nu ook voor het eten van de gasten in de doolhof gezorgd. Het kon natuurlijk slechts eenvoudig zijn en toen hij dan ook op de daarvoor bestemde knop drukte, werd er boven uit de toren een regen van koekjes over de gangen gesproeid.
Heer Bommel was er in geslaagd het bouwwerk te vinden door een paar keer het juiste gangetje te kiezen en hij kreeg het gelijk met een van de versnaperingen in het gezicht.
"Nee maar", sprak hij toen hij zich hersteld had. "Het is sprits! Zonder thee is dat eigelijk geen eten voor een heer. En bovendien kan ik me nu niet laten afleiden, want ik weet zeker dat ik op de goede weg ben".

Met deze gedachte stak hij de lekkernij in zijn mond en betrad de toren. Het was een eigenaardig gebouw, dat uit vele verdiepingen bestond die alle een groot, rond gat in de vloer hadden.

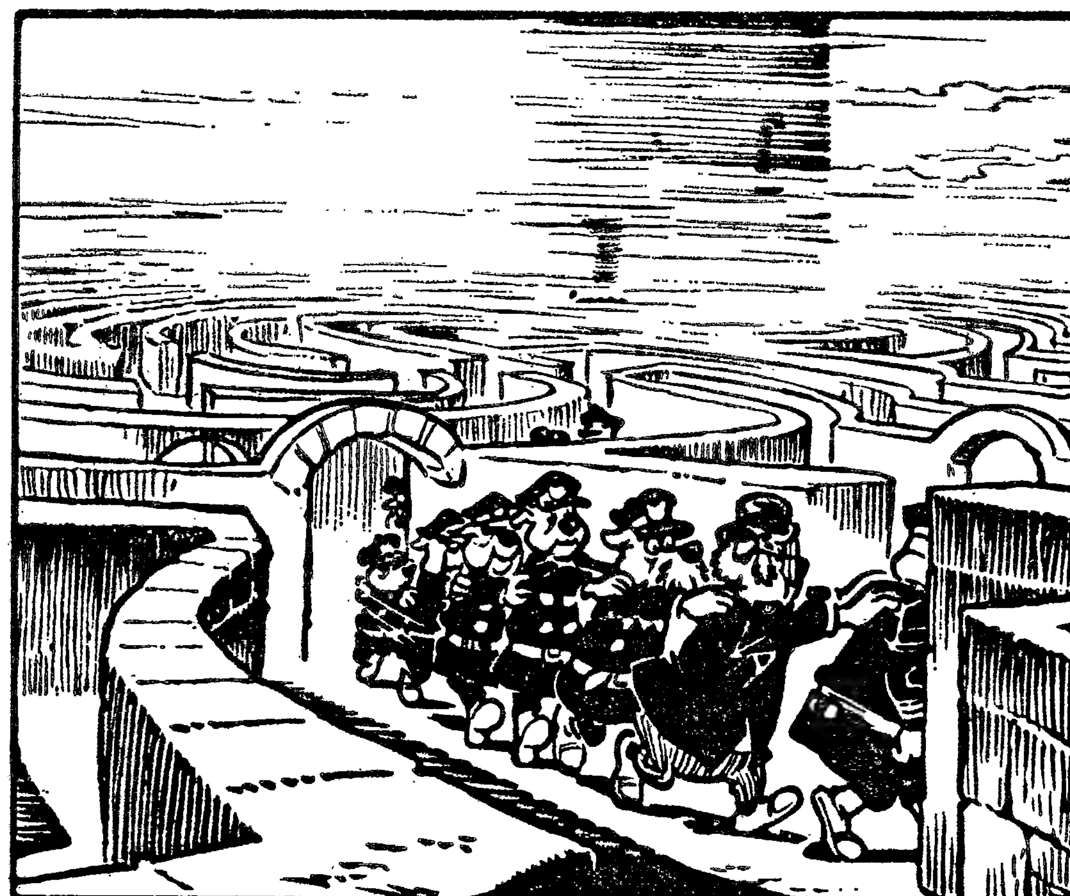
"Voor de ventilatie waarschijnlijk" mompelde hij. "Dat is wel nodig ook, want het ruikt hier naar gebraad".
Hij begon de trap te beklimmen en omdat hij recht voor zich uit keek om niet duizelig te worden, zag hij niet wat er beneden hem gebeurde. Dat was jammer, want dan zou hij de opstijgende tafel gezien hebben waar Tom Poes onder hing.

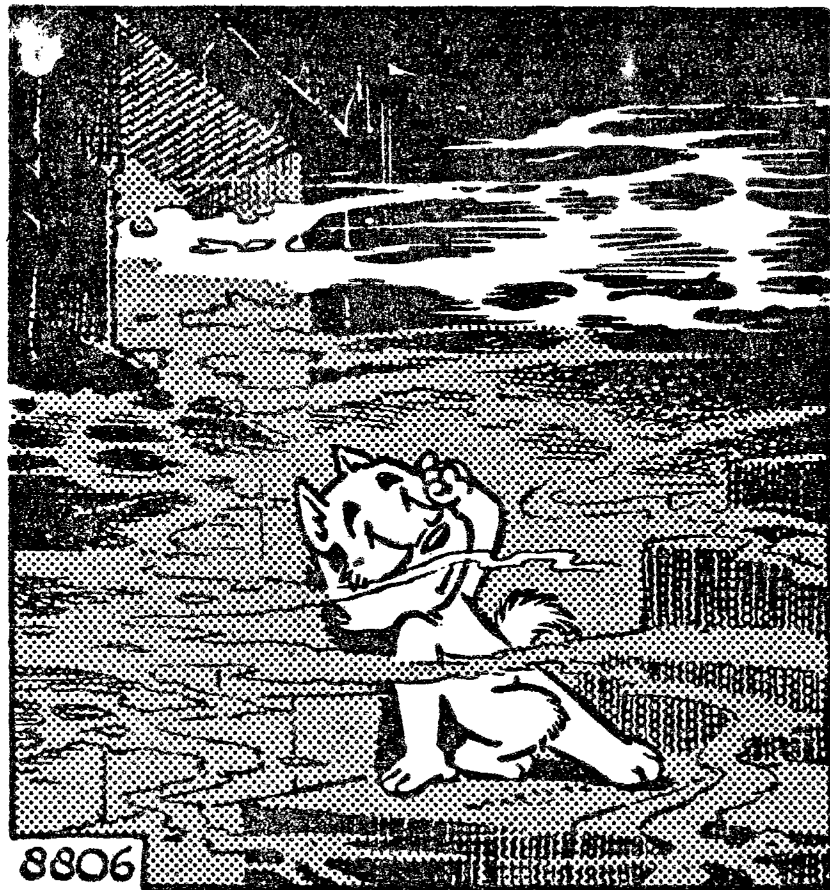

8804 Tom Poes bleef onder het tafelblad hangen totdat hij de eerste verdieping van de toren bereikt had. Toen kwam hij op gelijke hoogte met het vensterloos raam en daar doorheen kon hijde hele doolhof overzien.Zodoende kreeg hij ook de agenten in het oog, die ergens midden in de kronkelgangen een kaakjesmaaltijd zaten te nuttigen.
"Hoe komen die daar terecht?", vroeg hij zichzelf af, terwijl hij op de trap sprong. "In zo'n doolhof zullen ze niet veel kunnen ontdekken. Maar van hieruit kan ik precies zien hoe ze moeten lopen om eruit te raken. ALs ik nu maar hun aandacht kan trekken".
Hij begon te roepen, maar in de warme, nevelige lucht droeg zijn stem niet ver en bovendien lieten de hongerige beambten zich de koekjes goed smaken.
"Waar kwamen die toch vandaan?", vroeg de heer Dorknoper, al knabbelend. "Voedsel uit de lucht is heel ongebruikelijk".
"Het lijkt gekker dan het is", zei de commissaris. "ALs u goed kijkt, kunt u daar in de verte een toren zien. Daar kwam dit spul vandaan en als we..."
Hij werd onderbroken door het aanzwellend geluid van vele klaroenen, dat gedempt door de mistflarden klonk. De politiemacht staakte zijn maaltijd en terwijl het geluid langzaam wegstierf, heerste er een bevangen stilte .Er was niemand die wist wat het betekende, maar Tom Poes had het al eerder gehoord.
"Eten, en dan naar bed", dacht hij. "Dat is het sein van de grote onthaler".

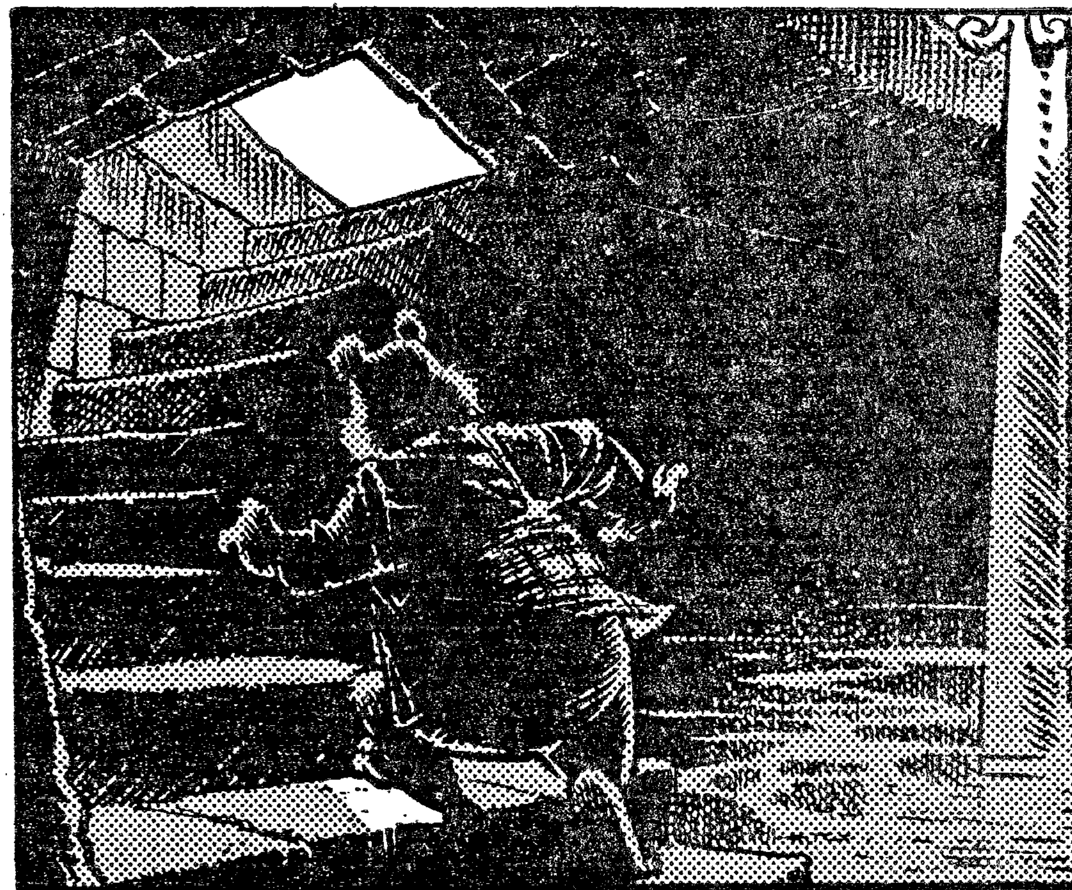
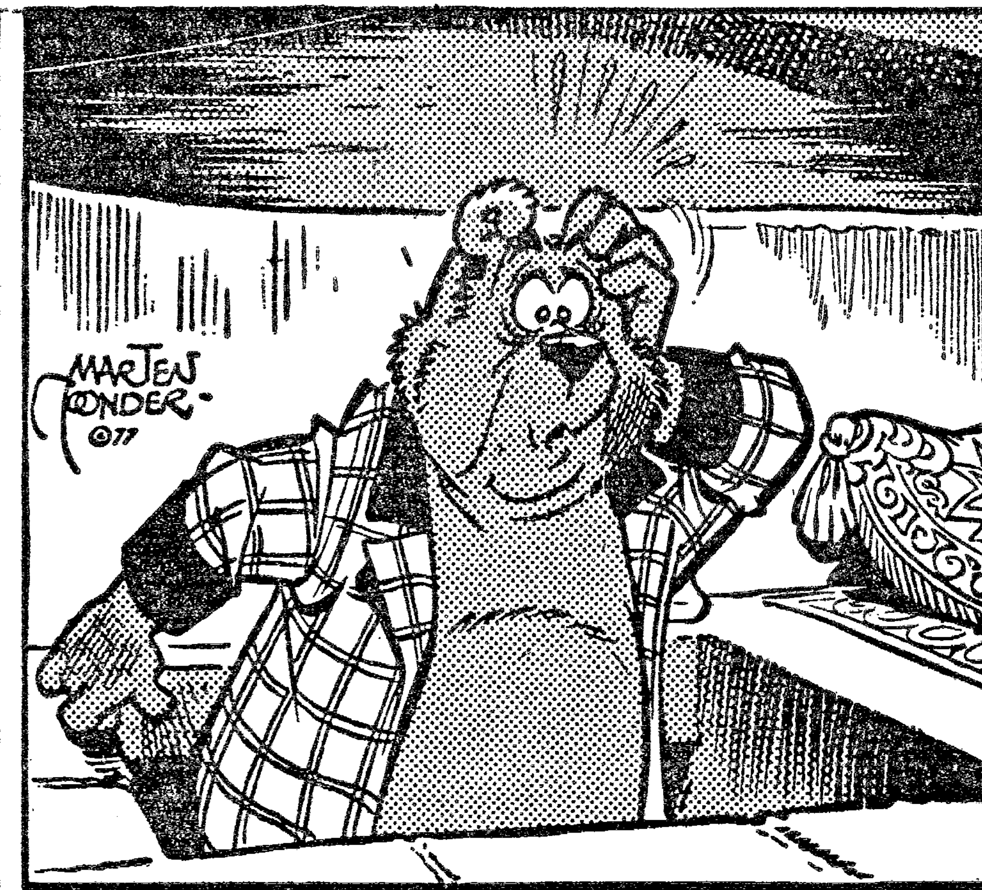

8805 Toen het klaroengeschal wegstierf, was er een dun geroep te horen dat uit de lucht scheen te komen.
„De toren", mompelde commissaris Bas. „Er zit iemand in om beter te kunnen luisteren.
„Ik heb een plan", riep Tom Poes uit het torenvenster. „Hier heb ik een goed overzicht en ik kan u de weg wijzen. Als u nu..."'

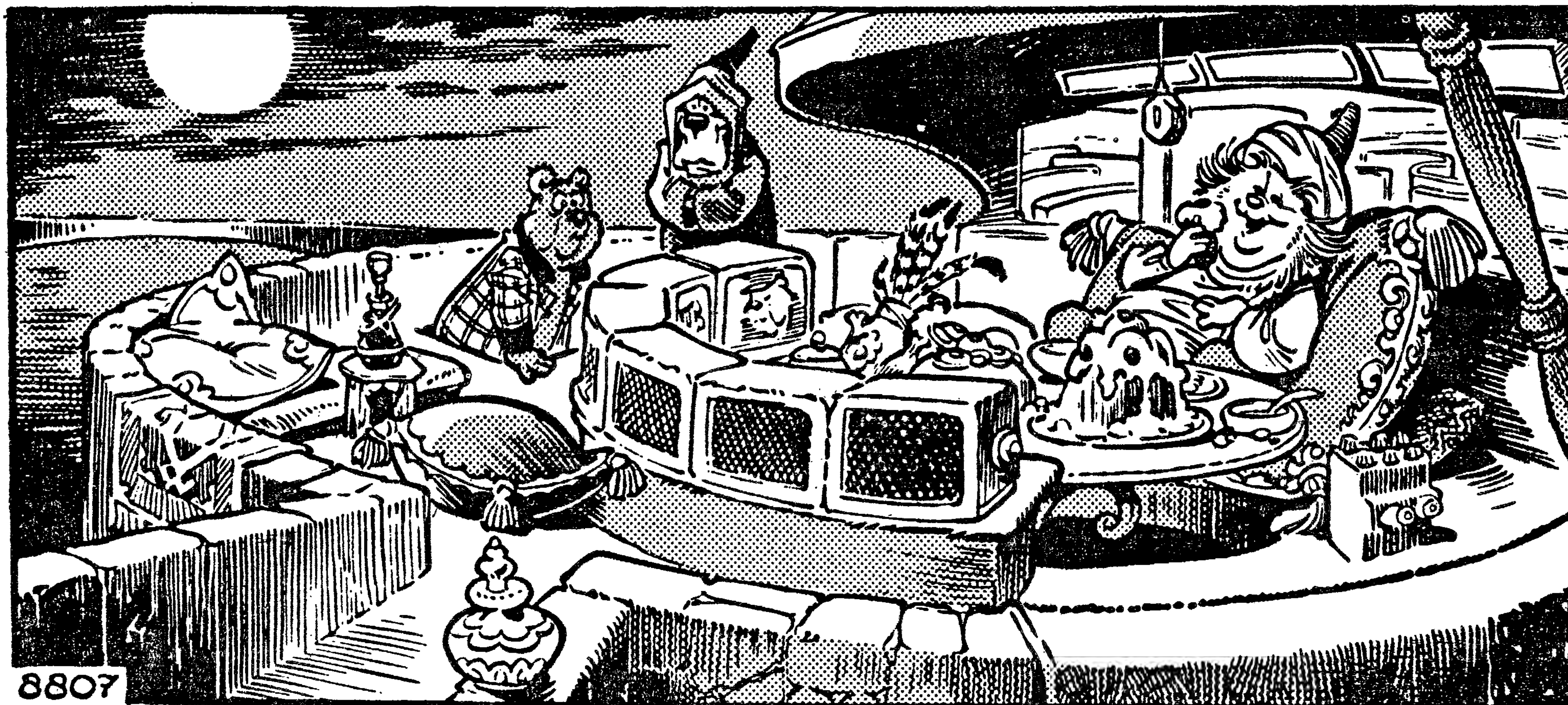
„Ik versta je niet", brulde de politiechef. „Luister! Je kan ons de weg wijzen. Daar boven heb je een overzicht."
„Dat zeg ik", schreeuwde Tom Poes. „Als u nu..."
„Praat niet zoveel", bulderde de heer Bas. „Luister, zeg ik je! We moeten hieruit. Zo vlug mogelijk. Wijs ons de weg. Kort. Rechts of links. En duidelijk praten."
„Goed", riep Tom Poes. Maar we moeten opschieten. Die klaroen betekende dat het tijd is om te slapen."
De commissaris liet de onduidelijke woordenstroom over zich heen gaan, terwijl hij met enkele korte bevelen zijn agenten opdracht gaf elkander goed vast te houden en hem te volgen.
Een tijdje ging dat goed. De rij ambtenaren kronkelde als een vreemde slang door de gangetjes, terwijl uit de wolken het geroep „rechts" of „links" klonk. Maar langzamerhand begonnen de nevels lager te zakken en terwijl het in de mist raakte, maakte zich een vreemde loomheid van het groepje meester.
„Oeaaaah", sprak de ambtenaar eerste klasse. „Die dampen slaan me op de tonus. Ik krijg slaap."
„Ja", prevelde de commissaris suffig. „Ik vraag me af of dat trompetteren er iets mee te maken had."

8806 De wolken begonnen dichter te worden en omdat ze ook omhoog kwamen, walmden ze al spoedig het torenvenster binnen. Tom Poes had zijn geroep naar de agenten al een tijdje gestaakt, omdat hij ze niet meer kon zien.
"Ik word er suf van", mompelde hij, terwijl hij tegen de muur ging zitten. "Net als ik dacht. Het is slapenstijd. En het ondergrondse gedreun is sterker. Ze hebben daar natuurlijk een wolkenmachine..."
Veel verder kwam hij niet, want zijn oogleden werden zwaar en al gauw was hij in een diepe slaap gedompeld.
Heer Bommel had er geen last van, omdat hij zich boven de zware dampen bevond. Hij had de tafel met geurige spijzen zien passeren en dat gaf hem de kracht om verder te klimmen, hoewel zijn ademhaling akelig door de lege toren gierde.
"Daarboven", hijgde hij tot zichzelf. "Opening.. Luik..komt licht door..Wedden, dat daar..onthaler zit.."

Deze gedachte gaf hem reuzenkracht, zodat hij zijn moede voeten de laatste treden opsleepte en zijn hoofd uit de dakopening stak.
Voor het eerst sinds lange tijd streek de kille winterwind hem weer om de slapen en bescheen de maan hem met een bleek schijnsel. Maar hij staarde zonder daar op te letten in grote verbazing naar het tafereel vóór hem.

8807 Heer Bommel staarde in grote verbazing naar het toneeltje dat zich in de maneschijn voor hem ontvouwde. Onder een soort baldakijn zat daar een gevulde heer met veel smaak een roomsoes te eten, terwijl hij door straalkacheltjes verwarmd, een lange rij televisieschermen bekeek, waarop slapende agenten in een doolhof zichtbaar waren.

"Acha ah atsjah", sprak hij zo ongeveer en hij stiet het lachje uit dat heer Ollie al vaker gehoord had.

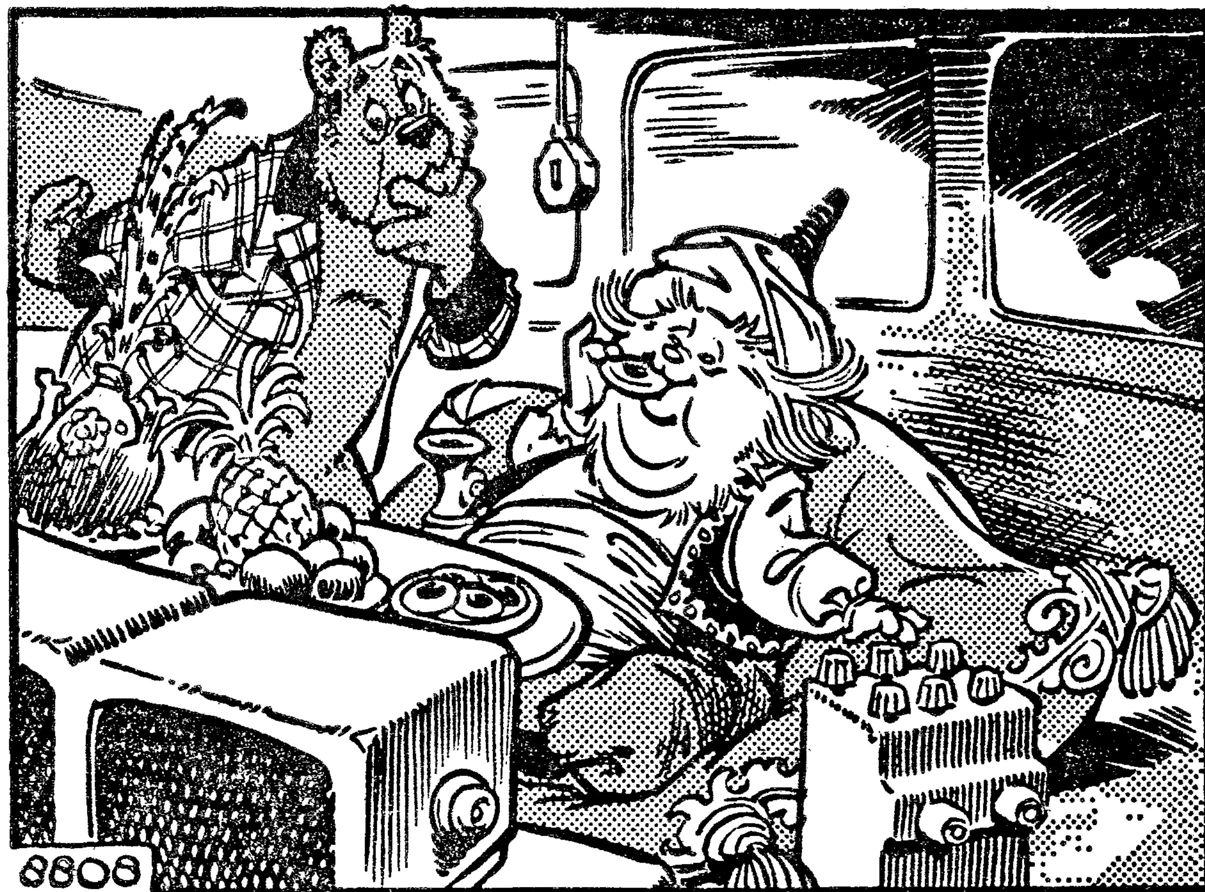
"De Grote Onthaler heet u hartelijk welkom", vertaalde een hoeder die bij het trapgat stond. "Uw gangen hebben hem veel lering en vermaak gegeven. Ook uit hij zijn genoegen dat u de weg naar boven hebt weten te vinden"

"O", zei heer Ollie verbluft. Hij steeg uit het gat omhoog, zodat de kille wind hem enigszins tot zichzelf bracht. "O, juist", hervatte hij. "Nu, mijn naam is Olivier B. Bommel. Wilt u dat heer Onthaler vertellen? Zeg hem dat de restauratie goed was, maar dat de treinenloop te wensen overlaat. En de conducteur.. het personeel, bedoel ik.."

"Allemaal Gorromieten", riep de figuur op het kussen. "Een hele stam. Ze zijn dom en duur, maar ze zijn gehoorzaam. Ga maar slapen, Plur, ik heb nu geen zin in een vertaler"

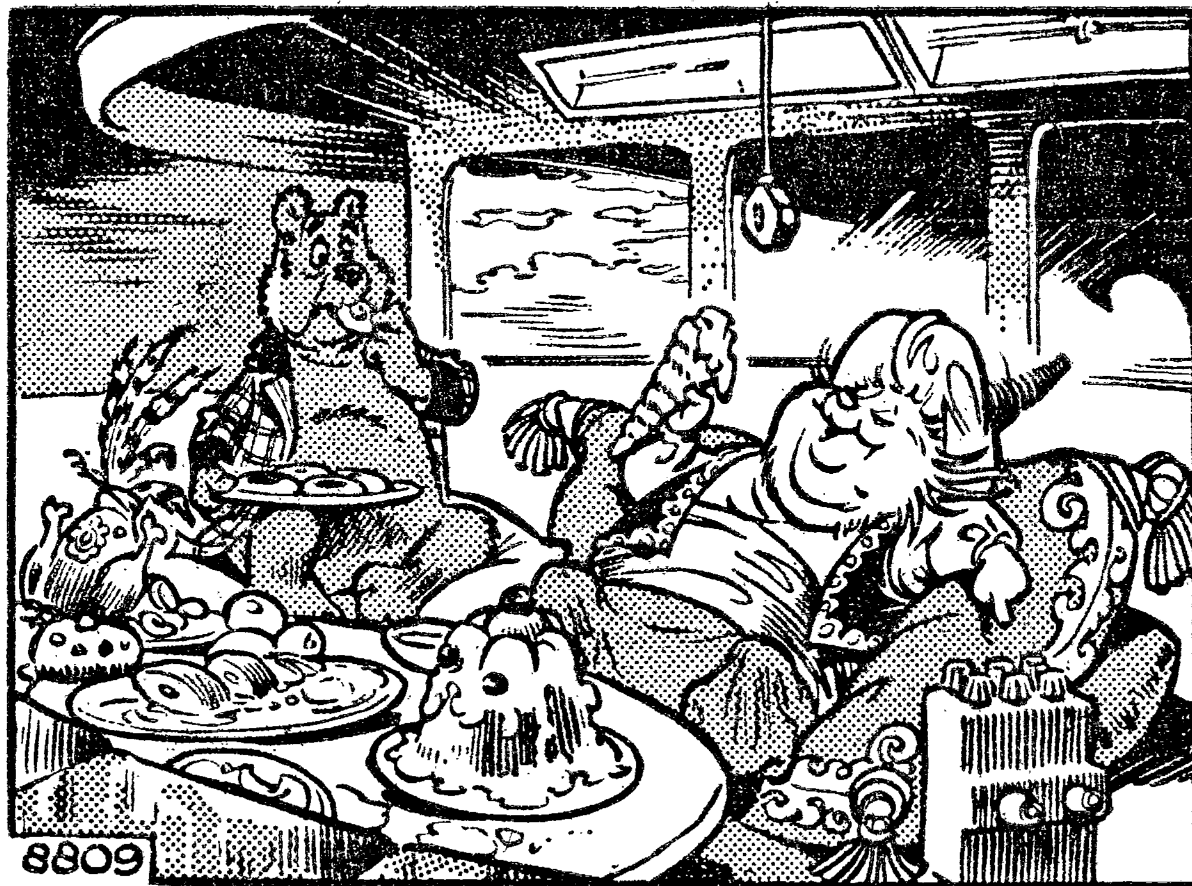
"O", hernam heer Bommel. "Ik bedoel.. ik begrijp niet, eh "

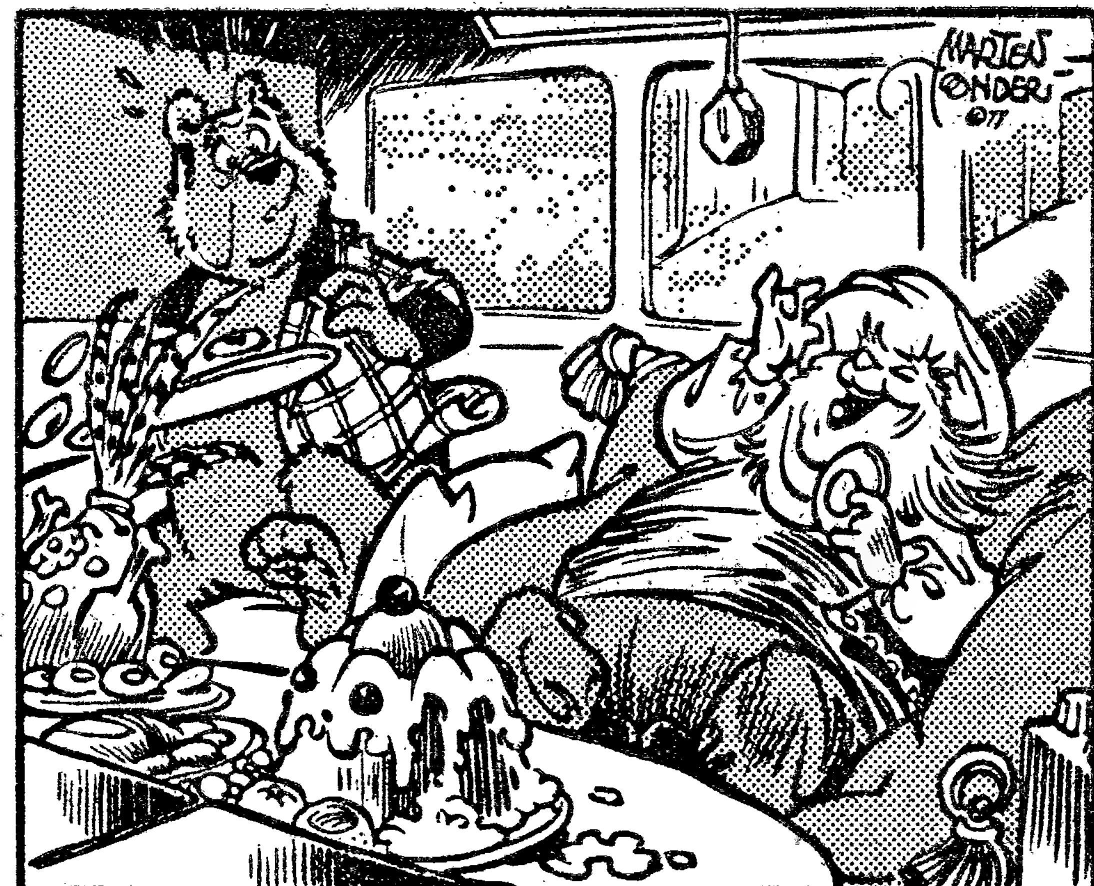
"Dat doet niemand", verklaarde de gastheer. "In raadsels loopt men rond, dat is nu juist het aardige van het Plan. Maar komt u toch hier zitten! Lekker warm en zacht. En wilt u iets eten?"

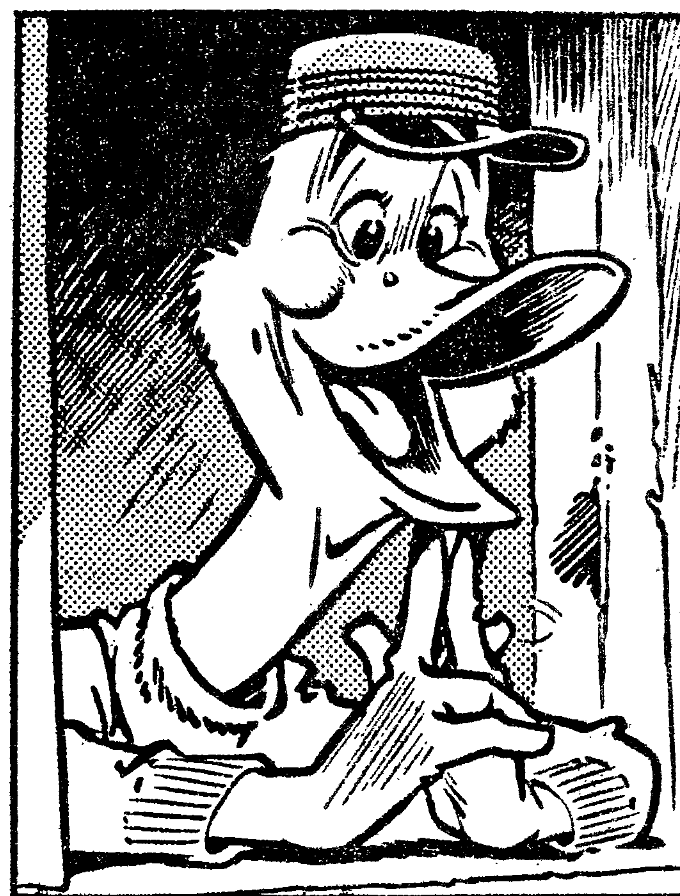

8808 Terwijl de tolk verdween, naderde heer Ollie bedremmeld de tafel en keek naar de slapende agenten die op de beeldbuizen zichtbaar waren. Zijn gastheer strekte echter een handje uit en draaide een knop om, waardoor alle schermen donker werden.
"Nu is het nacht", verklaarde hij tevreden. "En als ik zin heb, draai ik een andere knop om. En dan is het weer dag. Ik verlicht de wolken, begrijpt u wel? Van beneden af kan men er niet doorheen kijken, maar van bovenaf wel. Dat is nu juist het aardige van mijn plan. Wilt u iets eten?"
Heer Bommel ging voorzichtig zitten en nam een koekje.
"Maar", begon hij. "Waarom..? Die trein, bedoel ik..eh..Alles, als u begrijpt wat ik bedoel".
"In raadsels loopt men op aarde rond", sprak de ander, met zorg een hapje kiezend. "Waarom? vraagt men zich af. Wat is het doel? En men krijgt geen antwoord. Ik ben de enige die weet, want ik heb zelf het plan gemaakt".
"O",zei de heer Ollie zonder begrip. "Maar die trein... Wilt u beweren dat u alles aan hebt laten leggen voor de aardigheid? Voor de lol, bedoel ik?"
"Waarom niet?", vroeg zijn gastheer. "Men moet toch wàt doen? Ik ben Sjiek Ali en Abel ben Ali Jas, de Onthaler. Ik verdrijf mijn verveling op een leerzame en onderhoudende manier. Want niets is zo vervelend als de almacht die men aan olie ontleent. Maar eet u toch iets".

8809 Sjiek Ali Jas, de Onthaler, zocht een gulle roomhoorn uit en ging gemakkelijker zitten.
"Ik heb alles", sprak hij. "Niet alleen almacht, maar ook een groot verstand. Daarom weet ik dat men wijs kan worden door ervaring. Maar men wordt moe als men veel meemaakt. Wilt u niet iets eten?"
"Ja" zei heer Bommel, een hapje nemend. "Ik heb heel wat meegemaakt, al zeg ik het zelf, en ik..."
"U moet niet steeds over uzelf praten", vermaande zijn gastheer. "Luister liever, dat is leerzaam. Om niet moe te worden heb ik een plan ontworpen. Nu kan ik anderen de ervaring laten opdoen en er zelf wijs van worden. Hoe vindt u dat?"
Hij lachte smakelijk en verdiepte zich een poosje in de room.
"En alles kan wanneer men olie heeft", vervolgde hij. "Men laat knappe koppen machines ontwerpen die men door dure, domme Gorromieten laat bedienen. En zelf draait men alleen maar knoppen om. Men maakt wolken en licht. Men voedert de verdwaalden en straft de ondeugd. En iedereen die in de trein terecht komt, gaat ervan profiteren".
"O", zei heer Ollie, "profiteren. Ja, ja. Maar..."
"Leuk dat u het begrijpt", voer de ander voort. "Dat lukt niet iedereen. En nu kunt u er bij zijn als de échte ervaring begint. Ik verwacht morgen een volle trein, want er is nu genoeg reclame gemaakt. En dan komt er een moeras in plaats van het doolhof. Want zo is het leven. De dommen trappen erin en worden naar beneden gezogen. Wel, wat zegt u van mijn Plan?"
Heer Bommel zei echter niets. Hij staarde verbijsterd naar de Onthaler, die blij lachend een maagpilletje nam, en de schaal met koekjes ontglipte zijn vingers.

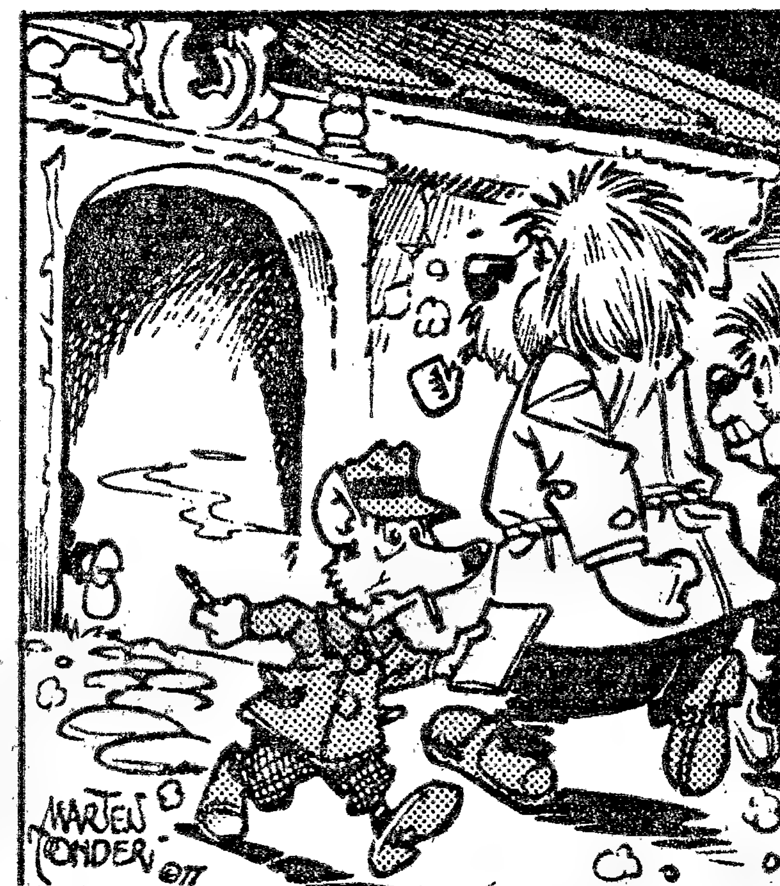

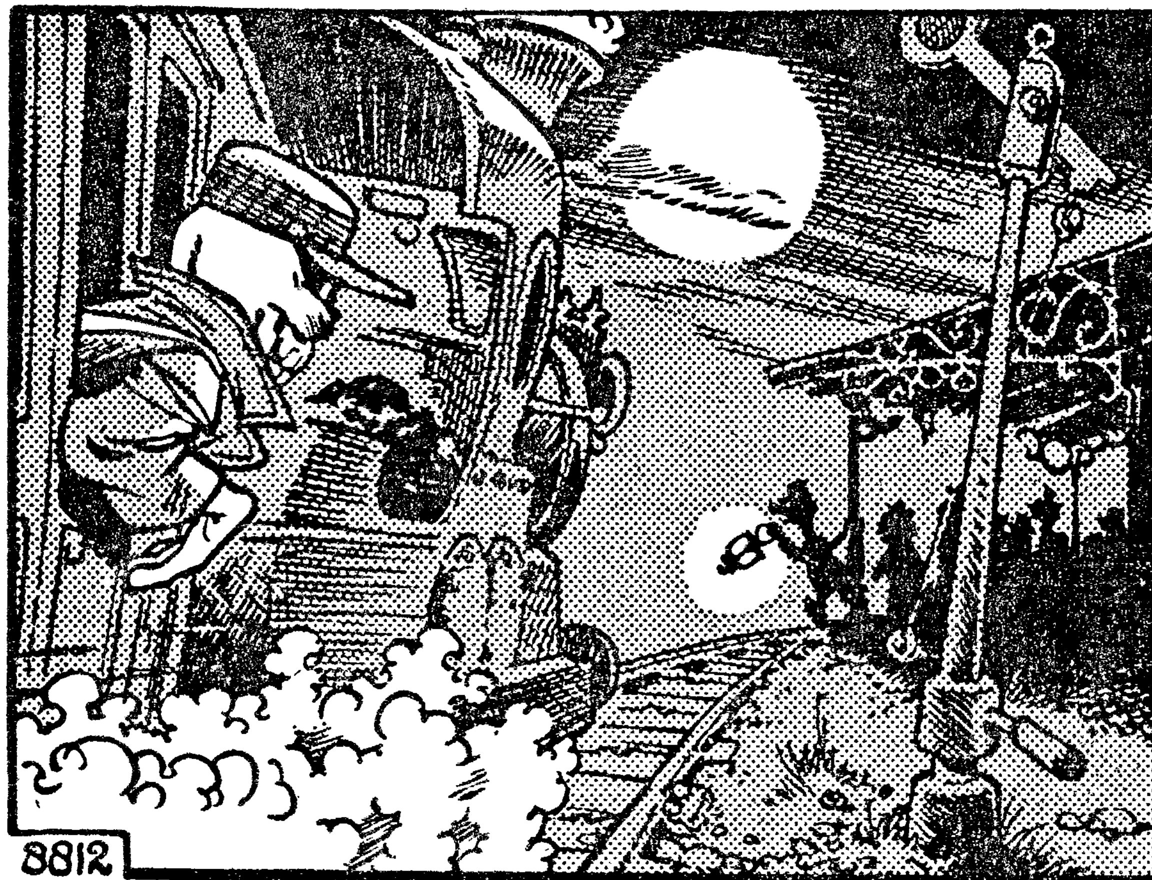

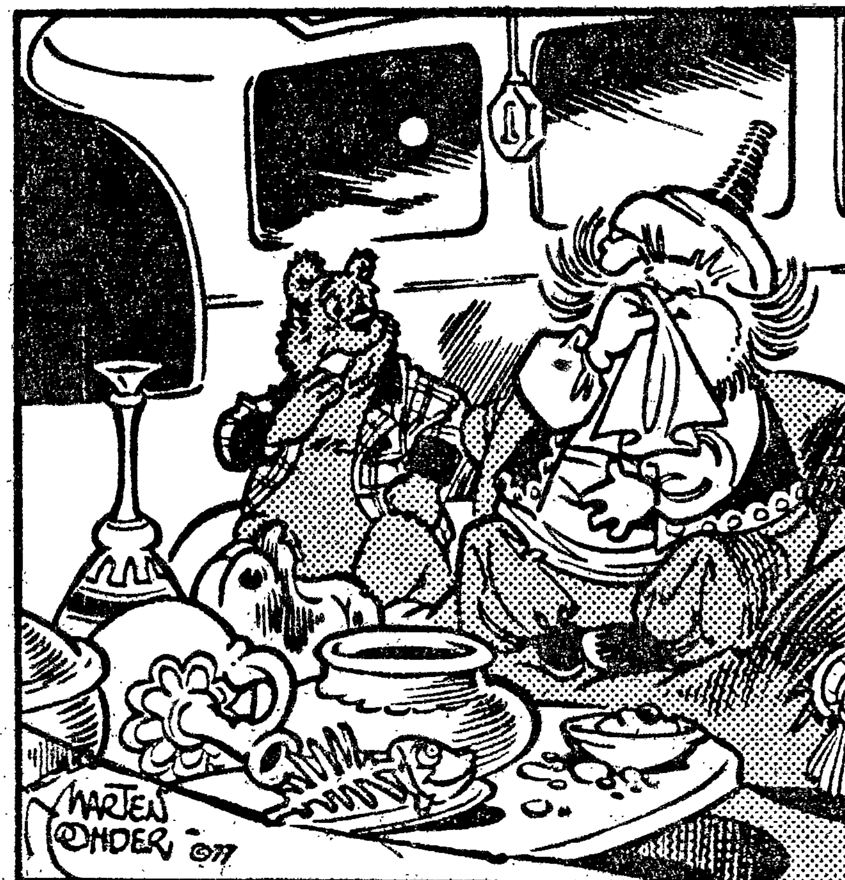
8810 Die avond was er een ongewone beweging bij het afgedankte station Ugelterp waar te nemen. Het begon ermee dat Wammes Waggel lang voordat de wekker was afgegaan, gewekt werd door de journalist Argus.
"Wat is dat voor geroep?", vroeg de chef, zijn hoofd door het loketraam stekend. "Niks aardig, hoor. Ik heb toch zeker slaap nodig?"
"Zeker", gaf de verslaggever toe. "Maar hier gebeuren dingen die onze lezers zullen interesseren, u kent dat. De landbouwer Zwerp heeft geklaagd over rails over zijn land en daarna is de hele politiemacht uit de stad verdwenen. De burgemeester heeft gisteravond voor de teevee verklaard dat er niets aan de hand was, en daarom kom ik nu eens kijken. Want dan deugt er iets niet, dacht ik".
"Voor de teevee?", riep de stationoverste uit. "Wat enigjes! Dan komen er vast wel meer reizigers. En dan komen er vanzelf meer treinen en dan kan ik meer de lamp zwaaien en dan wordt het reuze gezellig. Dat heeft die meneer me trouwens zelf beloofd".
"Welke meneer?" vroeg Argus, zijn boekje trekkend. Maar Wammes had geen tijd om hem verder te woord te staan. Uit de richting van de stad naderden vele nieuwsgierigen het vervallen gebouwtje, in het licht van de vale maan.

8811 De stationschef kwam uit zijn kantoortje om de reizigers welkom te heten, maar de journalist Argus trad hem in de weg.
„Een ogenblikje", sprak hij, zijn bloknootje zwaaiend. „Kan je me niet even vertellen wie de meneer is die jou hier heeft aangenomen? Heeft de burgemeester er iets mee te maken of is dat maar kletspraat van de roze pers? Wat voor..."
„Kan ik hier een kaartje krijgen?", vroeg iemand achter hem en toen hij omkeek zag hij, dat het heer Bommels bediende Joost was.
„Kaartjes kan je van de conducteur krijgen", verklaarde Wammes. „Maar hier kan je op de trein wachten. En als ik dan ..."
„Ik wil weten wie je hier heeft aangenomen", onderbrak de verslaggever „De radio had het erover dat ..."
„Juist", hernam Joost, „de radio. Door de radio heb ik over deze trein gehoord en omdat heer Olivier toch niet thuis is, heb ik de handen een weinig vrij, als men mij toestaat. Nu heb ik een zwak voor stoomtreinen en zodoende dacht ik: Men kan mij niet euvel duiden, wanneer..."
„Kan ik een kaartje krijgen?", vroeg de dame die achter Joost naar binnen was gekomen, en daarachter bromde iemand: „Komt er nog wat van?"
Argus begreep dat dit niet de geschikte tijd was om nieuws te garen en wrevelig verliet hij het bouwvallige gebouw.
„Ik wil eerst even met de hoofdredactie praten", sprak hij tot zichzelf. „Hier zit iets achter, da's vast, maar of het een misdaadsyndicaat is of dat er politieke belangen achter zitten, weet ik niet. En ik heb geen zin om me in de vingers te snijden".

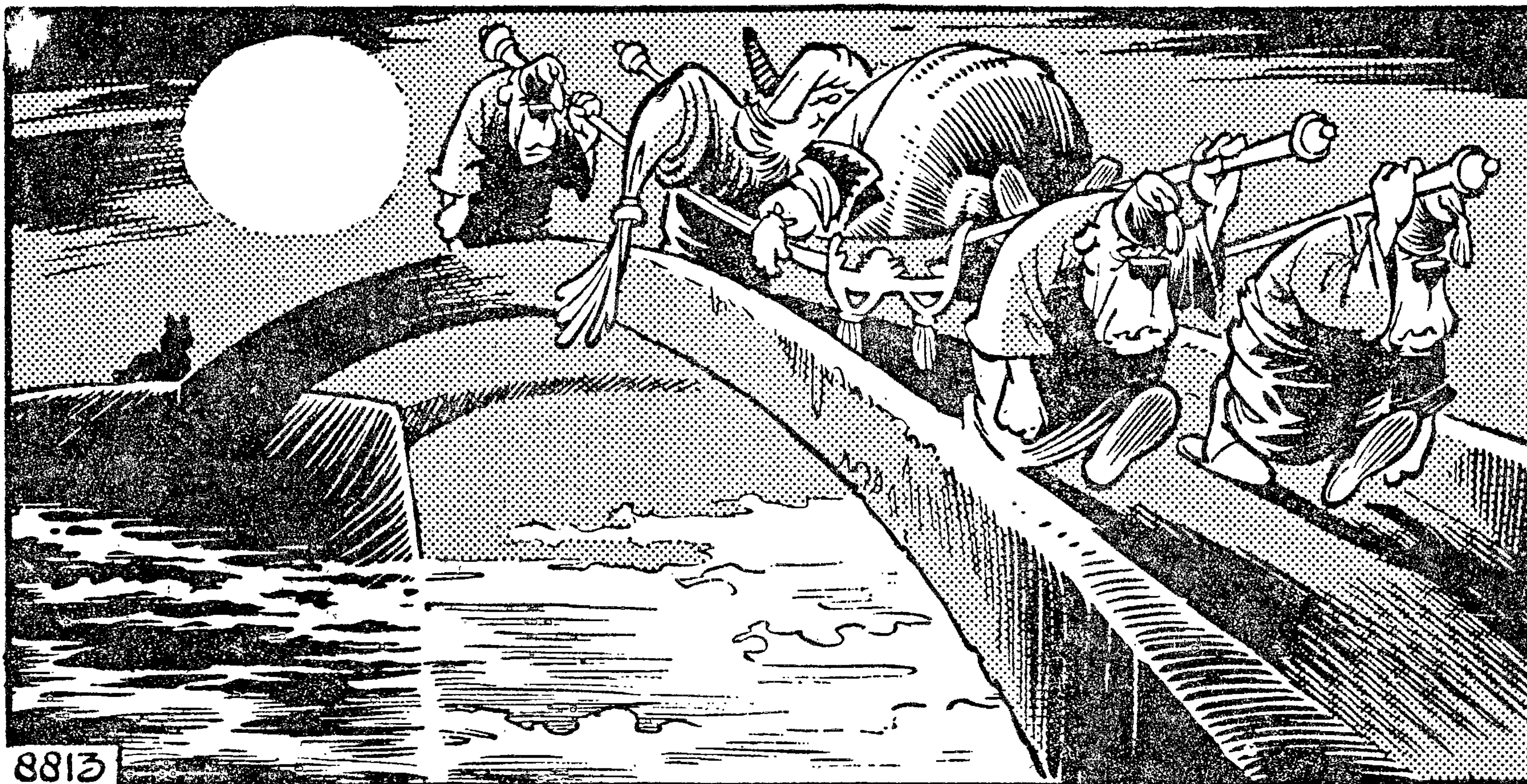

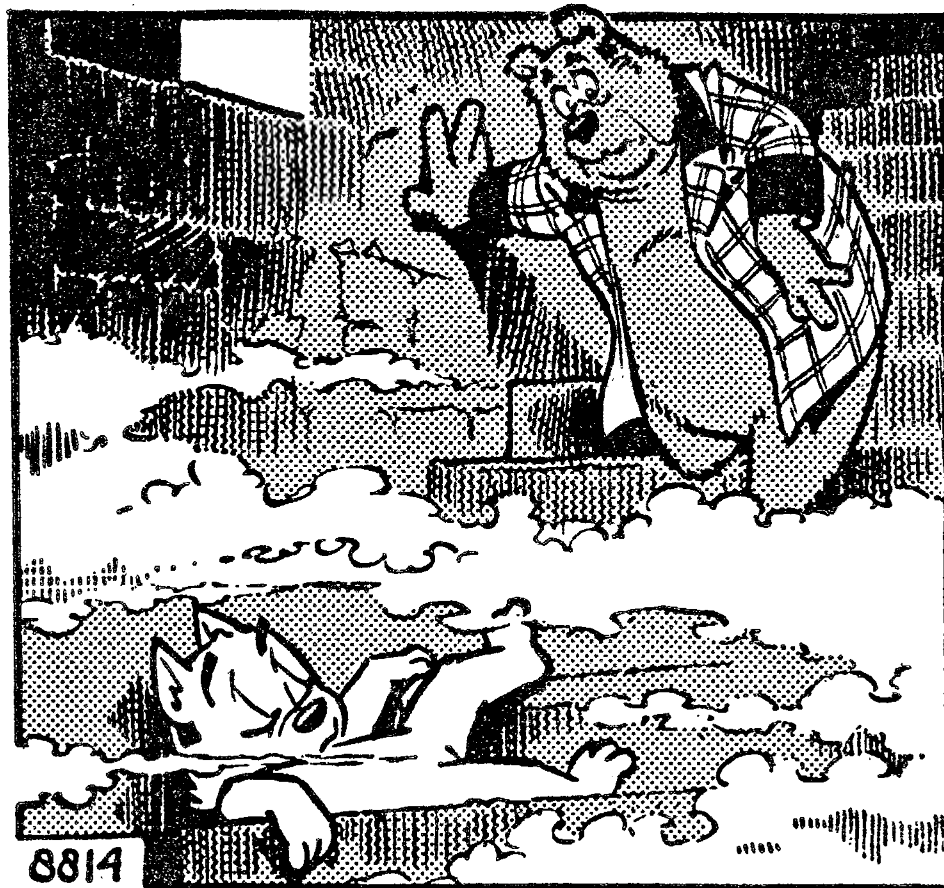
8812 Toen de wekker afging, was het aardig vol geworden op het vervallen perron. De wind joeg dunne wolkenflarden langs de maan, maar de reizigers hadden meer belangstelling voor de naderende trein. De ijle kreet van de stoomfluit veroorzaakte een opgewonden gemompel en toen de locomotief puffend en sissend begon te remmen, ging er zelfs gejuich op.

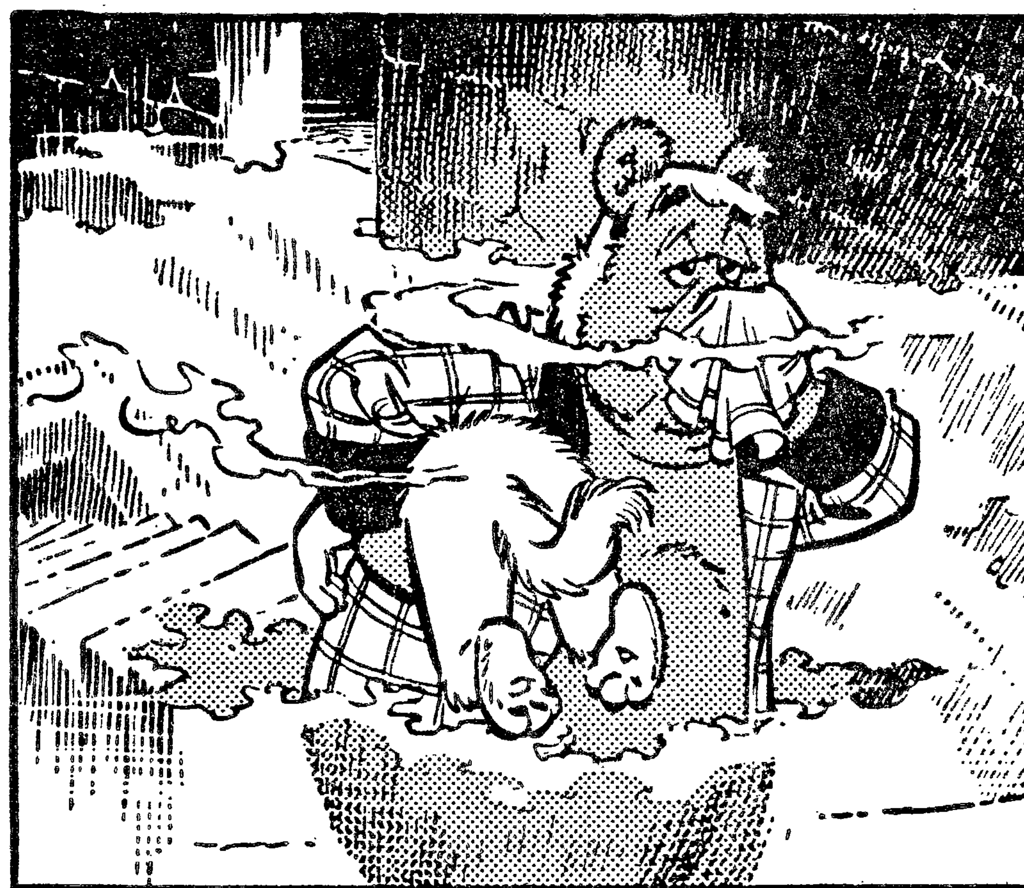
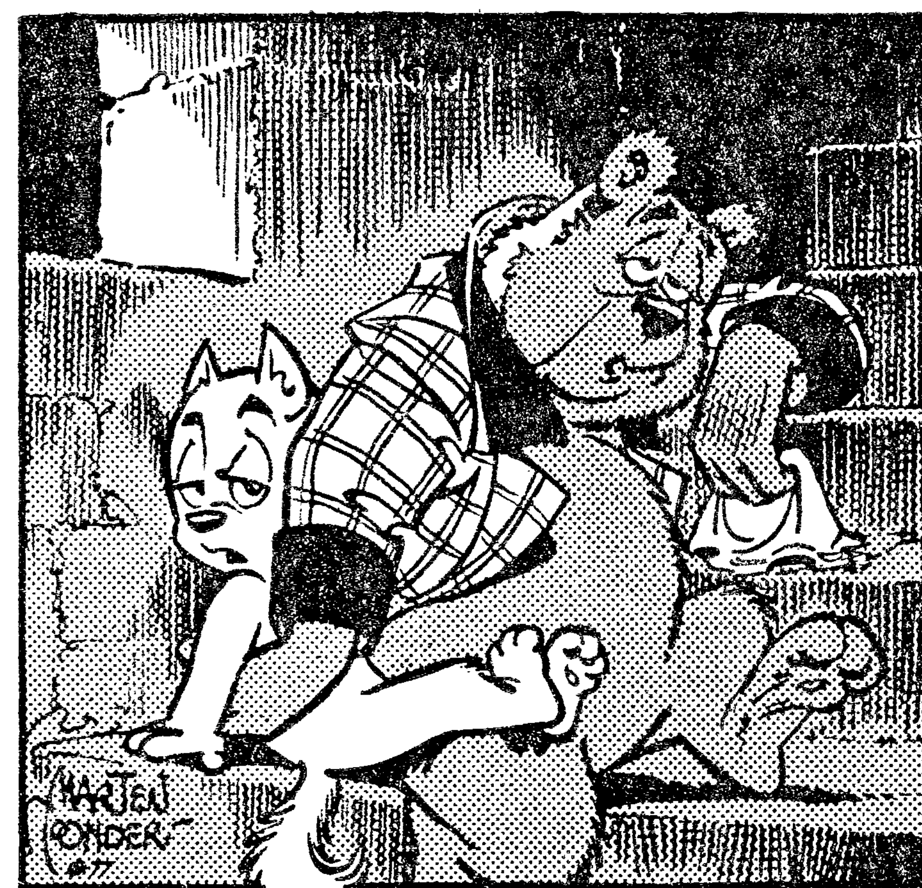
„Het is zoals de Grote Onthaler voorspeld heeft", mompelde de conducteur, die uit het raampje hing. „Een volle trein. Maar gelukkig hoeven ze deze reis geen kaartjes te hebben".
„Machatsja achach", sprak de Grote Onthaler, die het gebeuren op enige televisieschermpjes gevolgd had. „Een volle trein, net als ik dacht. Dat wordt morgen een genotvolle dag met het moeras. En zo leerzaam! Ik ga nu rusten. Maar u mag nog wel wat eten, als u wilt. Er zijn nog lomzwoelers en daar ligt ook nog een klambool. En als u het koud krijgt, is op de verdieping hier onder een donzen divan. Maar u moet niet naar beneden gaan, u hebt daar niets meer te maken. En bovendien heb ik daar dommelwolken laten dalen, zodat alleen conducteurs wakker kunnen blijven. Wilt u nog iets eten? Voor mij is het tijd voor de draagkoets, ik zal de Gorromieten laten komen".
Zo sprekende veegde hij de mond af en klapte toen onder de microfoon in de handjes.

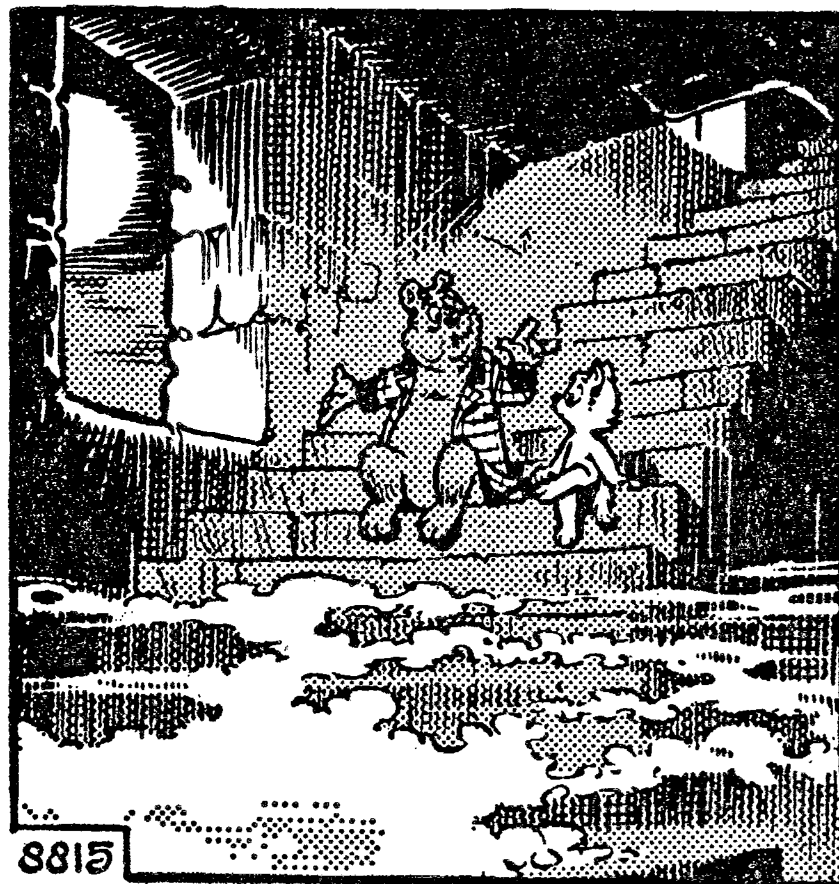

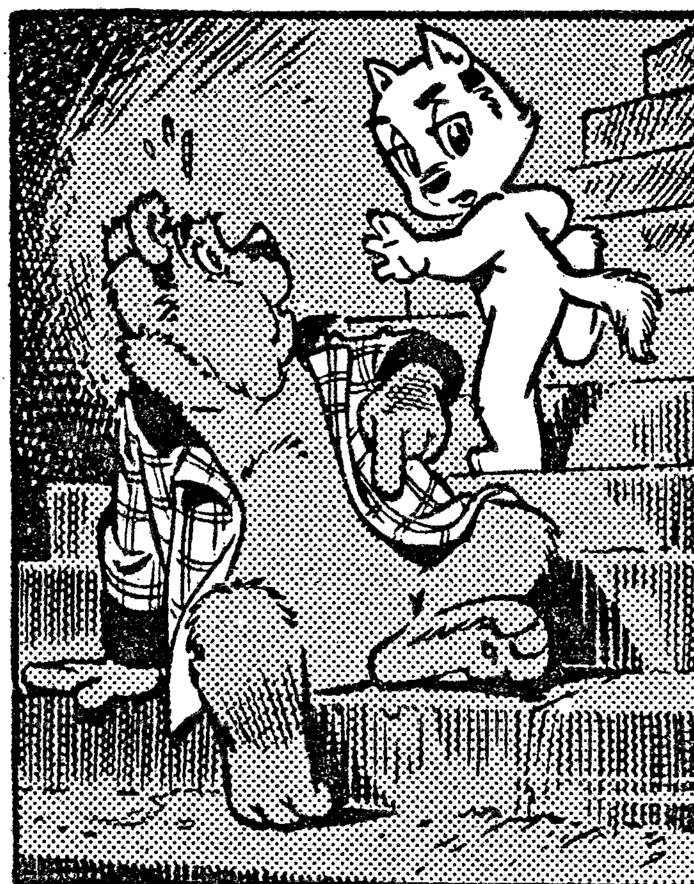

8813 Toen sjeik Ali En Abel in de handen had geklapt, verschenen er uit de nevels een viertal Gorromieten die een draagstoel met zich voerden. Daar werd de Grote Onthaler met veel moeite en grote vaardigheid in getild en daarop verdween het optochtje over een van de bruggen in de nacht.
Heer Bommel keek het met gemengde gevoelens na. Het was duidelijk dat de woorden en de plannen van zijn gastheer hem zware zorgen gaven, want een zenuwtrek voer over zijn gelaat.
„Hier is een gevaarlijke dolleman aan het werk", prevelde hij. „Oppassende lieden over teruglopende wegen en door doolhoven laten lopen om zich niet te vervelen. En morgen door een moeras! Het lijkt de televisie wel. Ik moet hem onschadelijk maken, dat spreekt. Maar hoe? als ik nu maar even met Tom Poes kon overleggen, zou ik een list kunnen verzinnen, als iemand begrijpt wat ik bedoel.."
Met deze gedachte begon hij de trap af te dalen die in de toren naar beneden voerde. Op de verdieping onder het dak stond een weelderige divan, zoals de gulle gastheer gezegd had. Maar de bekommerde heer schonk er geen aandacht aan en zonder op of om te kijken, daalde hij verder af naar de wolken die onder hem hingen.

8814 Toen heer Ollie de trap afdaalde, had hij geen vast plan. Hij wist dat Tom Poes ergens beneden moest zijn en verder vertrouwde hij maar op zijn goed geluk, dat hem al zo dikwijls in de steek gelaten had. Daarom keek hij verrast op, toen hij door de wolken die beneden hem zweefden, zijn jonge vriend op de trap zag liggen.
„Het is toch sterk wat een heer vermag die het goede wil", sprak hij stilletjes voor zich heen. „Daar ligt hij te slapen alsof er niets aan de hand is, terwijl ik gebukt onder een vreselijke wetenschap eenzaam door de nacht ga. Maar ik zal hem op de hoogte brengen, zodat we samen een einde kunnen maken aan het gevaar dat de wereld bedreigt".
Met deze gedachte trok hij een zakdoek, die hij voor zijn neus hield terwijl hij de treden afdaalde. Het viel niet mee, want terwijl hij met één arm Tom Poes optilde, drongen de dampen door het dunne linnen zodat hij wankelend en versuft weer naar boven klom. Toen hij met zijn laatste krachten boven de wolken was gestegen, zonk hij op een trede neer en blies de dommellucht uit die hij naar binnen had gekregen.
„Dat is dat", fluisterde hij. „En nu even een uiltje knappen. Dat is waar een heer met een zwak gestel behoefte aan heeft..."
„W-wat is er aan d-de h-hand", vroeg Tom Poes naast hem en dat bracht hem gelukkig weer tot zichzelf.

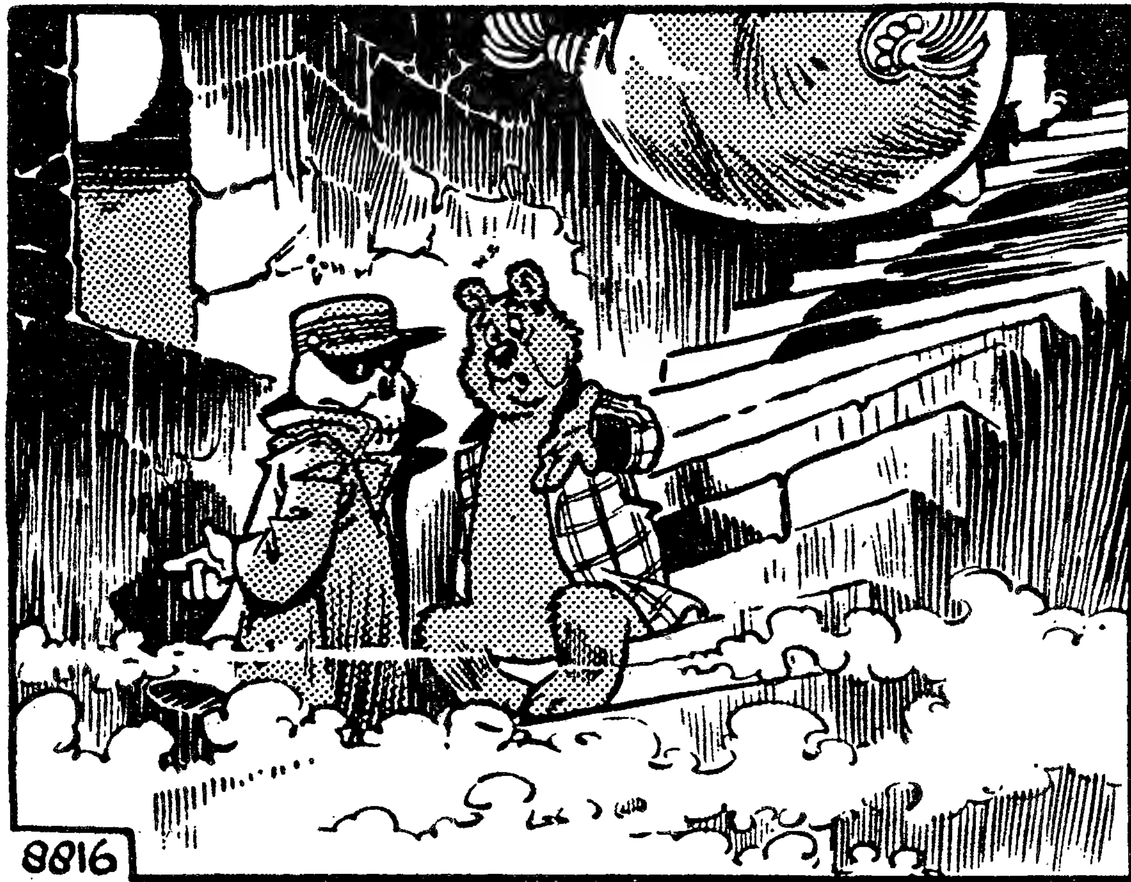

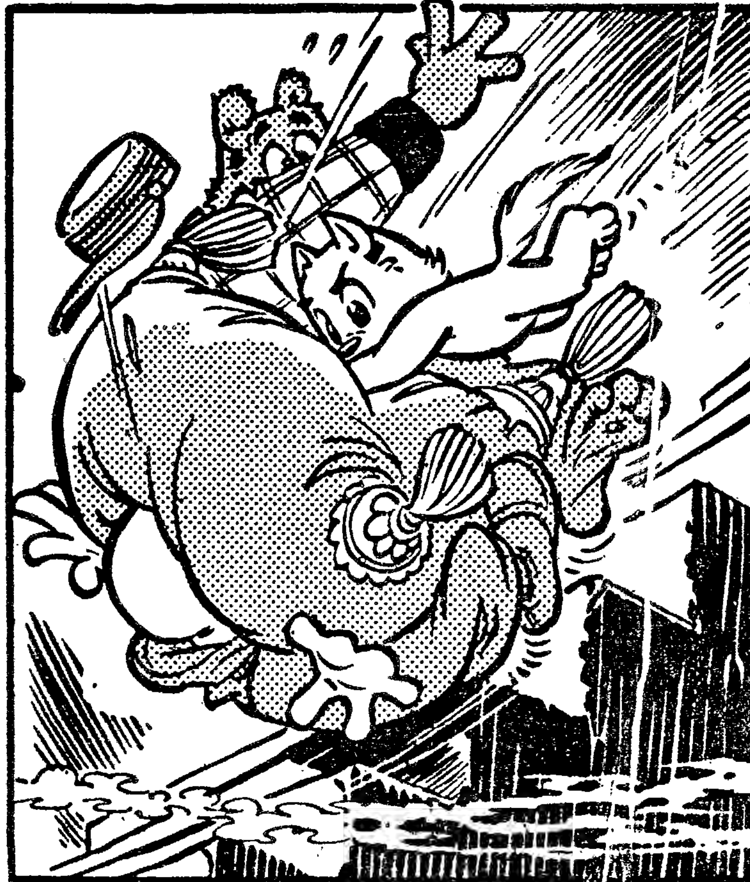
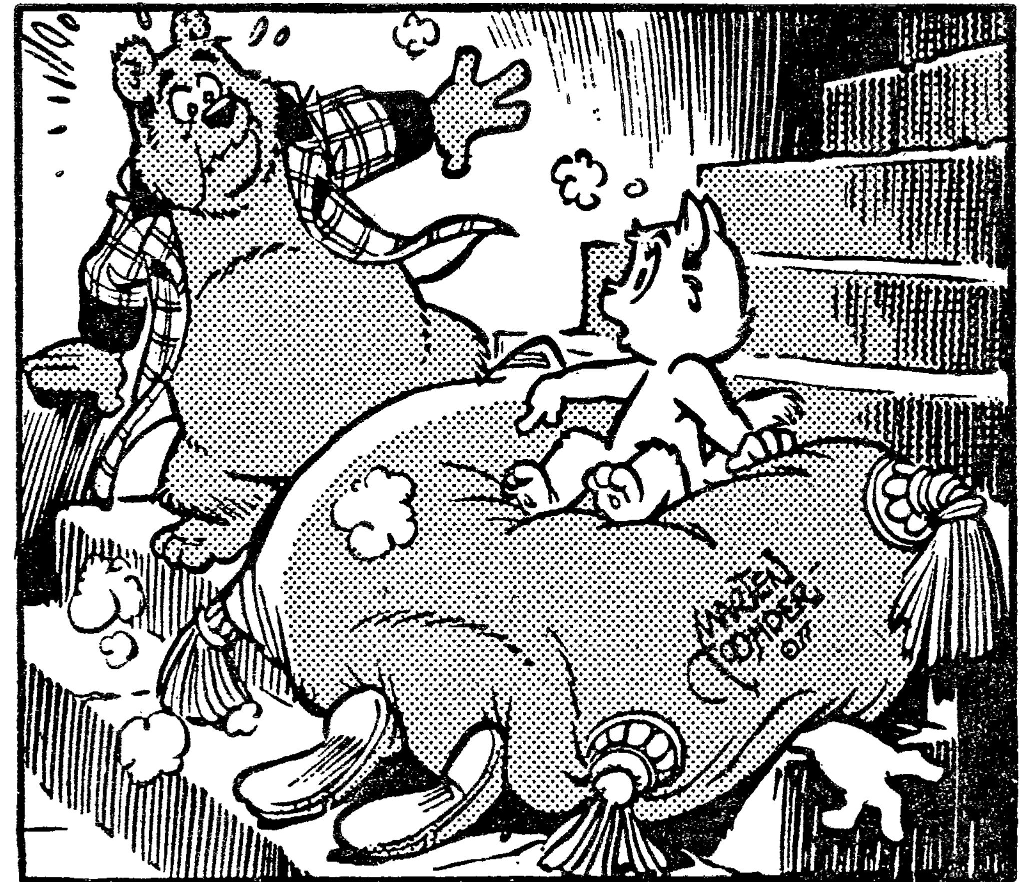

8815 Heer Bommel haalde diep de frisse lucht in die door het raam naar binnen drong, en toen hij weer helder van geest was, vertelde hij in korte trekken wat hij had meegemaakt.
„Een gek op het dak", besloot hij. „Dat ligt daar maar te eten, als een. . . eh. . . als een razende dolleman!"
„Zo razend klinkt dat anders niet", zei Tom Poes, die oplettend had geluisterd.
„Als je al die schermpjes en al die knoppen en alles had gezien, zou je wel anders praten", riep heer Ollie uit. „Hij kan licht en duisternis maken en eten uit de lucht laten vallen. Een vreselijk gevaar voor de samenleving, dat zal ieder weldenkend iemand met me eens zijn. Er moet een einde aan komen, bedoel ik. En dan die koeken. Er was zelfs een klambool bij, als je begrijpt wat ik bedoel. We moeten. . eh. . je moet een list verzinnen, jonge vriend. Zo vlug mogelijk, want er komt een trein vol ongelukkigen. ."
„Sssst", siste Tom Poes. „Daar beneden komt iemand de trap op. Dat kan alleen maar iemand zijn met een masker. Een conducteur dus. Blijf hier zitten en houd hem aan de praat."

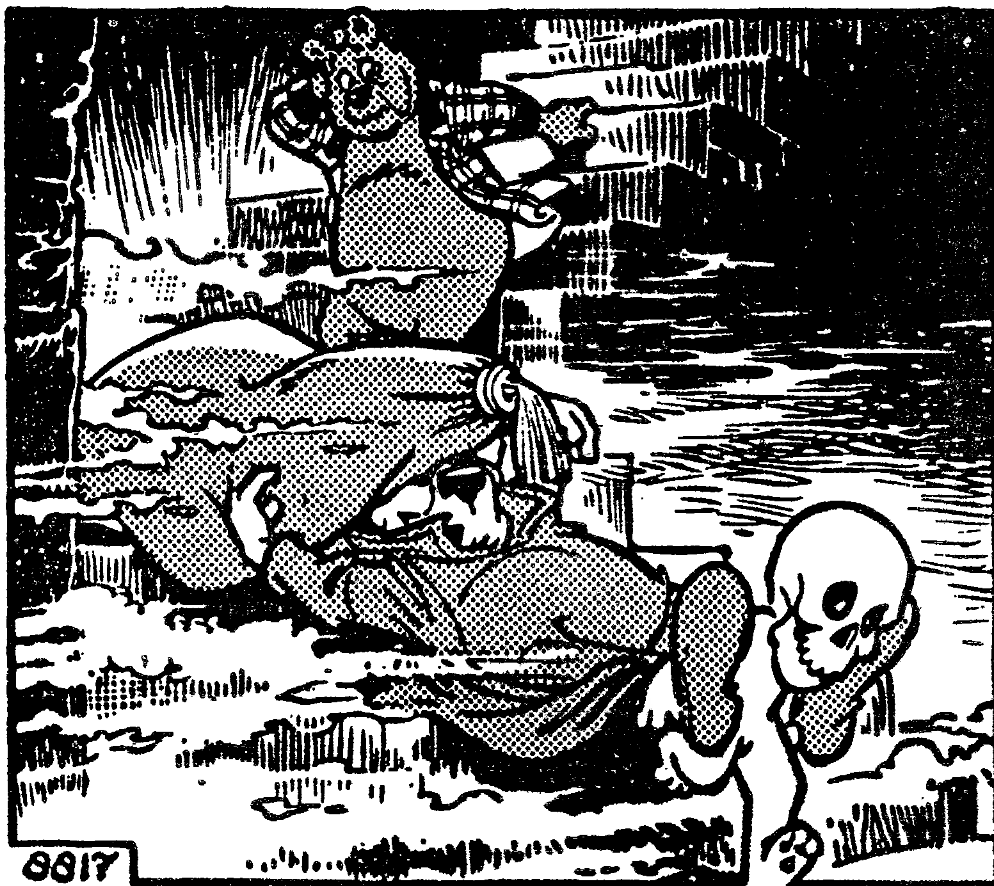
Zo sprekende klom hij snel naar boven en heer Bommel bleef onthutst zitten. Uit de wolkenlaag die onder hem deinde in het licht van de maan, zag hij al gauw het eigenaardige uiterlijk van een conducteur opdoemen en hij trok zijn gelaat in een onschuldige plooi.
„U kunt er niet langs", zei hij. „Ik zit hier, bedoel ik. Even een luchtje scheppen. Even aan de praat houden, als u begrijpt wat ik bedoel."

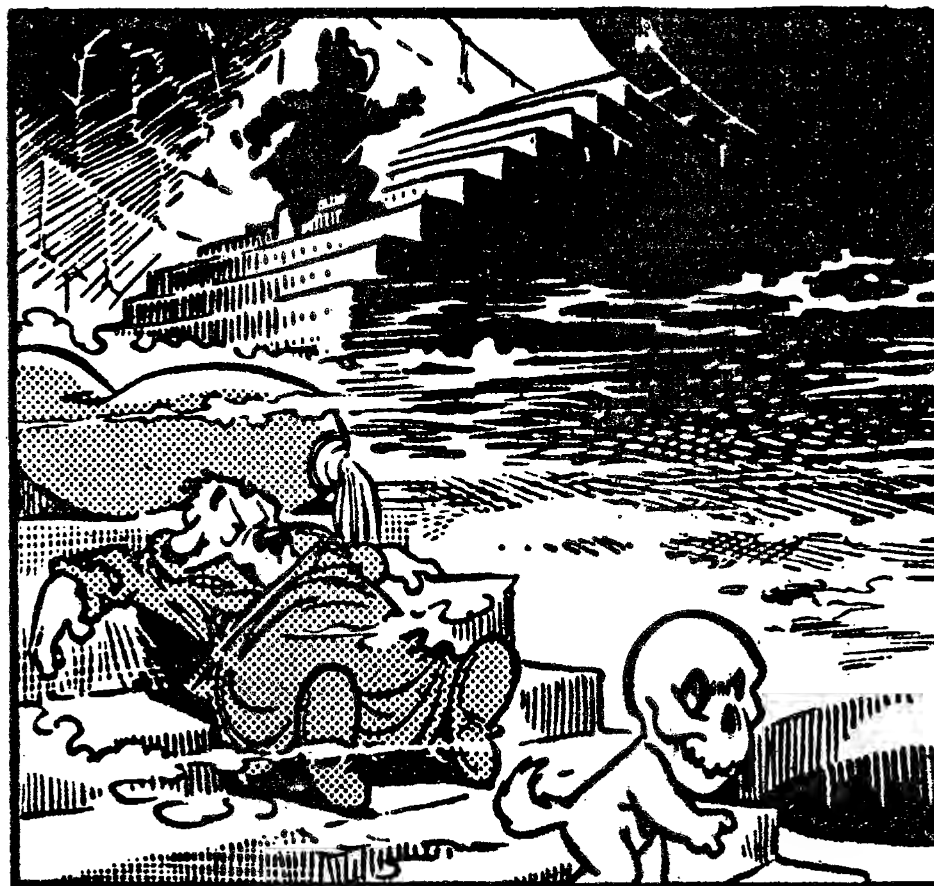
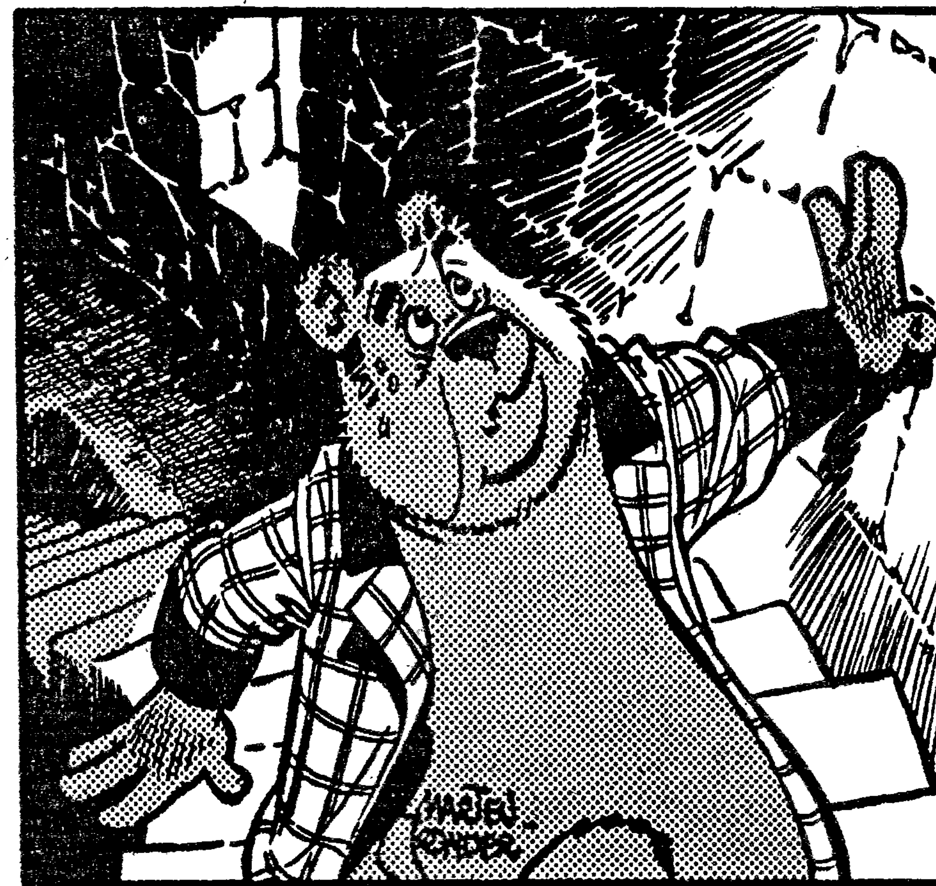

8816 „Waarom zit u hier?" vroeg de conducteur verbaasd. „Dit is de tijd van het slapen na de maaltijd. Gasten van de Grote Onthaler moeten wakker en fris zijn, dan zijn ze het leerzaamste."
„U hoeft me niets over de onthaler te vertellen", zei heer Bommel. „Ik ben bij hem geweest. Ik ben zijn gast, bedoel ik. Een lekkere klambool van hem gehad, als u begrijpt wat ik bedoel."
De conducteur bleef vriendelijk lachen, maar dat leek natuurlijk maar zo omdat hij een masker droeg.
„De wegen van de Grote Gastheer zijn wonderlijk", zei hij onthutst. „Ik moet nu naar boven om de beeldbuizen te veranderen. Voor morgen. Dat wordt een grote dag, zoals u dan wel zult weten."

„Met een echt moeras", gaf heer Ollie met trillende stem toe. „Het is heel vreselijk. Heel leerzaam bedoel ik."
Deze woorden stelden de conducteur gerust, want er bleek uit dat deze gast op de hoogte was van de onthaalplannen. Hij maakte zich dan ook gereed om verder te klimmen, maar op dat moment werd hij getroffen door een groot kussen dat Tom Poes van het dak had gehaald.
„Gauw", zei Tom Poes, die boven op de peluw zat. „Neem zijn masker af. Dat moet ik hebben, want ik moet naar beneden."
„Naar beneden?" herhaalde heer Bommel zonder begrip. „Ik heb je toch uitgelegd dat alles boven de wolken gebeurt? We moeten naar het dak, want daar woont de Grote Onthaler."

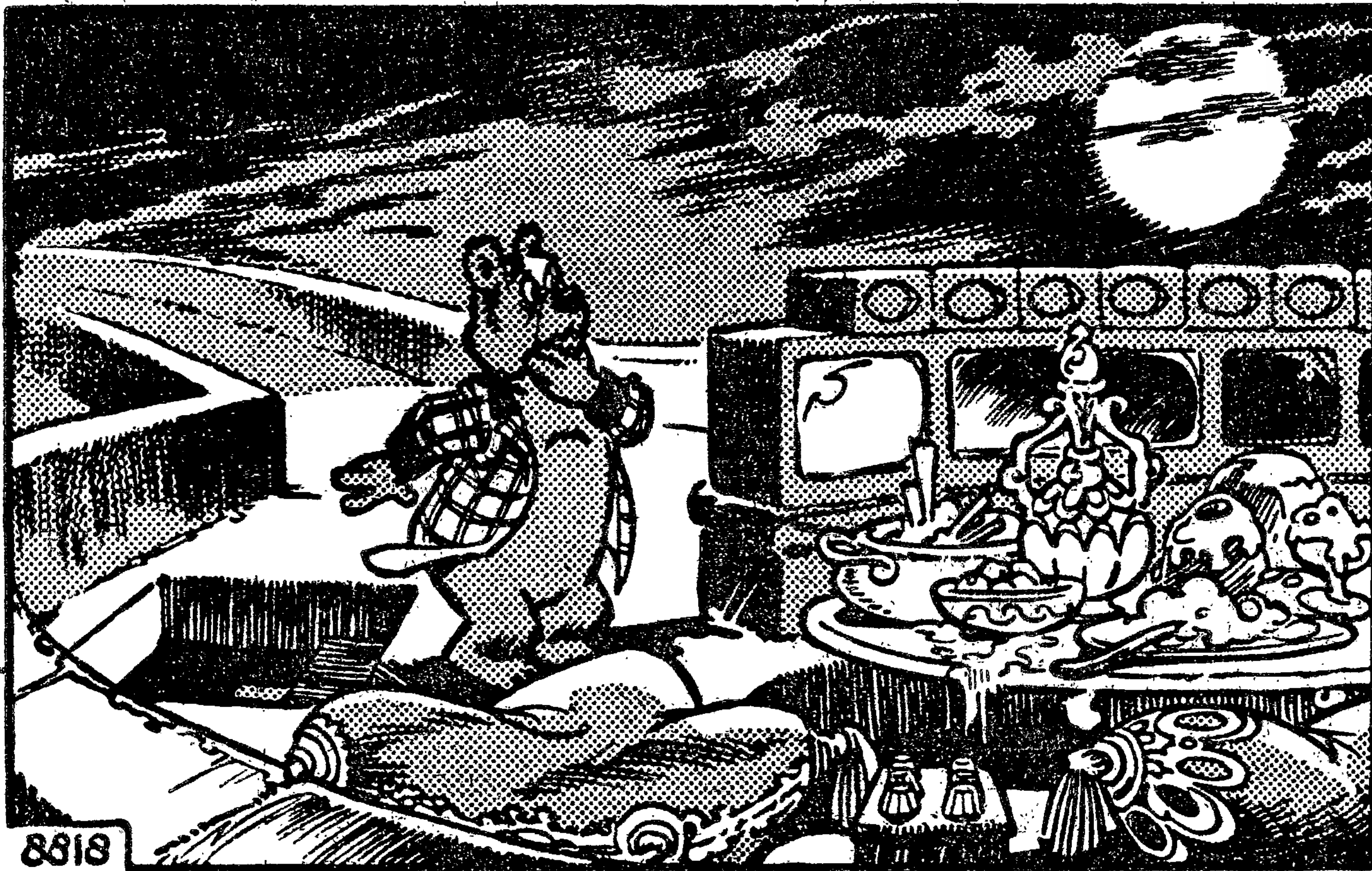
8817. „Als u naar boven gaat, ga ik naar beneden", zei Tom Poes en hij legde zo duidelijk mogelijk uit wat hij van plan was. Daarop stulpte hij het masker van de conducteur over zijn eigen hoofd en trok de ongelukkige een eindje de trap af, totdat die in de dommeldamp terecht kwam en in een diepe sluimer raakte.

„De jonge vriend heeft gemakkelijk praten", mompelde heer Bommel, toen hij Tom Poes in de wolken zag verdwijnen. „Ik moet morgen al die knoppen indrukken, als de tijd rijp is om de grote onthaler onschadelijk te maken. Alsof het niets is. En hij gaat die machines uitschakelen. Welja, hij heeft gemakkelijk praten. Ik ben bang dat er niet eens een list achter zijn plannen zit. Hij zegt maar wat".

Hij keerde zich om en begon de trap weer te bestijgen om op het dak te raken. „Want daar moet ik zijn om een einde aan dit vreselijke spel te maken", sprak hij tot zichzelf. „Dat staat in ieder geval vast. En bovendien liggen er nog een paar zoetzwoelers op de schaal. En een roomdromel is er ook nog".

Zo denkende klom hij verder en tegen de tijd dat hij de laatste verdieping bereikt had, piepte zijn gehijg akelig door het torengewelf. Maar zijn gedachten hadden ook niet stil gestaan.

„Nu heb ik toch werkelijk een list bedacht waar Tom Poes niet op gekomen is", prevelde hij toen het maanlicht op zijn moede trekken viel. „Ik ga de rol van de Grote Onthaler overnemen. En dat kan gemakkelijk, want hierboven kan men licht maken en duisternis, en doolhoven en moerassen. En iedereen is gehoorzaam. Men is hier om kort te gaan almachtig".

8818. Toen heer Bommel op het dak aankwam, was daar niet veel veranderd. Op de tafel waren een paar verse schotels aangedragen en op de kijkkastjes had men een rijtje luidsprekers aangebracht, zodat er nu ook geluid was wanneer het beeld was uitgeschakeld. Heer Ollie merkte dat toen er een zacht geknetter uit een van de kastjes kwam. En daarop verbrak een gesmoorde stem de stilte van de nacht.

,,Dit is opperhoeder Gabius'', sprak deze. ,,De trein is de tunnel binnen gegaan. Hij is vol. Wat zijn de orders?'

Heer Ollie stond een ogenblik te kijken. ,,Die weet niet, dat de onthaler is gaan slapen'', zei hij tot zichzelf. ,,Dat komt goed uit! Als ik nu...''

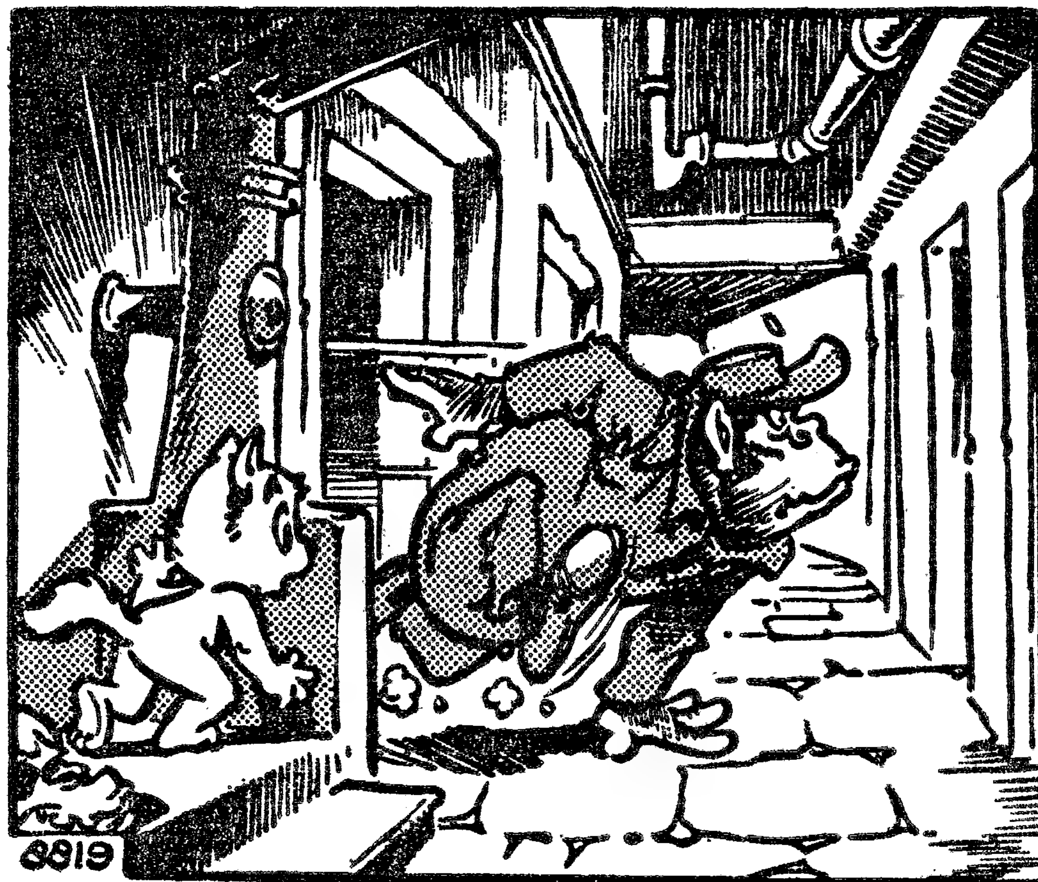
,,Wat zijn de orders?'', neuzelde de luidspreker.

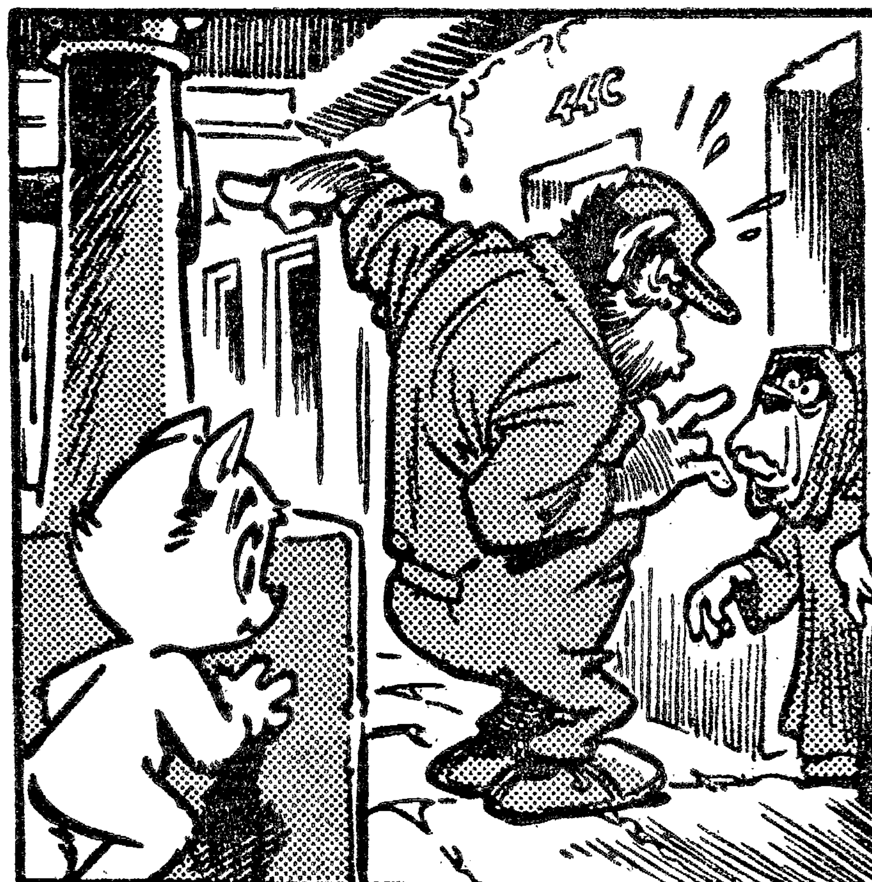
,,Wacht maar, wacht maar'', riep heer Bommel uit. ,,Ik kom er al aan''. Hij stapte over de kussens en haastte zich naar de microfoon die hij boven de zitplaats van zijn gastheer zag hangen.

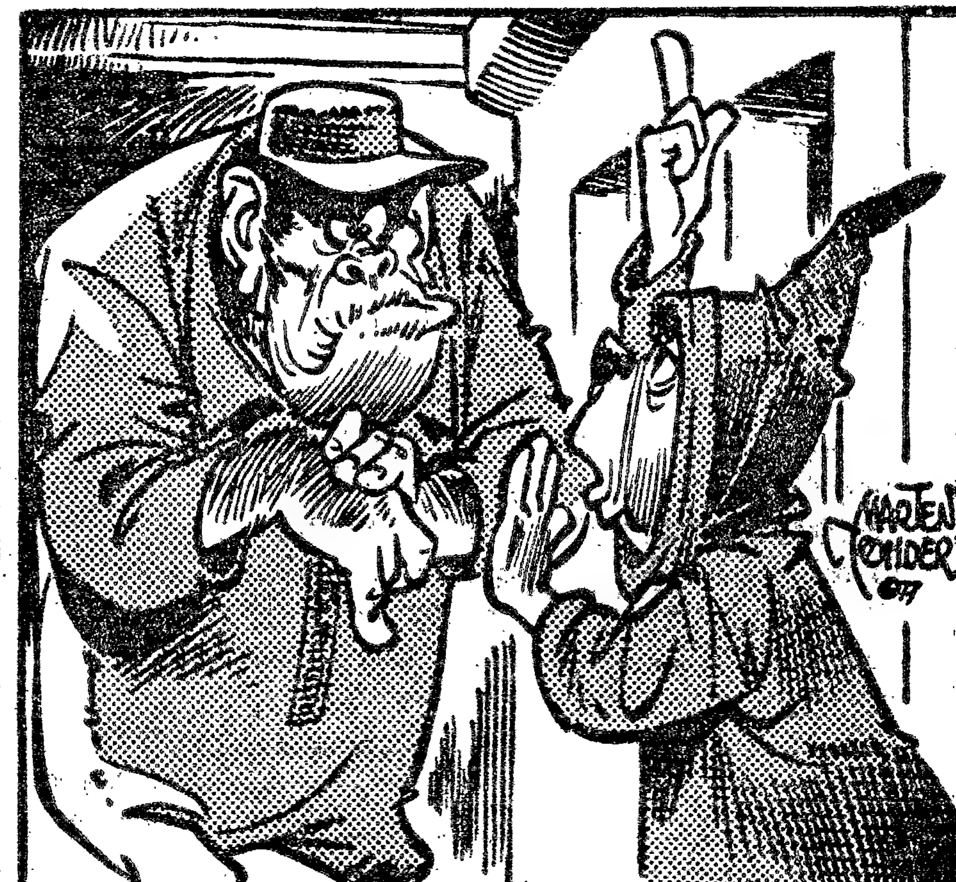
,,Ache-ache'', sprak hij met verdraaide stem. ,,De trein moet doorrijden. Hij gaat altijd rond op een baan zonder einde, als u begrijpt wat ik bedoel. Hij moet niet stilhouden''.

Tom Poes, die intussen in de onderaardse gang was terecht gekomen, hoorde de stem van zijn vriend in zijn masker en hij schrok.

,,Daar komt vast en zeker narigheid van'', dacht hij.

8819. Toen Tom Poes het bevel van heer Bommel had opgevangen, begreep hij dat er moeilijkheden zouden komen. Daarom trok hij het masker af en verschool zich achter een soort schoorsteen om op alles voorbereid te zijn. Hij was maar net op tijd, want naast hem werd een deur opengerukt en een zwaar gebouwde gedaante sprong de gang op om zich naar het vertrek aan de overkant te spoeden.

"Achenooi dakdak", riep hij uit en op deze kreet verscheen het holle gelaat van een hoeder in de deuropening.

"Ik weet het", sprak deze kalmerend. " Ik heb het ook gehoord. Een bevel om de trein door te laten rijden. Maar dat kan niet, want de Grote Onthaler is gaan rusten. En het was zijn stem niet. We hoeven dus niets te doen".

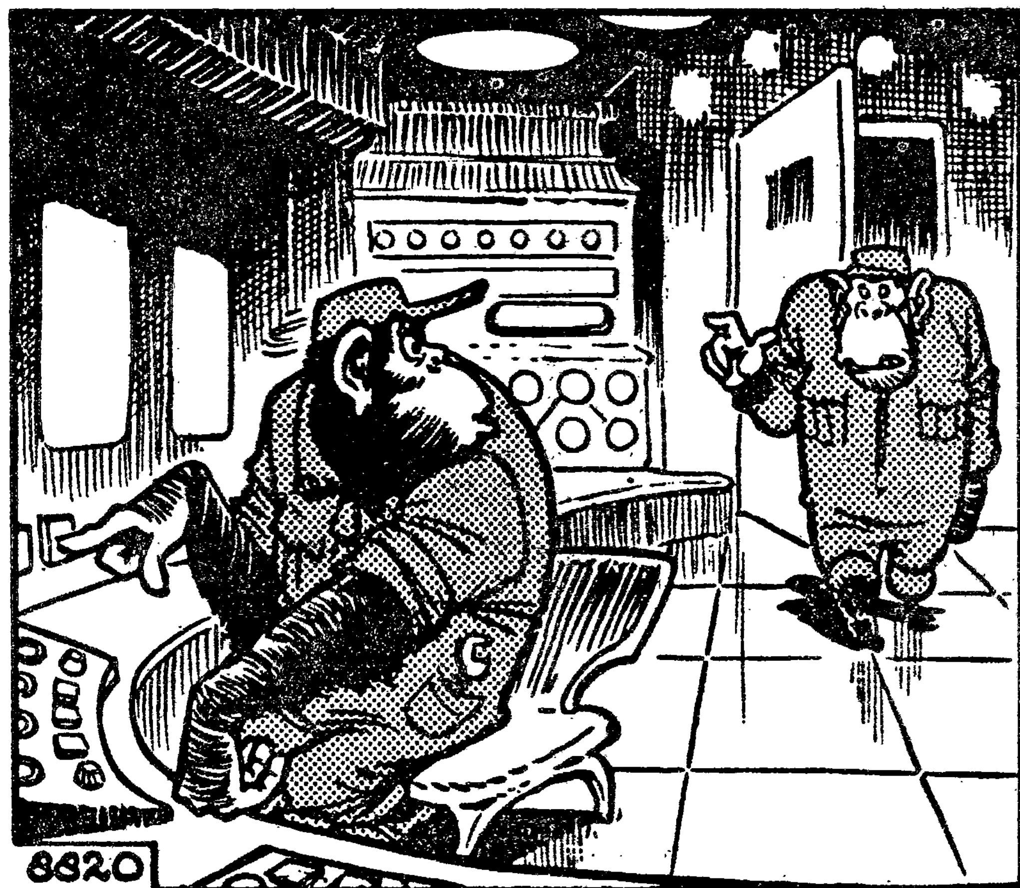
Daar was de ander het niet mee eens. Hij wees opgewonden naar de ruimte die hij zojuist verlaten had en waaruit een zacht dreunend geluid hoorbaar was.

"Wakwak", riep hij ongerust

"De draadloze besturing, bedoel je", verbeterde de hoeder. "Wel, dat is gemakkelijk. Laat de trein doorrijden. Gewoon maar rond, totdat je de stem van de Onthaler zelf hoort. Wacht maar rustig tot morgen".

"Bwammam", mompelde de technicus bekommerd.

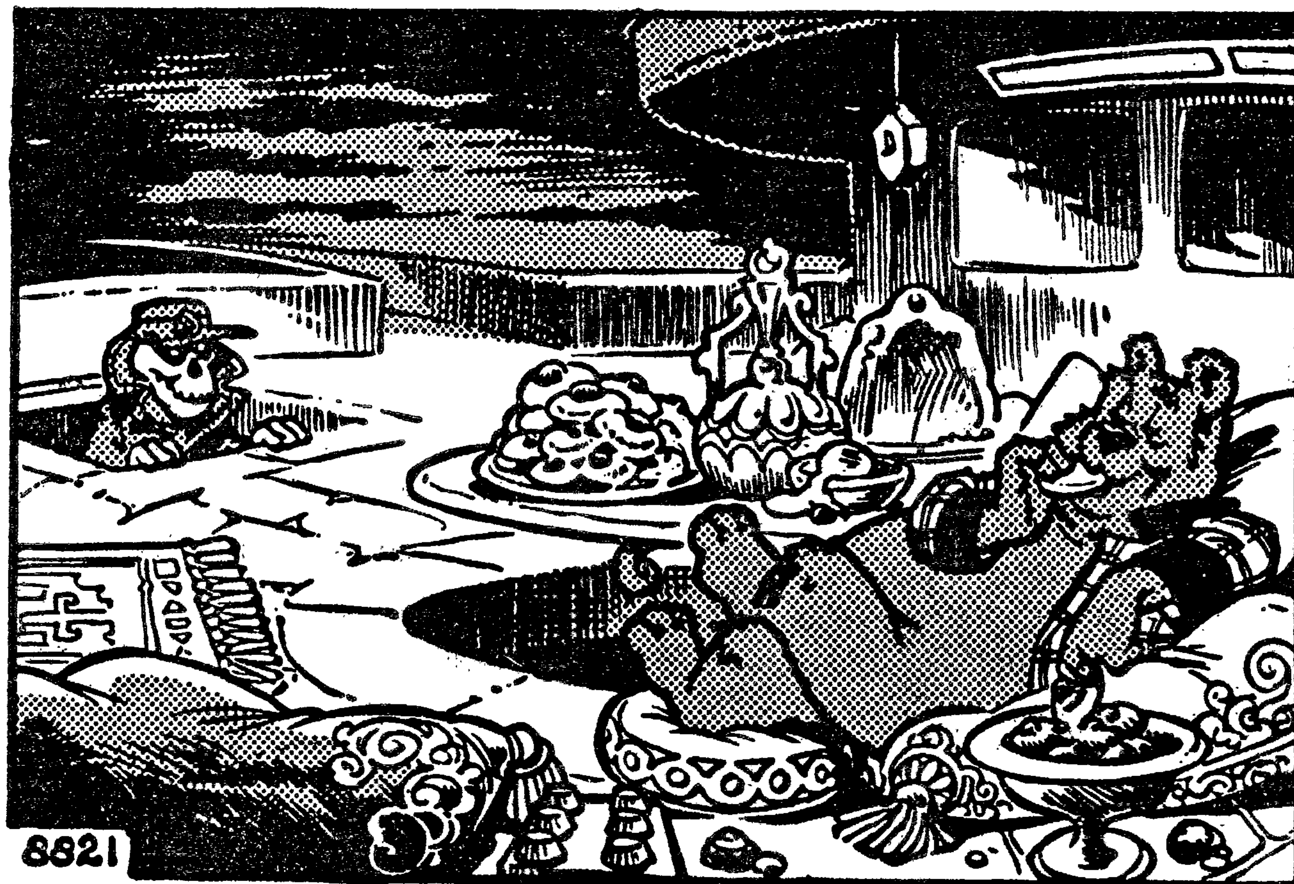
"Onzin. Er is genoeg te doen", riep zijn meerdere uit. "Laat de doolhofmuren maar vast zakken en maak de moerasmodder in orde. Zorg dat de leidingen niet verstopt zijn. Als de Onthaler het wenst, moet alles zacht en warm kunnen onderlopen".

8820. Tom Poes had het gesprek in de gang goed kunnen volgen. Maar hij begreep toch wel dat hij meer moest weten om hier beneden iets nuttigs te kunnen doen, want om hem heen zoemde en dreunde het achter de vele deuren.

"Allemaal machines," dacht hij. "En als ik niet weet hoe ze werken, kan ik er niet veel mee beginnen. Trouwens, ze zullen wel goed bewaakt worden".
Dat was natuurlijk waar. Maar de technicus die met de hoeder had gesproken, liet de deur open toen hij weer naar binnen ging en zodoende was het gemakkelijk een blik in het vertrek te slaan.
"Asjemechochel kwakwa bam", hoorde hij de werktuigkundige zeggen. En een ander, die daar achter een ronde tafel vol knopjes zat, keek geschokt om en wees op een van zijn trekkers.
"Wakwak?" vroeg hij en daarop volgde er een moeilijk gesprek. Het is te begrijpen dat Tom Poes het niet geheel volgen kon. Maar de beide vaklieden wezen elkander al pratend op verschillende krukken en knoppen en die prentte hij goed in zijn geheugen.
Intussen was de conducteur Belius de toren in gestuurd om te onderzoeken wie zich voor de Grote Onthaler uitgaf. Toen hij de eerste verdieping gepasseerd was, zag hij tot zijn verrassing een collega zonder masker op de trap liggen slapen en hij begreep dat er iets helemaal mis was.

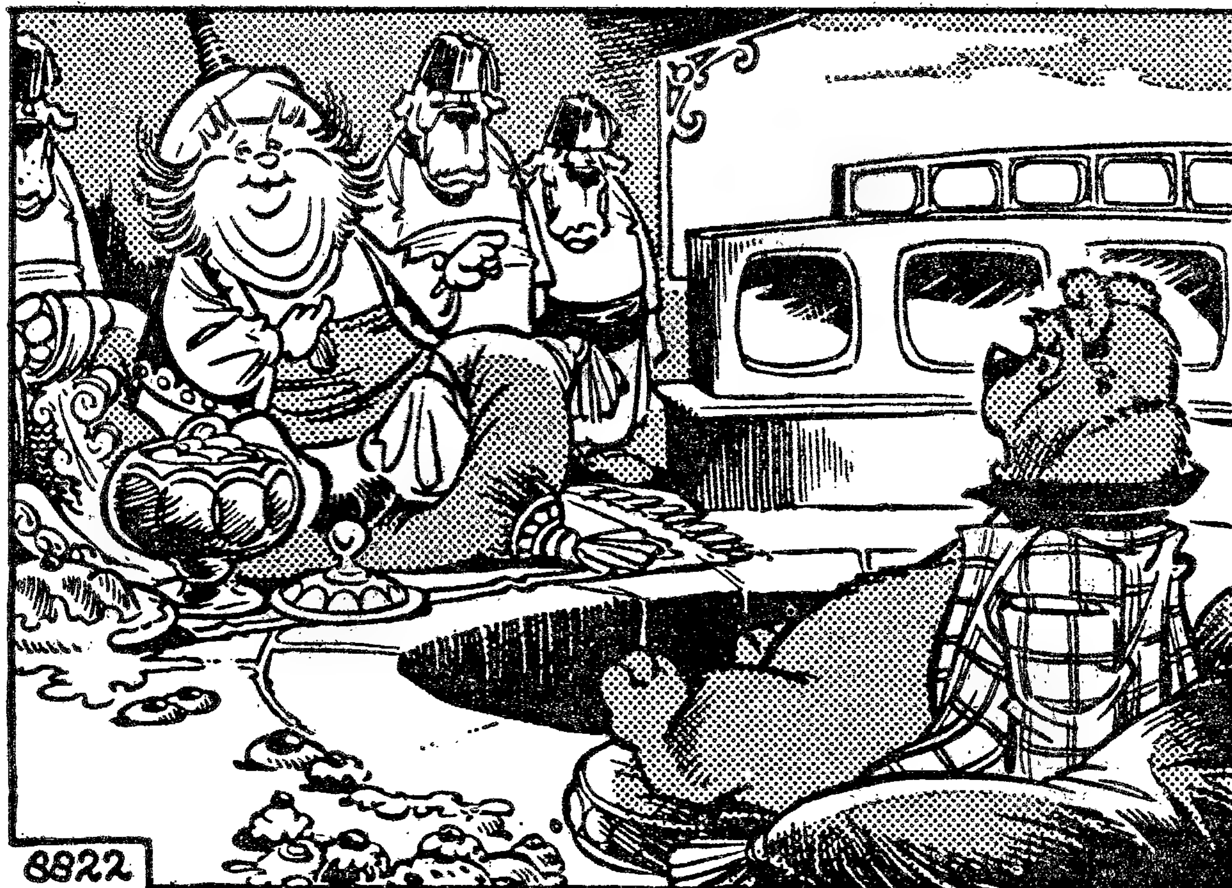

8821. Zoals trouwe lezertjes nog wel zullen weten, had heer Bommel de list bedacht om de rol van Grote Onthaler te spelen. Daartoe had hij het zich op een paar kussens gemakkelijk gemaakt en met grote zorg enkele versnaperingen uitgezocht.

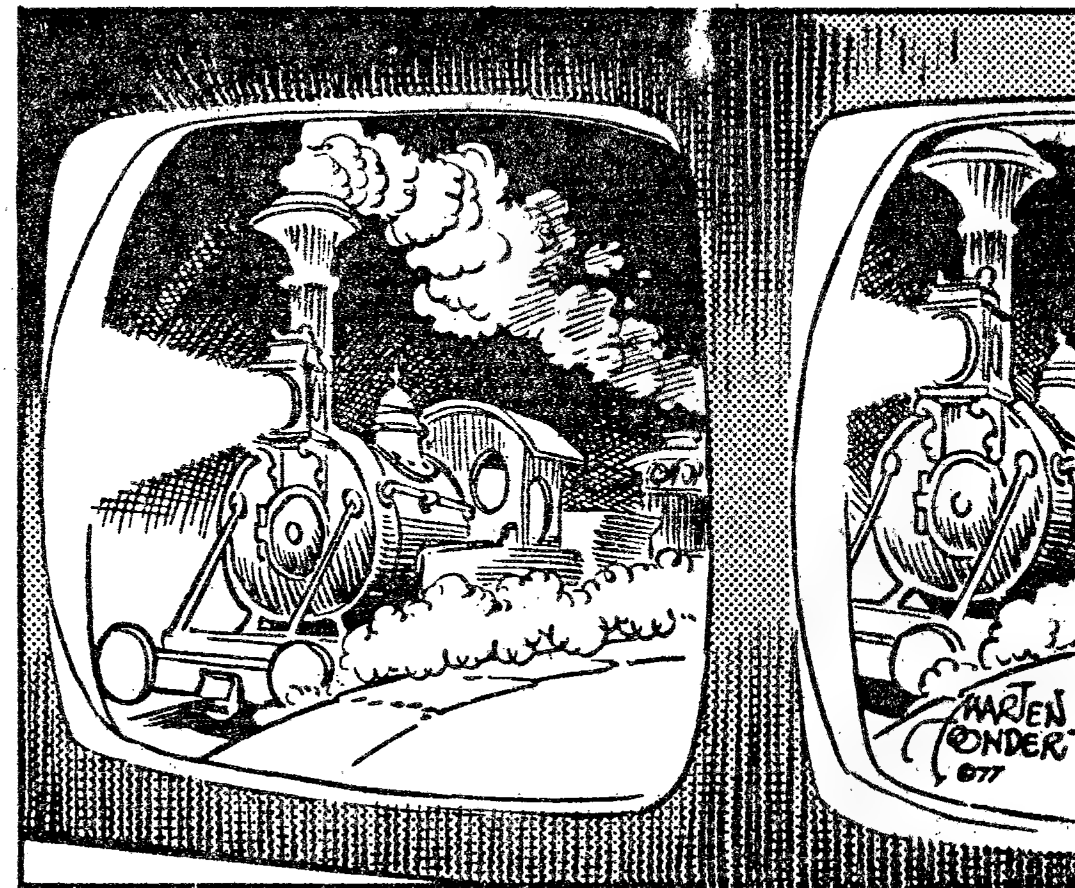
„Zo moeilijk is het eigenlijk niet" , sprak hij al knabbelend tot zich zelf. „Wat die sjiek Ali Jas Onthaler hier doet, had ik zelf kunnen verzinnen, als iemand begrijpt wat ik bedoel. Het zal mij als heer zijnde, ook wel lijken om hier boven te zitten en op die schermpjes te kijken hoe iedereen beneden rondtobt. Dit is trouwens een heel smakelijke Obool, dat moet gezegd worden. En deze zoettoeter mag er ook wezen. Als ik nu eens..."

Hij leunde wat gemakkelijker achterover en sloot genietend de ogen.

„Maar dan natuurlijk niet met moerassen en doolhoven en akelige dingen", hernam hij dromerig. „Ik wil bijvoorbeeld in stilte veel goed doen. Het moet mooi zijn om heel ongemerkt naar blije gezichtjes te kunnen kijken als er onverwacht roomdromels uit de lucht komen vallen. Of andere mooie en nuttige dingen waar ik zo gauw niet op kan komen. Als ik nu eens..."

Hij was zo in zijn hoogstaande gedachten verdiept dat hij de conductuer Belius, die uit het dakluid onhoorbaar naar boven kwam, niet opmerkte. Peinzend zoog hij op een sukralijn, terwijl zijn denkbeelden een steeds hogere vlucht namen en Belius snel en geluidloos een spuitbus uit zijn tas haalde. Toen de conducteur hem dan ook op geoefende wijze een gaswolkje in het gelaat blies, gleed hij over in een diepe slaap zonder het te merken.

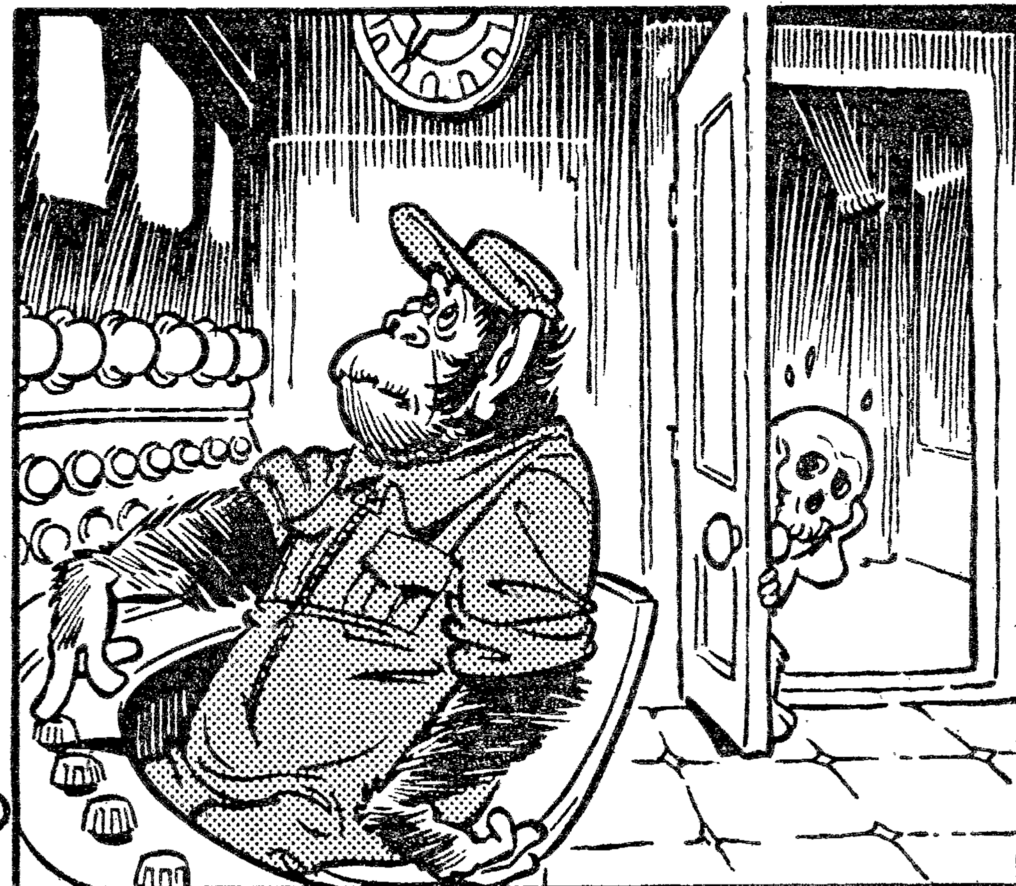

8822. Toen heer Bommel de ogen weer opsloeg, was het klaarlichte dag. Een frisse voorjaarswind woei hem om de slapen en toen hij zich verrast een weinig oprichtte, zag hij de indrukwekkende gestalte van de Grote Onthaler tegenover zich zitten.
,,Goede morgen", sprak zijn gastheer, een gevulde bolus uit een kom nemend, ,,Ik hoop dat u goed geslapen hebt. Wilt u iets eten?"
,,Ja graag", zei heer Ollie. ,,Eh..nee, bedoel ik. Hoe kom ik...ik wist niet..."
,,Nee, nee" gaf de Onthaler toe. ,,De goede Belius heeft u wat dommellucht gegeven. Heel goed gedaan. Uw alleenspraak van vannacht is op een bandje opgenomen. Begrijpelijke gedachten, maar streng verboden. Waar zou het heen moeten? U zult begrijpen dat u neergestort zult worden in de onderwereld. Maar eerst moet daar de tafel worden afgeruimd, anders ontstaat er zo'n rommel. Eet toch iets, dat zal u goed doen".
,,N-nee.. ik wacht even", stamelde heer Bommel, terwijl hij met afgrijzen naar het gat keek waarin de tafel was verdwenen.
,,Straks dan", gaf zijn gastheer glimlachend toe. ,,Dan kunnen we eerst gezellig met z'n tweetjes naar de aankomst van de treinpassagiers in het moeras kijken".
Zo sprekende wees hij op de televisieschermpjes, waarop nu van alle hoeken het binnenkomen van de locomotief in het donkere station zichtbaar was.

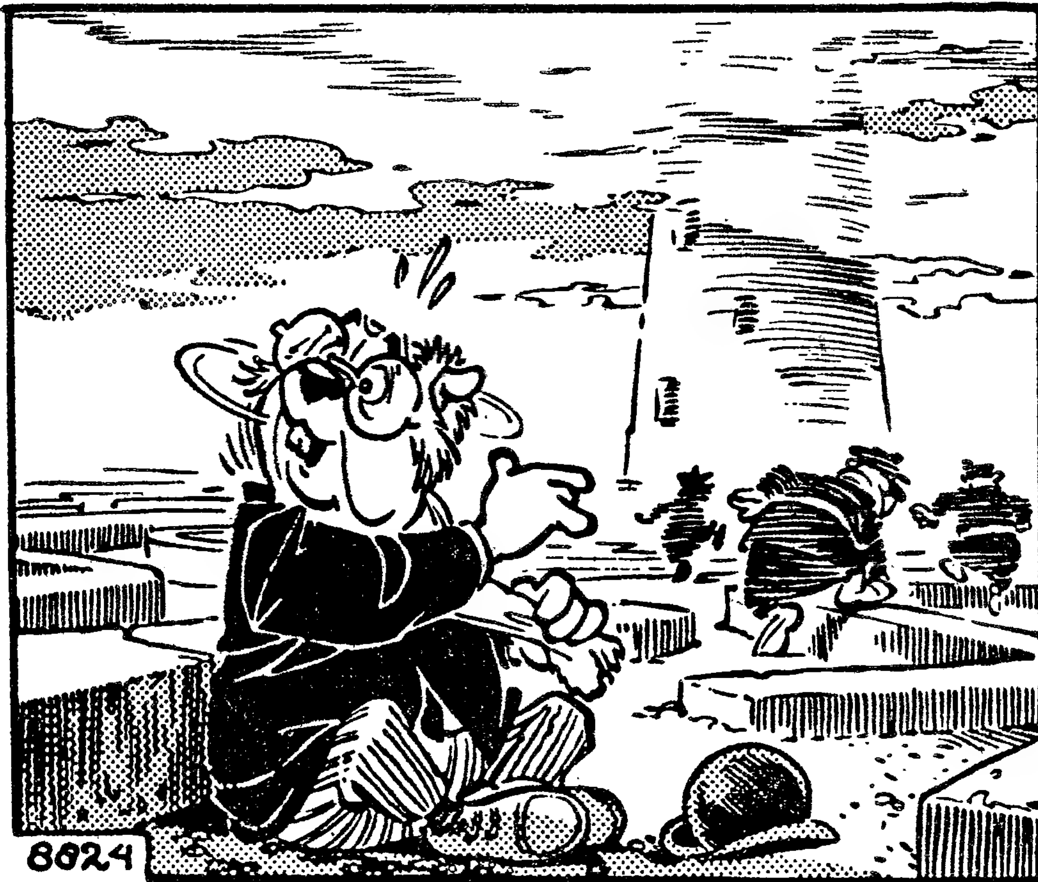

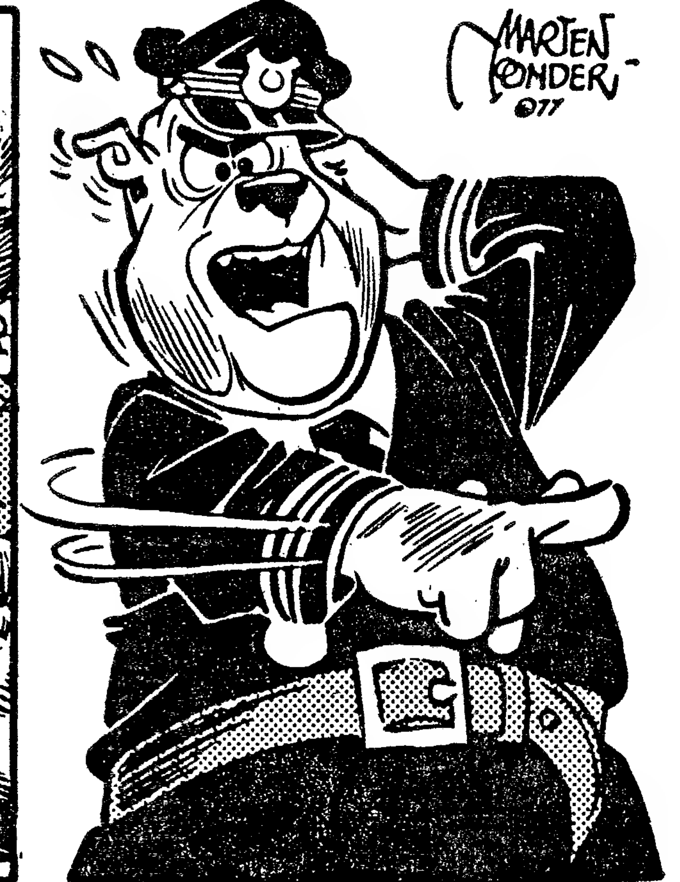

8823. De trein was tot stilstand gekomen en vulde het onderaardse station met rook en gesis. Temidden daarvan kon men de passagiers zich naar de uitgangen zien spoeden, terwijl de conducteur glimlachend bij de wachtkamer stond toe te kijken. Daar werd hij aangesproken door Joost, die gedurende de reis iets had opgevangen dat hem ongerust maakte.

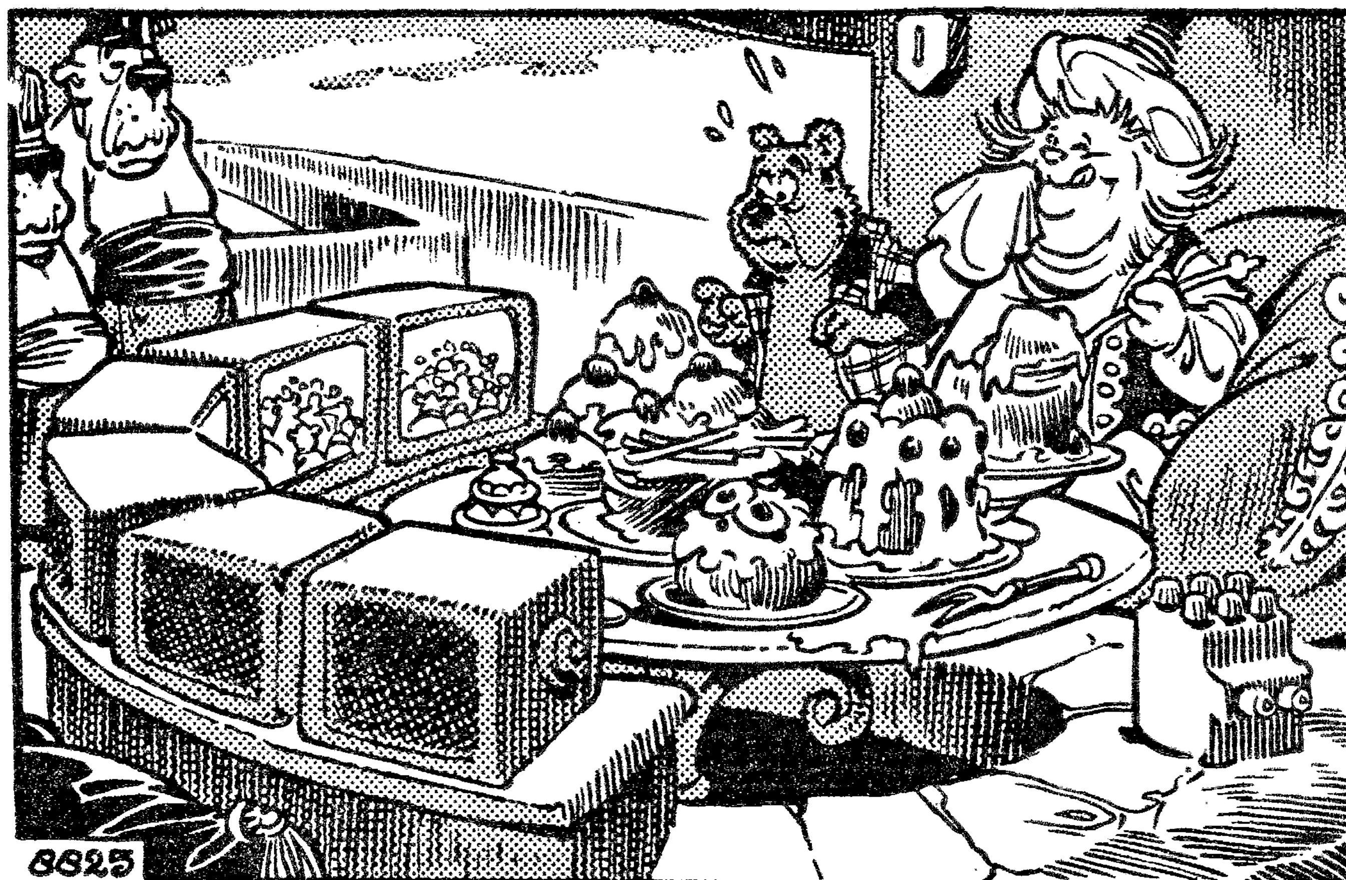
„Excuseer", sprak hij, de hoed lichtend. „Ik hoor daar dat heer Olivier in deze trein is zoekgeraakt. Hij draagt een ruitjesjas, met uw goedvinden, en hij heeft een flink postuur..."
„Hier raakt niets zoek", onderbrak de conducteur. „Want alles verloopt volgens het Plan. Zelfs vandaag, de dag van het Moeras, gaat er niets of niemand verloren zonder dat de Grote Onthaler het weet. Gaat u maar rustig die deur door, dan krijgt u wat u zoekt".
De bediende bedankte voor de inlichtingen en begaf zich bevreemd naar een van de deuropeningen die toegang gaf tot een duistere gang.
Intussen bevond Tom Poes zich nog steeds in de kelder waar machines achter muren zoemden. Hij had het masker weer opgezet en een tijd lang hoorde hij orders geven in een vreemde taal, terwijl hij de technici in het vertrek oplettend op knoppen zag drukken.
Maar toen klonk er plotseling een klikkend geluid in zijn koptelefoons, en een hoge stem sprak: „Nu gaan de muurtjes weg en nu komt het moeras op. Achlab, dit wordt een onderhoudende en leerzame dag. Wilt u niet iets eten?"

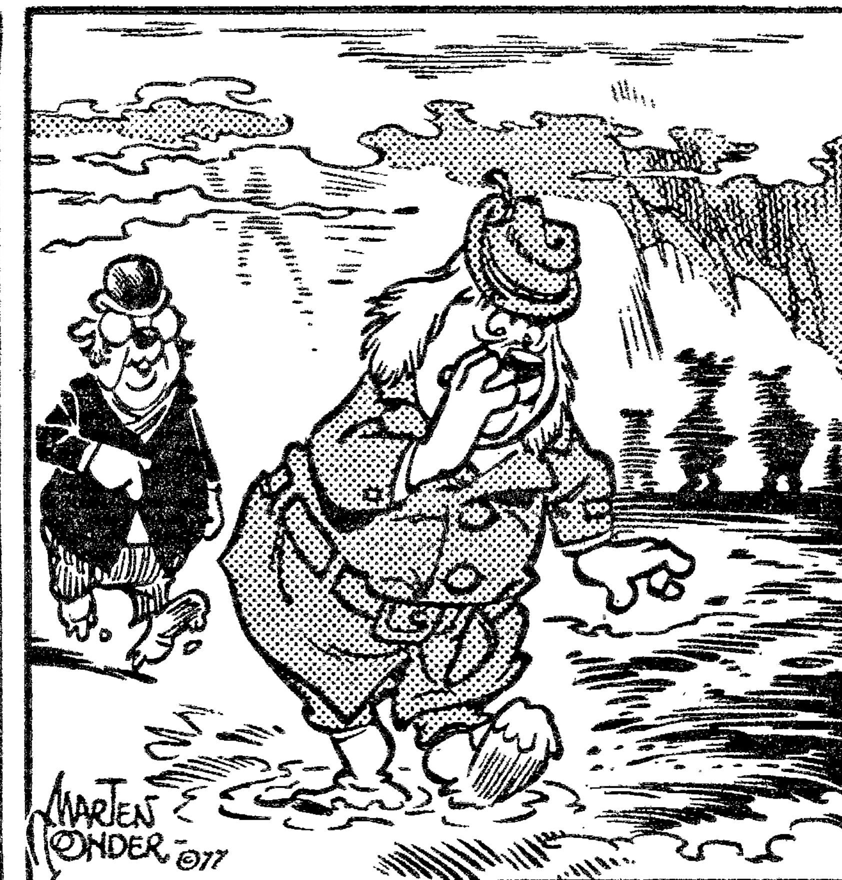

8824. Toen de ambtenaar Dorknoper de ogen opsloeg, zag hij dat de wolken weer een zacht licht uitstraalden.
„Het is dag geworden", sprak hij tot zichzelf. „Maar wat is er met het doolhof gebeurd?"
Dat was een begrijpelijke vraag, want om hem heen zakten de muren langzaam in de grond, zodat er een kaal landschap ontstond, waarvan de toren het middelpunt vormde. De wakkere agenten van Bulle Bas waren al bezig over de muurresten heen te springen om zo vlug mogelijk de bewegingsvrijheid te hebben die een ordebewaker toekomt. Brigadier Snuf was de eerste die de bergen in het oog kreeg en daardoor ook de uitgang.

„Een menigte!", riep hij uit. „Er komt een betoging uit die gang".
„Daar is geen vergunning voor gegeven", mompelde de commissaris, die achter hem stond. „Trouwens, waar komt die ineens vandaan?"
„Ik weet het al", zei Snuf, die scherp had nagedacht. „Er is een trein aangekomen".
„Maar dat kunnen we hier helemaal niet hebben!", riep de politiechef verwilderd uit. „Dit is verdacht terrein, dat eerst haarfijn onderzocht moet worden. Ik wil weten wie ons op een dwaalspoor gebracht heeft door het optrekken van muurtjes. Hier kan van alles gebeuren. Erop af! Menigte ordelijk terugvoeren naar perron".

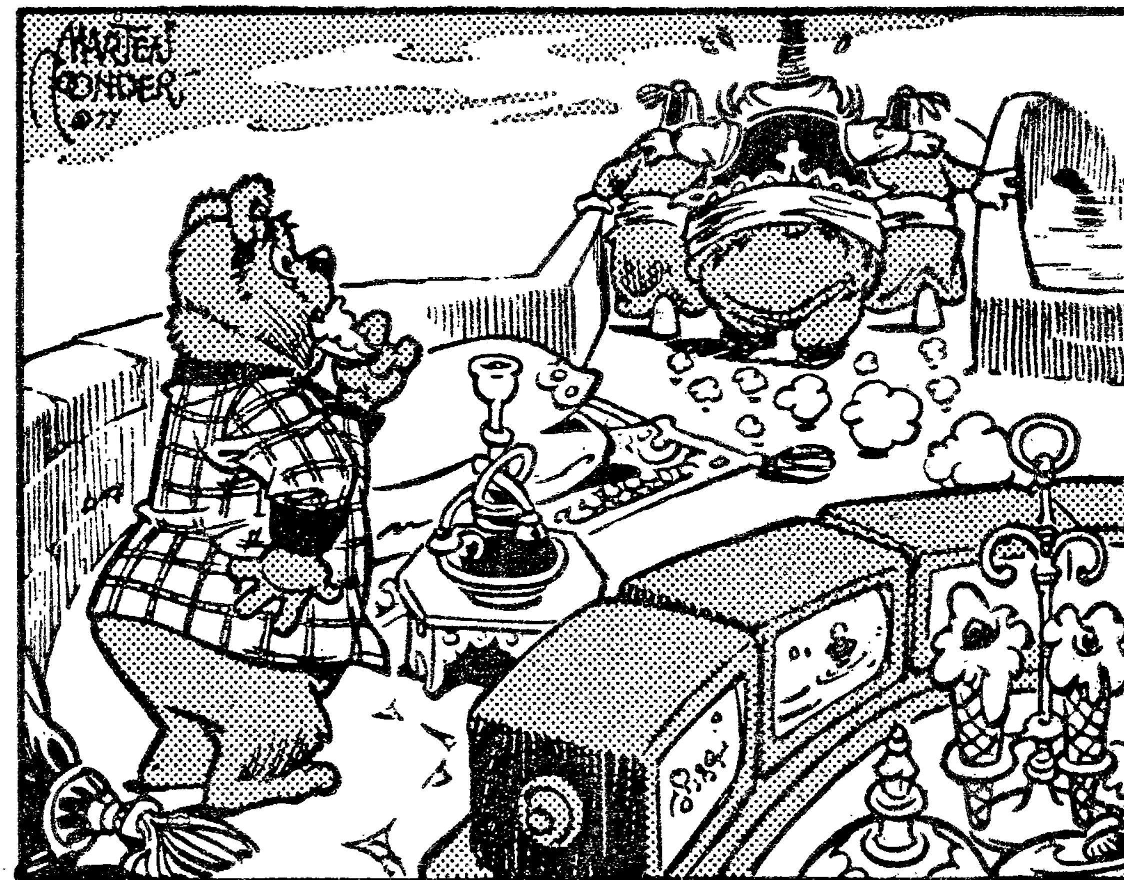

8825. Heer Bommel zat boven op de toren en keek vol ontzetting naar de tv-schermen, waarop de treinpassagiers zich over het terrein begonnen te verspreiden.
"Kijk", sprak zijn gastheer vermaakt, "de politie komt er ook al aan. Die wil de orde bewaren, zoals het hoort. Heel aardig. Maar ze rekenen niet op een ingreep van boven. Dat doen ze nooit. Het moeras begint al aardig op te komen. Wilt u niet iets gebruiken? Ik heb een verse tafel met roomdrommels omhoog laten komen, zodat u straks niet met een lege maag naar beneden hoeft te storten. De gastvrijheid van de Grote Onthaler is grenzeloos".
Hij stiet een zilveren lachje uit, maar heer Ollie werd er niet door aangestoken. "Ik.. ik heb g-geen trek", zei hij moeilijk. "Ik keur niet goed wat hier gebeurt, bedoel ik. Het is vreselijk, als u begrijpt wat ik bedoel".
"Misschien hinderen die beeldbuizen u", gaf de ander toe. Hij nam aandachtig een hapje lickmedick en proefde genietend.
"Het zou wellicht aardiger zijn om dit van bovenaf te bekijken", hernam hij. "Op één van de bruggen. Lopen is vermoeiend, maar men kan steunen. En het is er droger dan daar beneden".
Daar had hij gelijk in. Joost, die door een van de gangen op de vlakte geraakt was, bemerkte tot zijn ontstemming dat hij natte voeten kreeg. En toen hij naar beneden keek, zag hij dat de bodem bedekt was met een snel stijgend laagje modder.
"Zeer betreurenswaardig", zei hij tot zichzelf. "Dit is slecht voor mijn schoeisel en bovendien voor de gezondheid. Ik zie trouwens niemand die mij kan inlichten over heer Olivier..."

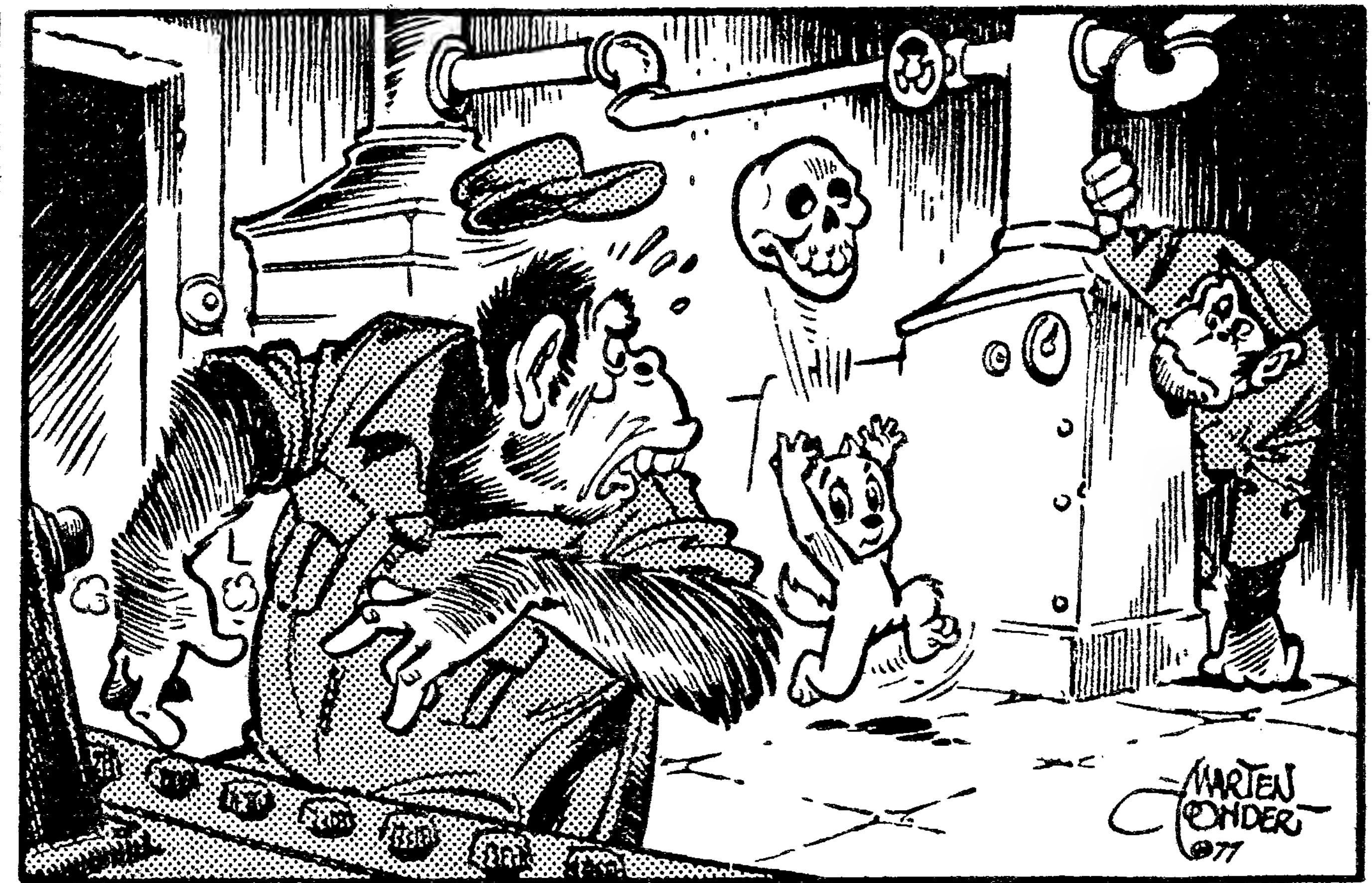

8826. "De conducteur had mij beloofd dat ik hier inlichtingen over heer Olivier zou kunnen krijgen", sprak Joost tot zichzelf. "Maar ik zie niemand".
Op dat moment werd hij op de schouder getikt en toen hij zich omkeerde, zag hij tot zijn verrassing de ambtenaar Dorknoper achter zich staan.
"U zoekt de heer Bommel?", vroeg deze. "Hij moet hier ergens ronddwalen. Gisteren heb ik hem ontmoet in een doolhof, die intussen in dit moeras gezonken is".
"Ik ben blij dat ik u tref", riep de trouwe knecht uit. "Het is hier allemaal erg eigenaardig, als ik mij zo mag uitdrukken. En heer Olivier..."
"Zeer eigenaardig", gaf de beambte toe. "De modder komt steeds hoger en ik begin me ernstige zorgen te maken, waarin de heer Bommel nauwelijks een rol speelt".
"Daar staat iemand van de trein", zei Joost, op een heuveltje wijzend. "Misschien kan die..."
"Blijf daar niet staan", riep de conducteur. "Het is de bedoeling dat u hogere plekken zoekt om niet ten onder te gaan. Het is niet natuurlijk om geen heuveltjes te zoeken. Er zijn kosten noch moeite gespaard om heuveltjes aan te brengen. En bovendien maken die het grappiger en leerzamer voor de Grote Onthaler".

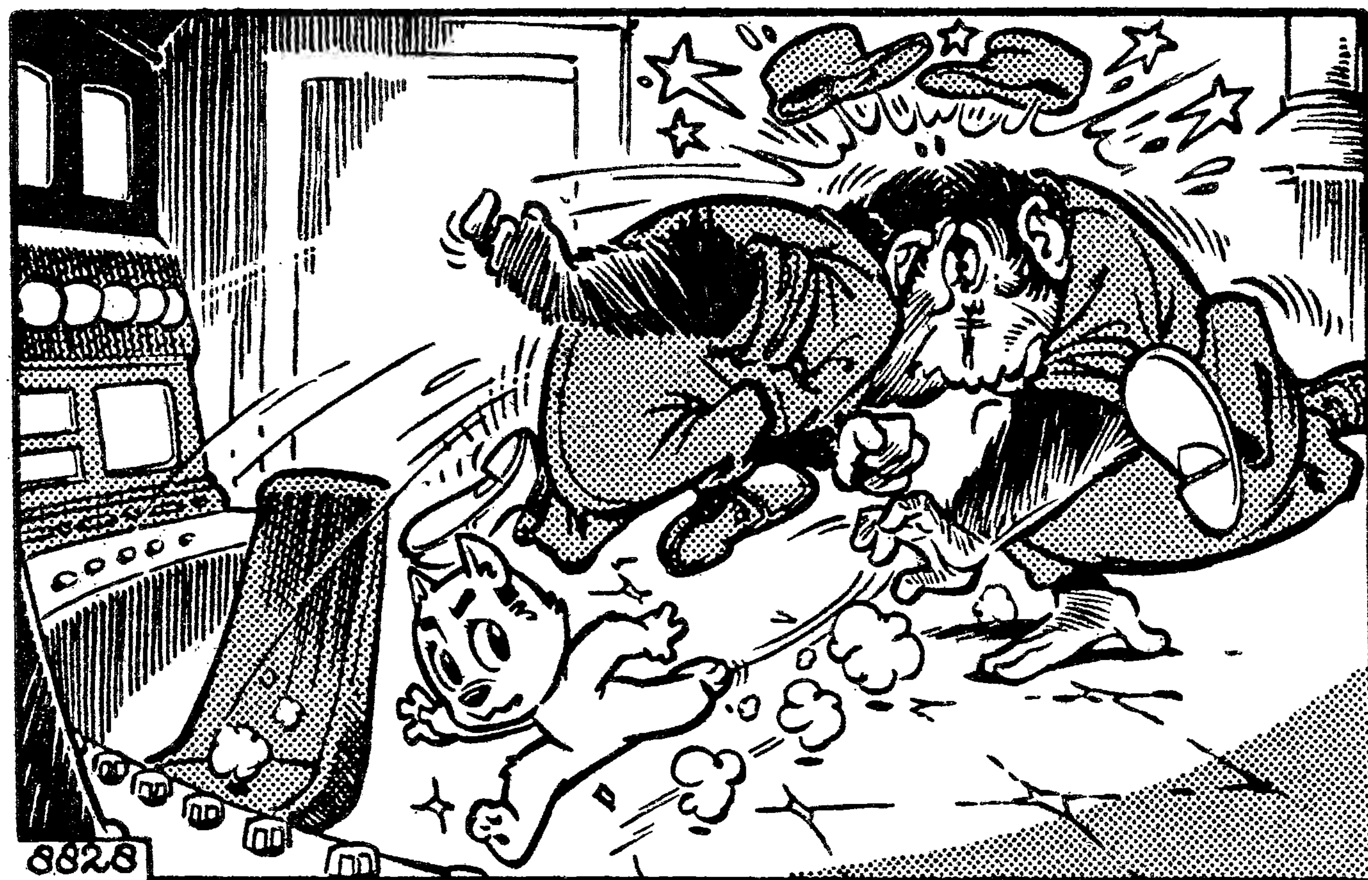
De Onthaler zelf was intussen opgestaan en waggelde langzaam over het torendak, ondersteund door enkele Gorromieten.
"Van de brug af gezien is het aardiger", verklaarde hij hijgend. "Lieden die vluchtheuveltjes zoeken, zijn erg leerzaam. Wilt u niet iets eten?"

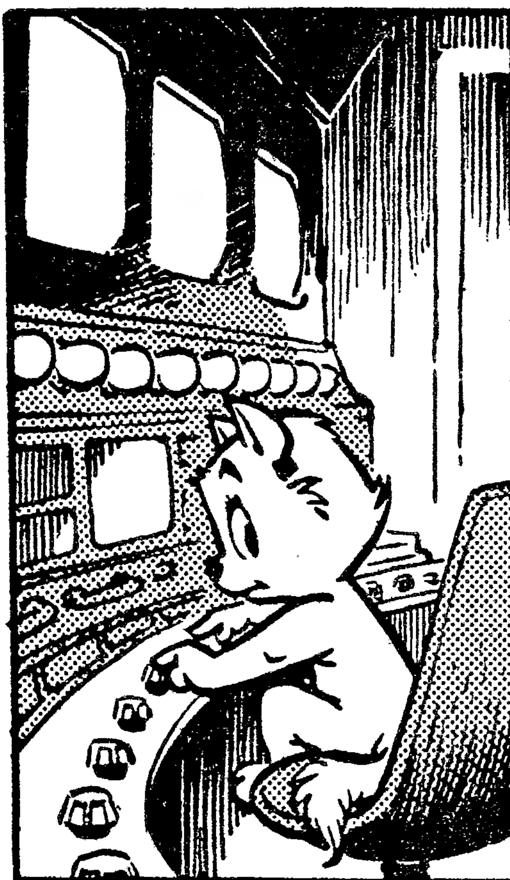
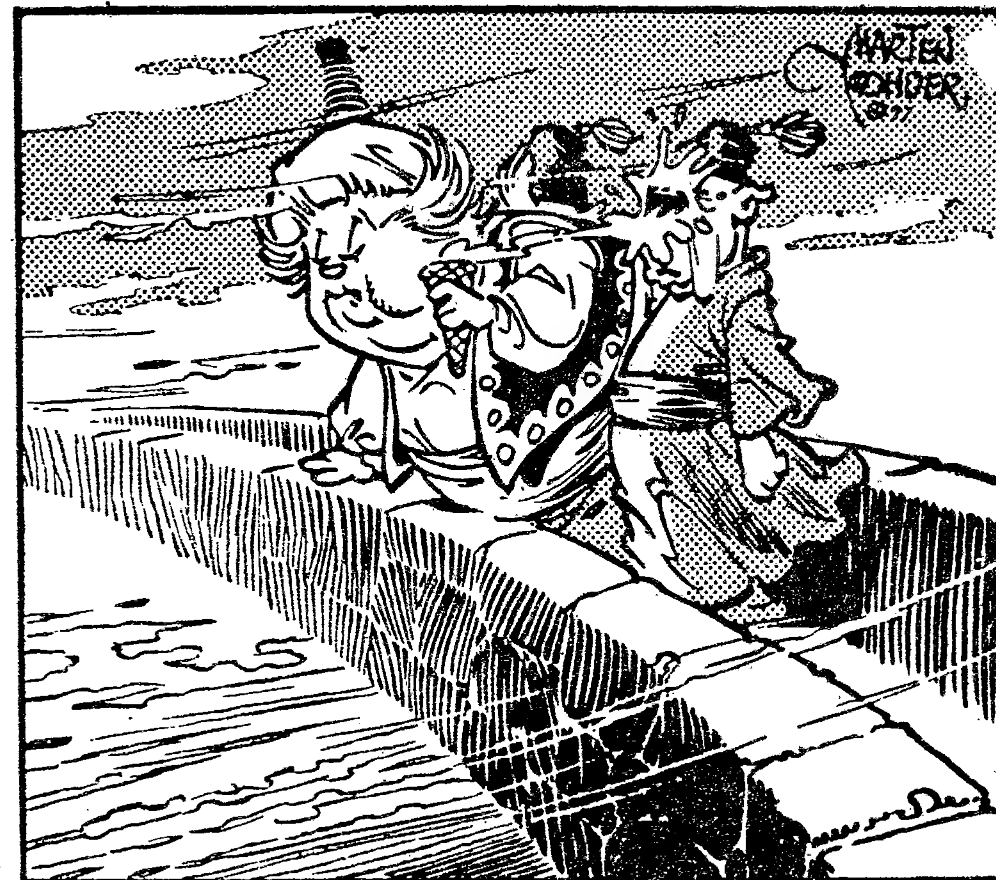

8827 Toen heer Bommel de Grote Onthaler in de richting van de brug zag schuifelen, begreep hij dat dit het moment was om in te grijpen.
„Dit is wat de jonge vriend bedoelde", sprak hij bij zichzelf. „Als alles werkt en wanneer ik alleen op het dak ben, moet ik hem door de microfoon waarschuwen. En dan moet ik alle knoppen indrukken. Dat zei hij en daar zal ik mij aan houden".
Nerveus greep hij een gevulde oeiewoeler en sloop naar de zitplaats van zijn gastheer, waar het microfoontje hing.
„Tom Poes", riep hij zachtjes. „Hoor je me? Ik bedoel, ik ben alleen en ik ga drukken".
Na deze woorden stak hij de versnapering in zijn mond en beukte verzenuwd met beide handen op het knoppentoestel, zodat alles tegelijk ingedrukt werd.
Gelukkig had Tom Poes beneden het masker opgehouden, zodat hij niet alleen de laatste gesprekken, maar ook heer Ollie's woorden had gehoord. Zonder een ogenblik te aarzelen, sprong hij door de open deur de ruimte binnen, waar vele apparaten stonden te gonzen.

„Het is zo ver", riep hij terwijl hij het masker afrukte. „Nu zullen we zien, wie het vlugste is".
De beide werktuigkundigen die daar bezig waren, begrepen natuurlijk niet wat hij bedoelde. Maar het was duidelijk dat zijn binnenkomen hen niet aanstond, want ze rezen grommend overeind.

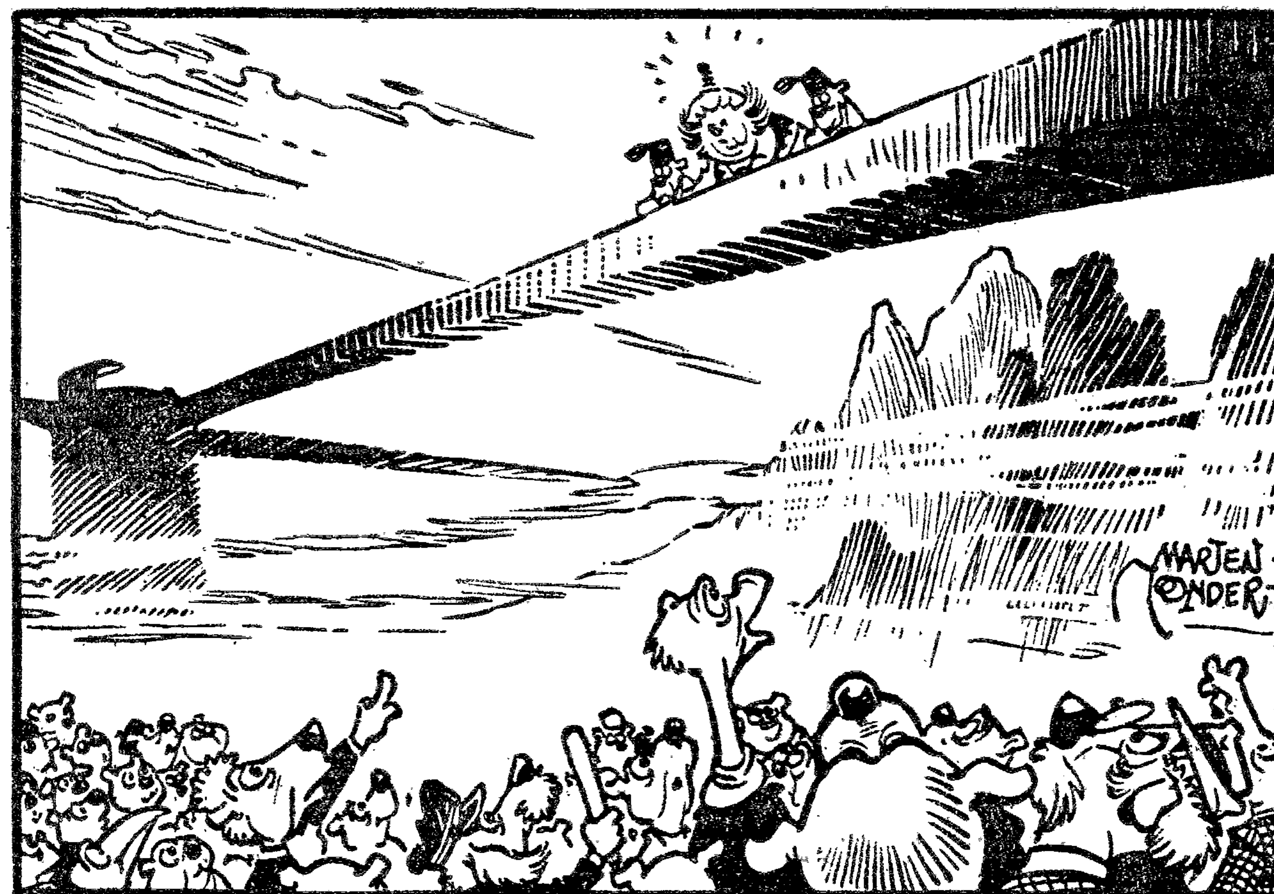

8828 De twee technici stortten zich eensgezind op Tom Poes. Die had daar op gerekend en omdat hij zijn richting goed had gekozen, ontmoetten de werktuigkundigen elkander halverwege. Het gaf een hol, dreunend geluid, en omdat ze veel kracht achter hun sprong hadden gezet, werd het hun zwart voor de ogen.

Tom Poes zag de kantige vaklieden zonder een zucht ter aarde glijden, maar zonder er stil bij te staan, sprong hij op de stoel die ze voor hun werk gebruikten.
„Alle knoppen", mompelde hij. „Dat zal de grootste rommel maken. Ik zal alle knoppen indrukken"

Hij voegde de daad bij het woord, maar daar beneden waren de gevolgen niet direct te merken. Alleen werd het gedreun wat zwaarder en ook voegden zich nu nieuwe geluiden bij het gezoem dat eeuwig in de gangen hing.
Maar buiten was dat anders. De Grote Onthaler leunde vol belangstelling over de leuning van een brug om te genieten van het geploeter beneden hem. De wolken waren aan de onderkant verlicht, zodat hij een ongeremd uitzicht had, terwijl hij zelf niet gezien kon worden. Maar plotseling veranderde dat. Het kunstlicht doofde en er stak een sterke wind op die de nevels en zijn mokkaschuimpje meevoerde.
„Achabachaachab", prevelde hij ontsteld en zijn wangen namen een bleke roomkleur aan.

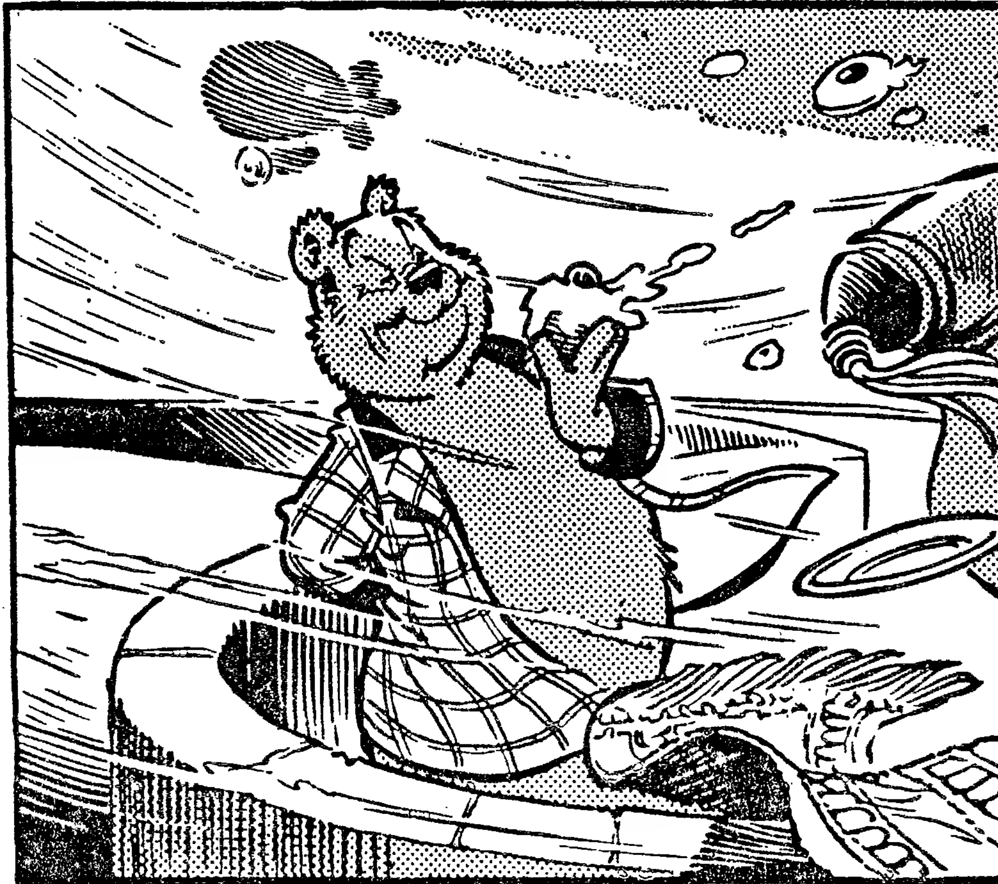

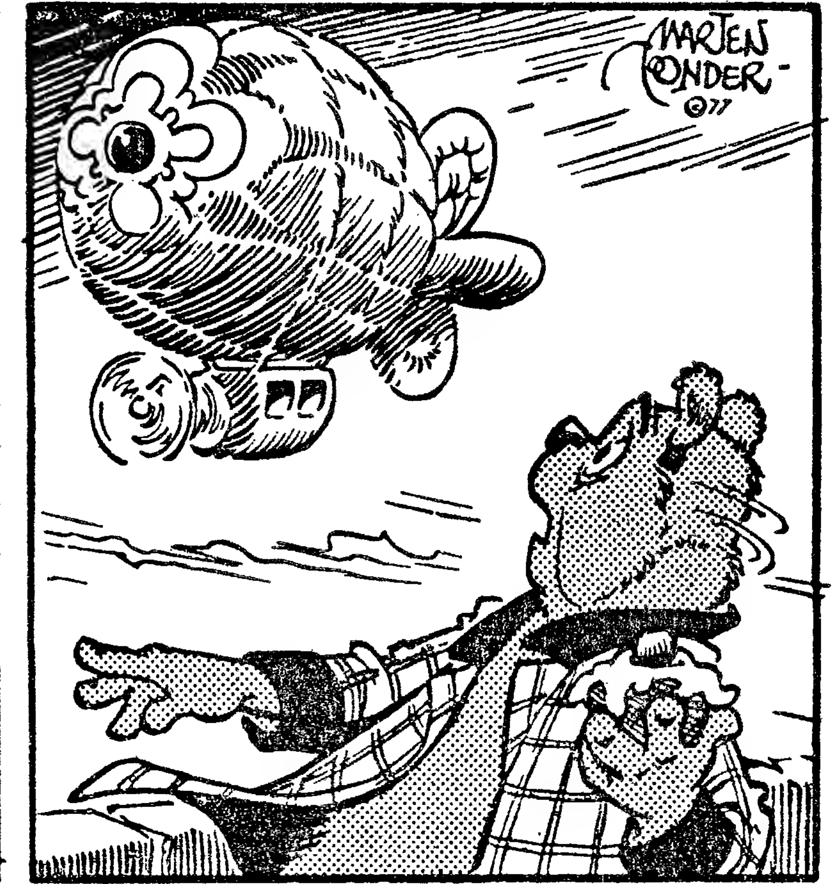

8829 Op de grond werd de weersverandering niet direct opgemerkt, omdat de opstijgende modder alle aandacht vroeg. De agenten deden hun best om de verwilderde menigte naar het station terug te leiden en commissaris Bulle Bas hield toezicht op de verwarring. Daarin werd hij echter gestoord door Joost, die hem op de schouder tikte.

„Excuseer", sprak de trouwe knecht. „Wilt u heer Olivier zeggen dat ik naar hem zoek, wanneer u hem soms ontmoet? Hij zou kunnen denken dat ik hier naar toe ben gegaan om mij te vermaken, en dat zou . . . . "
„Voor gebeuzel heb ik geen tijd", snauwde de politiechef. „De blubber komt steeds hoger en het publiek raakt in het moeras. Maak dat je op het perron komt; het deugt hier niet".
„De modder begint anders te zakken, met uw goedvinden", zei Joost. „En er steekt wind op, als ik zo vrij mag zijn".
De commissaris keek getroffen om zich heen en het viel hem op dat het plotseling veel kouder geworden was.
„De beschermende wolkenlaag begint te verdwijnen", mompelde hij. „Niet kwaad. Misschien zal ik daardoor meer inzicht krijgen in de achtergronden van deze zaak. Wat zit erachter? Dat is de vraag".
„Daar achter u", riep de bediende uit. „Daar staat iemand!"
Zo sprekend wees hij op de brug, die in de optrekkende nevels zichtbaar was geworden. Daarop hing de Grote Onthaler, bleek als de volle maan, naar de menigte te kijken. En terwijl er een vreemde stilte viel, staarde de menigte terug.

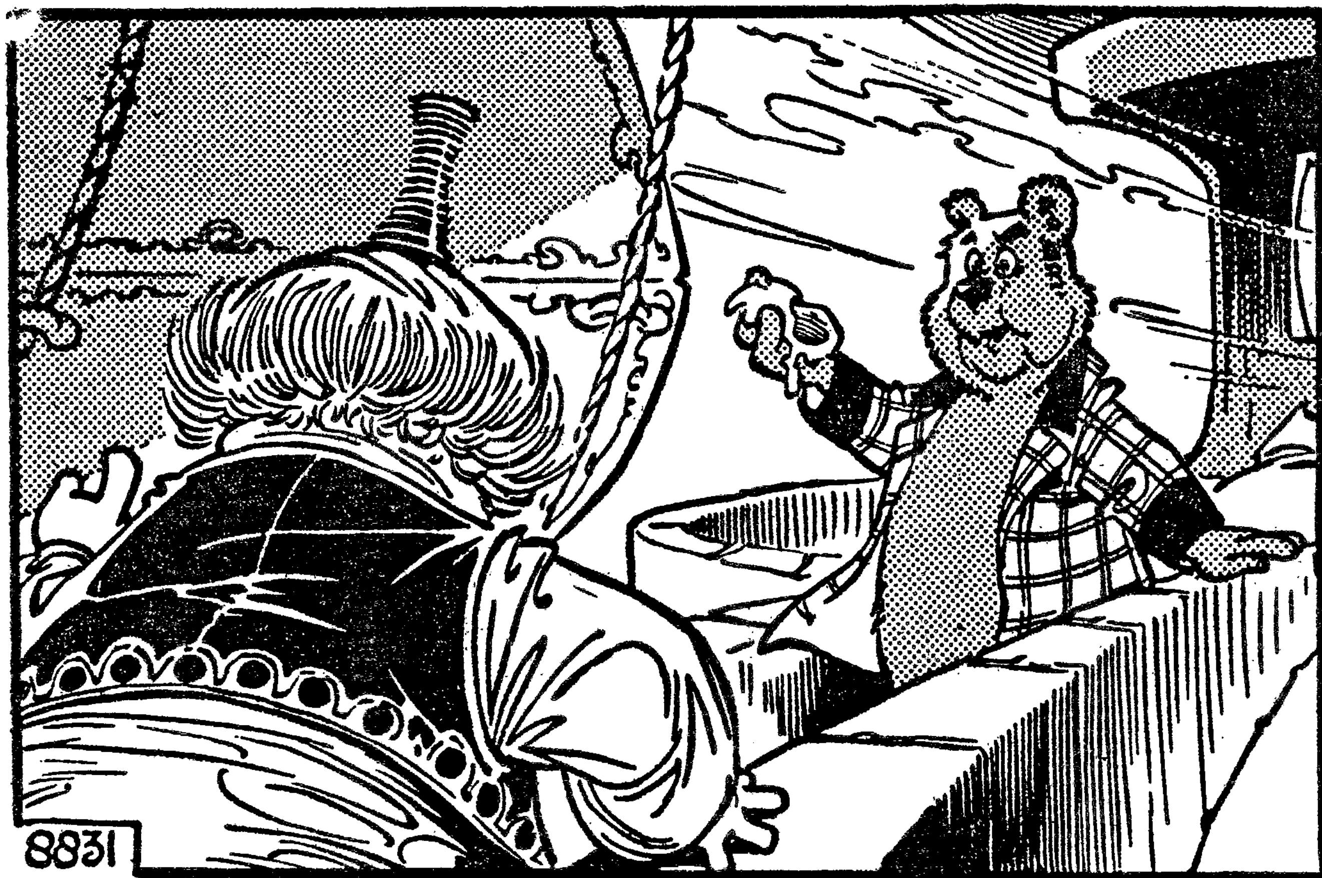

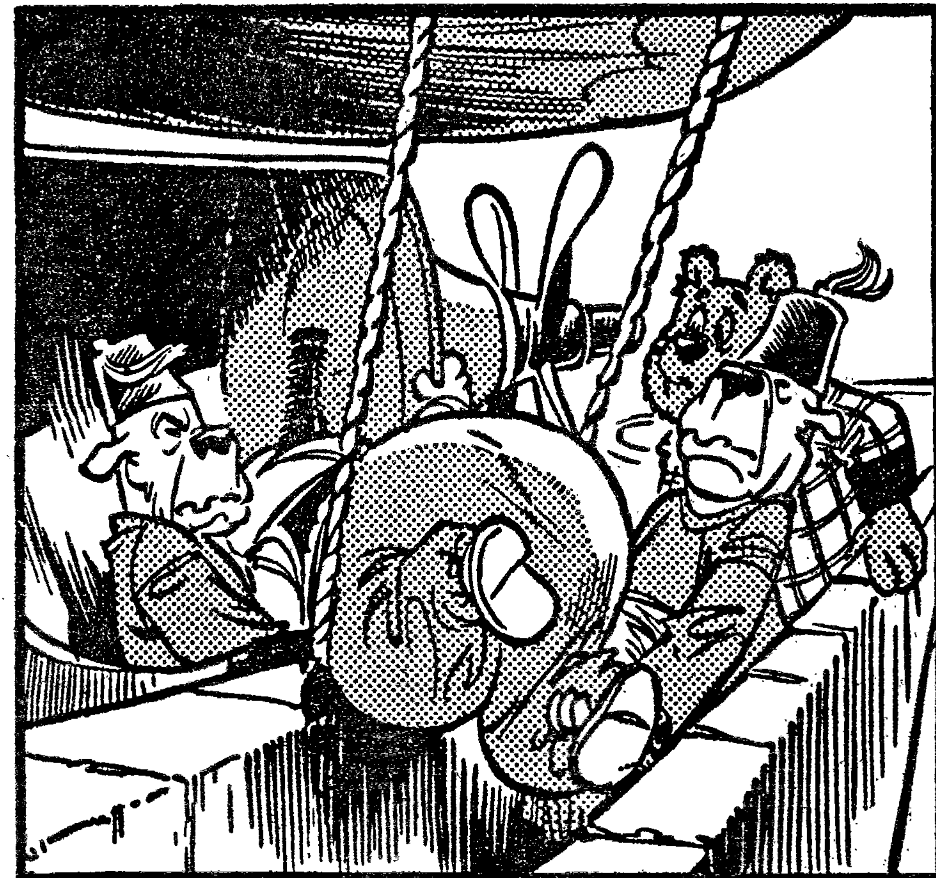

8830 De Grote Onthaler stond geruime tijd verstard naar beneden te kijken, maar toen sloeg hij de handen voor het gelaat.
,,Men heeft mij gezien", prevelde hij tussen zijn vingers. ,,Dit is het einde. Ga opperhoeder Gabius zeggen dat er geen Plan meer is, alleen maar chaos. Zeg hem dat Plan Z nu in werking treedt".
De Gorromieten snelden heen en hun meester bleef achter, huiverend in de toenemende koude.
Heer Bommel voelde niet meteen dat de verwarming was uitgevallen, want hij was meer gehard dan zijn gastheer, en bovendien at hij met smaak een broosflap.

,,Wat een wind", mompelde hij, terwijl hij vermaakt naar een klodder weggewaaide room keek. ,,Het is toch merkwaardig wat een heer vermag als hij een paar knoppen indrukt. Hoewel ik niet zo gauw zou weten wat er eigenlijk gebeurt. Ik hoor duidelijk een gezoem in de lucht".
Hij keerde zich om en zag tot zijn verbazing een luchtscheepje naderen, dat smaakvol versierd in de richting van de brug koerste.
,,Eigenaardig", zei heer Ollie tot zichzelf. ,,Zou dat ook van mijn drukken komen?"
Maar dat was niet het geval. Het was duidelijk dat het luchtschip bij Plan Z hoorde, want het stuurde recht naar de plek toe waar de Grote Onthaler stond.

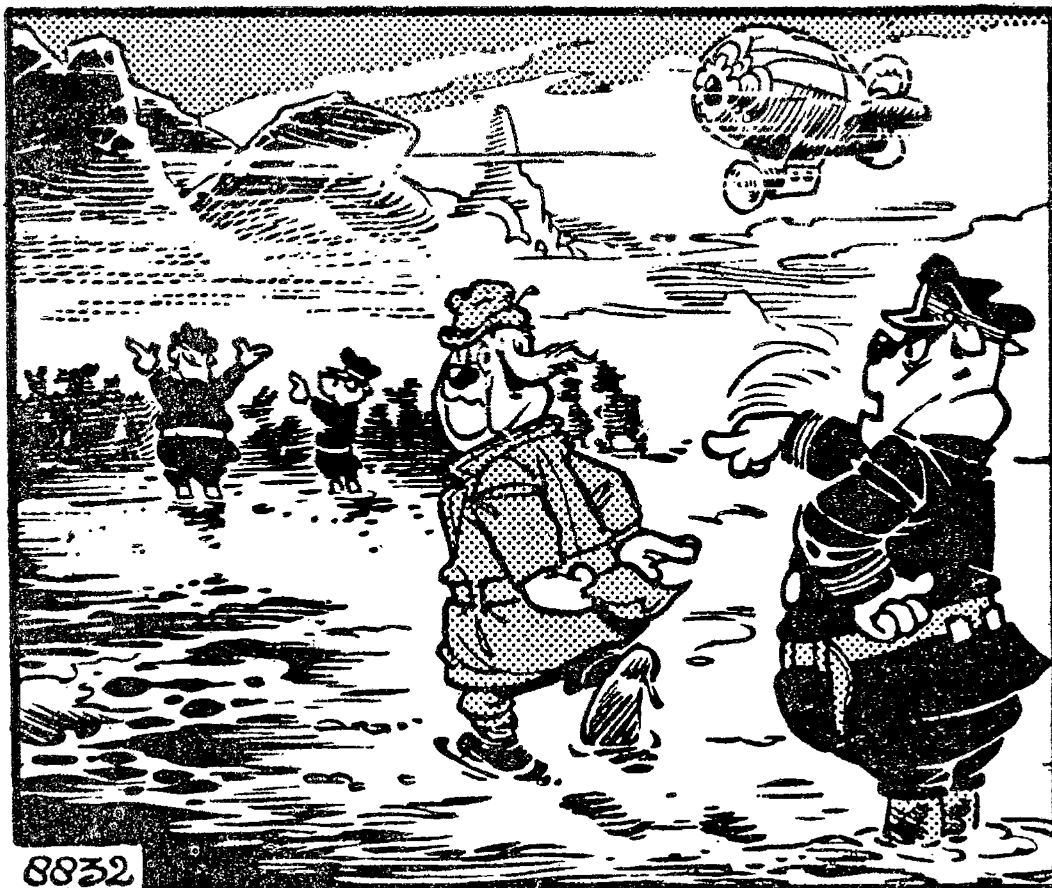

8831 Heer Bommel nam ernstig een hap van zijn broosflap, terwijl hij naar de brug liep waar het luchtscheepje bij de Grote Onthaler stilgehouden had.
„Ja, ja", sprak hij streng. „De vlucht is alles wat u overblijft. Men kan niet ongestraft een moeras op het publiek loslaten. Het is begrijpelijk dat u bang geworden bent, nu men u gezien heeft".
Zijn gastheer liet de handen zinken en keek hem niet-begrijpend aan.
„Vluchten?", vroeg hij verbaasd. „Nee, de aardigheid is er af, dàt is het. Wanneer men de achtergronden van de Hoge Herberger kent, is hij niet langer almachtig. En dan is deze hele schepping niet langer leerzaam en onderhoudend. U kunt gerust nog een gebakje nemen, als u wilt".
„Dank u", zei Ollie een beetje uit het veld geslagen. „Maar wat gaat u dan doen, als het geen vluchten is?"
De Grote Onthaler zuchtte en zijn wangen zakten vermoeid naar beneden.
„Ik moet iets nieuws gaan zoeken", mompelde hij. „Om me niet te erg te vervelen. Ach, het leven van iemand die àlles heeft en àlles kan, is moeilijk. Héél moeilijk.
Hij boog zich over de rand van de kabine, die achter hem was opengeklapt, en liet zich naar binnen helpen.

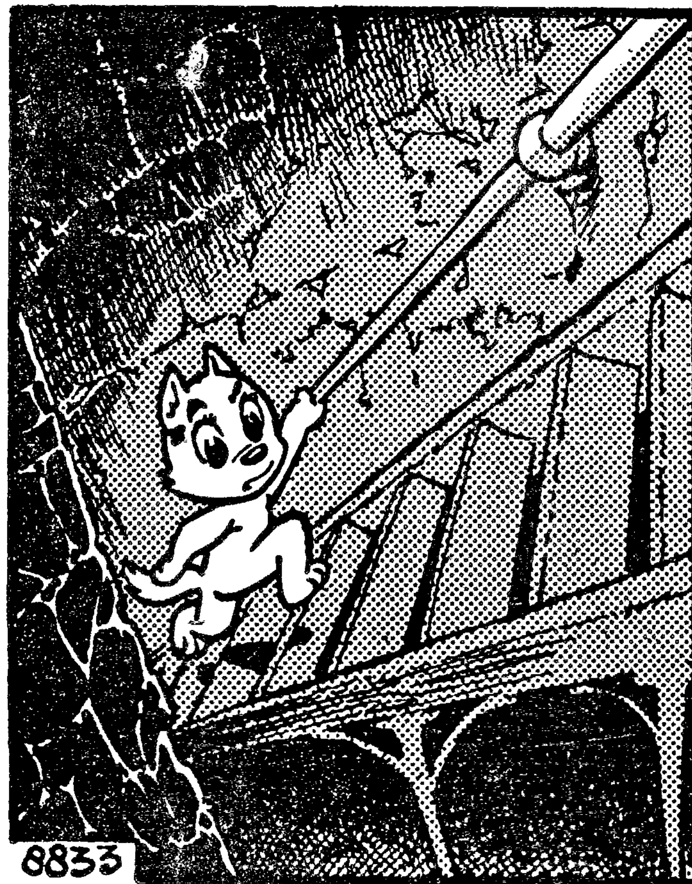
„U mag trouwens blij zijn", hoorde heer Bommel hem nog zeggen. „Want nu zult u niet in de onderwereld gestort worden. Ik geloof dat ik zelfs daarom niet meer zou kunnen lachen. Eet u toch vooral iets voordat u naar beneden gaat. Vrede met u".
Na deze woorden sloot het kajuitje zich en het luchtschip vloog verder.

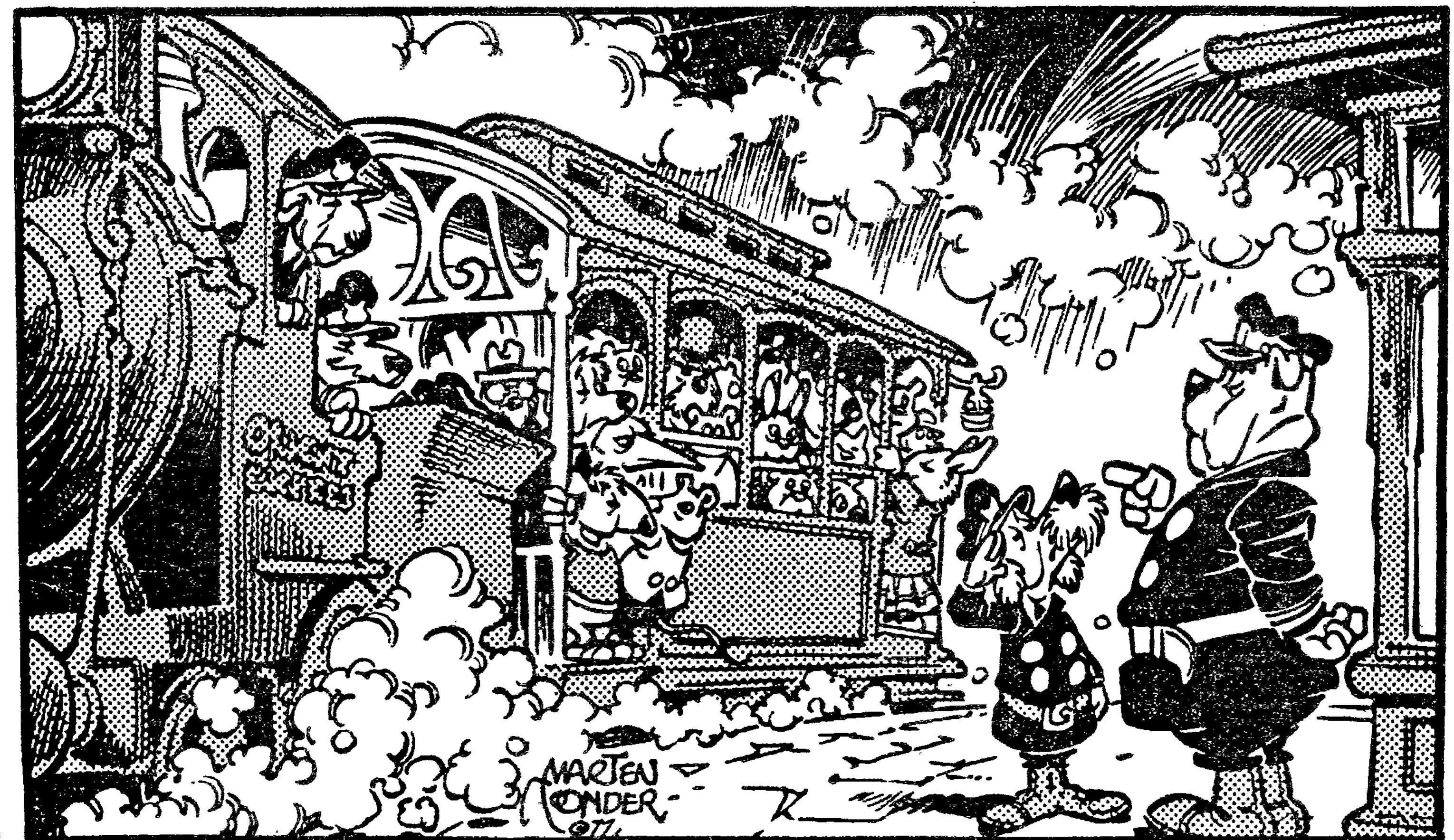

8832 Het viel nu ook commissaris Bas op dat het klimaat begon te veranderen. De bergen werden zichtbaar in de optrekkende nevels en daardoor werd het gemakkelijker om de menigte af te laten druipen door de zakkende modder.
,,Wat er gebeurt, weet ik niet'', zei hij. ,,Maar iedereen moet in de trein zien te komen. Dit gebied wordt ontruimd en afgesloten voor het verkeer, als het aan mij ligt''.
,,Zeer wel'', zei Joost. ,,Maar wanneer u heer Olivier ontmoet, zou ik het zeer op prijs stellen, als . . . . ''

,,Naar het station!'' riep de politiechef. ,,Het deugt hier niet. En daar komt een luchtschip aan dat ik niet in de hand heb. Weg van hier!''
,,Misschien is het beter om hier weg te gaan'', zei heer Bommel tot zichzelf. Hij stond nog steeds op het dak en was overgegaan op een roomtrijfel, maar hij had er niet meer de rechte aardigheid in. De toenemende koude begon hem te hinderen en de wind huilde klagend om de toren, terwijl hij op de tv-schermen naar de menigte keek.
,,Ze gaan allemaal de trein in'', hernam hij. ,,En het wordt tijd om eens aan me-zelf te denken. Jammer om hier alles in de steek te laten. Maar nu het allemaal niet meer werkt, heeft het geen zin meer. Waar zouden nu al die conducteurs en Gorromieten gebleven zijn? En Tom Poes?''
Tom Poes stond beneden in de onderaardse ruimte, waarin alle machines tot stilstand waren gekomen. En door een kier keek hij naar opperhoeder Gabius, die zijn stamgenoten door de lange gang naar een onbekende bestemming leidde.

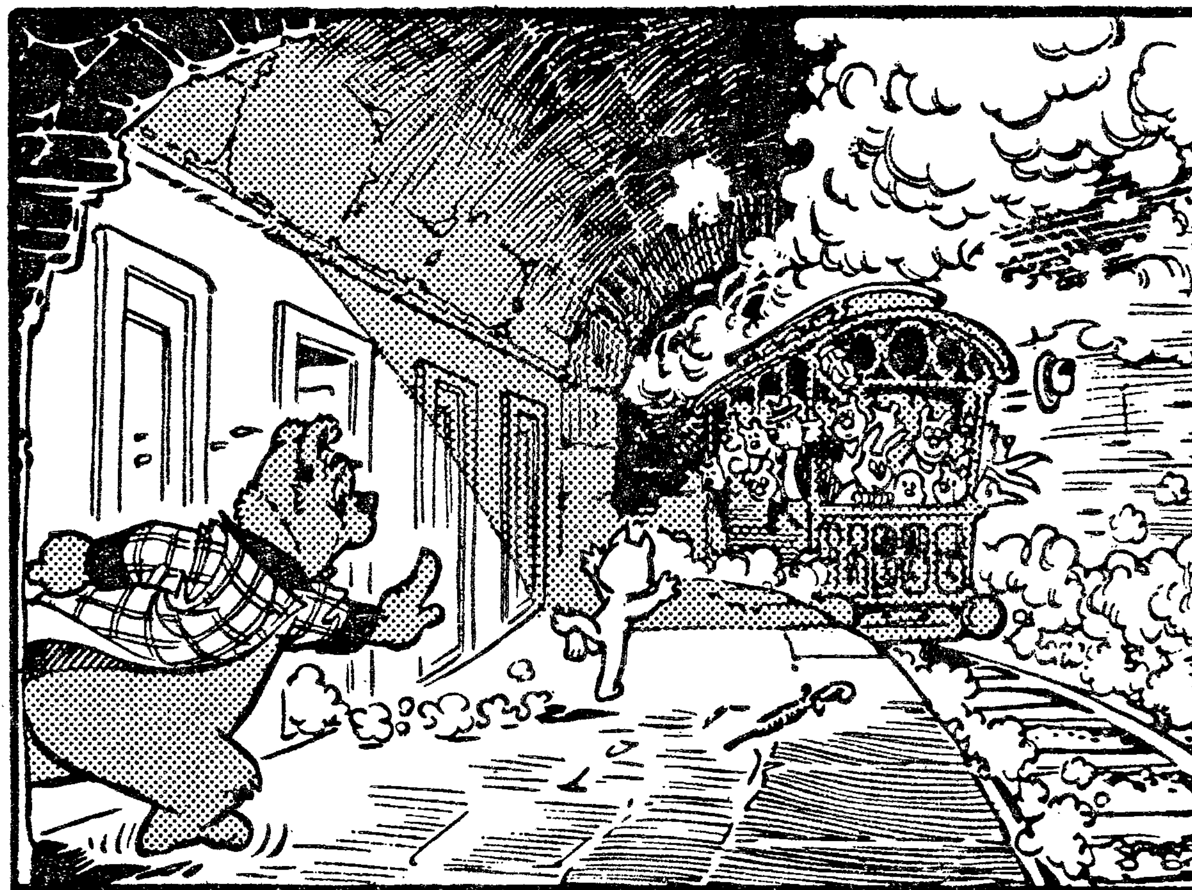

8833. Tom Poes had geen zin om de Gorromieten te volgen. "De trein is het enige middel om uit deze bergen te komen", zei hij tot zichzelf, terwijl hij haastig de trap beklom om bovengronds te raken. "Het zal niet meevallen om hem op gang te krijgen, nu hij niet langer draadloos bestuurd wordt. Maar in ieder geval moet ik opschieten".
Datzelfde dacht heer Bommel. Hij had een laatste versnapering uit de verwaaide schotel gezocht en daarmee uitgerust haastte hij zich de torentrappen af.
"De politie is bezig iedereen in die trein te jagen", sprak hij tot zichzelf. "Ze willen hier vandaan, dat is duidelijk. Het is aardig om zo'n gedoe te kunnen volgen, terwijl men zelf rustig op het dak zit. Maar ik moet me nu even haasten, want het is niet aardig om ze te laten wachten. Ze kunnen ten slotte niet wegrijden zonder mij".
Daarin vergiste hij zich echter. Toen commissaris Bas als laatste op het perron verscheen, was de trein geheel gereed voor het vertrek.
"Iedereen zit erin", meldde brigadier Snuf, die de operatie geleid had. "Die draadloze besturing hebben we eruit gegooid en nu doen Flappers en van Hupschoten het zelf. Het is een heel goed werkende locomotief, zeggen ze. Ze hebben er echt schik in".
"Mooi", sprak de politiechef prijzend. "Iedereen erin Rijden maar"

8834.Toen heer Bommel uit de toren kwam, stond hij op een verlaten vlakte, waarop de regen neerkletterde.
"Dat is wat anders dan lichtgevende, verwarmde wolken", mompelde hij, terwijl hij huiverend de modder betrad. "Wat is het hier ineens stil en kaal. En koud ook. Waar zouden de agenten gebleven zijn? En die menigte, die zo grappig uit de gangen kwam en in het moeras stapte? Als ik geen heer was met een wakker verstand, zou ik kunnen geloven dat het allemaal een droom is geweest".
Het werd hem vreemd te moede en omdat hij plotseling erg naar huis verlangde, zette hij het op een lopen; door de soppige vlakte naar de bergen. Zodoende de bereikte hij al spoedig een van de gangen en even later haastte hij zich het perron op, op hetzelfde moment dat Tom Poes uit de wachtkamer naar buiten kwam rennen. Helaas; ze waren net op tijd om de achterkant van de trein te midden van dichte smook in de tunnel te zien verdwijnen.
"D-dat is sterk", mompelde heer Bommel, terwijl hij hijgend en beteuterd de pas inhield. "Stank voor dank. Dat is het leven van een heer. Het is wel droevig".

"Ja", zei Tom Poe. "Ze hebben ons vergeten. Maar ze wisten ook niet dat wij ze uit het moeras hebben gered".
"Goed en wel", hernam heer Ollie ontstemd. "Ze hadden toch tenminste kunnen weten dat ik, als heer, nog niet in de trein zat Maar er was natuurlijk weer niemand die aan mij dacht. Wat moeten we nu doen, jonge vriend We moeten hier weg, bedoel ik, al zouden we moeten lopen".

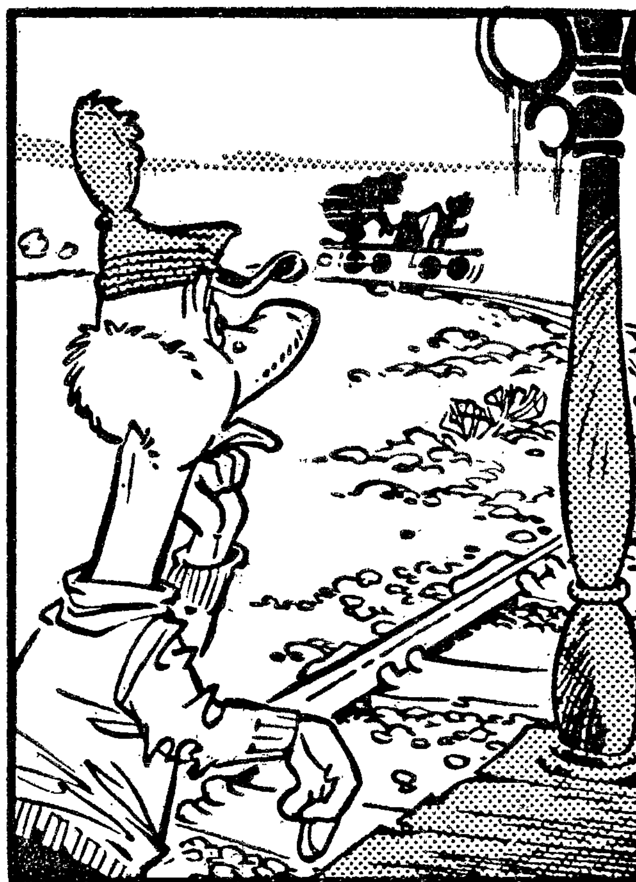
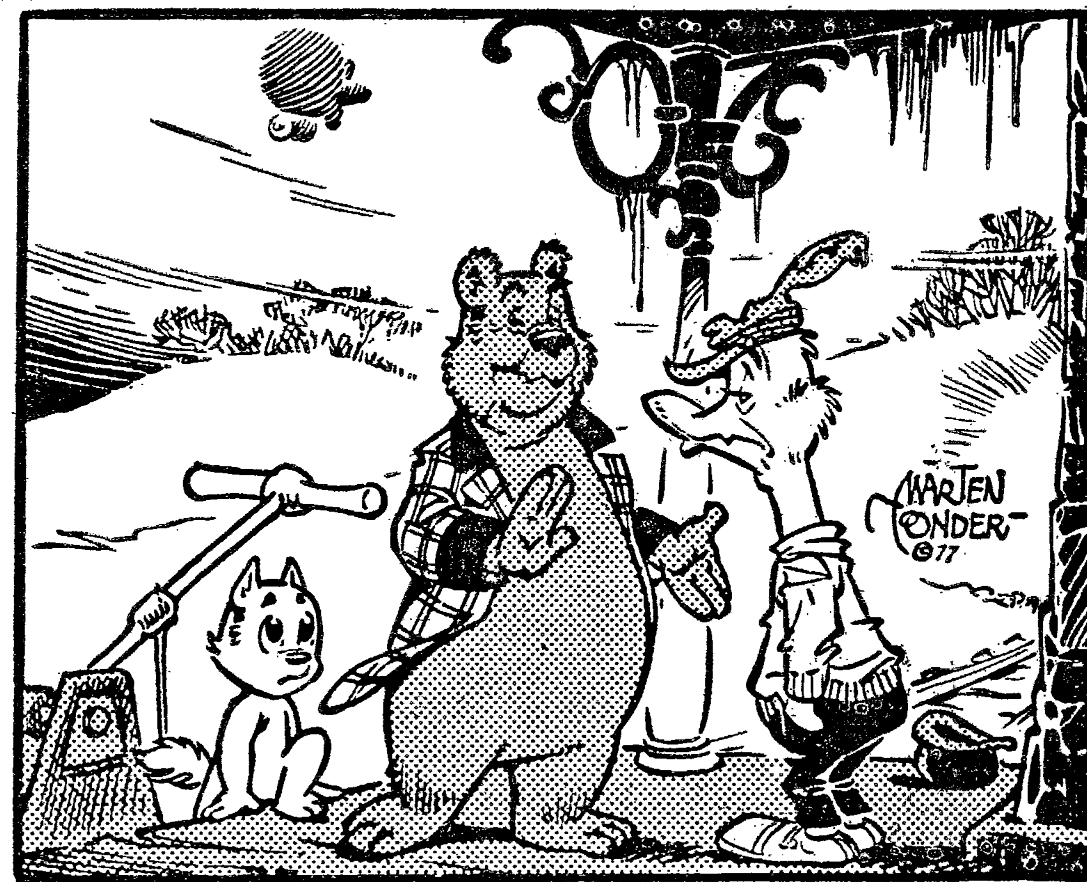

8835 Wammes Waggel stond op het punt naar bed te gaan, toen hij de trein zag naderen.
„Wat enigjes!" riep hij uit. „Maar er zijn nog geen passagiers hoor. Ik hoef dus niet met mijn lantaren te zwaaien."
Dat hoefde inderdaad niet, want de locomotief begon uit zichzelf te remmen en stopte sissend voor het vervallen perron.
„Wat reuze vol," riep de stationschef opgetogen. „En met een echte machinist. Nou wordt het gezellig."
Helaas, de passagiers dachten er anders over. De reis was hun danig tegengevallen en de meesten verlangden ernaar het gebeurde zo spoedig mogelijk achter zich te laten. Ze stortten zich dan ook op ordeloze wijze uit de vensters en de deuren en haastten zich het station uit zonder aandacht aan de stationoverste te besteden.
Deze bleef dan ook enigszins gehavend op de planken zitten, tussen de verloren voorwerpen in.
„Dat was dat", sprak de beambte Dorknoper, die nog even talmde om zijn hoed af te stoffen.
„Zou het nou verder altijd zo druk zijn?" vroeg Wammes Waggel zich bedrukt af. „Dat vind ik niet zo enig."
„Het zal nooit meer zo druk zijn", zei de ambtenaar eerste klasse geruststellend. „Deze lijn zal van overheidswege gesloten worden en grondig verwijderd."

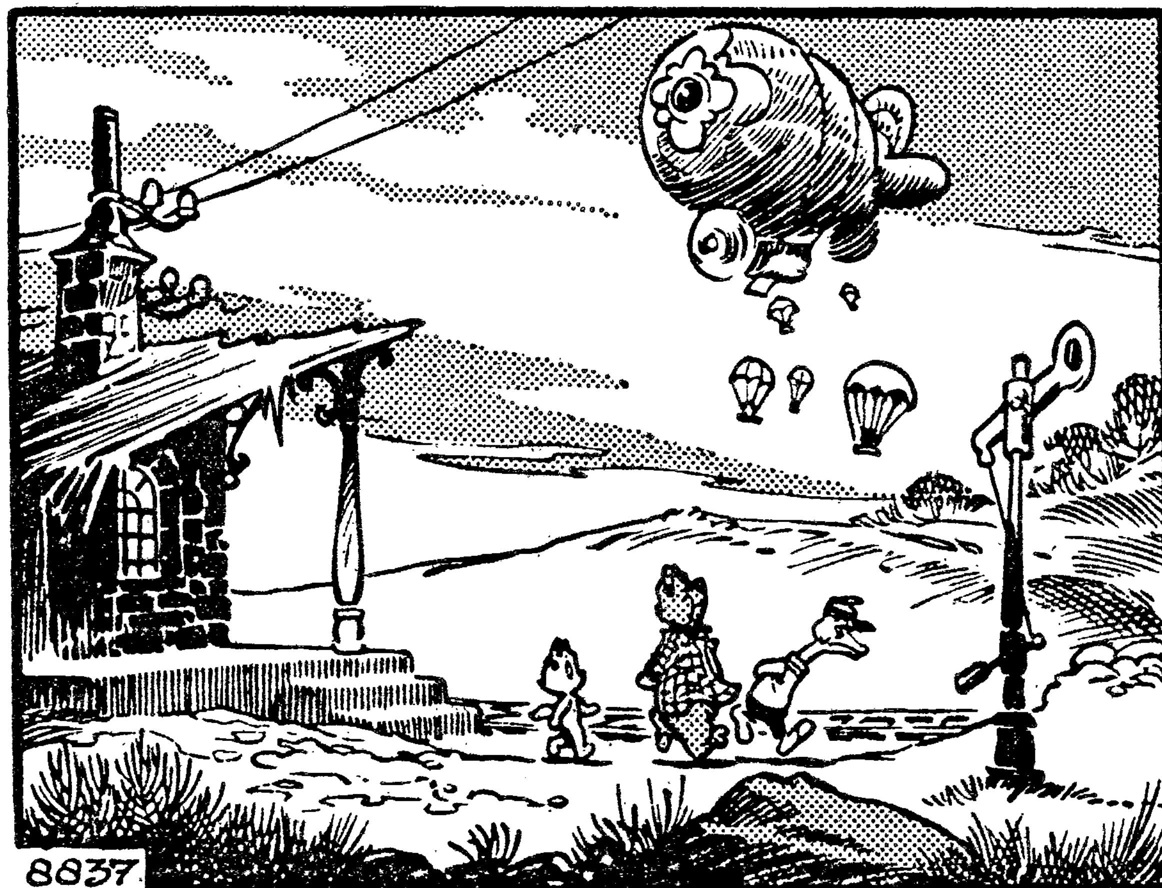
8836 De heer Dorknoper drukte zich de hoed op de schedel en verliet het perronnetje om zich door het Ugelmoer naar huis te begeven. Wammes Waggel keek hem na in de kille wind, die om de hoeken van het station floot. „Wat bedoelt-ie?" vroeg hij zich beteuterd af. „Hij heeft hier toch zeker niks te vertellen, want hij eet niet eens koekjes! Het zal hier nooit meer druk zijn, zei die. Nou, dan kan ik net zo goed de wereld intrekken, want net nou het leuk begon te worden, is alles afgelopen."

Maar nog niet alles was afgelopen. De verslagen stationschef zag, tot zijn verrassing, een hefboomlorrie naderen, die door twee figuren voortbewogen werd, en toen het voertuigje bij het station stilhield, zag hij dat het Tom Poes en heer Bommel waren.

„Jullie komen te laat, hoor", zei hij. „De trein staat daar nou wel, maar hij zal nooit meer rijden, zei die kaasbol."

„Nee", gaf heer Ollie glimlachend toe. „Voortaan zal het weer veilig zijn in deze streken. Door een ingreep van boven heb ik een einde aan een ernstige misstand gemaakt, terwijl de jonge vriend hier het van onderen deed. En bovendien heeft hij aan dit wagentje gedacht, want hij is soms erg slim."

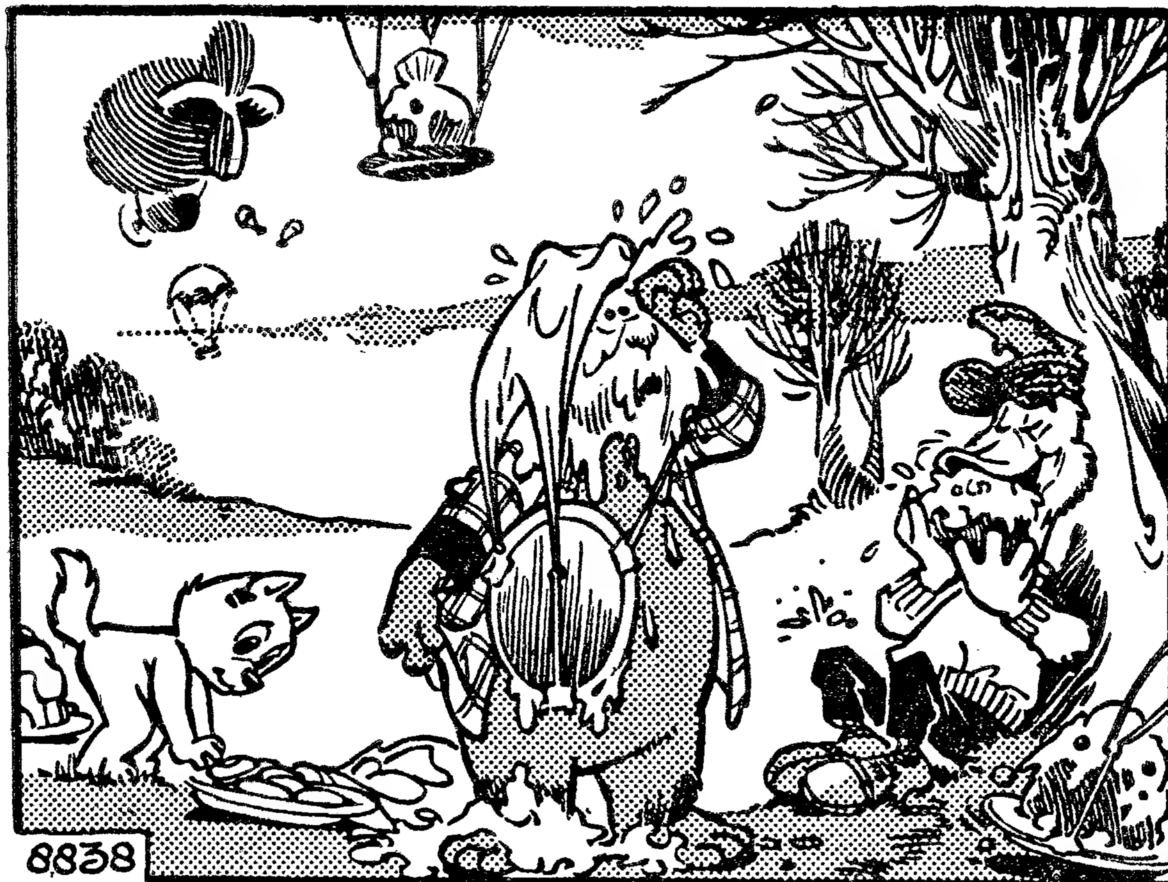
„Nou, ik vind het reuze snerterig hoor!" riep de stationsoverste uit. „Ik heb niet eens de taarten gehad die die meneer mij beloofd heeft."

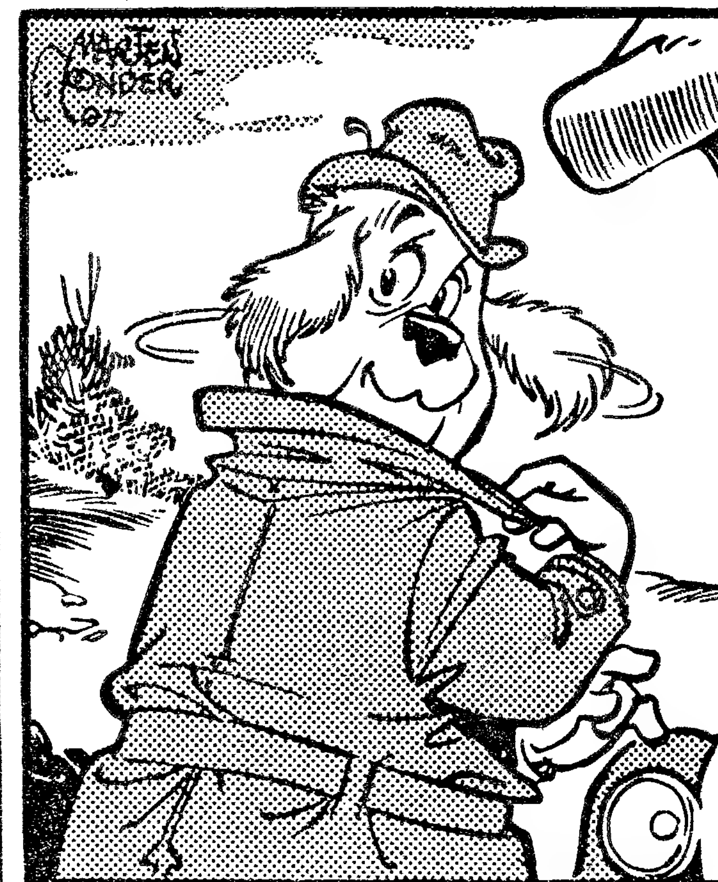

8837 „Komaan, jonge vriend”, sprak Heer Bommel, terwijl hij van het perron afstapte. „Laten we de Oude Schicht opzoeken. Ik heb last van maagzucht, zodat ik naar huis verlang. Een ronde obool op zijn tijd is gezond, maar met mate”.

„Ik heb niks gehad”, klaagde Wammes Waggel, die hem volgde. „Die meneer had het zelf beloofd, toen hij mij die pet en die lamp gaf. Maar niks hoor”.
„Daar komt een zeppelin aan”, zei Tom Poes, die achteraan liep. ”En...”
„Dat heeft er niets mee te maken”, onderbrak heer Ollie. „Ik hoor hier dat heer Waggel niet netjes behandeld is, en dat vind ik een misstand. Ten slotte heeft hij zijn best gedaan en men had hem tenminste zijn salaris kunnen betalen. Geld speelde geen rol”.
„Wat heb je nou aan geld”, mompelde Wammes narrig. „Ik zou taarten krijgen, zei hij, en dat vind ik veel eniger”.
„Des te erger”, hernam heer Bommel ernstig. „Zo'n eenvoudige beloning betekende niets voor de grote onthaler en hij had moeten zorgen...”
„Pas op!”, riep Tom Poes, maar het was al te laat. Eén van de taarten die uit het luchtschip daalden, raakte de betogende heer vol in het gelaat, zodat er een einde aan zijn betoog en aan de neerslachtige stemming van de stationchef kwam.

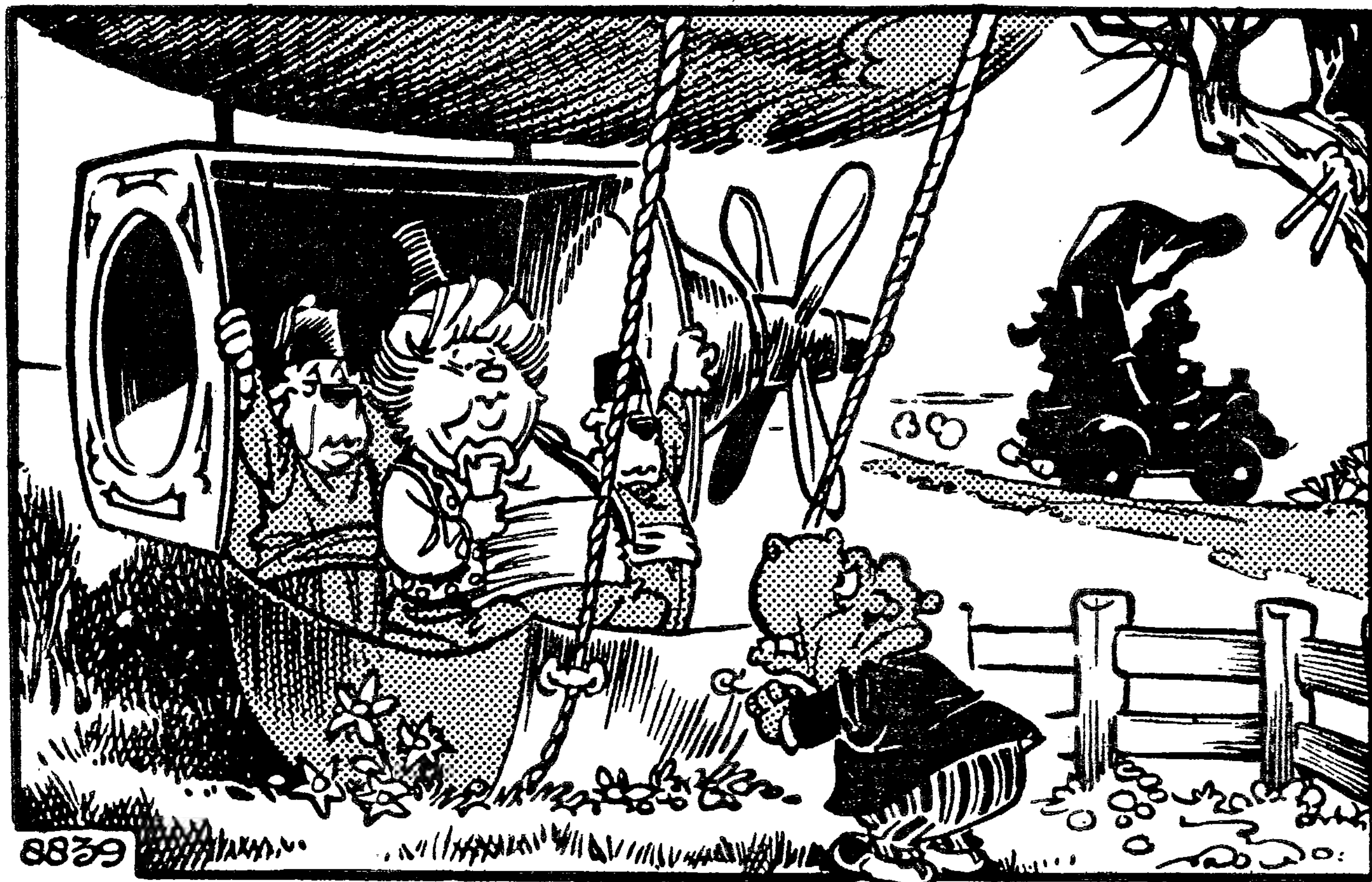

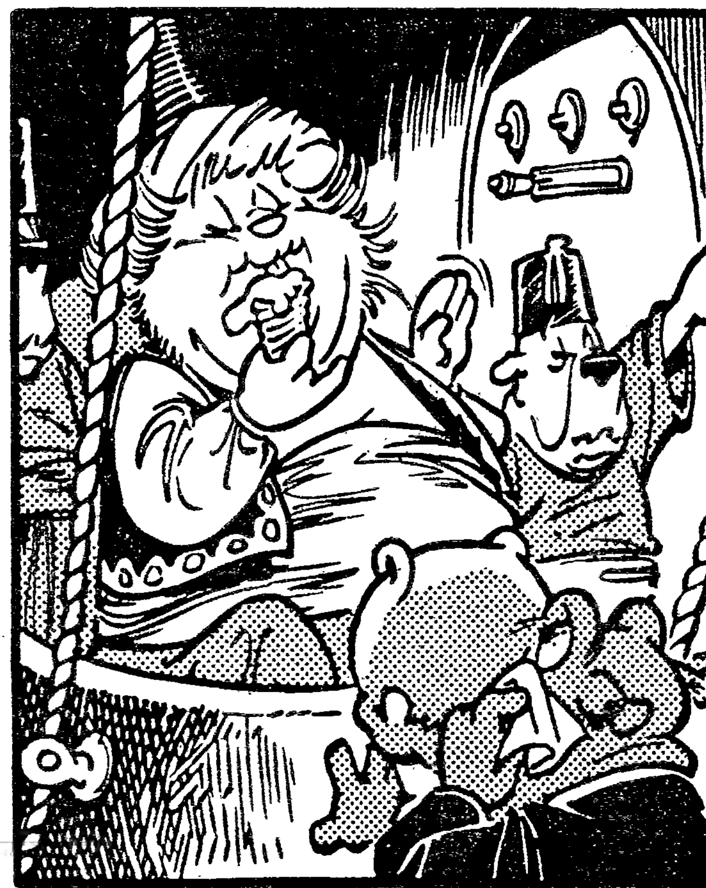

8838 Het luchtschip vervolgde brommend zijn weg, een spoor van dalende taarten achter zich latend.
,,De grote onthaler heeft toch zijn woord gehouden'', zei Tom Poes, terwijl hij een schaal met koekjes opraapte.

Heer Bommel gaf geen antwoord, want hij had de handen vol aan het reinigen van zijn gelaat. Maar Wammes gaf hem volmondig gelijk. Toen hij een gulle roomvlonder had uitgezocht, zette hij zich onder een boom en begon met smaak te eten.
,,Ik vind het enigjes'', verklaarde hij met gevulde stem. ,,En zo veel! Ik kan nog best een weekje in het station logeren. Maar het is evengoed jammer dat de trein niet meer rijdt''.

Heer Ollie had zich intussen van de lekkernij bevrijd en na een korte groet vervolgde hij zijn wandeling.
,,Dit zijn lekkere koekjes'', zei Tom Poes. ,,Ik had werkelijk honger, en...''
,,Praat me er niet van'', klaagde heer Bommel met zwakke stem. ,,Ik ben geheel verroomd en bovendien is de eetlust me vergaan. Ik ben bang dat ik door mijn teer gestel kou op de maag gevat heb''.
Op dat moment kwam de Oude Schicht in het zicht en ook de bediende Joost, die bij het voertuig stond te wachten.
,,Het doet mij genoegen u te zien, heer Olivier'', sprak hij hartelijk. ,,Ik heb u overal gezocht, hoewel ik bang was dat u zou denken dat ik bezig was me te vertreden. Maar toen ik de auto hier zag staan, begreep ik dat ik op het goede spoor was. Hebt u een prettige vakantie gehad, als ik zo vrij mag wezen?''

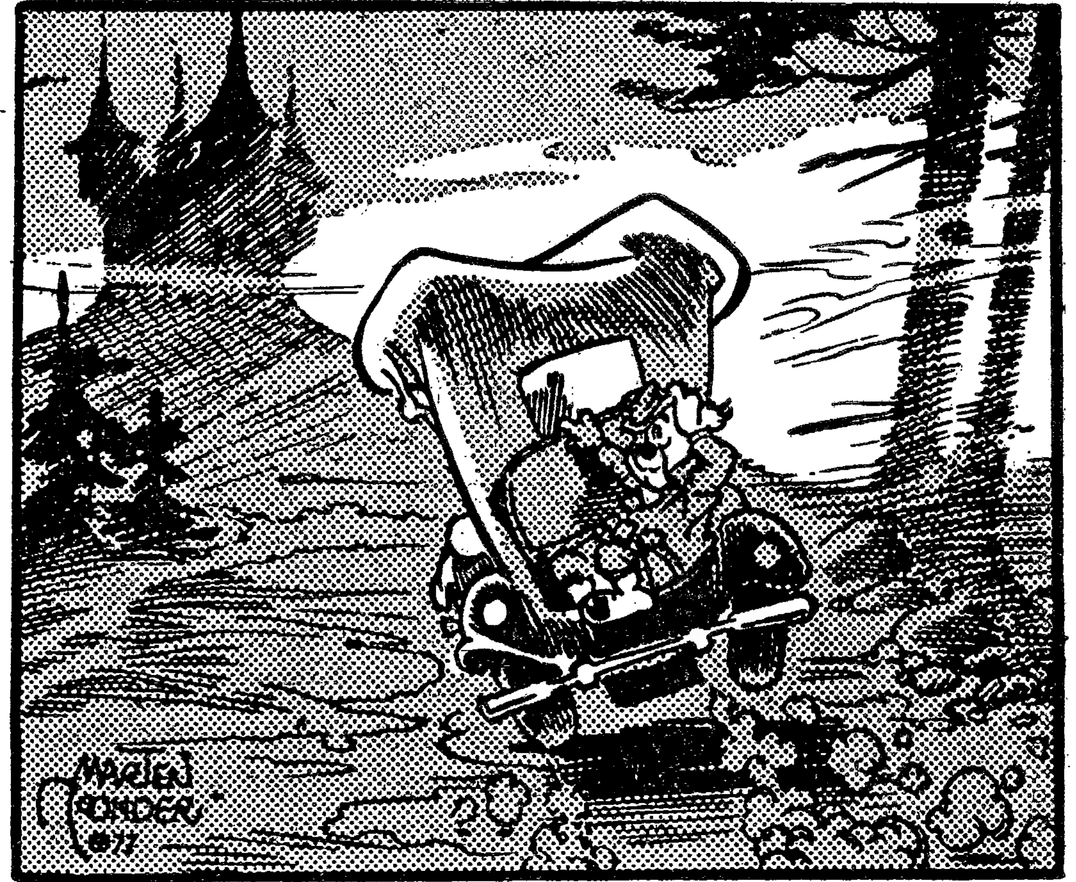

8839 Joost nam plaats in de bagageruimte en heer Bommel gaf gas, zodat de Oude Schicht al spoedig het huis van burgemeester Dickerdack passeerde. Zelfs op een afstand was te zien dat er een luchtschip in de tuin was gedaald.
„Zou de burgemeester iets met de grote onthaler te maken hebben?" vroeg Tom Poes zich af. „Ach ja, grote heren onder elkaar, met uw goedvinden", zei Joost op de achterbank. Maar zijn stem ging verloren in de wind en bovendien is het de vraag of hij gelijk had.
„Ik had het me anders voorgesteld", zei de Grote Onthaler, die in de geopende kabine een zoettoeter nuttigde. „Een vergeten stukje natuur had u mij beloofd. En nieuwsgierigen die door de treingang zouden worden aangetrokken. Kijk, dat zou vermakelijk en leerzaam geweest zijn. Maar in plaats daarvan ben ik lastig gevallen door een aantal gestoorden, die mijn genoegen vergald hebben. Het spijt me, de zaken gaan niet door."

„Men heeft zijn ambtenaren niet altijd in de hand", zei de heer Dickerdack handenwringend. „Maar ik zal streng optreden. Als u nog even geduld hebt..." Dat had de ander echter niet. De kabine sloot zich weer en even later bevond de magistraat zich alleen op het veld en had het nakijken. Achter hem klonk een dor kuchje en toen hij geschrokken omkeek, zag hij commissaris Bas en de ambtenaar Dorknoper achter zich staan.

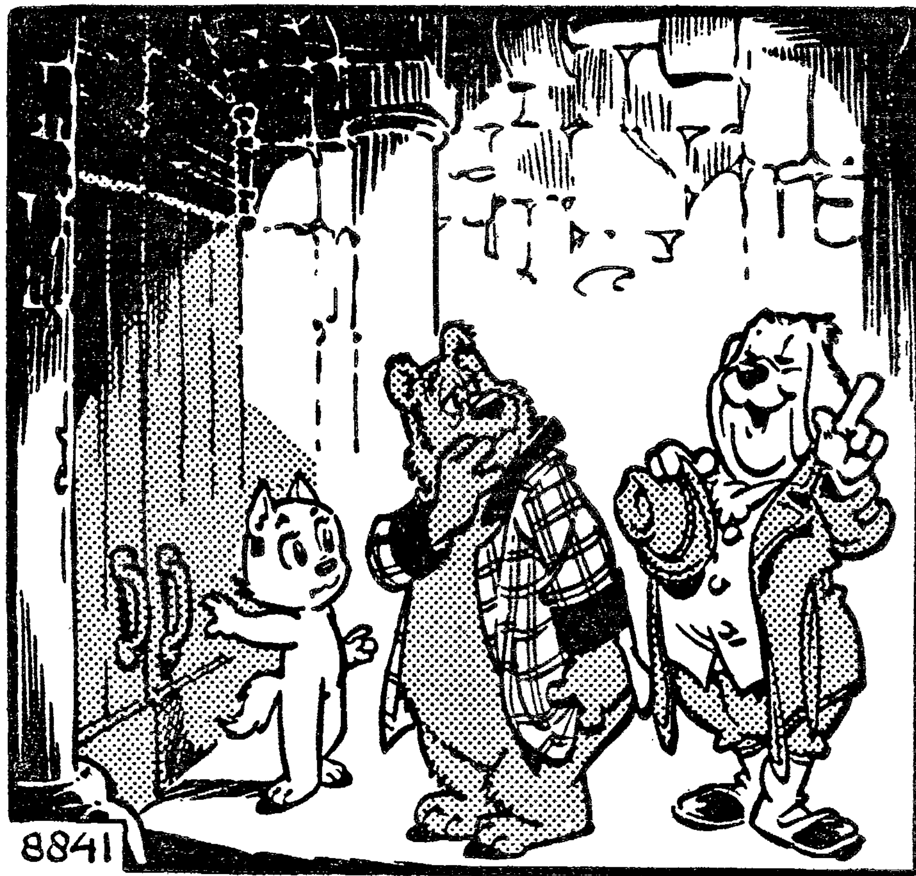

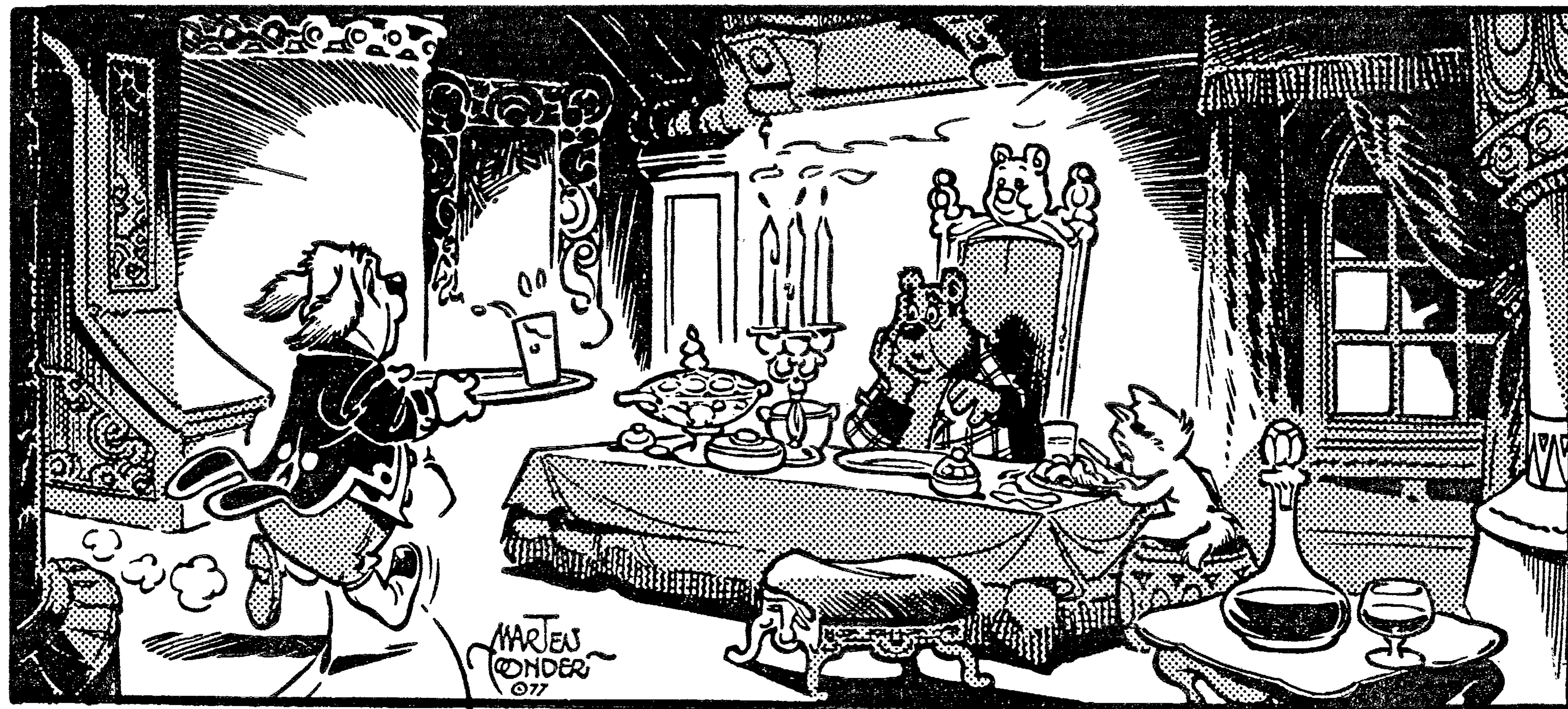

8840 Toen de heer Dickerdack de commissaris van politie en de ambtenaar eerste klasse achter zich zag staan, schrok hij hevig. „O, eh...", sprak hij. „Goede middag, heren. Eh.. dat was een luchtschip. Een zeppelin. Die ziet men niet vaak meer." „Dat valt mee", zei de politiechef. „Vanmorgen zag ik er nog een. En de inzittende ook. Op een brug boven het moeras, waarin we bezig waren weg te zinken. Héél eigenaardig."
„Vooral omdat u uw ambtenaren niet in de hand hebt", vulde de heer Dorknoper aan. „Het komt me voor dat er volmachten en rechten aan vreemdelingen gegeven zijn waar de gemeenteraad niets van weet. En volgens artikel 92 van..."
„Heren toch", riep de magistraat nerveus. „Ik kan alles verklaren. Maar het kan beter binnenshuis behandeld worden. Niemand heeft er iets mee te maken. Als mannen van de wereld..."

De rest van zijn woorden ging verloren, want hij verdween met driftige tred in de achterdeur van zijn villa en de beide ambtenaren volgden hem. Ik weet dan ook niet hoe het gesprek afgelopen is en daar gaat het ook niet om. Belangrijker is dat de Oude Schicht intussen Bommelstein naderde en dat de bestuurder een zucht van verlichting slaakte toen hij het oude gebouw in de avondnevels zag liggen.
„Het loopt allemaal goed af", sprak Joost tot zichzelf. „En we zijn net op tijd thuis voor het bereiden van een eenvoudige, doch voedzame maaltijd."

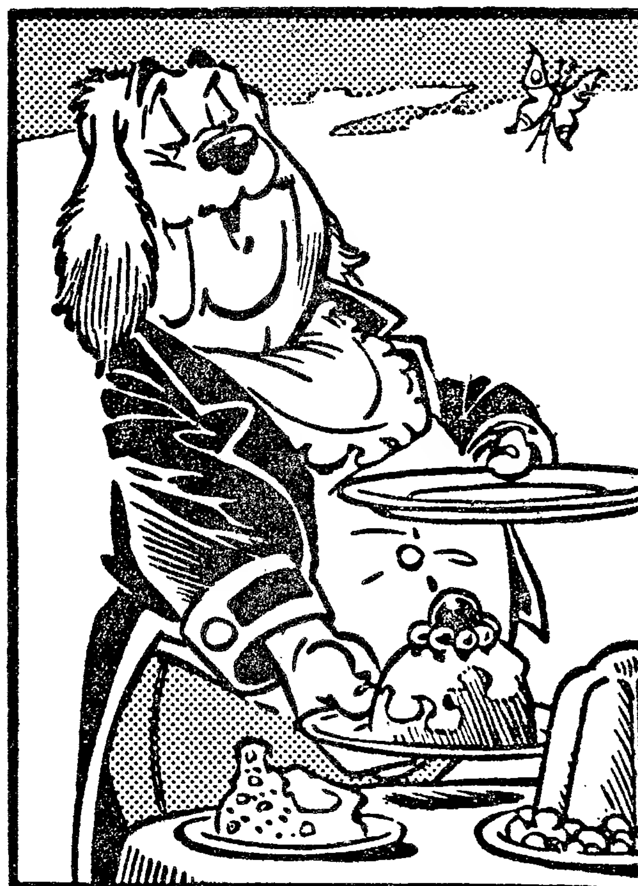
8841 „Welkom thuis", sprak Joost, toen ze in de hall van Bommelstein stonden. „Het doet me genoegen dat ik u heb kunnen vinden, als ik zo impertinent mag zijn. Want het was daar lang niet pluis. Wie had dat nu kunnen denken van de Oriënt Expres? Ik had me dat heel anders voorgesteld, met uw goedvinden".
„Het ligt me zwaar op de maag", mompelde heer Bommel. „Het was erg gastvrij, bedoel ik".
„Sta me toe een eenvoudige, doch voedzame maaltijd te bereiden", hernam de bediende. „Dat zal u goed doen. Er zweeft me een getruffeerde zwezerik voor de geest, voorafgegaan door een gebonden potage, getrokken van een doorregen..."

Heer Ollie kromp in elkaar en keek hem met holle ogen aan.
„Vandaag niet", sprak hij met zwakke stem. „Ik heb kou op mijn innerlijk gevat. Een bruispoeder zal me goed doen".
Dat was natuurlijk wel even een teleurstelling. Maar gelukkig had Tom Poes wel trek en omdat Joost handig was in het opwarmen van een paar kliekjes, stonden er al gauw geurige schalen op tafel.
„Dat luchtschip verdween in middenoostelijke richting", prevelde heer Bommel, terwijl hij peinzend in zijn prikkelwater keek. „En uit het Oosten komt de wijsheid, zei mijn goede vader altijd. Maar hij vergat de olie. Ach ja, alles met mate, jonge vriend. Als je begrijpt wat ik bedoel".

EINDE VAN DIT VERHAAL

770521

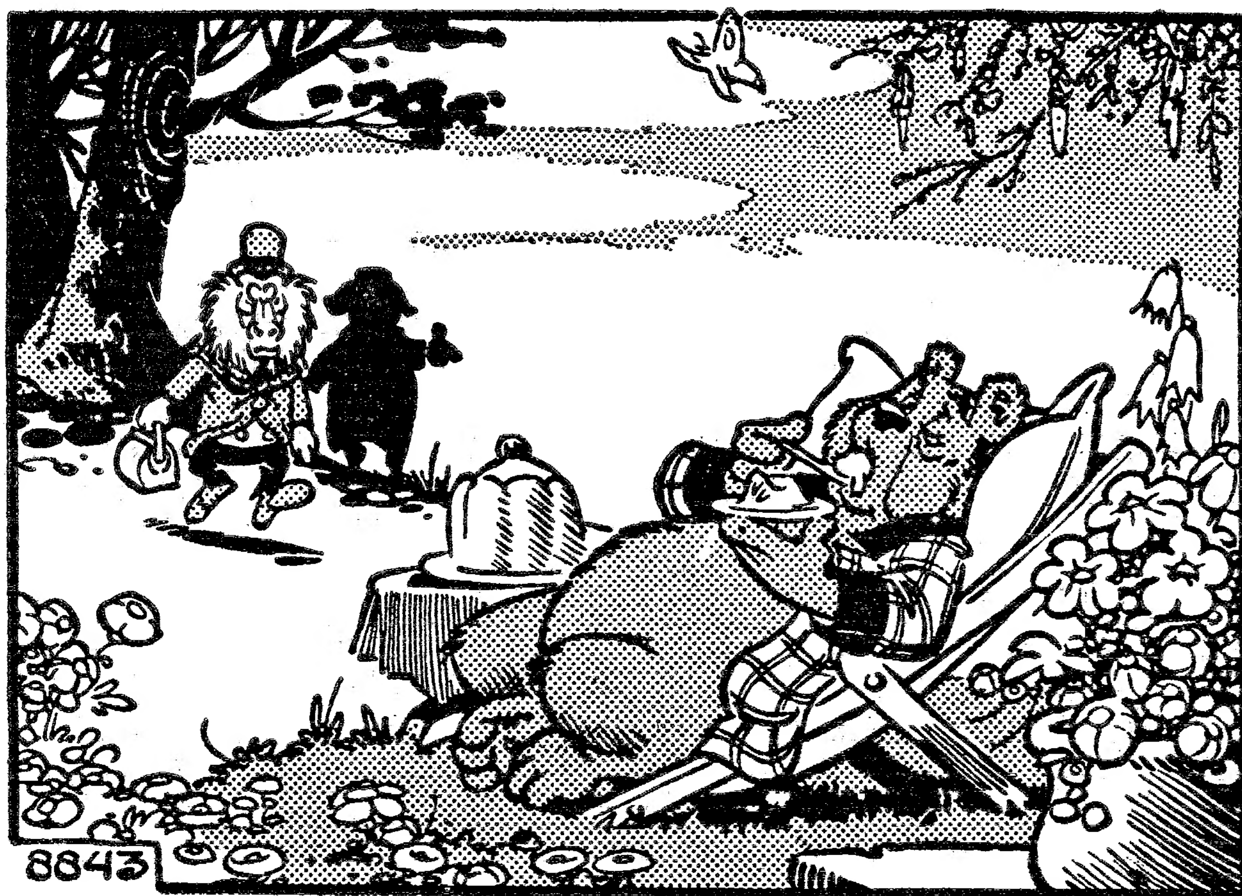

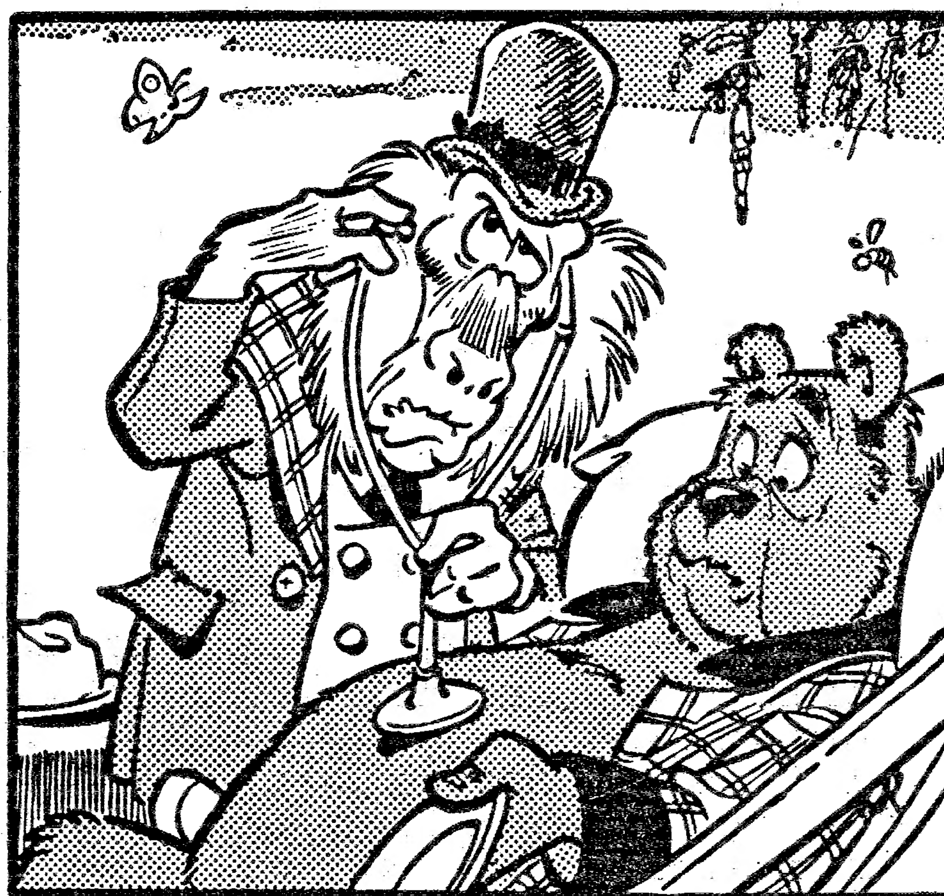

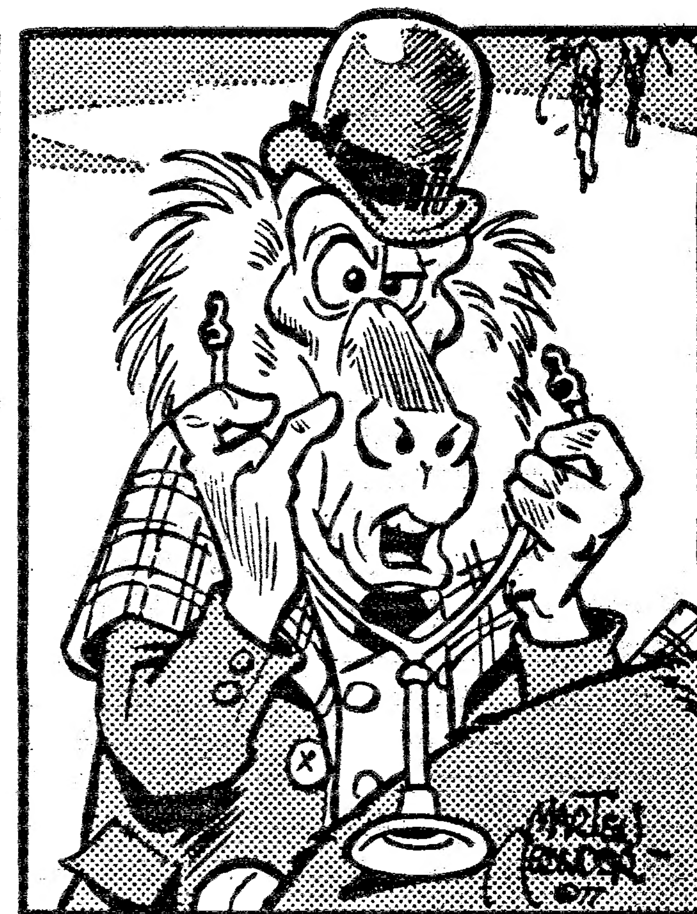
8842 Het was mooi weer en een zacht lentebriesje streek over de tuin van Bommelstein. Heer Ollie voelde zich echter lang niet goed. Temidden van bloemengeuren en vogelzang lag hij in een klapstoel, terwijl hij van tijd tot tijd smartelijk zuchtte.
„Het is niet normaal", zei Tom Poes, die naast hem zat. „Dit is de tijd om avonturen te beleven en eropuit te gaan".
„Hoe kan je het zeggen", prevelde heer Ollie met wrange mond. „
De laatste keer dat ik eropuit ging, heb ik een vreselijke koude op mijn maag gevat. Soms ben ik bang dat ik er nooit weer boven op kom... en jij praat over avonturen..."

Op dat moment naderde de bediende Joost met een geneeskrachtig gebak, dat hij zorgzaam naast de andere op het tafeltje zette.
„Het is zonde, met uw welnemen", sprak hij afkeurend. „Dit is nog niet eens op. En dat in de lente, wanneer men zich versterken moet".
Heer Bommel gaf geen antwoord en de trouwe knecht liep bekommerd terug naar zijn keuken.
„Me dunkt dat we een arts moeten ontbieden, jonge heer", zei hij. „Het is niet goed met hem, als ik zo vrij mag wezen".
„Een goed idee", zei Tom Poes. „Ik kwam eigenlijk langs om een tochtje voor te stellen, maar hij wil nergens van horen. Hij heeft een dokter nodig".

770523

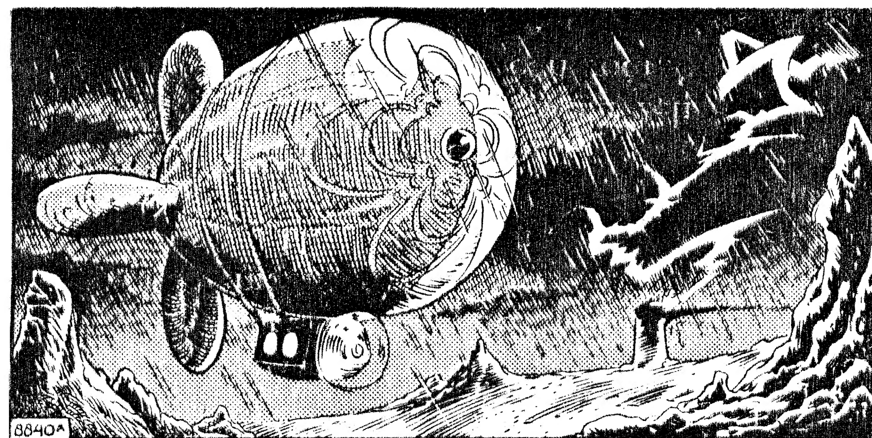

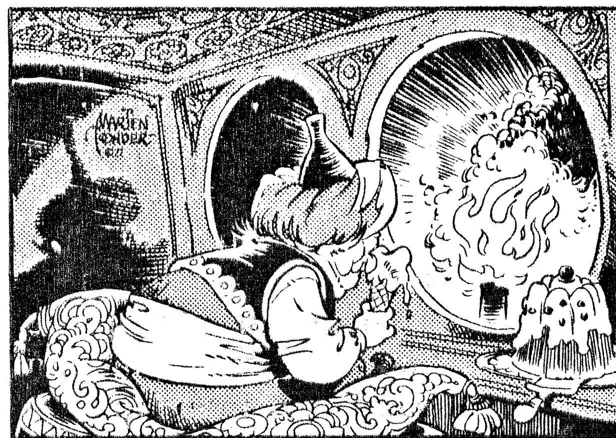

8843 „Is dat de patiënt?", vroeg de ontboden geneesheer, een blik op het tafeltje met versterkende middelen werpend. „Voorjaarsmoeheid, lijkt me, maar we zullen hem wel weer op de been krijgen".
Zo sprekende begon hij opgewekt aan zijn onderzoek, doch toen hij tenslotte zijn gereedschappen opborg, was zijn gelaat betrokken.
„Is er... is er nog hoop?", stamelde de lijder met bevende stem.
„Het is ernstig", verklaarde de arts. „Vervlezing van de membranen en een versuikerd ligament. De stolling van het plasma moet worden tegengegaan en de kroonkwabben moeten in krachtige beweging worden gebracht".
„W-wat betekent dat?", vroeg heer Bommel verblekend.
„Eropuit!", riep de dokter. „Zoek een taak die het uiterste van uw krachten vergt. In de buitenlucht, op een dieet van droge kaakjes. Goede middag".
Dit voorschrift was een hele schok voor de kranke heer, maar omdat hij voelde dat er iets inzat, heeft hij het opgevolgd.
De gevolgen waren vreselijk, zodat hij geheel genezen is.
Omdat het echter enige tijd duurde voordat hij de kracht vond eropuit te gaan, moet ik noodgedwongen dit verslag onderbreken tot woensdag 22 juni.
Dan begint het verhaal van de Betoverde Prins, zoals heer Ollie het pleegt te noemen. Ik geef echter de voorkeur aan de Gekikkerde Vorst, om de indruk van een kinderlijk tochtje naar een verschoten sprookjesland te ontgaan.

770524

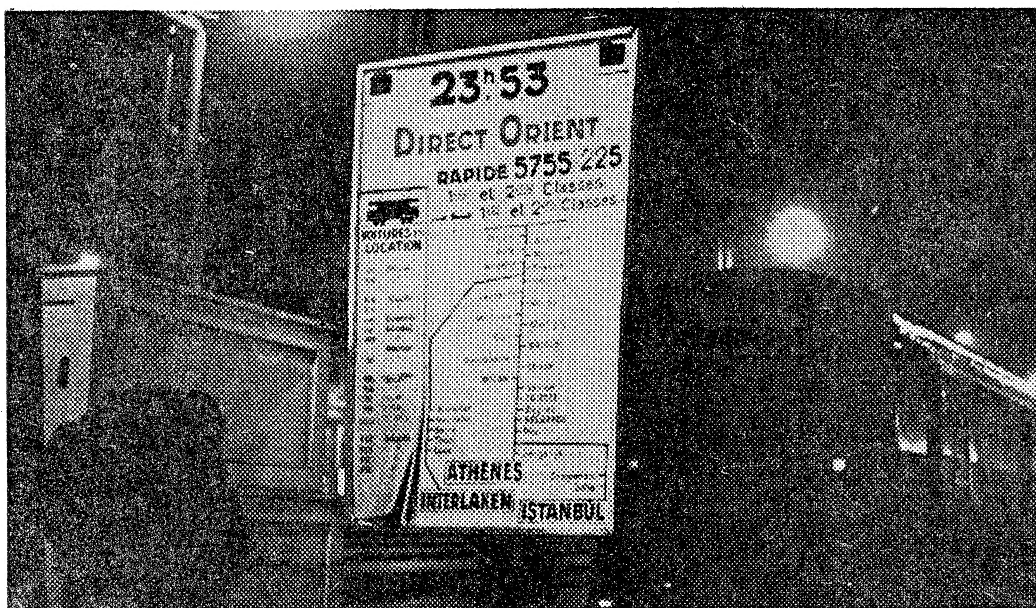

Het slechte weer, dat Joost bedoelde, naderde uit het zuidoosten. In die richting koerste de Grote Onthaler huiswaarts, en het is dan ook geen wonder, dat zijn luchtschip er als eerste hinder van ondervond. Donkere wolken pakten zich samen boven de Zwarte Bergen, en terwijl het in de verte begon te rommelen, sloeg een lauwe rukwind het geheel uit de koers. Zodoende geraakte het boven de bergvlakte, waar het vandaan was gekomen, en daar was ook de nu eenzame toren zichtbaar.

Deze leek slechts een vage omtrek in de loodgrijze lucht, maar plotseling werd hij fel verlicht door een bliksemstraal, die door het zwerk knetterde en toen in het dak sloeg. De onmiddellijk volgende donderslag daverde tegen de bergwanden en deed de gondel trillen.

'Allemachtig,' prevelde Ben Ali Jas achter het kajuitvenster. 'Een inslag. Het is leerzaam, dat een toren zó kan branden; dat had ik in mijn Plan niet voorzien. En het is maar goed, dat ik nèt ben weggegaan met medeneming van al mijn waardepapieren. Want wat daar gebeurt is overmacht, waar zelfs de olie niets aan kan verhelpen.'

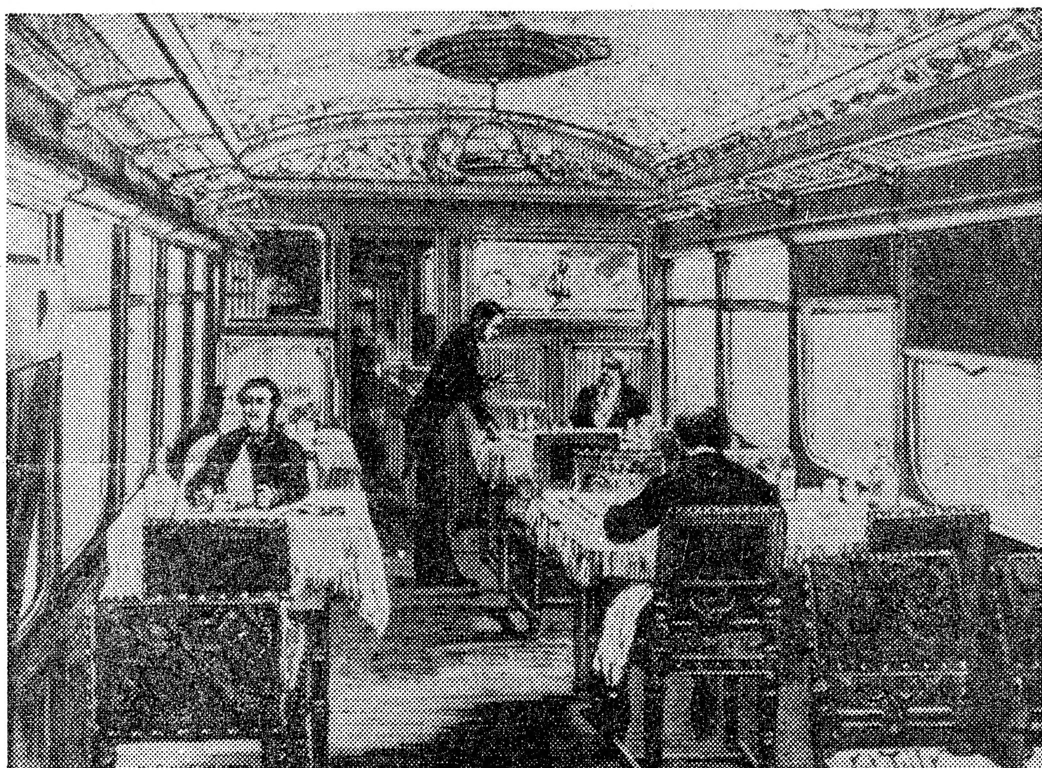
Ontroerd greep hij een roomhoorn, en terwijl hij zich er aan verkwikte, werd de zeppelin uit dit verhaal geblazen.

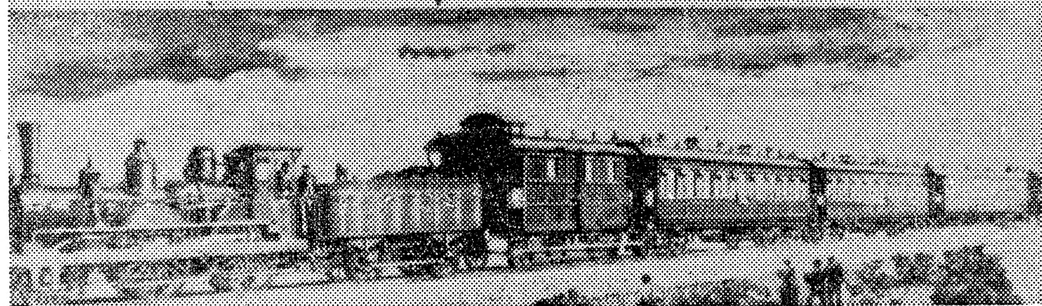

ORIENT EXPRESS FINI

770512

Op 22 mei is het gedaan met de Oriënt Express. Dan verlaat de laatste directe trein naar Istanbul het Parijse Gare de Lyon. Eens een zeer luxueuze en met veel roemruchte verhalen en legenden omgeven treinverbinding, maar nu door gebrek aan belangstelling vervallen tot één wagon in een treinstel dat verder naar andere bestemmingen gaat. De foto's tonen duidelijk het grote verschil tussen de situatie van 1883, toen de Oriënt voor het eerst ging rijden, en thans. (foto's AP)

Heer Bommel en de Grote Onthaler

door Marten Toonder